Camil Petrescu

Ultima noapte de dragoste, Intaia noapte de razboi

CARTEA INTIIA

La Piatra Craiului, In munte
Diagonalele unui testament
E tot filozofie...
Asta-i rochia albastra
Intre oglinzi paralele
Ultima noapte de dragoste

CARTEA A DOUA

Intaia noapte de razboi
Fata cu obraz verde, la Vulcan
Intamplari pe apa Oltului
Post Inaintat la Cohalm
Ne-a acoperit pamantul lui Dumnezeu
"Wer kann Rumдnien retten?"
Comunicat apocrif

Acest material este gratuit, si poate fi distribuit doar in cazul in care se respecta integritatea si forma actuala
Intrebarile, sugestiile si opiniile apropo de acest material pot fi trimise la:resurse@referat-e.net

CARTEA INTIIA

LA PIATRA CRAIULUI, IN MUNTE

In primavara anului 1916, ca sublocotenent proaspat, Intaia data concentrat, luasem parte, cu un regiment de infanterie din capitala, la fortificarea vaii Prahovei, Intre Busteni si Predeal. Niste santulete ca pentru scurgere de apa, acoperite ici si colo cu ramuri si frunzis, Intarite cu pamant ca de un lat de mana, erau botezate de noi transee si aparau un front de vreo zece kilometri.
In fata lor, cateva dreptunghiuri de retele si "gropi de lup" erau menite sa sporeasca fortificatiile noastre. Toate capetele acestea de transee, risipite ici-colo, supraveghind soseaua (?) de pe boturi de deal, nu faceau, puse cap la cap, un kilometru. Zece porci tiganesti, cu boturi puternice, ar fi ramat, Intr-o jumatate de zi, toate Intariturile de pe valea Prahovei, cu retele de sarma si cu "gropi de lup" cu tot. (Gropile astea de lup erau niste gropi cat cele pe care le fac, jucandu-se, copiii In nisip, iar In fund aveau batut cate un mic tarus, ascutit apoi ca o teapa In sus.) Dupa socotelile Marelui stat-major roman din 1916 - adica din timpul bataliei de la Verdun - dusmanul care venea la atac avea sa calce, din nebagare de seama, In aceste gropi si sa se Impunga In tepi, fie In talpa, fie In spate. Despre "valea fortificata" a Prahovei vorbea cu respect toata tara: Parlamentul, partidele politice si presa. Ca sa nu poata fi vazute din tren aceste realizari misterioase, vagoanele nu circulau decat cu perdelele trase, sau, daca nu erau perdele, cu geamurile manjite cu vopsea alba, iar de la Sinaia, pe fiecare culoar, erau santinele cu baioneta la arma. La 10 mai, In acelasi an, eram mutat In regimentul XX, care, de un an si mai bine, se gasea pe frontiera, deasupra Dambovicioarei In munti, tot pentru acoperire si fortificatii. Aci, aceeasi gluma: cateva sute de metri de transee-jucarii erau menite sa ilustreze principiile tactice ale armatei romane de neInvins. Frontul de acoperire al batalionului nostru se Intindea pe vreo zece-cincisprezece kilometri de frontiera, catre vama Giuvala In dreapta, iar spre stanga pana la domul alb, de piatra, al culmii Piatra Craiului. Noi "fortificasem" Insa, cu trei sute de metri de transee, ca mai sus, dar fara gropi de lup, numai batatura de iarba verde dintre casuta care ne slujea de popota si casuta unde locuia comandantul de batalion. Fireste ca daca vreun nefericit s-ar fi ratacit pe aci "sa vada" Intariturile noastre, ar fi fost arestat si probabil executat ca un spion.
In realitate, vremea se trecea cu instructie Intr-o poiana mai marisoara, cu asalturi eroice, care nu erau departe de jocurile de copii din mahalaua Oborului, cand ne Imparteam In romani si turci, si navaleam urland unii Intr-altii. Stiu bine ca In acest timp se dadeau asigurari In Parlamentul tarii ca "suntem bine pregatiti", ca In doi ani de neutralitate "armamentul a fost pus la punct", iar anumite persoane Isi luau raspunderea afirmarii ca suntem gata "pana la ultimul nasture, pana la ultimul cartus", iar cu stiinta luptei pana la cucerirea oricarei pozitii, fie ea socotita ca inexpugnabila.
Pentru ceilalti, poate ca aceasta vilegiatura militara n-ar fi fost prea mult dezagreabila. Camarazii erau oameni cumsecade, care Isi credeau la necaz. Pranzurile si cinele luate laolalta, In odaita scunda a popotei, treceau potolit, Intre mancaruri de birt mic, taraganate convorbiri despre amaraciunile concentrarii prea Indelungate, despre intrigile de la comanda regimentului, despre cele mai bune sfaturi pentru pregatirea muraturilor si a borsului, menite sa fie trimise prin scrisori acasa, si, In zile mai de seama, despre partidele politice ale tarii, cand cei care citeau gazeta In fiecare zi aveau prilej sa straluceasca prin comunicari inedite.
Pentru mine Insa aceasta concentrare era o lunga deznadejde. De multe ori seara, la popota, era destul un singur cuvant ca sa trezeasca rascoliri si sa Intarate dureri amortite. E Ingrozitoare uneori aceasta putere a unei singure propozitiuni, In timpul unei convorbiri normale, ca sa porneasca dintr-o data macinarea sufleteasca, asa cum din zecile de combinatii cu sapte litere ale unui lacat secret, una singura deschide spre interior. In asemenea Imprejurari, noptile mi le petreceam In lungi insomnii, uscate si mistuitoare.
La drept vorbind Insa, In asta-seara nu atat discutia, care nu mai era o simpla aluzie, m-a aruncat In halul acesta de rascolire, ba era chiar prea directa ca sa mai fie atat de otravitoare, cat Incercarea neizbutita, pe langa comandantul batalionului, de a obtine o permisie la Campulung.
"Popota" unde suntem acum e Intr-o odaie mica, sateasca, mai sus decat toate satele romanesti din munte. E abia mai mare ca o coliba, varuita In alb, cu doua paturi Inguste la perete, acoperite cu velinte vechi, si care acum ne slujesc si drept scaune de masa. O lampa de "gaz" da o lumina galbuie, aproape la fel de lesinata ca a vinului, din paharele mari de apa, de dinainte. Masa e, fireste, de brad, ca la carciumile de drum mare si acoperita cu panza taraneasca. Cum fiecare ofiter are tacamul lui de acasa, ales cu dinadins de proasta calitate,

"ca se pierde", avem dinainte o Imperechere de farfurii, cutite si pahare, adunate parca de prin balci. Toti cei paisprezece ofiteri ai batalionului de acoperire suntem Ingramaditi aici si, In asteptarea cafelelor, se continua, fara ca nimeni sa se sinchiseasca de fumaria In care ne gasim, discutia Inceputa o data cu masa si iscata de o gazeta adusa de la aprovizionare.
Intamplarea e Intre cele obisnuite, iar discutia e la fel cu toate discutiile literare, filozofice, artistice, politice, militare, religioase ale oamenilor care, In saloane, In restaurante, In tren, In sala de asteptare a dentistului, "Isi spun parerea lor" cu convingerea neInduplecata si matematica cu care larvele Isi tes In jur gogosi.
Un proces dezbatut la Curtea-cu-jurati din Bucuresti a sfarsit printr-o achitare, patimas comentata. Un barbat din asa-zisa societate buna si-a ucis nevasta necredincioasa si a fost absolvit de vina de catre judecatorii lui.
Capitanul Dimiu, comandantul batalionului, un soi de flacau ardelean, fara sa fie din Ardeal, voinic, cu mustata balaie, regulata ca insigna de pe sapca cheferista, ceva mai mare Insa, aproba fara codire hotararea juratilor...
- Domnule, nevasta trebuie sa fie nevasta si casa, casa. Daca-i arde de altele, sa nu se marite. Ai copii, ai necazuri, muncesti ca un caine si ea sa-si faca de cap?... Ei, asta nu... Daca eram jurat, si eu Il achitam.
Capitanul Dimiu e un conformist. Intarziat mult In grad, om cu rosturi gospodaresti, nu si-ar permite sa poarte la varsta lui chipiu frantuzesc, moale, turtit, asa cum poarta capitanii tineri, ci a ramas la modelul "Regele Carol I", Inalt, rigid ca de carton (ca asa si era), tesit la spate numai.
Mai surprinzator parea ca opinia contrara era sustinuta de capitanul Corabu, tanar si crunt ofiter, cu scoala germana, justitiar neInduplecabil, "spaima regimentului". Acum era de nerecunoscut. Pastra asprimea frazei scurte, dar sentimentele acestea de aparator al dragostei nu i le banuise nimeni, niciodata.
- Cu ce drept sa ucizi o femeie care nu te mai iubeste? N-ai decat sa te desparti. Dragostea-i frumoasa tocmai pentru ca nu poate cunoaste nici o silnicie. E preferinta sincera. Nu poti sa-mi impui sa te iubesc cu sila.
Capitanul Floroiu, putintel, delicat si cu fata blonda-sters, Imbatranita Inainte de vreme, era de aceeasi parere.
- Cum poti sa ai cruzimea sa siluiesti sufletul unei femei? Dreptul la dragoste e sfant, domnule... Da, da... si aci lungea mult, cu capul Intors a necaz, In profil, pe cei doi "a". Iti spun eu... oricand... unei femei trebuie sa-i fie Ingaduit sa-si caute fericirea.
Si toti ceilalti, tineri sau mai batraiori, lasand ca discutia sa fie dusa cum se cuvine de catre superiori, erau, dealtfel, de aceeasi parere.
As fi vrut totusi sa spun si eu doua vorbe. Simplismul convins al acestei discutii ma facea sa surad nervos, caci se suprapunea celor Inveninate din mine, ca In revistele ilustrate prost, unde rosul cade alaturi de conturul negru. Dar fiindca vorbeam Incet, nu eram auzit, si cum Incepeam fraza, cate o voce mai puternica mi-o lua cu hotarare si pasiune Inainte.
Ar fi drept sa arat ca nu numai In saloane, In tren, la restaurant se discuta asa. In literatura, de pilda, si In teatru era acelasi lucru. Nu numai romanele, dar toate piesele asa-zise bulevardiere, mult la moda pe atunci, nu proclamau decat "dreptul la iubire", si In privinta asta erau noi si revolutionare, fata de piesele care proclamau In vremuri prafuite: Ucide-o!... Indeosebi era jucat pe toate scenele din lume un tanar francez, ale carui eroine "poetice", elocvente, cu parul despletit si umerii goi, Intr-un decor de lux si muzica, Isi cautau "fericirea" trecand peste orice, tarate de patima. Femeile din toate capitalele plangeau, Induiosate pana la mistuire de neIntelegerea barbatilor brutali din piesa, incapabili sa simta frumusetea sublima a iubirii.
Cum teatrul, mai cu seama prin dialogul lui, care trebuia sa dea "iluzia vietii" (presarat doar cu vorbe de spirit ici si colo), se obligase sa dea deci imaginea exacta a publicului si a convorbirilor lui, publicul, la randul sau, Imprumuta din scena fraze si formule gata si astfel, In baza unui principiu pe care, prin analogie, l-am putea numi al mentalitatilor comunicante, se stabilise o adevarata nivelare Intre autori si spectatori:
- Nu stiu, domnule - filozofa cu resemnare capitanul Dimiu, stand mare, dar cuminte ca o fata, la masa - mie mi se pare ca nevasta nu trebuie sa-si faca de cap... mai e si obrazul omului In joc. Si dadu ordonantei servetul Impaturit cu grija si chibzuiala. Surad caldut capitanului, si pentru ca are dreptate, si pentru ca am nevoie de bunavointa lui. Pandesc cu suflet de sluga momentul sa-i cer o favoare.
- Domnule capitan - caci capitanul Floroiu era ceva mai nou In grad decat comandantul de batalion - admiti dumneata, te rog spune, admiti dumneata sa ucizi o femeie care-ti declara ca nu te poate iubi? Ei, cum vine asta?
- Nu stiu cum vine, dar eu as achita pe cel care si-a omorat nevasta din pricina ca ea si-a parasit barbatul si copiii.
Am suras din nou mieros si aprobator. Stiu cat plictiseau pe camarazii mei aceste Incercari care adulmecau bunavointa comandantului, dar era peste puterile mele. Ma oferisem In ajun sa execut cu plutonul o sapatura

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

pe care altii nu o izbutisera, si aceasta oferta a mea Ii dezgustase. Intelegeam limpede, ca prin sticla asta, dar ce puteam face? In mine era o foiala de serpi, care ajungea deasupra numai Intr-un suras, Inseriat vietii militaresti.
Am crezut acum ca e momentul propice si - In soapta balbaita, jucandu-ma cu furculita si cutitul, sa nu tradez emotia de moarte care ma gatuia - i-am repetat cererea din ajun.
- Domnule capitan... stiti... va rugasem... am la Campulung... Trebuie sa fiu maine seara acolo. Stiti, azi am aranjat cu serviciul...
Imi pluteau vorbele nesigure, dezarticulate, ca aeroplanele de hartie alba, pe care le arunca, prin camera, copiii, jucandu-se.
S-a Intors spre mine cu un aer de negustoreasa acra si plictisita:
- Domnule sublocotenent - cu un "domnule" trantit - ti-am spus ca nu se poate, nu o data, de zece ori. Nu se poate, si nu se poate... Aici nu sunt nici eu de capul meu.
Am devenit livid si am suras ca un caine lovit, cerand parca scuze ca Inghit puneri la punct atat de grave.
Dar peste cateva clipe m-a cuprins o ura amara si seaca Impotriva tuturor. Prostia pe care o vedeam mi-a devenit insuportabila, pripit, ca o Incalzire si o iritatie a pielii pe tot corpul. Nu asteptam decat sa izbucnesc... Pandeam un prilej, o cotitura de fraza sau un gest, ca sa intervin cu o aruncatura de grenada. Totdeauna, insuccesul ma face In stare sa comit, dupa el, o serie interminabila de greseli, ca un jucator la ruleta, care, Incercand sa se refaca, mizeaza mereu In contratimp: de doua-trei ori pe rand rosu si trece apoi pe negru, tocmai cand acesta nu mai iese, revine, si asa la nesfarsit, cu Indarjire. Sunt In stare sa fac fata, cu un sange rece neobisnuit, chiar Intamplarilor extraordinare, pot transforma Insa mici incidente In adevarate catastrofe, din cauza unui singur moment contradictoriu.
Eram acum destul de lucid ca sa-mi dau seama ca sunt aproape In pragul unei nenorociri, caci In asemenea Imprejurari consiliile de razboi sunt, ca si regulamentele, necrutatoare si dau pedepse absolut disproportionate - douazeci de ani de munca silnica pentru o palma data superiorului, de pilda - dar In acelasi timp ma simteam evadat din mine Insumi, cazut ca pe un povarnis prapastios.
- Corabule, asculta-ma ce-ti spun... Asta-i parerea mea cel putin. Cum? admiti dumneata ca sa... ca asa vine, nu-i asa? - si aci Intoarse capul ca sa gaseasca macar o aprobare initiala, dar nu mi-a Intalnit decat privirea taioasa - In sfarsit, nu-i asa? ca sa-si lase casa si copiii, sa-ti spuna "alivoar, stimabile" si tu sa nu-i rupi picioarele?... Ba sa faci si pe delicatu! "Noroc si sa fie de-a buna, cucoana."
- Domnule capitan - caci Corabu nu numai ca era cu mult mai nou, dar Ii era acum si subaltern - eu va Intreb Inca o data: Admiteti dumneavoastra dragoste cu sila? Daca o femeie zice "nu-mi mai placi... sa ne despartim"... Poti dumneata sa spui: "nu... esti condamnata pe toata viata, n-ai drept sa divortezi..." Da?
- Ei bine, daca e vorba de o despartire In regula, atunci e altceva, fireste. Eu nu vorbesc de divort... eu zic de femeia care-si Insala barbatul.
Am intervenit nervos si aproape suierat... Atat de viu si ca mimica, Incat toti s-au Intors spre mine.
- Nu, nici atunci.
Si am reluat mai scazut, demascandu-mi premeditarea, acum cand toti ma priveau uimiti.
- Discutia dumneavoastra e copilaroasa si primara. Nu cunoasteti nimic din psihologia dragostei. Folositi un material nediferentiat.
Daca as fi spus asta ca opinie obiectiva, oamenii ar fi acceptat-o, poate, dar era In tonul meu, In ostentatia neologismelor, o nuanta de jignire si dispret, Incat toti m-au privit mirati, nedeprinsi cu atitudini atat de putin militaresti, iar capitanul Corabu, Intaratat, dar stapanindu-se, s-a Intors spre mine cu un fel de mica solemnitate acra de magistrat.
- Cum, domnule, daca o femeie zice: "nu mai vreau", dumneata zici: "ba da, sa vrei?" Hai?
- Daca e vorba de o simpla Impreunare, da... are drept sa zica: nu mai vreau... Dar iubirea e altceva. Iar daca nu stiti ce e, puteti, cu notiunile dumneavoastra cumparate si vandute cu toptanul: "asa am auzit... asa vand" sa dezbateti toata viata, ca tot nu ajungeti la nimic. Si privindu-i dispretuitor: Discutati mai bine ceea ce va pricepeti.
Au tresarit toti si apoi au ramas Incremeniti de nedumerire, ca si cand din tavan s-ar fi desprins, si ar fi cazut In mijlocul mesei, peste farfurii si pahare, o cobra Incolacita si Impaiata. Izbucnirea mea era nelalocul ei, vulgara, fara temei, Intre oamenii acestia care vorbeau obisnuit dupa masa, dar musteala otravitoare din mine trebuia sa razbeasca. M-am sculat brusc si am iesit batos ca dintr-o plina sedinta, mereu In uimirea tuturor.
M-a ajuns In prag, ca un cutit In inima, suieratoare si groaznica, vocea capitanului Corabu:
- Sublocotenent Gheorghidiu...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Si In aceeasi clipa am auzit un rostogolit de tacamuri, caderea unui scaun si am Inteles ca, turbat, capitanul Corabu sarise In mijlocul odaii.
Am Incremenit o clipa cu spatele la ei si am gandit: sunt pierdut... linistit si simplu, cum poate fi un medic care ar constata ca are cancer. Stiam ca mai lovise un ofiter.
M-am Intors dintr-o data cu tot corpul si am facut un pas Inspre mijlocul odaii. Capitanul Corabu, care, Infipt In picioare si mult mai voinic decat mine, ma astepta, a Inlemnit cu mana ridicata cand a vazut pumnul meu crispat, gata sa loveasca. Ma simteam alb, cu tot sufletul In asteptare si linistit ca un cadavru. Era, dealtfel, un fior In Intreaga Incapere, care a facut sa nu mai respire nimeni. Capitanul mi-a Intalnit privirea si a ramas ca o linie. Cred ca mi-a vazut In ochi privelisti de moarte, ca peisajele lunare. Au Inteles toti ca sunt hotarat sa raspund si apoi sa ma omor. Niciodata n-am fost lovit ca barbat si cred ca n-as putea Indura asta. Dealtfel, mai ajunsesem de doua ori poate, In viata mea, pana In acest prag. Ba, copil chiar, era sa fiu sfasiat de un buldog, care se napustise asupra mea, dar i-am Intalnit Intr-o fulgerare privirea, si a Incremenit pe loc, ca si mine, alb atunci, ca si azi, probabil. Niciodata simt ca n-as putea face asta cu vointa, ca un exercitiu. Cred mai curand ca aceasta privire e ca o punte suprema de la suflet la suflet, de la element la element.
Am iesit palid mereu, In tacerea obosita si Intinsa.
In salita mica, aproape sa ma lovesc de ordonantele care scoteau tacamurile...
- Domnule sublocotenent, la noapte compania noastra da trei posturi!
Era plutonierul Raicu, care astepta sa terminam masa.
- Lasa-ma In pace, si am iesit In luminisul de iarba si luna. E In mine acum o deznadejde mistuitoare, care numai la gandul ca trebuie sa ma duc acasa Imi Ingroasa vinele gatului. Simt nevoia sa alerg, sa umblu pe poteci. Nu stiu ce sa fac si ma ispiteste, ca o soapta seaca, gandul sa plec totusi la Campulung, acolo unde se aleg firele norocului meu. Un Indemn de prudenta Imi spune Insa ca as zadarnici poate totul, printr-o greseala de impulsiv.
Orisan ma ajunge din urma, Ingrijorat, si ma Intreaba de aproape:
- Gheorghidiule, asculta, ce e cu tine?
Imi ia bratul, dar caut sa ocolesc raspunsul.
- Nimic.
- Asculta, ma, ce a fost iesirea de adineauri?
Nu mint deloc, fireste, cand, abia retinandu-ma, continuu si acum o fierbere, nejustificata de temperatura locului si a momentului si deci retorica pentru spectator sau pentru cel ce nu se recunoaste In Intamplare.
- M-a scos din sarite atata saracie de spirit Intr-o discutie. Cu notiuni primare, grosolane, cu Intelesuri nediferentiate. Ce stiu ei despre dragoste, de vorbesc interminabil? Platitudini, poncife din carti si formule curente... Dogme banale, care circula si care tin loc de cugetare.
- Dar... si ramane In gol, caci simte, acum abia, ca lamuririle sunt din alta "clasa" decat i se paruse izbucnirea insolenta de adineauri.
Si totusi el nu banuieste nici acum, nu poate da la o parte perdeaua care-mi acopera sufletul, ca sa stie ce rani sunt acolo, cat de mult aceasta izbucnire a mea e un istovitor si amar "pro domo". Nu-l las sa ma Intrerupa macar.
- Ce-i o iubire, ca s-o faci regula casnica? A se sterge pe picioare la usa... a nu-si Insela barbatul... asa cum vrea Dimiu. Cine ar putea respecta asemenea regulament de serviciu interior al conjugalitatii? Dar infinit mai superficiala Inca e formula lui Corabu. Cum? se pot desparti asa de usor doi amanti? Un bandaj aplicat prea multe zile pe o rana si se lipeste de ea de nu-l poti desface decat cu suferinte de neIndurat... dar doua suflete care s-au Impletit... au crescut apoi laolalta? Daca admiti ca o casnicie e o asociatie pentru bunul trai In viata, e rusinos, fireste, sa protestezi atunci cand e dizolvata. Dar cum sa primesti formula de metafizica vulgara ca iubirea sufleteasca e o conjugare de entitati abstracte, care cand se desfac se regasesc In aceeasi forma si cantitate ca Inainte de contopire: doi litri de apa si sare, pusi la distilat, dau un litru si jumatate de apa si o jumatate de litru de sare; amesteci iar si iar ai doi litri de apa si sare? A crede ca iubirea sufletelor e o astfel de combinare simplista Inseamna, fireste, a discuta ca toata lumea, prosteste... O femeie Isi da sufletul si pe urma si-l reia intact. Si de ce nu? Are drept sa ia Inapoi exact cat a dat.
Fara sa vreau, Infierbantat Inca de propria mea izbucnire, de tot ce mocnisem In suflet, strang furios bratul lui Orisan, care la Inceput a Incercat nedumerit sa ma Intrerupa si care acum, Intelegand, ca la lumina unei torte, ca e vorba de sentimente refulate, sugrumate Indelunga vreme, tace, ascultandu-ma, pe poteca luminata de luna, sub cerul Inalt, aci, Intre culmi de munti.
- O iubire mare e mai curand un proces de autosugestie... Trebuie timp si trebuie complicitate pentru formarea

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

ei. De cele mai multe ori te obisnuiesti greu, la Inceput, sa-ti placa femeia fara care mai tarziu nu mai poti trai. Iubesti Intai din mila, din Indatorire, din duiosie, iubesti pentru ca stii ca asta o face fericita, Iti repeti ca nu e loial s-o jignesti, sa Inseli atata Incredere. Pe urma te obisnuiesti cu surasul si vocea ei, asa cum te obisnuiesti cu un peisaj. Si treptat Iti trebuieste prezenta ei zilnica. Inabusi In tine mugurii oricaror altor prietenii si iubiri. Toate planurile de viitor ti le faci In functie de nevoile si preferintele ei. Vrei succese ca sa ai surasul ei. Psihologia arata ca au o tendinta de stabilizare starile sufletesti repetate si ca, mentinute cu vointa, duc la o adevarata nevroza. Orice iubire e ca un monoideism, voluntar la Inceput, patologic pe urma.
Iti construiesti casa pentru o femeie, cumperi mobila pe care a ales-o ea, Iti fixezi deprinderile cum le-a dorit ea. Toate planurile tale de viitor pana la moarte sunt facute pentru doi insi. A plecat de acasa, si esti necontenit Ingrijorat sa nu i se Intample ceva... Te strapunge ca un stilet orice aluzie despre ea si esti nebun de fericire cand, dupa greutati materiale si umilinte uneori, ai izbutit sa-i faci o surpriza care s-o uimeasca de placere. Ei bine, Intr-o zi vine femeia aceasta si-ti spune ca toate astea trebuie sa Inceteze pana maine la ora 11,35, cand pleaca la gara. Shylock n-a avut curajul sa taie din spatele unui om viu exact livra de carne la care avea dreptul, caci stia ca asta nu se poate. Totusi, femeia crede ca din aceasta simbioza sentimentala, care e iubirea, poate sa-si ia Inapoi numai partea pe care a adus-o ea fara sa faca rau restului. Nici un doctor nu are curajul sa desparta corpurile celor nascuti uniti, caci le-ar ucide pe amandoua. Cand e cu adevarat vorba de o iubire mare, daca unul dintre amanti Incearca imposibilul, rezultatul e acelasi. Celalalt, barbat sau femeie, se sinucide, dar Intai poate ucide. De altminteri asa e si frumos. Trebuie sa se stie ca si iubirea are riscurile ei. Ca acei care se iubesc au drept de viata si de moarte, unul asupra celuilalt.
Orisan nu vede ca-mi sunt ochii plini de lacrimi In Intuneric, dar fara Indoiala simte asta din deznadejdea Inmuiata a vocii mele. Tace, alaturi de mine, Indelung, din delicatete... Abia tarziu ma Intreaba cu sfiiciune:
- Suferi, Gheorghidiule?
Nu raspund nimic, caci as izbucni In hohote nervoase. Muschii fetei Imi sunt contractati.
Ma duce apoi pana acasa. In prag, nu ma mai pot stapani.
- Daca maine seara nu-mi da drumul pentru doua zile, dezertez.
Pleaca fara sa spuie o vorba, dar ghicesc In strangerea de mana o nedumerire, o prietenie descurajata parca.

DIAGONALELE UNUI TESTAMENT

Eram Insurat de doi ani si jumatate cu o colega de la Universitate si banuiam ca ma Insala.
Din cauza asta, nici nu puteam sa-mi dau examenele la vreme. Imi petreceam timpul spionandu-i prieteniile, urmarind-o, facand probleme insolubile din interpretarea unui gest, din nuanta unei rochii si din informarea laturalnica despre cine stie ce vizita la vreuna dintre matusile ei. Era o suferinta de neInchipuit, care se hranea din propria ei substanta. Ne luasem din dragoste, saraci amandoi, dupa rendez-vous-uri din ce In ce mai dese pe salile Universitatii si dupa lungi plimbari pe jos, prin toate cartierele pavate cu asfalt ale capitalei, care erau si cele mai singuratice, pe atunci. Dupa nunta noastra, care a fost Intr-un anumit fel tainuita, mi-a murit un unchi considerabil bogat, a carui avere Impartita In cinci parti de nepot a putut sa Insemne pentru fiecare o adevarata rasturnare sociala.
Cand zic "tainuita" e un fel de a vorbi, caci eram major si din familia noastra nimeni nu m-ar fi putut opri. Mama traia destul de greu, din pensia ramasa de pe urma tatalui meu, dimpreuna cu surorile mele, dar cred ca nu m-ar fi Impiedicat niciodata sa ma Insor dupa voia inimii, desi, In general, cei care s-au casatorit din dragoste Impiedica pe copiii lor sa faca acelasi lucru. Rude apropiate nu aveam decat doi unchi, fratii tatei. Cel mai mare, imens de bogat si aprig de avar, se dezinteresa cu totul de noi, ca sa nu fie nevoit, cine stie, sa se Induioseze si sa ne ajute. Celalalt, deputatul, cunoscut ca om de spirit si excelent orator, facuse, pare-se, candva, cateva glume pe socoteala mamei (o poreclise, de pilda, "vaduva douairiera", si porecla o suparase nu numai prin aluzia la mostenirea Incurcata lasata de tata, cat pentru ca era de o asonanta ridicula) si de atunci - de ani de zile - nu mai aveam nici un soi de relatii. De aceea, tainuita Insemna ca amanasem, desi casatoriti civil, sa Intemeiem o gospodarie, pana ce si eu si ea ne vom fi luat licenta, caci cei o suta cincizeci de lei, pe care-i primeam ca functionar la Senat, unde ma numise un fost prieten al tatei, nu ne-ar fi ajuns sa traim. Pana atunci nu aveam decat situatia marturisita de logodnici. Situatie prea delicata Intr-adevar, dar la care ajunsesem datorita felului pasionat al nevestei mele. Ea locuia Inca la matusa ei, unde mai locuia, de asemeni, In pensiune, o colega de Universitate, prin care o cunoscusem si care-mi placuse mult mai mult, caci era oachesa, iar mie nu-mi placeau deloc blondele. Si totusi ajunsesem aci, solutie care, dealtfel, pe prietena o lasa

destul de indiferenta. Era atata tinerete, atata frangere, atata nesocotinta In trupul balai si atata generozitate In ochii Inlacramati albastri, ca a trecut biruitoare. Lungile convorbiri, acasa, In salonasul cu divane acoperite cu scoarte si mormane de perne, devenisera si pentru mine - e drept, mult mai tarziu - o nevoie sufleteasca. Dealtminteri, era aceasta fata un continuu prilej de uimire. Mai Intai prin neistovita bunatate pe care o risipea In jurul ei. Facea toate lucrarile matusii ei, care era institutoare, prapadea putinii bani In cadouri pentru prietene, iar pe colega ei bolnava a Ingrijit-o luni de zile ca o sora de caritate, cu o abnegatie fara margini, de adolescenta. Pe cand eu cautam sa ascund oarecum dragostea noastra, ea tinea s-o afiseze cu ostentatie, cu mandrie; Incat, desi nu-mi placea, Incepusem totusi sa fiu magulit de admiratia pe care o avea mai toata lumea pentru mine, fiindca eram atat de patimas iubit de una dintre cele mai frumoase studente, si cred ca acest orgoliu a constituit baza viitoarei mele iubiri. Sa tulburi atat de mistuitor o femeie dorita de toti, sa fii atat de necesar unei existente, erau sentimente care ma adevereau In jocul intim al personalitatii mele. De unde pana aci, toate femeile bune, care treceau In trasuri si echipaje luxoase, ma tulburau prin voluptatea cu care Imbiau pe oricine, In treacat - si pe care mi-ar fi Impartasit-o, cine stie, In anumite conditii si mie - femeia aceasta Incepuse sa-mi fie scumpa tocmai prin bucuria pe care eu i-o dadeam, facandu-ma sa cunosc astfel placerea neasemanata de a fi dorit si de a fi eu Insumi cauza de voluptate.
Ametind totul, aceasta iubire Inflorea fara seaman, cum Infloresc salbatic, In luna mai, nimfele lujerilor de crin. Cu ochii mari, albastri, vii ca niste Intrebari de clestar, cu neastamparul trupului tanar, cu gura necontenit umeda si frageda, cu o inteligenta care irumpea, izvorata tot atat de mult din inima cat de sub frunte, era, dealtfel, un spectacol minunat. Izbutea sa fie adorata de camarazi, baieti si fete deopotriva, caci Infrumuseta toata viata studenteasca. Stiau toti orele ei de cursuri si i se pretuia prezenta, ca unei adevarate vedete, fragile si mici, pe vastele culoare. Facea totul cu pasiune. Uneori ispravile ei tineau de miracol. Cand am Inceput sa studiez filozofia din timpurile mai noi si mai ales problema spatiului si timpului, am simtit nevoia sa audiez un an de zile un curs de matematici superioare, facut de un profesor savant, de reputatie europeana. Si ea, care nu urma decat franceza si romana, care avea oroare de matematici - fusese de doua ori corigenta din cauza lor - numai ca sa fim Impreuna, ma Insotea si asculta acum, o ora pe saptamana, serioasa si cuminte ca un catelus, principiile generale ale calculului diferential. Partea nazdravana era ca, desi In linii generale nu Intelegea nimic desigur, dupa curs punea surprinzatoare Intrebari despre unele detalii (si cum Intreba de pasionat...). Nu mai vorbesc ca nu lipsea nici de la cursul de enciclopedia filozofiei, unde afla noutati despre viata celulara. Dealtfel, In scurta vreme, a trebuit sa ne mutam Impreuna,
pentru ca nu mai puteam sta nici cateva ceasuri despartiti unul de altul. Era o gospodarie boema, cu prieteni si prietene, tineri, cu sarbatori mici improvizate, pline de veselie si de neprevazut. Mandria de a oferi o "masa" lua proportii de eveniment, care cerea preocupari de o saptamana, excursia la Mosi si strengaria de a ne da In calusei, de a manca floricele si a bea un tap de bere, era... orgie. Bucuria nevesti-mi, cand - stiind aniversarile prietenilor nostri - le pregatea mici daruri, surprize, era tot atat de mare ca a lor. A fost poate vremea cea mai frumoasa din casnicia noastra.
De Sfantu Dumitru, unchiul cel atat de bogat si de avar a oferit o masa mare rudelor. Au fost celalalt frate al lui, cu nevasta si baiatul, mama, sora mea cea mare cu barbatul ei, cea mai mica, nemaritata Inca, si eu cu nevasta-mea. Cine ar fi putut sa lipseasca de la acest pranz anual, cand sperantele mostenirii erau atat de Intemeiate?
Unchiul Tache locuia pe strada Dionisie, Intr-o casa veche, mare cat o cazarma, fara sa primeasca pe nimeni, mai avar si mai ursuz Inca, de cand era atat de bolnav. Propriu-zis nu locuia decat Intr-o camera, care-i slujea si de birou si de dormitor si de sufragerie, ca astfel sa nu mai cheltuiasca cu lumina si Incalzitul, caci era foarte friguros. Era Ingrijit de batranul Gligore, a carui nevasta, Tudora, era si jupaneasa, si bucatareasa.
Masa era pusa acum In sufrageria cea mare si bogata ca In zilele tineretii. Era un lux prafuit si Intunecat parca, fiindca mobila era lacuita castaniu si se stacojise, iar scaunele, reci si Inalte. Unchiul Tache, cu un sal pe umeri, sta In fruntea mesei, dar mai mult se uita la noi, caci nu manca decat cartofi fara sare si macaroane la tava. Deputatul era, fireste, In verva si Intr-adevar era amuzant. Cred ca mama nu putea sa-l sufere si avea o parere proasta despre el, cu totul pe nedrept. E si adevarat ca era foarte temut ca "gura rea", iar colegii lui spuneau despre el:
- Asculta-ma pe mine, e mai bine sa fii prieten cu Nae Gheorghidiu, decat dusman.
Era unul dintre putinii membri ai partidului liberal simpatizat nu numai de opozitie, dar chiar de gazetele de seara democrate pana la socialism, caci "nu era sectar". N-avea opinii exclusive, ci era cu lenevie sceptic, amabil si Impaciuitor In principii. Fara sa fie popular, era una dintre figurile bucurestene, socotit printre "intelectualii de rasa".

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Ei, Nae, ce se aude, intrati sau nu intrati In razboi?
N-am Inteles bine daca prin acest "intrati", In loc de "intram", unchiul Tache Intelegea sa lase doar partidului liberal problema intrarii In actiune, sau folosea persoana a doua numai pentru ca el se si considera mort.
- Nene Tache - caci deputatul era mai tanar cu cincisprezece ani - de ce sa intram, cand putem avea Ardealul fara razboi? Intelegi dumneata ce formidabila situatie va avea Romania cand, la Incheierea pacii, vom prezenta nota noastra, avand la spate o armata intacta de opt sute de mii de oameni? Cine sa Indrazneasca sa te refuze? Puterile, care pana la sfarsit se vor fi macinat unele pe altele, ajunse la istovire? Ionel Bratianu o fi stiind el ceva... ca nu degeaba e sef de partid. Dealtfel, eu am Incredere In steaua Romaniei... In politica nimic nu se poate realiza decat prin Incredere.
- Si atunci?
- Si atunci... stam cu arma la picior si asteptam.
Respectul pe care toti Il aveau pentru unchiul Tache era impresionant. Toata lumea cauta sa-l multumeasca, sa-i ghiceasca, de se poate, intentiile. Era acum - asa uscat, negricios, cu mustata mare - cu adevarat seful familiei. N-as putea spune Insa ca noua, celorlalti, deputatul nu ne-a plasat cateva ironii, care nu au suparat deloc pe batran. Am impresia ca nici unul, nici celalalt nu l-au iubit pe tata. Gaseau amandoi - ei, care facusera avere - ca fusese nepractic si neserios. Profesor universitar, fost secretar general, publicist apreciat, murise dupa o viata foarte agitata, Inca tanar, lasand bruma de avere Incarcata de datorii. Nu-i putusera ierta ca s-a Insurat cu o femeie saraca si cred - dupa bunavointa distinsa cu care au acceptat pe nevasta-mea - ca nici mie nu-mi iertau asta. Dealtfel, catre sfarsitul mesei a si venit vorba despre tata...
Deputatul, cu o amabilitate de unchi galant, a Intrebat-o pe nevasta-mea daca si ea urmeaza filozofia. Nu stiu de ce, intimidata sau Intelegand ca ma Intovaraseste pe mine la curs, i-a raspuns afirmativ.
- Asadar - si parca suradea - studiati amandoi filozofia? Raspica domol silabele cuvantului filozofie.
- ! ? Da...
- Ciudat... De obicei amorul e cel care duce la filozofie... - si Inca si mai ironic - si ce filozofie! La dumneavoastra vad ca drumul a fost dimpotriva... filozofia v-a condus la amor. Rostea "amor" cu gura rotunda, de parca ar fi fost numele cremei de curatat nasturi.
Toti au Inceput sa zambeasca, numai pentru ca au vazut ca unchiul Tache se amuza.
- Ceea ce va doresc sincer e sa nu reveniti vreodata la filozofie. Ar fi dureros. Mai ramane sa faci politica, tot In felul In care a facut-o bietul Corneliu, care, daca nu ma-nsel, era si el tot filozof. Si Intorcandu-se, cu obrajii aproape cazuti, ras de tot, catre figura uscata si negricioasa: Nene Tache, orice ai spune, e fermecatoare naivitatea sa crezi ca tu poti Indrepta o tara.
Fierbeam de nemultumire, caci mi-era penibil sa aud vorbindu-se cu atata usurinta despre tata, dar parca eram si eu Inraurit de sfiala Ingrijorata a celorlalti In fata unchiului de care depindea viitorul nostru.
- Isi cheltuia leafa de profesor universitar ca sa scoata gazete, maraia cu acreala bogatasul, caruia cheltuiala Ii facea rau, chiar la altii si chiar dupa ani de zile.
- A, In privinta asta, nene Tache, nu ma Impac deloc cu dumneata. Corneliu era un entuziast, si Nae Isi mangaia grav si ironic reverul hainei. Iscalea cu acelasi entuziasm un articol de gazeta ca si o polita. Mie Imi plac si mi-au placut totdeauna entuziastii... de la distanta. Vreau sa-ti spun, de pilda, ca n-as vrea sa fiu deloc copilul unui entuziast, si de cate ori pronunta cuvantul entuziast, Il dansa cu surasuri, spre bucuria batranului inginer si antreprenor, care lucrase toata viata numai cu cifre.
O priveam pe nevasta-mea, cerandu-i parca iertare si ea Imi suradea Impaciuitoare si inteligenta.
- Drept sa-ti spun, n-am pomenit un om care sa fi avut mai putin notiunea banului ca el. De ce crezi ca nu mi-a vorbit o jumatate de an? Scosese o gazeta, nu stiu cum Ii spunea, si mi-a trimis-o si mie. De cetit n-o ceteam, ca nu ma interesau bazaconiile pe care le scria el acolo...
- A, nu... nene Tache, nu se poate spune ca bazaconiile sustinute de Corneliu nu erau amuzante, si, turnandu-si anume cu Incetineala In pahar, deputatul suradea perfid. Cel putin pe mine ma amuzau enorm discutiile de principii.
- ...dar Impacheta In ea Gligore ghetele, cand mi le ducea la carpit. Intr-o zi ma pomenesc cu o carte postala a administratiei, ca sa platesc abonamentul. Am crezut ca e o gluma. Peste vreo luna, alta carte postala. Ei, m-am necajit si am dat porunca sa dea gazeta Inapoi, la posta. Cand, ma Intalnesc cu Corneliu. Ca de ce n-am platit abonamentul? Cum asta? "Abonamentul pentru gazeta"... De ce sa platesc? Ti-am cerut-o eu? Mi-ai trimis-o pentru ca ai vrut... nu mai vrei... nu mi-o mai trimite... Si din cauza asta nu mi-a mai vorbit o jumatate de an. A... altfel, ca si Stefan cel Mare, "de felul lui era iute la manie", dupa cum ne spune Ureche.
Afara de ai mei (care au zambit numai), ceilalti au ras zgomotos, amuzati de acest "joc" spiritual, care mi s-a

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

parut stupid.
Masa era surprinzator de bogata, totusi toti mancau putin, de teama sa nu faca proasta impresie unchiului.
- Ei, Stefane, daca tata-tau ar fi fost ceva mai strangator, daca n-ar fi risipit atat... v-ar fi lasat si voua sa traiti altfel decat traiti (va sa zica, desi avea aerul ca ignoreaza, stia ca traim In dificultate, cand parea ca pluteste pe deasupra). Dealtfel, Ii semeni leit. Acum vad ca te-ai Insurat si tu tot din dragoste.
- Unchiule draga - i-am spus, fara sa Imi pot tescui In mine nemultumirea - drept sa-ti marturisesc, am cam Inceput sa ma Impac cu ideea ca tata n-a agonisit avere, ca sa ne lase mostenire. Caci mostenirile acestea nu sunt totdeauna fara primejdie. De cele mai multe ori, parintele care lasa avere copiilor le transmite si calitatile prin care a facut averea: un obraz mai gros, un stomac In stare sa digereze si oua clocite, ceva din slutenia nevestei luate pentru averea ei, neaparat o sira a spinarii flexibila ca nuiaua (daca nu cumva rahitismul nevestei milionare n-a Inzestrat-o cu cocoasa rigida ca o buturuga). Orice mostenire e, s-ar putea zice, un bloc. Mai ales cu paranteza stiam eu, si stiau toti, la ce fac aluzie.
A fost o consternare. Uscat si negru, unchiul Tache a devenit parca si mai uscat. S-a Inchis In el fara sa spuna o vorba. Singurul care era vesel, desi eu pe el Il tintisem, caci el era Insurat cu o slutenie si avea un copil urat, era unchiul Nae. Ma si vedea dezmostenit, cel putin pe mine, daca nu si pe toti ai mei. Chiar mama si surorile - desi fusese vorba despre tata - nu se simteau parca asa de bine. In fata mea am Intalnit Insa ochii umezi de emotie si admiratie ai nevestei mele si un suras trimis ca o promisiune de sarut. Singuri noi riscam, cu voie buna, o mostenire, si ea se dovedea astfel atat de frumos dezinteresata, ca sa aparam memoria unui om.
Deputatul a Inceput sa faca exces de zel In dragoste, ca sa-i arate fratelui mai batran ca se desolidarizeaza de o atitudine atat de obraznica si ca e si el de parere ca nu e nimic de facut din si pentru baiatul lui Corneliu. Dar toate dragalaseniile au ramas de prisos. Batranul avar ramanea Incruntat. Dealtfel, s-a si sculat numaidecat la sfarsitul mesei si ne-a dat mana sa i-o sarutam, deopotriva de rece cu toti nepotii. Celor batrani abia le-a Intins degetele uscate. Deputatul era livid. Abia am ajuns In strada, ca nu aveam trasuri, si, izbucnind, s-a apropiat de mine parca gata sa ma ia de piept.
- Bine, domnule, cum poti sa faci una ca asta? Nemaipomenit... Auzi dumneata, noi nu stim cum sa-l mai tinem pe maniacul ala pe varful degetelor si poftim... dumneata Ii Intorci ranza pe dos.
L-am privit scurt si fara echivoc.
- Te rog sa iei nota ca n-am de dat nici o explicatie.
- Dar nu-i vorba numai de dumneata aici, domnule, nu-ti dai seama? Dumneata stii ca pe capul nebunului stau toata ziua fel de fel de escroci... Ba ca sa lase averea scolii, ba spitalelor, ba dracu mai stiu eu cui?... Nimic din omul reputat, spiritual, nu mai era In izbucnirea asta de nenorocit... Daca ne dezmosteneste pe toti? Si se plangea Intinzand bratele ca o invocare: Ce gafa, domnule, ce gafa!
Am luat bratul nevesti-mi si m-am Intors spre el.
- Te rog sa iei nota ca mie Imi place sa vorbesc oricand despre franghii. Cu atat mai rau pentru cei care au spanzurat In casa. In orice caz, o sa mai stam de vorba numai dupa ce vei cauta In dictionar si vei pricepe ce Inteles are cuvantul gafa. Caci era evident dobitoc si nu cunostea Intelesul cuvantului gafa, care presupune neaparat lipsa de intentie In a nemultumi sau jigni pe cineva.
Era aproape de miezul noptii si cerul luminos, ca Intr-o Inalta noapte de toamna senina. La coltul strazii Batiste, fara sa se sinchiseasca de cineva, nevasta-mea mi-a dat, cu buze moi, sarutul fagaduit la masa. L-a prelungit ca sa treaca In el buna parte din sufletul ei Induiosat de admiratie.
Peste douazeci de zile unchiul Tache era dus la cimitir, cu pompa mare si austera, de catre rudele Ingrijorate toate. Deputatul era Insa mai curand vesel. Ma batea cordial pe umeri.
- Nu stiu, amice, daca sa-ti prezint sau nu multumiri In numele rubedeniilor. Sa vedem mai Intai testamentul. In orice caz esti epatant. Si prezentandu-ma unui mic grup de domni batrani, In negru, care Insoteau la groapa pe prietenul cu care, desigur, nu se vazusera de mult: Domnilor, la varsta dumneavoastra nu va sfatuiesc sa-l invitati la masa. Nu da gres, garantat.
Unii au zambit: Nae asta e incorijibil. Mie Imi era sila sa-i spun macar o vorba.
- Daca testamentul e bun, trebuie sa-ti brevetezi neaparat sistemul. Dar, Inca o data, mi-e teama ca nu cumva testamentul sa ne faca vreo surpriza.
Testamentul continea Intr-adevar o surpriza. Printr-un codicil, datat cu ziua de 27 octombrie, mie mi se lasa o quotitate dubla decat oricaruia dintre ceilalti mostenitori. Deputatul spiritual nu mai pricepea nimic, mai ales ca era Inca o alta masura care i se parea lui ca Il nedreptateste profund. Averea se Impartea, dupa o serie de legate deosebite, In trei parti. Doua ne reveneau noua si una lui. Intre legatele deosebite, era si cel cuvenit mie: o vila In Imprejurimile Parisului, pe care unchiul o locuise, pe cand statea acolo, si pe care, In urma, o

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

cumparase.
BineInteles ca In casa noastra a fost o jale retroactiva. Abia dupa ce s-a stiut continutul testamentului, mama si surorile au Inceput sa-l planga, asa cum se cuvenea, pe unchiul Tache: Nimeni nu l-a cunoscut. A strans pentru noi etc.
Totusi, n-am putut sa-mi iau Intreaga parte de mostenire cuvenita. Unchiu-meu a descoperit, dupa cateva zile de meditatie, ca testamentul a fost gresit interpretat.
Am avut o discutie Intaratata, vie, dar a fost neInduplecat.
- Asculta, unchiule, de ce crezi dumneata ca testamentul a fost gresit interpretat?
- Citeste si dumneata si vezi.
- Ba, tocmai ca vad... si mi se pare clar. Doua sunt aliniatele care ne privesc... nu? Sa le citim...
- Sa le citim, si-si trecea mainile amandoua prin par, cu privirea Intr-alta parte, greoi, cu obrajii mari, cazuti.
- "Dupa ce se vor extrage legatele deosebite, restul se va Imparti In trei parti. Doua se cuvin familiei fratelui meu Corneliu Gheorghidiu, iar una familiei fratelui meu Nicolae Gheorghidiu. La randul lor aceste parti se vor Imparti In mod legal, cea dintai cumnatei si copiilor ei, iar cealalta lui Nicolae jumatate si copilului lui jumatate". Pana aici e clar, nu?
- Clar, de ce sa nu fie clar, dar ia cauta mai departe codicilul, si acum Isi zgaria, nervos si preocupat, podul palmei, cu coada tocului.
- "Las anume nepotului meu preferat, Stefan, casa mea, cu parcul si cu biblioteca si tot ce cuprinde, din Bd. Daumesnil 119 bis, Paris, s-o stapaneasca si s-o foloseasca In amintirea mea."
- Ei?
- Cum ei, unchiule, cum ei? Las "anume..." vezi, "anume"? nepotului meu favorit, deci "favorit".
- Da... Si cu ochii mari verzi, rataciti, nu privea pe nimeni. Dar toti Il urmareau nedumeriti.
- Va sa zica Imi constituie legat deosebit.
- A, nu... Nu, nicidecum un legat deosebit... E o dorinta a dumitale sa fie legat deosebit, dar nu e... N-am ce sa-ti fac.
Cu capul mare, puhav, ras de mustati, cu ochii Impungiti si tulburi, unchiu-meu batea aprig si ritmic cu degetele-n masa. Respira greoi, Inganandu-se: Nu... nu... vad de unde ai scos-o dumneata.
Nu eram suparat, caci eram convins ca nu pricepe si de aceea staruie:
- Domnule, scrie aici: "las anume..."?
- Scrie... Si Incruntat, cu gura mare si buzele groase, mototolite de manie, batea mereu cu degetele-n birou, ca Intr-o toba.
- Scrie aci "nepotului meu favorit, Stefan"?
- Scrie si asta...
- Scrie mai sus ca legatele deosebite se scad din total?
- O fi scriind, dar asta nu-i legat deosebit. A mutat, ca o concluzie, energic, tocul de pe masa.
Adevaru-i ca toti erau tot asa de surprinsi de atitudinea unchiului ca si mine.
- Atunci ce rost are, dupa dumneata, codicilul asta?
Era tot numai nervi si Incapatanare, deosebit pana la rasturnare de filozoful blazat si amabil pe care Il stia lumea. Sufletul Ii tremura ca o floreta Intinsa de o mana Intaratata si fricoasa.
- Codicilul spune numai ca In partea cuvenita dumitale sa intre casa din Bd. Daumesnil. Nu ca ti se cuvine peste quotitate.
Am fost pur si simplu uimit. Dar manios nu eram.
- Cum, unchiule, cand acolo scrie "las anume", adica: las Indeosebi?
- Tocmai pentru ca scrie "anume...". Daca n-ar fi scris "anume" atunci ai fi avut dreptate, evident.
Mama, surorile, toti cei de fata erau surprinsi pana la nedumerire de noua interpretare si cred ca toti, In sinea lor, au repetat: au dreptate cei care-l cred fenomenal de destept pe Nae asta.
Pe cat de nelinistit era el (tremura aproape si nu stiu de ce, pentru ca In momentul cand vorbeam nu avea sa se decida nimic), pe atat de calm erau eu. Cred ca mi-am aparat totdeauna foarte abil interesele, cu multa vointa, dar niciodata cu pasiune si cu panica.
- Ce crezi dumneata ca l-a Indemnat pe unchiul Tache sa-mi lase casa?
- Ca s-o pastrezi In amintirea lui... Scrie acolo... n-ai vazut si dumneata? si-mi arata, vag, copia testamentului.
- Bun... de acord... va sa zica nu mi-o lasa, In voia mea, sa ma folosesc de ea... aproape ca Imi impune s-o pastrez... Dar casa e aproape cat jumatate din quotitatea celorlalti. Ce mi-ar ramane mie atunci? Ca sa o pot valorifica asa cum vreau?

- Nu stiu - si privea Inversunat In podea - dar se vede ca a tinut "anume" - si apasa cuvantul - ca sa cada In lotul dumitale casa... pentru ca erai favorit.
Am Inceput sa rad.
- Ciudat mod de favorizare acesta de a-mi Injumatati partea cuvenita.
- Nu ma priveste. Eu atata stiu, ca fac proces.
E adevarat ca tocmai dorinta unchiului Tache de a preciza punand accent pe acest "anume" ducea la confuzie, ceea ce nu mi se parea tocmai surprinzator, caci stiam ca adesea excesul de precizare duce la confuzii - e asta una din ciudateniile logicii - si, dealtfel, cred ca, de pilda, Kant intentionat recurge la prea mari precizari, care-l fac uneori asa de greu de citit.
Deputatul era din ce In ce mai descompuns de Ingrijorare si manie. Se plimba prin casa agitat, invocand anapoda devotamentul, cinstea, spiritul lui de sacrificiu. Era de o disperare penibila. Il priveam linistit, ca pe un obiect de studiu, netulburat de teama de a pierde mai bine de o jumatate milion aur - desi Imi dadeam seama ce Insemna asta In viata mea. Semana In clipa asta cu filozoful sceptic si detasat de lucruri, cu blazatul care nu lua In serios nici o catastrofa, nici o drama, pe care Il stiau cititorii gazetelor tot atat de putin cat seamana cu portretul daruit de o actrita admiratorilor ei fotografia instantanee facuta pentru pasaport.
Peste cateva zile a si Inceput actiunea juridica. Spre nedumerirea mea Indurerata, mama si surorile mele au trecut de partea lui si au pornit actiuni paralele.
Dar asta n-a fost ultima surpriza a acestui testament. Nevasta-mea, cu ochii ei albastri si neprihaniti, a intervenit In discutie cu o pasiune si o Indarjire de care nu o credeam In stare. Riposta indignata, ameninta, cu un fel de maturitate care ma jignea oarecum.
- Fata draga, te rog nu mai interveni... lasa-ma pe mine sa ma descurc singur.
Ma privea uimita, si decolorata.
- Cum asta? Dar nu vezi ca toti vor sa te Insele... Pentru ca esti prea bun...
As fi vrut-o mereu feminina, deasupra discutiilor acestea vulgare, plapanda si avand nevoie sa fie ea protejata, nu sa intervina atat de energic, interesata.
- Nu te Inteleg deloc, dragul meu; la sedintele de seminar, la Universitate, discuti cu patima si te certi cu toata lumea, pentru ca sustine ca niste celule, acolo, mor sau nu, iar aci, cand discuti cu el, te lasi atat de moale.
Ma cuprindea o nesfarsita tristete vazand ca nici femeia asta, pe care o credeam aproape suflet din sufletul meu, nu Intelegea ca poti sa lupti cu Indarjire si fara crutare pentru triumful unei idei, dar In acelasi timp sa-ti fie sila sa te framanti pentru o suma, fie ea oricat de mare, sa lovesti aprig cu coatele.
Am stiut, mai tarziu, ca aveam o reputatie de imensa rautate, dedusa din Indarjirea si sarcasmul cu care-mi aparam parerile, din intoleranta mea intelectuala, In sfarsit.
Toti, judecand dupa ei Insisi, aveau aerul sa spuna: daca atunci cand n-are vreun interes material e atat de patimas, ce trebuie sa fie atunci cand Ii sunt interesele amenintate?
Am consultat doi dintre cei mai reputati membri ai baroului, care mi-au spus ca dreptatea e de partea mea si ca voi castiga negresit procesul. Intre timp, ca sa-si justifice cel putin ei Insisi pornirea Impotriva mea, ai mei, toti de acord cu unchiul, ma decretau lacom, egoist, lipsit de caracter si povesteau Imprejurari din viata mea care ar fi justificat asemenea opinie. Ne-am Intalnit cu prilejul parastasului si abia de am schimbat cateva vorbe tot timpul. La iesirea din biserica le-am spus ca accept propunerea lor. Diferenta, la drept vorbind foarte importanta pentru mine, Impartita In cateva parti, era pentru ei fara prea multa Insemnatate; totusi, cand le-am comunicat vestea, a fost o bucurie lipsita de orice urma de bun-simt. M-au Imbratisat cu toti, chiar unchiul, mi-au spus, parca plangand de satisfactie, ca Intotdeauna m-au stiut om de inima, ca e un gest pe care nu-l vor uita. Inert, ca un manechin, si dezgustat, ma lasam sarutat de buze fade, iar ei erau asa de plini de bucuria lor, ca nici nu bagau de seama dezgustul meu. Cred ca erau acum tot atat de sinceri ca si atunci cand ma calomniau. Un proverb e de parere ca daca vrea sa-si Inece cainele, taranul spune ca e turbat. Mult mai exact ar fi adevarul acesta formulat Insa asa: Cand taranul are interes sa-si Inece cainele, Incepe sa se convinga, din ce In ce mai mult, ca e turbat. E gresit sa socoti ca la firile mediocre inteligenta ramane deasupra intereselor. La origine (Bergson are neIndoios dreptate) inteligenta n-a fost decat un mod practic, un instrument de adaptare la mediu, un mijloc pentru apararea intereselor. La imensa majoritate a oamenilor ea a ramas si azi acelasi lucru. Ei nu pricep decat ceea ce au interes sa priceapa. Ceea ce le contrazice interesele le contrazice fundamental si inteligenta. In afara de un numar infim de perversi - daca or fi existand cu adevarat - nimeni nu poate face raul, daca inteligenta lui nu-i primeste asta. Numai ca aceasta inteligenta e un consilier extrem de servil la cei neevoluati si, asemeni curtenilor lasi, justifica orice. Lupul crede sincer ca mielul Ii tulbura apa, si despotul, care ucide mii de oameni, o face pentru ca e crancen convins ca altminteri va fi ucis el.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Iata ce gandeam cand cei din jurul meu nu mai conteneau cu laudele. Deputatul ne-a invitat pe toti la o masa mare, de Impacare. Nevasta-mea, care din cauza discutiilor devenise odioasa tuturor celorlalti, acum, cand a aflat de hotararea mea, era nemangaiata si-i ura pe toti. Desi Imi dadeam seama ca face asta In buna parte din dragoste pentru mine, totusi as fi vrut-o altfel. Abia a primit invitatia la masa.
A fost o mare si penibila sarbatoare de familie. Flori pe masa, mici daruri, surprize pentru fiecare sub tacamuri; o pereche de butoni, banali pentru mine, o bratara meschina pentru nevasta-mea, daruri care nu mi-au facut nici o placere, caci nu erau dovada nici unui sentiment. Erau doar o introducere prost acoperita.
Deputatul a fost Intr-o verva care a starnit hohote de ras. Desi nu facuse decat o vaga Facultate de drept, avea o avere frumusica, parte luata ca zestre, ca, de pilda, casa si o vie la Buzau, parte datorita politicii, caci era In vreo cateva consilii de administratie. Avea reputatia ca e un spirit al realitatilor, ca nu lupta cu morile de vant.
Afara era un viscol care troienise strazile, oprise circulatia tramvaielor si zgaltaia ferestrele. Inauntru era cald, era lumina multa, sampanie, iar senzatia de bucurie pentru toti se gasea sporita de placerea de a fi Intr-un interior atat de agreabil si negresit ospitalier.
Dupa masa, prietenosul meu unchi ne-a luat, pe mine si pe cumnatu-meu, cu el In birou, a cerut cafele si lichioruri.
- Ia mai veniti Incoace - si se lasa intentionat greu In fotoliul de piele - ca acolo a Inceput sa miroasa a chiloti nadusiti de dama. Mi-era penibil, dar asta era un "spirit" In genul lui, care facea furori prin lumea politica si mai ales In saloanele bucurestene.
Si aprinzandu-si tigara groasa de foi:
- Asculta, ce aveti de gand sa faceti voi cu banii pe care i-ati mostenit?
Cumnatu-meu l-a privit surprins de acest atac bruscat:
- Nu stiu, sa vedem...
- Dati-i Incoa sa vi-i tin eu.
Mi-era o sila imensa, caci stiam ca sub aparenta teatrala de francheta se ascund intentii precise.
Si vazand ca noi sorbim lichior din paharele, fara sa dam urmare chestiunii, se decise sa treaca la detalii.
- Am o fabrica de metalurgie...
- Unchiule, eu ma gandeam...
- Ce te gandeai? Las' ca te-am vazut eu. N-ai spirit practic... Ai sa-ti pierzi averea (cel putin sa ramana In familie, avea aerul sa spuna). Cu filozofia dumitale nu faci doi bani. Cu Kant ala al dumitale si cu Schopenhauer nu faci In afaceri nici o branza. Eu sunt mai destept ca ei, cand e vorba de parale.
Cumnatu-meu radea amuzat. I-am privit umerii largi.
- Unchiule, eu ma gandeam sa nu ma Incurc In afaceri. Cred ca averea pe care o am Imi ajunge sa traiesc modest.
- Vorbesti prostii - si-i sticleau ochii mari verzi - nimeni n-are de ajuns, niciodata! Ce stii tu? Cum crezi ca se tine o femeie ca nevasta-ta? Cu ciorapi de sfoara, cum ai tinut-o pana acum?
Aceasta integrare a nevestei mele In seria celorlalte femei mi-era de neIndurat. Stiam ca pentru ea n-au absolut nici o importanta asemenea fleacuri, ca datorita frumusetii ei ar fi putut avea o viata oricat de luxoasa si ca a preferat totusi viata alaturi de mine. O vedeam facand sacrificii pentru mine, nu parasindu-ma pentru o pereche de ciorapi.
Dar cum Intelegea ca tot ezitam, a schimbat tonul.
- Si, pe urma, mai e o chestiune... Ca sa va arat ca tot eu ma gandesc mai mult la interesele voastre, si Intorcandu-se catre servitoare, pe care o sunase, o Intreba neaos de tot, asa In prelungire, daca e cafea ce i-a dat sa bea sau alt lichid, greu de numit In scris. M-am gandit la voi. Nu se stie cand intram In razboi...
- E vorba sa intram Intr-adevar? Intreba nelinistit cumnatu-meu, caci stia ca partidul lui unchiu-meu e pentru ramanerea In neutralitate.
- Ma rog nu se stie, poate ca azi, poate ca maine... poate ca nu intram deloc... Trebuie sa va asigurati In orice caz. Deocamdata, unul dintre voi ar fi mobilizat pe loc, ca director al Intreprinderii. Ce taceti asa? A? Domnule filozof, ai aerul ca n-ai vrea sa fii mobilizat pe loc, ca sa scapi de razboi?
Nu vream sa se declare razboiul, dar nici o secunda n-as fi conceput posibilitatea de a fi mobilizat pe loc.
- Nu tin sa fiu chiar asa departe de front.
S-a ridicat, enervat, cu gura coclita de dispret sincer:
- Asculta, draga, mie-mi vinzi castraveti de-astia cat dovlecii...? HI? Ai vrea sa mergi la razboi, ai? Spune-i-o lui Kant ala al dumitale, ca poate o crede. Eu, nu. Si a plecat indignat In sufragerie.
Am vorbit apoi cu cumnatu-meu despre trenurile Inzapezite, despre luptele din Apus etc., dar gandul Imi era

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

paralel.
Eu cu nevasta-mea am fi vrut sa plecam din tara, si sa ne stabilim fie la Paris, fie la Berlin, pe care Il preferam din cauza preocuparilor mele In filozofie. Din pricina razboiului - care, dealtfel, adusese Inapoi In tara chiar pe cantaretii, artistii, studentii, absolventii, bonvivantii rataciti pe aiurea, unii plecati Inca de pe acum zece-cincisprezece ani - nu mai putea fi vorba de strainatate. Schimbare a fost, pot spune, deci, numai In faptul ca Inchiriasem un apartament foarte Incapator si destul de curat, prin cartierul strazii Teilor, pe care - desi Imi aveam imobilizata jumatate din avere la Paris - Il mobilasem multumitor. Un dormitor mare, cu odaia de baie In majolica, un salonas mic pentru ea, un birou pentru mine ne-au oferit un prilej de preocupari timp de doua-trei saptamani. Era pentru mine o bucurie nespusa s-o vad In fiecare zi uimita de schimbarea cea noua, contemplandu-si "sufrageria ei" ca un copil blond si pasionat.
Peste vreo saptamana i-am spus, asa In treacat (si ca de o enormitate), despre propunerea unchiului deputat. Spre mirarea mea, In loc sa rada, a devenit serioasa. Pe deasupra, ideea de afaceri o interesa. Am primit propunerea unchiului.
Cum Insa si eu aveam toata Increderea In puterea mea, ca un om care pleaca la drum stiut periculos pentru ca se simte In stare sa se apere, n-aveam prea multa grija. Mai mult ma nemultumea pasiunea cu care nevasta-mea discuta afacerile si atentia matura cu care cantarea totul. Evident ca era In aceasta putere ceva din pasiunea care o facuse sa asculte un curs Intreg de calcul diferential, tot pentru mine; nu e mai putin adevarat Insa ca In acest interes al tinerei mele neveste pentru afaceri, vedeam vechiul instinct al femeilor pentru bani. Ca o tigroaica vag domesticita, In care se desteapta pornirea atavica, atunci cand, culcata cu capul pe pieptul dresorului si-i linge mana, dand de sange, Il sfasie pe imprudent, tot asa aveam impresia ca Intamplarea cu mostenirea trezise In femeia mea porniri care dormitau latent, din stramosi, In ea.
Altfel, viata noastra, cum am spus, nu se schimbase decat foarte putin ca deprinderi.
Cand catre ora unu, auzea trasura oprindu-se la poarta, ea sarea In sus de pe covor, unde croia, tolanita alaturi de croitoreasa cu ziua (tot aceea pe care o avea si la matusa ei), alerga In rochia usoara In casa, care-i descoperea umarul cu rotunjimi de mar alb, si striga, batand din palme copilaroasa, luandu-mi pachetele:
- Nu-mi spune, lasa-ma: compot de California, heringi cu vin... mreana afumata, iar ai luat cointreau? si schweizer? e a treia zi cand iei mereu de prisos... Ei, dar patŭ de foie gras? Cu ochii vii de catelus Intrebator: Si patŭ de foie gras?
- Nu e acolo? faceam eu cu o mirare ipocrita. Sa stii ca l-am uitat In trasura.
Suna... striga...
- Anico... Anico... alearga dupa trasura... ca a uitat domnu un pachet.
- Draga mea, cum sa mai prinda acum trasura? ca a plecat... Ii stiu Insa numarul.
- Ei, nu, ca esti revoltator... Si cat ti-am spus sa ai grija de patŭ de foie gras (asta era adevarat).
Pe urma Isi arunca ochii distrati pe celalalt pachet...
- Ce-ai mai luat? si silabisea cu greu. Ernst Mach... Erkenntnniss und Irrtum... Jerusalem... Lehrbuch der Psychologie. Ti-a executat Alcalay comanda? serios?... Si ea, care nu le citea, era Incantata pentru ca stia ca le astept nerabdator.
Asa o doream, razvratind, fermecator lacoma, pachetele de la bacanie si In acelasi timp privind cu sfiala pachetul de carti, pe care ea nu le citea, dar stia cel putin ca pretuiau mult, ba chiar le frecventa si se interesa de ele, cu politetea cu care saluti si Intrebi de sanatate pe domnul important pe care-l respecti, dar In a carui companie te plictisesti.
- Acum ia-ti-le pe toate si fugi In birou, la tine pe divan... Citeste pana la ora doua si jumatate In liniste... ca abia atunci mancam.
Credeam ca n-am auzit bine si Intrebam speriat:
- La doua, fata draga?
- La doua jumatate... doua si jumatate... Azi e ziua lui Gore si i-am invitat pe toti la masa. Dupa pranz nu are nimeni curs. Pana iese de la minister... pana se barbiereste si se tunde... ca i-am spus ca nu-l primesc la masa nebarbierit si netuns... L-am mai prevenit ca daca vine si azi nespalat... Il bag In baie cu sila... Sa vezi ca tin focul aprins.
- Draga, dar la doua si jumatate? Sunt mort de foame.
- Da? Apuca de aici cu dintii! si-mi Intinde manusa de piele pe care o aruncasem pe masa.
- Cum o sa musc din manusa?
- Ei, atunci nu esti chiar asa de periculos. A... ca era sa uit... I-am luat lui Gore un portofel... stai sa ti-l arat, si cand vedea ca admir monograma aurita din colt, radea iluminata de placere. Nu-i asa ca-i frumos? Stii,

pierdea hartiile si banii prin toate buzunarele si spunea ca daca are bani n-are portofel, iar daca Isi cumpara portofel... nu mai are ce pune In el. Hai, fugi In birou.
Peste o jumatate de ora venea langa capataiul divanului, linistita si grava ca un procuror preocupat.
- Ce-i asta?
- Ce sa fie? un pachet... a, da... pachetul cu patŭ de foie gras.
- Ziceai ca l-ai uitat In trasura?
- Se vede ca l-am uitat In antreu, cand m-am dezbracat.
- Asa, va sa zica glumesti pe socoteala mea? si Isi Insfaca manutele In parul meu.
O prindeam de brat ca sa nu traga prea tare, se zbuciuma sa scape si cand luneca jos pe covor, rochia ridicata In cadere lasa sa se vada cele doua coapse albe tari, care ma Infiorau Intre paralelele jartierelor de matase. Nu se lasa cu una cu doua si lupta reIncepea, caci punea uneori In acest chef de pedeapsa o Inversunare de pantera tanara care se joaca.
Asta ne-a fost viata In iarna aceea. Eram mereu cu vechii prieteni, care, saracii, erau deliciosi de Indrazneala si sfiala In acelasi timp, toata lumea tinand sa-mi placa mai ales mie, caci altfel nevasta-mea, la cea mai mica mutra a mea, dizgratia numaidecat pe oricine. Mergeam la teatru numai la piesele jucate mult, despre care auzeam ca sunt bune (nu la toate premierele, cum faceam mai tarziu, cand am devenit mondeni). Cred ca un fel de pudoare burgheza si vag intelectuala ne facea sa traim Imbelsugat dar modest. Caci sentimentul care-l Impiedica pe capitanul Dimiu sa puie chipiu modern frantuzesc e mai mult general. Nu toti tinerii au curajul sa puie monoclu sau sa-si rada mustatile, de pilda. Li-e teama de ridicolul primului moment, cum, de altfel, eu Insumi, desi mi se spunea ca ma prinde mult palaria tare, si uneori demonul vulgar din mine ma ispitea, n-as fi avut curajul s-o pun pe strada. E un flagrant delict de futilitate si bluff. Te gandesti totdeauna la cei ce nu te-au vazut asa, si te Intrebi ce-or sa zica de schimbare, In loc sa tii socoteala ca sunt mai multi cei ce nu te vor sti decat sub noua Infatisare.
Incepusem sa caut ca din scrisori si din amintirile altora sa-mi reconstitui Intrebatoarea fiinta sufleteasca a omului care influentase, prin incomparabila lui danie, Intreg destinul vietii mele. Intre nedumerirea dispretuitoare pe care mi-o inspirase felul lui de a trai si sentimentul imens de recunostinta si de emotionata dragoste pe care i-l purtam acum, era un gol pe care nu numai sentimentalismul, dar si logica voiau sa-l umple. Ma gandeam daca si eu vreodata voi putea schimba destinul unui om si-mi rasareau dinainte ochii albastri si obrazul oval al nevestei mele, Inflorit Intr-un suras. "Destinul tau, fata draga, e si va fi schimbat prin mine", Imi spuneam singur, ramanand Indelung cu privirea fixa.
Atat de mare era reputatia de om de afaceri si de spirit practic a unchiului nostru, Incat, cu toate ca toti Il stiau periculos, s-a hotarat sa se adune suma de un milion jumatate, doua la nevoie, In familie, ca sa concuram la licitatia fabricii de metalurgie. Era proprietatea unui supus francez, mobilizat cand venise randul contingentului lui, care trebuia sa lichideze urgent, caci avea si plati de facut si nici n-avea Incredere In administrator. Inconjurata cu teren mare, In apropierea unei gari, cu linie de garaj pana In usa atelierelor, putea fi evaluata la vreo trei milioane. Poate mai mult. Unchiul meu era sigur ca o va lua cu un milion si jumatate: "Am eu socotelile mele".
Socotelile lui au iesit Insa prost, caci s-a ivit un concurent extrem de periculos In persoana unuia Tanase Vasilescu Lumanararu, fost poate Intr-adevar negustor de lumanari si care ajunsese la fabrica de arama pe calea fabricilor de clopote. Stiau unul de altul ca vor fi concurenti si s-a Incins Intre ei o lupta Inversunata. Deputatul l-a chemat pe Lumanararu acasa.
- Asculta, ma Lumanararule, ma, nu gasesti ca esti cam nespalat pe picioare, ca sa-mi tulburi mie apa?
- Coane Nae, asta-i negustorie. Esti negustor... sunt negustor. Ce pot eu sa fac daca asta-i negustoria? raspundea, mascat de ochelari negri, Lumanararu.
Unchiu-meu era, atunci cand interesele Ii erau amenintate, aprig, fara crutare, mobilizat cu toate fortele sufletesti, ca o fiara atacata. Stia ca reputatia lui de gura rea intimideaza, si abuza de asta, ca de acele animale care secreteaza mirosuri scarboase ca sa se apere. Pe urma a trecut la amenintari directe.
- Ai sa-ti musti mainile, Lumanararule, ai sa te dai cu capul de toti peretii.
- Am mai vazut eu multe, coane Nae.
- Am sa te pun sa fluieri frantuzeste, baiete, si sa saruti mana feciorului din casa.
Lumanararu a oferit doua milioane cinci sute de mii, si unchiu-meu, cu toate ca Isi dadea seama acum ca uzina face mai mult de patru milioane, s-a oprit. S-a cam ras la Camera de acest duel si s-au facut, de data asta, spirite pe socoteala lui. Lumanararu i-a trimis la club o carte de vizita In care, protector, l-a asigurat de bunavointa lui oricand In viitor.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Dar peste douazeci si opt de zile, sase invitati la masa ai deputatului au asistat la o scena impresionanta In felul ei, amintind de Intamplarile de acum o suta si mai bine de ani, pe aici prin porturile de la gurile Dunarii. Lumanararu, plangand, fara rusine de el Insusi, implora pe Nae Gheorghidiu sa nu-l nenoroceasca, promitea, jura, amintea de copiii lui etc., etc.
Ieftin bonom, "filozof" de rand si lasator, Lumanararu, dupa ce depusese un milion si jumatate de lei, urma ca pana la ultima zi a termenului legal de o luna sa depuna restul. Deputatul, care pandea, Ii face sambata poprire la banca pentru o suta de mii de lei, depunand garantia de cincizeci de mii de lei. Prin urmare, depozitul Lumanararului era In Intregime lovit de indisponibilitate. Nu mai avea timp sa consemne suta de mii de lei, licitatia era anulata, un milion si jumatate, varsat deja, pierdut, caci nu mai avea drept sa se prezinte la noua licitatie.
Din partea unchiului era o infamie, careia el vrea sa-i dea aer de farsa, cum facea de obicei. Nefericitul concurent a fost pus sa serveasca cu sort alb, In locul feciorului, niste gustari celor invitati, si pe urma a semnat un contract de asociatie cu Nae Gheorghidiu.
In cercurile parlamentare s-a facut haz Indestul de aceasta Intamplare si multi dintre cei care mai rezistau au cazut acum de acord ca Intr-adevar Nae Gheorghidiu e unul dintre cei mai destepti si mai periculosi oameni din tara romaneasca. Mai ales ca In acelasi timp mai daduse, la o masa de la bufetul Camerei, un raspuns, pe care toti Il gaseau extrem de spiritual. Invita, In gluma, pe un deputat opozant sa se Inscrie In partidul liberal, ca sa-si asigure viitorul politic.
- Fugi de-aici... Ce-s nebun?... Sa duc oala de noapte a lui Ionel Bratianu? Caci spiritul de disciplina In partidul liberal a fost totdeauna proverbial.
Nae Gheorghidiu l-a privit lung, uimit, si pe urma, cu un joc de scena de batran actor de provincie:
- Sa duci oala de noapte a lui Bratianu? si-l masura mereu dispretuitor, din cap pana In picioare. Pe urma, cu mandrie: Ma, oala de noapte a lui Bratianu o duce conu Alecu (important membru al partidului), eu o duc pe-a lui conu Alecu si tu, daca vii In partid, o s-o duci pe-a mea. Si In hohotele de ras ale tuturor: Cum crezi tu?... Asta-i partid serios, cu ierarhie, ma, nu gluma.
Era "Inca una de-a lui Nae Gheorghidiu"...
Cand am luat fabrica In primire, s-a hotarat ca Lumanararu sa fie directorul ei tehnic (Intelegi, Imi spunea unchiu-meu, am dat o dubla lovitura: avem si fabrica si un specialist), ajutat de cumnatu-meu, iar mie mi s-a dat, mai mult de forma, conducerea biroului comercial. La Inceput, Tanase Vasilescu Lumanararu mi-a facut o buna impresie. Cu vesnicii lui ochelari negri, cu secretarul nelipsit dupa el, inspectand necontenit, controland, angajand si concediind, mi se parea un adevarat noroc si pentru fabrica. Mai ales grija meticuloasa cu care controla pe contabil, rabdarea cu care examina coloanele de cifre, cu niste ochelari de sapte dioptrii, pastrati In birou, ca la el purta altii. In toate buzunarele avea, dealtfel, ochelari. Mai tarziu am aflat Insa ca e un prea pasionat jucator de curse. Era cunoscut de toata lumea In incinta tribunei si jucatorii asteptau sa vada ce joaca el, ca sa se orienteze. Dealtfel, foarte bogat, In primavara a cumparat si un grajd de cai de curse.
Pe la sfarsitul lui februarie, unchiu-meu a Inceput sa organizeze un fel de banchete la el acasa, invitand colegi parlamentari, oameni de banca si demnitari influenti.
Fireste, pentru prosperitatea Intreprinderii, femeile mai tinere si mai frumoase din familie erau savant distribuite, ca sa fie alaturi de cei a caror bunavointa trebuia sa fie captata. Familiaritatile erau Ingaduite cu indulgenta si se numeau atentie, amabilitate, deputatul Insusi le Incuraja, creand, prin limbajul lui neocolit, atmosfera necesara. BineInteles ca nevasta-mea era momeala cea mai pretioasa. Eu credeam ca Innebunesc privind spectacolul.
La a treia masa n-am mai putut rabda. Trecuseram din salon In sufragerie si chiar In aceasta trecere el o adusese pe nevasta-mea, tinandu-i umerii parinteste cu amandoua mainile, atingandu-i, fara sa vrea parca, sanii, iar totul avea aerul sa spuna batranului secretar general, langa care trebuia sa stea ea, ca si el si-ar putea permite aceeasi familiaritate. Nevasta-mea, pasionata mereu dupa afaceri, platonic macar, ca un chibit fara parale la bacara, nu avea aerul sa observe aceste manejuri, sau nu le da importanta, jucand, cu o bunavointa care ma plictisea, jocul lui unchiu-meu.
Catre sfarsitul mesei, convivii devenisera bine dispusi, faceau glume, se ciocneau pahare, cu urari anapoda. Secretarul general si-a Intins mai Intai amandoua bratele pe spatarul scaunului lui, a spus glume la urechea nevestei mele, i-a pus apoi mana pe brat si a sfarsit prin a Imbratisa, deocamdata, spatarul scaunului ei. Unchiu-meu parea Incantat de cum merg lucrurile. Din recunostinta pe jumatate, dar si din dorinta de a o pune si mai mult In valoare, o batea usor pe obraz ca pe un copil si ea suradea cu dragalasenie, caci, drept marturisind, nu-i mai era deloc antipatic acest unchi. El Insa, In clipa asta, a Intalnit privirea mea ca o palpaire

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

fixata si s-a zapacit, fara sa se observe Insa, caci era lume prea multa la masa, iar atmosfera, Incarcata de larma, flori si senzualitate. Pana la sfarsitul mesei au fost Intre noi schimburi de priviri ca o lupta muta. Era vadit tulburat cand a venit la mine, In birou, si m-a Intrebat cu plictisit dezgust:
- Ce erau mutrele alea, domnule? Ei, dracia dracului, ce te strambai asa? Mai au si altii neveste. Ce, era sa ti-o rastoarne acolo pe masa? Ca de obicei, el spusese cuvantul nerusinat. Am crezut ca-l voi lovi, Insa respectul familial, de cand, mic, Ii sarutam mana, a biruit. Dar la alte mese, eu si nevasta-mea n-am mai venit. Stiu ca lucrurile acestea nu sunt pentru altii vinovate. De cele mai multe ori femeile stiu bine, din prima clipa, ca nu vor da din ele nimic mai mult decat surasul, atingerea de mana, o vaga pipaire pe sub masa. Mie procedeul mi se pare mai dezgustator Insa chiar decat prostituarea completa. Caci adauga jocului murdar si trisajul, tragerea pe sfoara, ca sa folosesc cuvantul vulgar cerut aici si Inca nici pe cel mai vulgar. Mi-e penibil sa obtin cel mai neInsemnat sprijin datorita nevestei mele, si chiar cand, de pilda, din cauza ei, nu mi se face si mie decat loc In compartimentul de tren plin, si tot parca iau o doctorie.
Cred ca ea nu dadea nici o Insemnatate jocurilor deputatului, caci, dupa ce se terminau discutiile de afaceri, era cea dintai care, plictisita, Imi facea semne sa plecam acasa, dornica sa se tolaneasca goala pe cuvertura si chiar jos pe covor, ca o mare pisica.
Afacerea cu uzina a fost Insa dezastruoasa. In primul rand, odata cu proprietarul, care era Intr-adevar foarte priceput, plecase si unul dintre ingineri, supus francez si el, fara care totul functiona anapoda. Toata energia lui Lumanararu, toata staruinta apriga - si cand era vorba de interesele lui era fara pereche de aprig - a lui unchiu-meu, n-au dus la nimic. Prea marea severitate a lui Lumanararu a facut sa plece si unul dintre contramaistri, poate cel mai bun, care a declarat ca nici un ceas nu mai sta sub conducerea "unui astfel de dobitoc, care nu se pricepe la nimic", si a iesit trantind usile. Pe urma nu s-a mai gasit materie prima, caci Incepuse s-o adune Ministerul de Razboi. A trebuit sa se faca o comanda de vreun milion de lei In Germania. Nae Gheorghidiu a facut Inca o data dovada ca e destept. Uzina saxona nu vindea decat predat In gara ei, si toate staruintele reprezentantului bucurestean au fost de prisos. S-a hotarat ca In momentul cand cumnatu-meu va da, Impreuna cu directia comerciala a uzinei, o telegrama ca vapoarele Incarcate au pornit, fabrica noastra sa semneze un cec reprezentantului la Bucuresti. A fost singura concesie facuta.
Cand s-a primit telegrama Insa, Nae Gheorghidiu era la Camera si a rugat la telefon pe reprezentantul care-i vorbea sa treaca a doua zi pe la birou.
- O zi nu-i nimic, nu-i asa, domnule Ziegler?
- Vai de mine, domnule deputat. Se poate?...
A doua zi a venit la birou, la ora anuntata, dar lipsea Lumanararu si eu nu aveam procura sa iscalesc alaturi de el.
Domnul Ziegler a Inceput sa-si stearga nervos ochelarii, a Intrebat unde poate fi domnul codirector...
- Unde sa fie? Dupa femei... nu-ti Inchipui ce porc batran e Lumanararu asta... ma rog, daca a fost In tinerete tarcovnic?
Domnul Ziegler zambeste, la al doilea spirit al domnului Nae rade... Acesta a castigat partida.
- Ei, ai vazut, domnule, ca te enervasesi degeaba? Cand Iti spuneam eu... ca nu e nimic. O zi, doua, de Intarziere...
Domnul Ziegler regreta ca a fost ieri putin cam nervos, cand oamenii sunt asa de cumsecade, se gandeste ca va mai face afaceri si se scuza amabil.
- Dar, domnule deputat... nici un moment... vai de mine... stiti numai... asa-i comertul. Tocmai avem si noi plati de facut lui Siscovitz... am primit ordinul centralei.
- Lui Siscovitz? chiar lui?
- Da... si stiti cum sunt ovreii? nu mai scapi de ei.
- Pardon, Siscovitz sustine ca e numai pe jumatate ovrei...
- !?
- Pai, zice ca de vreme ce e casatorit cu o femeie botezata, el e numai pe jumatate ovrei. Dupa ce toti rad, Nae Gheorghidiu Ii ofera tigari nepuse In comert "Alexandra" si Il Intreaba pe creditor, cu o voce duioasa:
- Ai copii, domnule Ziegler?
- Am, domnule deputat, am doi baieti si-o fata, raspunde modest, dar captusit cu mandrie, cel Intrebat.
- Bravo, sa-ti traiasca... Mari?
- Fata-i la institut, la Viena, e In clasa sasea, dar face si pianul...
- A, Ii place muzica, bravo... Are talent?
- Profesorul Sauer spune ca va obtine mari succese daca se va ocupa de aproape... Are simtul muzicalitatii...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Bravo... Ce placut lucru e sa ai o fata care sa stie sa cante la pian. Vezi dumneata, domnule Ziegler, eu cred ca nimic nu Inalta pe om mai mult ca muzica. In vremurile astea materialiste, cand omul se gandeste numai la stomac, e un dar de la Dumnezeu... Dar, baieti ai?
- Sunt, aici la scoala evanghelica, unul Intr-a treia, iar altul Intr-a cincea. Bucuros, domnul Ziegler, care ascultase cu ochii Induiosati si elogiul muzicii, da o multime de detalii despre capacitatea sportiva si despre talentele fiilor lui.
Tarziu de tot revine la obiectul apropiat al vizitei si Isi exprima oarecare temere cu privire la vama.
- Ei, cu vama... aranjam noi, spune asa, Intr-o doara, Nae Gheorghidiu...
- Ati fost la Ministerul de Finante? Ati aranjat?
- Nu... da facem si noi ca taranul din anecdota...
- !?
- Nu stii ce-a facut taranul din anecdota? Il Intreaba vamesul, banuitor: "Ce-ai In sac?" "Pai, ce sa am? Nutret pentru iepuri..." "Nutret pentru iepuri hai?" "Da, nutret pentru iepuri." "Ia dasfa sacul", iar cand taranul desface sacul, vamesul da de tutun. Se uita la el amenintator: "Hai? nutret pentru iepuri e asta? D-asta mananca iepurii?" Da taranul de colo, ridicand din umeri: "Treaba lor, eu asta le dau sa manance..."
Si urmeaza Inca alte Intrebari, alte anecdote.
Dar, dezastru: din vorba In vorba, a trecut timpul si casierul a plecat, cecurile sunt Inchise In casa lui speciala (domnul Ziegler e uimit, caci n-a mai pomenit asta), dar domnii sunt atat de binevoitori... Totusi reprezentantul se simte dator sa-i anunte ca va telegrafia la vama sa se opreasca transportul.
Ziua urmatoare abia Il poate prinde pe Nae Gheorghidiu la telefon, acasa, In timpul pranzului. Deputatul e indignat pana la cutremurare.
- Bine, domnule, pentru numele lui Dumnezeu, nici sa mananc In liniste, ca omul, nu ma lasi? Imi sta pestele-n gat si dumneata vrei sa-ti vorbesc la telefon! Si i-a trantit aparatul In agatator.
A doua zi veni telegrama de la Berlin ca exportul aramei a fost interzis, iar transporturile rechizitionate In drum. Suma de un milion era salvata. Ca sa nu fi facut drumul la Berlin degeaba, cumnatu-meu a adus un mare transport de mosoare.
Eram tot mai mult amenintati sa Inchidem uzina, mai ales ca acum greul cadea pe mine.
Baiatul deputatului era bolnav, avea o tuberculoza a intestinelor sau asa ceva, iar din cauza asta tatal lui nu se dezlipea de langa pat, decat ca sa se duca la doctori si sa-i implore sa vie la alte ore decat cele hotarate, "ca e grav".
Lumanararu Incepea muncile la mosie, caci eram la Inceputul lui martie, si venea din ce In ce mai rar pe la uzina. In ultimul timp Incepuse sa publice Intr-o mare gazeta economica o serie de articole, despre valuta si devize, care desigur Ii luau timp si mai mult. Facea profetii sumbre despre viitoarea scadere a tuturor valutelor.
In felul lui nu era lipsit de culoare acest Lumanararu. Calca marunt, desi era lat In spate, si avea mustata, lipitoare neagra pe buza groasa.
- Pai bine, domnule Vasilescu, daca profetia dumitale nu s-o Implini?
- Nu s-o Implini si pace. O sa ma omoare cineva? Totul e sa ai si tu o parere acolo, ca daca se adevereste, pe urma toti striga: iata, Lumanararu a avut dreptate. Daca nu se Implineste, toti uita... Cand Insa n-ai nici o parere, nici nadejde sa fii socotit profet nu poti sa ai. Daca iei bilet la loterie, nu e sigur ca ai sa castigi... dar daca nu iei, e sigur, negresit sigur, domnule Gheorghidiu, ca nu castigi. D-aia m-am Inscris Intr-un partid... Poate ca n-o sa izbutesc nimic... Ce are a face? Sa fii Inscris acolo... nu se stie.
Intr-un fel, tipul Incepuse sa-mi fie simpatic. Intr-o zi, nelinistit de soarta Intreprinderii, ba chiar destul de amarat, caci peste cateva zile Inchiderea fabricii era de neInlaturat, i-am spus privindu-l In ochi:
- Mi se pare ca n-am facut nici o afacere cu fabrica, domnule Lumanararu.
Si competintele meu, simplu:
- Mi se pare si mie.
Am tresarit ca ars, caci o confirmare a unui astfel de specialist mi se parea definitiva.
- Cum? Chiar suntem amenintati cu lichidarea?
- De, eu stiu? Mi se pare ca ne-am cam Incurcat... Asa sunt afacerile... a iesit rau. Daca iesea bine... nu era bine?
- Cum asta: "daca iesea bine... nu era bine"?
- Asa, cum Iti spun... ia ceteste dracia asta, ca n-am ochelarii la mine, si-mi Intinse o hartie adusa de servitor.
- Societatea tramvaielor ne Intreba daca-i putem livra, In termen de doua saptamani, o tona de nituri de arama si doua tone de sarma. Si am asteptat Intrebator. Ei, ce zici?

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Cum: ce zic? De unde sa stiu eu?
Am ramas trasnit... Dar asociatul meu era Intr-unul din acele goluri sufletesti cand, dupa o Incordare prea lunga, personalitatea e incapabila de cel mai mic efort, simtea venind lichidarea, sau ce, nu mai stiu, destul ca m-a privit lung, surazand, si pe urma, ghicind parca In ochii mei o corectitudine fara margini, ca un caine In ochii stapanului, cand Intelege mai sigur de orice asigurare, gandul prietenos, s-a uitat lung la mine si si-a scos ochelarii.
- Domnule Gheorghidiu, Iti fac o marturisire, dar te rog sa nu o spui la nimeni. Habar n-am de uzina, de durboren, de stosmasine, cum le mai spune... In viata mea n-am...
Eram uluit.
- Cum, In viata dumitale...? Ce vrei sa spui? Pai n-ai avut o fabrica de clopote? Cum ti-ai castigat averea?
A zambit larg si obosit parca de digestie, jucandu-se, asa, cu tamponul de pe masa.
- N-am avut nici o fabrica... Am avut o pravalie de obiecte bisericesti In piata mare... Asta-i tot ce am avut.
Mi se pare de necrezut.
- Si atunci, de ce ai luat uzina asta...?
- De ce sa n-o iau? Nu-i o afacere?
- Dar daca nu te pricepi?
- Ei asta-i, daca nu ma pricep. Dar n-am avut si fabrica de sapun, n-am si acum tipografie, de tiparesc carti, n-am cumparat si cincizeci de vagoane de peste sarat, la Galati? Parca la alea m-am priceput? Asa-s afacerile... unele ies... altele nu ies. Dar bilet de loterie trebuie sa iei. Si-a pus, caci acum asta Ii devenise tic, iar, ochelarii negri. Ei, daca nu pleca inginerul, nu proprietarul... asa-i ca mergea?
Nu pot sa-mi adun mintile...
- Dar bine, domnule, daca nu te pricepi? Ma miram Inca... stiam Insa ca Intr-adevar, Intre altele, e si, asa gros, directorul unui institut de editura.
Si-a scos, cu un gest suspendat o clipa, ochelarii negri si, putin enervat:
- Esti un copil, nu te supara, domnule Gheorghidiu, ca ti-o spun. Ce Inseamna aia, sa te pricepi? Cine poate sa prevada totul...? Cine putea sa prevada ca Germania va opri arama, chiar cand faceam noi transportul? Daca mai Intarzia ordinul o zi, cinci milioane castigam la comanda noastra. Asa... Daca oprirea venea a doua zi, putea sa se Inchida de zece ori uzina, ca noi vindeam arama... Negustorul care face socoteli si prevederi nu-i negustor, caci nimeni nu poate prevedea totul. Si daca nu prevezi totul, e tot degeaba. Mergi la posta, nu socoti pasii, mergi... Asta-i ca la curse. Parca acolo cunosc caii? Ca nu le pot pronunta uneori nici numele... Joc asa la Intamplare si castig... pe cand cei care pretind ca se pricep, vorba vine, pierd.
Intra, cu sapca In mana, un contramaistru.
- Domnule... (si nu stia ce titlu sa-i dea), s-a oprit frezmasina.
Lumanararu deveni grav si sever:
- Cum s-a oprit?
- Nu stiu ce are... trebuie sa...
- Cum s-a oprit, domnule...? Ce paziti acolo? Va pricepeti si voi ca niste cizmari. Irimescu a vazut-o?
- Domnul inginer e plecat In oras... nu stiu.
- Bravo, domnule, bine stam... va sa zica s-a oprit durboru si domnu inginer se plimba In oras?
- Nu durboru, domnu... frezmasina.
- A, frezmasina - si Inganandu-se - frezmasina, bravo! O sa va dau pe toti afara, ca nu sunteti buni de nimic. Va sa zica eu trebuie sa ma ocup si de fleacurile astea... ca n-am altceva de facut? Sa amendezi oamenii de la masina cu leafa pe-o zi. Hai, pleaca. Si, bondoc, a luat un aer napoleonian.
- Domnule...
- Hai, fugi de aici, am terminat.
Si dupa ce a iesit contramaistrul, bonom:
- Ai vazut? Ma baga pe mine In chestii de astea? De unde vrei sa ma pricep eu?
Eram uluit, ca In fata unui scamator rar.
- Pai atunci de ce ai amendat pe lucratori...?
- Cum, de ce? Ca sa aiba grija... las' ca amenda nu strica niciodata... sunt mai cu grija. Sa se stie ca sunt stapan aici.
Mi-e imposibil sa-mi pot reveni.
- Dar e nedrept, domnule Vasilescu, sa amendezi niste oameni care poate nici nu sunt vinovati.
- Domnule Gheorghidiu, nu ma Invata dumneata pe mine. Romanul trebuie sa creada totdeauna ca e vinovat...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

numai asa are grija. Lasa, ca banii tot Ii ia Inapoi... le dau bacsisuri mari din cand In cand. Si privindu-ma cu un val de dragoste, fara ochelari: Domnule Gheorghidiu, lasa-ma... ca stiu eu ce fac... In astea nici dracu nu se pricepe ca mine...
Suna telefonul si el l-a lasat Inadins sa-l ridic eu.
- Pai spuneai ca nu te pricepi? Alo... da... alo...
Surade, uimit, cu lipitoarea neagra deasupra gurii.
- Cum nu ma pricep? Nu ma pricep la masinile lor, acolo... nu stiu toate dichisurile cum vin... dar cand e vorba de clenciuri de astea In afaceri, nu ma bate nici dracu... Dar uite, domnule, ca Ulguz (era secretarul lui) nu mai vine.
La telefon era inginerul Irimescu, care telefona de la o banca din oras. Lumanararu Il chema la aparat.
- Domnule inginer, te rog nu te supara... dar dumneata stii ce se Intampla aici? Stii ca frezmasina s-a oprit? Ca stau lucratorii degeaba?... Nu-nu-nu. Frezmasina... asta nu e fleac. Nu-i asa... Ce vrei...? Eu sa ma ocup de toate? Am si eu altele pe cap... Asa, te rog, vino imediat, si agata aparatul, scoase o havana si, dupa ce ma Invalui din nou Intr-o privire de dragoste, cu o emotie neasteptata, ca de homosexual, Imi mangaie Incet mana: I-adevarat, domnule Gheorghidiu, ca dumneata stii atat de multa carte? Eram profund Induiosat si nu stiam de ce... Era parca un mister, care dadea o alta atitudine unei situatii care parea simpla.
Abia tarziu, poate peste un an, am aflat, In Imprejurari pe care n-am locul sa le povestesc aci ca Tanase Vasilescu Lumanararu, om de douazeci de ori milionar In aur, nu stia carte, nu stia decat sa semneze... si ca boala de ochi era numai un truc, ca sa ascunda aceasta infirmitate intelectuala. Atunci am Inteles de ce e nelipsit de langa el secretarul, si de ce omul acesta se misca, In lumea afacerilor, atat de greu, jucand comedia cu o abilitate aproape geniala, ca sa Insele absolut pe toata lumea.
Acum ma multumeam numai sa-l privesc, captiv al emotiei lui.
- Oi fi stiind eu carte... dar, uite, ca-mi pierd banii din cauza dumitale... Ma gandesc sa ma retrag.
Mi-a mangaiat mana mai departe, cu ochi buni.
- Nu-i pierzi, domnule Gheorghidiu... nu-i pierzi... De ce sa te retragi...? La urma urmelor, daca nu merge afacerea asta... Incercam alta... mai vedem noi... Nu-i vorba, ca as vrea o altfel de afacere cu dumneata... Sa stii ca daca vrei sa scrii vreo carte, sa mi-o dai mie s-o tiparesc... Vreau sa tiparesc cartile dumitale.
Peste vreo doua zile tineam acasa la unchiu-meu un fel de consiliu, caci oprirea transportului de arama din Germania ne ameninta sa Inchidem fabrica. Dar nu era chip sa vorbim cu Nae Gheorghidiu. Aproape zi si noapte la capataiul baiatului, devenise el Insusi parca bolnav: palid, cu obrajii grei si nervos, cu ochii tulburi. Nicusor, fara sange, de parea numai o masca albita pe fata de perna alba, clatina, din cand In cand, capul din cauza febrei si atunci parintele, alaturi, tresarea tot:
- Dragul meu, spune ce ai... ce te doare? Mai iei putina limonada...? Copilul, recunoscator, Il privea lung, deznadajduit si buzele arse Incercau sa murmure ceva, pe urma nu era decat clatinatul capului, cu ochii sticlosi, feriti.
Nae Gheorghidiu era parca alt om... Nu numai ca nu mai facea nici un spirit, dar era miscat cand noi aratam interes bolnavului, asculta, cu rasuflarea oprita, orice sfat absurd pe care i-l dadeam, pe urma arata ca a Incercat, sau ca, dupa doctor, e altceva.
In ultimul timp, mai ales, scriitorii au speculat adevarul ca nu exista oameni "numai buni", sau "numai rai", ca doar In melodrama se Intalnesc astfel de varietati extreme. Si s-a ajuns la o confuzie de trasaturi morale, In care arbitrarul si Intamplarea joaca rolul esential. Un asemenea scriitor ar fi fost Inclinat sa vada In durerea deznadajduita a lui Nae Gheorghidiu nuanta de bunatate si dovada de suflet. Nu era decat exasperarea sentimentului parintesc pentru progenitura, lipsita de orice semnificatie morala deosebita.
O explicatie, In ordinul specific psihologic, a acestei bunatati ar fi ca oamenii ceilalti nu exista pentru noi decat In masura In care le cunoastem dorintele, preferintele, nadejdile, actele si atitudinea In decursul vietii. Cum, Insa, cei mai mediocri dintre parinti nu cunosc ca indivizi In lume - nu au reprezentarea lor efectiva - decat pe copiii lor (pe care i-au vazut crescand), e probabil ca de aceea Ii iubesc numai pe ei. Bunatatea adevarata cere neaparat inteligenta si imaginatie.
Sunt, dealtfel, gesturi si acte de pseudobunatate, care nu sunt decat variatii periferice si nu Indreptatesc nici o concluzie. E chiar un soi de bunatate care seamana la culoare cu cea adevarata, ca albina cu viespea, dar sunt la fel de deosebite. Cand taranimea unui sat oriental iese, cu donite de apa si cu codri de paine, Inaintea unui convoi de ocnasi, cei care vorbesc de frumusetea sufletului taranesc vad aici o pilda incontestabila de bunatate si omenie. Mai mult chiar, e laudata si ostilitatea pe care cei de la portile caselor o arata gardienilor "lipsiti de inima", care pazesc pe ocnasi. Dar daca se Intampla ca In aceeasi noapte sa fie prins Intr-un grajd din sat vreun

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

hot de cai, tot satul tabara pe el si-l sfasie fara mila. Femeia asasinata, copilul zdrobit de ocnasii dusi In convoi erau din alta lume, de departe, dar calul, vezi bine, e din satul lor, al lor.
Alte specii, tot asa de false, sunt In general bunatatea celor amabili si indulgenti, a imensei majoritati a oamenilor saraci, a chefliilor generosi, a poetilor tristi, a romancierilor, duiosi, a cititorilor sentimentali. Mai ales sentimentalismul e un indice scazut de tot, nu departe de perversiune (daca aceasta o fi existand) pe scara morala. In afara de constiinta, totul e o bestialitate. Si sunt nenumarati oameni care, In bucuriile, In tristetile, In surasurile, In pasiunile lor, In ideologia, In generozitatea, In dragostea, In indulgenta lor, In gingasia lor, sunt numai bestiali.
Dupa ce am aruncat cate-o privire cu compatimire Inspre patul bolnavului, am iesit si l-am asteptat pe unchiu-meu In birou. A venit numai dupa ce baiatul a atipit putin. Discutia a fost lunga si plina de reprosuri jalnice din toate partile. Gheorghidiu parea Inmuiat si absolut cu totul altul decat cel obisnuit, chiar cand discuta afaceri. Parca si aci facea apel la compatimirea celorlalti. Nu parea sa existe solutie, cand Lumanararu arunca, asa Intr-o doara, ca la Galati a vazut un depozit de fierarie si aramarie veche.
- Dragii mei, nu s-ar putea sa cumparam noi depozitul ala?... Ei, draga Lumanararule... tu, Stefane, puiule, ce zici? La Galati, zici? Nu? Am acolo un prieten avocat... Vasile Stanescu, str. Domneasca 26 bis... Dati-i o telegrama din partea mea sa se intereseze ce e cu depozitul... Dar si eu cred ca e al statului. Daca raspunsul e afirmativ, Stefane, du-te maine la minister si obtine aprobarea lui. Il luam la pretul zilei. In trasura, Lumanararu e ganditor, Intreaba aproape absent de ce s-o fi strans lume In fata Cercului Militar si pe urma, uitand de toate Intamplarile parca, si de cand servise tuica In sort de lacheu, murmura Induiosat:
- E om de inima, domnule. Ai vazut ce prapadit era?
Nae Gheorghidiu era Intr-adevar de nerecunoscut. Abia a doua zi, cand ne-a venit raspunsul, a redevenit o clipa el cel de totdeauna. Mi-a spus sa ma duc imediat cu cererea la minister.
Am trecut prin vreo doua birouri de asteptare, pline de lume de tot soiul... Batrani uscati, femei tinere, cucoane grase si mustacioase, domni cu Infatisare respectabila asteptau, unii trantiti In fotolii, altii pe scaune, destui In picioare. Unui domn, care mi-a confirmat ca e seful de cabinet, i-am spus ca vreau sa intru la ministru si m-a poftit politicos sa astept. Ceva comun tot avea multimea asta pestrita. Un fel de asteptare nervoasa, care provoaca ticuri, un fel de febra In privirea abatuta, care te face sa te crezi In sala de asteptare a unui medic celebru de boli nervoase. Cand iesea cineva dinauntru, toti se ridicau In picioare, dar seful de cabinet facea semn numai celui indicat. Un domn gras, cu cioc, a stat Inauntru, fara sa se sinchiseasca de cei de afara, peste o ora. In timpul acesta, ceilalti duceau nervosi mainile prin par, schimbau locul pe scaun, unii Intrebau cate ceva pe seful de cabinet, citeau vreo harta sau vreunul din numeroasele avizuri. Eram sigur ca atunci cand domnul cel gras si cu cioc va iesi, va fi linsat. Dupa catva timp a venit unul Inalt si elegant, care, dupa ce si-a spus numele sefului si a explicat ca este grabit, a fost introdus cel dintai. Imi ziceam ca, orice s-ar Intampla, niciodata n-as avea ineleganta sa trec peste atata lume care asteapta. Si chiar am stat pana la doua dupa-amiaza, lasand sa treaca multi noi-veniti si mistuindu-ma de uimire ca exista, dincolo de usa, un om care poate tolera spectacolul acestei asteptari. Mai tarziu am aflat ca unii ministri Inadins aduna atatia nenorociti In sala de asteptare, ca sa dea impresia ca au resort important si ca au ajuns departe In viata. De aceea ei amana, ca profesionistii care vor sa para ca au clienteala, cat mai mult, lasa sa se Ingramadeasca lumea, si Inca de pe scara automobilului, cand sosesc, se Intreaba cu Ingrijorare daca e plina sala de asteptare. Cand i-am spus lui unchiu-meu ca n-am putut intra, s-a crucit...
- Cum, domnule, ai stat doua ore acolo, asteptand? Cum, nu i-ai spus sefului de cabinet cine esti? Asta-i extraordinar. Cat e ceasul? Noua si jumatate... Du-te, imediat la ministru acasa.
- Acum, la ministru acasa? Suradeam, crezand ca glumeste.
- Du-te imediat! si fierbea de enervare.
- Dar cum asta, unchiule? O fi omul la masa... Se poate una ca asta?
- Ce masa, domnule? Lasa-ma cu masa-n pace acum. Mi-e copilul bolnav, ca m-as duce eu... Stai sa telefonez.
A telefonat si ministrul i-a spus sa ma duc imediat acolo. Astepta lume si la el acasa, dar o alta lume decat cea de la minister. Nu era nici o graba. Intr-un hol si un salon cu lumina galbuie ca de candela, cu mobila bogata, dar comuna, desi erau ici-colo portrete de familie si fotografii, se discuta scazut politica, se spuneau anecdote. Erau, dupa cate am Inteles, parlamentari, ziaristi, lume de afaceri importanta. Se vorbea si despre razboi, dar mai putin. Cand m-am Intors cu aprobarea, era unsprezece si jumatate.
Cum a vazut hartia, Nae Gheorghidiu a examinat, pe ganduri, semnatura, a fumat si a trantit Infundat, In scrumiera de alama, mucul de tigara. Pe urma a cerut un numar la telefon. Nici nu putea macar sa stea In fotoliul adanc de piele cafenie, ci telefona din picioare. Usile erau cu oglinzi, Impartite In mici careuri, totul

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Incadrat In muchii aurite (casa trebuie sa fi fost construita de vreun alt parvenit, dar aleasa apoi anume de unchiu-meu) si astfel Il priveam de doua ori: o data In picioare, greoi, aprig, sigur de el si combativ, iar a doua oara rasfrant, faramitat de careurile oglinzilor din usa, Intr-o multiplicitate de imagini taiate, fara forma, lucioase si iuti. Nu putea obtine numarul si s-a Intors spre mine autoritar, desi sacoul larg Ii atarna.
- Te duci imediat la Vasile Marinescu, secretarul general, si-i spui ca-l rog sa-mi lucreze maine, neaparat, hartia.
- Dar maine e duminica, unchiule, nu se lucreaza la minister.
- Taci din gura, ca stiu eu ce spun. Nu ma-nvata tu pe mine... Luni trebuie sa avem, la 9 dimineata, hartia gata...
- Eu nu vad cum... Si pe urma, acum? Aproape de miezul noptii?
- Miezul noptii? Acum se rezolva, baiete, afacerile serioase la noi... ziua nu vin la minister, ca sa astepte acolo, decat nenorocitii care cer cativa poli ajutor, si stramba buzele groase a scuipat.
- Si pe urma, ce Inseamna o zi Intarziere?
- Nu trebuie sa pierzi nici o zi. Daca mai afla si altii de depozit? Hei, baiete, cum crezi tu ca se mananca o paine In tara romaneasca?
Nu era Intaia oara cand Il auzeam spunand asta si nici nu era singurul om care o spunea. Atat de deseori am auzit exclamatia asta, Incat am impresia, falsa desigur, ca In tara mea painea e supremul scop al oricui si masuratoarea tuturor valorilor sufletesti. "Vreau sa mananc si eu o paine" (si nimic altceva). "A mancat paine In casa mea." "Da-i si lui, acolo, o paine." Idealul fiecaruia pare sa fie, cu exclusivitate, sa castige cat mai multe paini, izbanda In viata si-o apreciaza dupa numarul de paini de care dispune. Iar maximum de altruism consta In satisfactia "de a da si altuia sa manance o paine de pe urma ta" (dar nu mai multa, "ca se obrazniceste").
Tara a graului si a foamei cronice In trecut, traieste si acum sub obsesia painii, care eclipseaza oricare alte preocupari ale constiintei, orice drame In zona superioara. Tragediile sunt aci In gradul "luptei pentru existenta", caci viata, infinit mai usoara ca In Apus pentru cei mediocri, ca si pentru canalii, e neInchipuit de grea pentru oamenii de merit si pentru cei care vor sa ramana cinstiti, decat oriunde, In lume. Dealtfel, am aflat, In alta Imprejurare, un fapt care Imi confirma si mai mult aceasta falsa impresie: In loc sa raspunda la o polemica stiintifica a unui coleg al sau, un savant localnic l-a vestit ca are "sa-l faca sa se predea prin foame" si a manevrat asa Incat a izbutit.
Fireste ca viata ar fi atroce In asemenea societate. Din fericire, compatriotii nostri, In masura In care toata observatia ar putea fi adevarata, par sa fie, ca toti orientalii, de un vulgar si aprig senzualism. Ceea ce nu se poate obtine pe cale sufleteasca si de constrangere a constiintei, se obtine usor prin femei, care, daca stiu sa se refuze si sa manevreze cu trandafirul rosu, nu cunosc refuzul. Situatii se fac si se desfac prin femei, nu iubite, ci dorite. Nu e aci numai o nuanta, ci o deosebire fundamentala. Ceea ce un profesor universitar nu poate obtine dupa umilitoare audiente, obtine o actrita Intr-o convorbire telefonica de un minut. Mai au acelasi succes cei influenti, care pot practica dictonul: "Do ut des"; exact: da-mi, daca vrei sa-ti dau si eu. Ca unchiu-meu, care, pierzandu-si Increderea In mine, a Incercat iar la telefon. De data aceasta a izbutit sa obtina numarul dorit.
- Casa domnului secretar general Vasile Marinescu? Da? Da-da-da, aici eu sunt... Puiule draga, uite ce te rog. Am obtinut pentru fabrica noastra o aprobare de arama veche de la Galati... Multumesc... multumesc... Dar uite ce te rog... esti dragut, bravo... uite, am nevoie sa mi se lucreze chiar maine hartiile... de... da, am nevoie de ele luni de dimineata... Puiule draga, te rog foarte mult... Ce-are a face? Cheama pe cineva... e un sef de birou Misoiu, sau nu stiu cum naiba Ii mai zice, cheama-l pe el... In zece minute, hartiile sunt gata... Ei, asta-i... nu-i nimic... Ii gasim noi adresa. Ce-are a face? Ii dai data de azi, ultima la iesiri, si mi-o iscalesti dumneata chiar maine... Sper sa nu ma refuzi. E, hai, copacel... copacel... Am eu omul meu care face toate... da-mi numai aprobarea dumitale... Bun... bravo... multumesc... Asa... sarutari de maini doamnei... cand veniti la noi la masa?
A asezat, Invingator, receptorul pe aparat. I s-au luminat ochii grosi, de obicei de un verde congestionat, iar obrajii mari si cazuti erau acum bine sprijiniti de gura, pe care lipsa mustatii o vadea si mai goala In surasul ei de satisfactie.
A fost pentru mine un nou prilej de nedumerire si reflectiune. Mi s-a parut izbitor contrastul dintre Increderea senina cu care acest om privea destinele comunitatii (viitorul apropiat al tarii nu-i da nici o umbra de Ingrijorare, indulgenta lui pentru greselile Impotriva statului era foarte mare si nici o masura de prevedere nu i se parea necesara, desi era un om politic si ar fi trebuit sa aiba simtul raspunderii), si faptul ca era, cu toate acestea, continuu nelinistit de soarta afacerilor lui personale, banuind pe oricine, neIncrezandu-se In abstractii

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

si numarand pe degete, de doua ori de fiecare data, Ingrijorat de orice posibilitate de esec, gata, ca o fiara, sa reprime, fara crutare, orice amenintare cat de vaga. Nu stiu daca am dreptate sa trag concluzia ca oamenii problemelor mari sufletesti sunt tocmai dimpotriva: nelinistiti de calea destinelor care li s-au Incredintat si fata de vinovatii mari, atunci cand e vorba de soarta colectivitatii; fara indulgenta, dar optimisti, neglijenti si iertatori, atunci cand e vorba de interesele lor personale. Aceasta constatare ar pune poate putina ordine In frica pe care o au scriitorii de a nu vedea pe unii "prea In negru, iar pe altii prea In roz". Negresit, oamenii sunt si buni si rai, dar e necesar sa se precizeze In ce Imprejurari. Trei nule puse Inaintea cifrei una sau dupa ea, nu Inseamna acelasi lucru.
Totusi a fost nevoie sa ma duc din nou la ministru. In salile de asteptare cred ca era aceeasi lume din ajun. Seful de cabinet al secretarului general a venit cu mine si a cerut sa fiu introdus cat de repede. Aceste situatii exceptionale Imi sunt cu adevarat insuportabile. Aveam impresia ca mi s-a uscat pielea. Negresit, sunt nemasurat de orgolios, dar, hotarat, asta ca personalitate sufleteasca numai: ca personalitate sociala ma simt Intr-o situatie falsa si nesigura cand ma saluta prea respectuos chiar un servitor. Parca merg In calcaie. Imping nelinistea asta atat de departe, se vede, Insa, Incat as putea sa ma plang de cele mai multe ori, si pe drept cuvant, de exagerata familiaritate si lipsa de stima sociala care mi se arata.
Din punctul lui de vedere, Nae Gheorghidiu a avut dreptate. Luni a venit un referat de la Galati, anuntand ca un localnic se oferea sa cumpere aramaria cu un pret mult mai ridicat decat cel dat de fabrica noastra, dar era prea tarziu, hartiile erau semnate.
Peste vreo saptamana, In preajma Pastilor, am facut un aranjament cu ceilalti si, cu toate ca nevasta-mea insista sa raman, am iesit din asociatie.

E TOT FILOZOFIE...

Imi dadea o impresie de echivoc: ma simteam In mana celor doi oameni, care luau necontenit aere grave si atitudini importante, ca In mana unui medic, care-ti aplica aparate si face Incercari cu tine, fara sa spuie exact ce vrea, pretinzandu-ti, destul de nejustificat, absoluta Incredere. Dealtfel, mi-e greu sa merg imediat In spatele cuiva, cu obligatia sa calc exact In urmele lui.
Mai ales ca In timpul acesta munca mea la Universitate ma pasiona si fara Indoiala ca a fost cea mai rodnica din viata mea. Chiar In a doua jumatate a lui april am avut o lucrare de seminar, care a fost o adevarata lectie despre Critica ratiunii practice. Profesorul, foarte serios si foarte pretentios, obisnuia sa lase pe catedra pe studentul care expunea lucrarea, iar el trecea In randul auditorilor, In prima banca. Noutatea era acum ca, spre deosebire de toti colegii mei, care-si citeau lucrarile, eu vorbeam, timp de o ora, despre tema data, fara altceva dinainte decat o pagina cu note.
Negresit, Critica ratiunii practice, excesiv dogmatica, prezinta mult mai putine greutati decat aceea a ratiunii pure, chiar In textul kantian, ba Inca, tinand seama mai mult de sala decat de profesor, cautasem sa ocolesc cat mai mult dificultatile metafizice. Nevasta-mea a fost pana seara grava si tacuta. Faptul ca fusesem tratat de profesor cu atata deferenta masurata, ca timp de o ora fusesem pe catedra obiectul privirilor unei sali pline, In care erau si cateva studente, frumoase, necunoscute noua, de la alta facultate probabil, sfiala admirativa cu care eram felicitat de colegi si de roiul de fete care ma Inconjurase, la sfarsitul orei langa catedra, o intimidasera.
S-a rezemat de bratul meu, calda si Ingandurata. Aveam de facut cumparaturi si simteam nevoia sa schimb oboseala In joc si destindere. Am fost cu trasura dupa-masa la Sosea, pana dincolo de vila Minovici. A vorbit In timpul plimbarii putin si parea mereu preocupata. Numai cand a fost In patul jos si larg, ghemuita Intre pernele albe, dupa obiceiul ei, a soptit, parca mai mult pentru ea: "Uf... si filozofia asta!" Spunea "uf, si filozofia asta!" cu un fel de ciuda, cum ar fi spus: "uf, rochia asta!" sau "uf, pantoful asta!" care o strange.
- Dar ce-ti face filozofia, fata draga?
- Nu pricep nimic... nimic, si-i erau ochii mari si albastri, Incruntati de necaz.
- Cum, acum, dupa ce ai audiat aproape doi ani cursuri de filozofie, constati ca nu pricepi nimic?
- Lasa-ma-n pace... niciodata n-am priceput nimic... ce naiba vor toti filozofii acestia?
- Si-i iubesti tu... cred ca nimic mai mult... Asa o fata sluta ca tine...
- Asculta, vorbesc serios acum... Te rog foarte mult...
- Ei, cum vorbesti serios, draga mea, daca vrei sa stii ce vor filozofii?
Lumina lampii, stransa si rasfranta de abajur, Ii poleia rotunzimile albe, In culcusul patului cu perne mari,

patrate, de olanda parca scrobita.
- Asculta, ti-a trecut vanataia pe care ti-ai facut-o la genunchi, cand te-ai lovit de scaunul cazut ieri? si i-am ridicat camasuta spumoasa de pe genunchi, ca sa vad.
Si-a tras-o nervoasa la loc.
- Lasa asta si raspunde la ce te Intreb.
- Cum, draga, vrei sa stii serios ce vor filozofii?
- Da... si era grava ca un copil care cere luna sau pasarea de aur...
- Nu stiu...
- Cum nu stii? Atunci de ce vorbesti la Universitate?
- Ce vrei sa fac? Vorbesc si eu asa...
- Dar lumea de ce spune ca stii?
- Spune cineva enormitatea asta?
- Lasa-ma-n pace, ca nu vrei sa-mi spui, si albastrul ochilor i s-a Intunecat, buza de jos, umeda, i s-a rasfrant a ciuda.
As fi vrut s-o sarut, asa Imbufnata si copilaroasa ca o cadana.
- Fata draga... zau daca stiu.
- Spune ce stii... Ce-ai vrut sa spui azi cand ai spus "neliniste metafizica"?
M-a mirat ca a retinut expresia, dar pare-se ca a frapat-o ca pe excursionisti un obiect de curiozitate colorata, In muzeu.
- Neliniste metafizica? si o priveam adanc In ochi... Neliniste metafizica e sa privesti o femeie In ochii mari.
- Ei, nu...
- ... Sa simti ca lumea e fara margini, ca suntem atat de mici, ca frumusetea are pete si e trecatoare, ca dreptatea nu se poate realiza, ca nu putem sti niciodata adevarul. Sa fii, din cauza asta, trist... sa iubesti florile si sa zambesti cand vezi oameni ca Nae Gheorghidiu, care nu banuie nimic si Isi au socotelile lor.
Genele lungi se Intind usor ca o mirare peste apa albastrie dintre ele.
- Nu putem sti adevarul? Cum? dreptatea nu se poate realiza? si ascultand In ea, o clipa, pe urma: frumusetea are pete si e trecatoare?
- Da, fata draga, adevarul nu-l putem sti niciodata, niciodata... dreptatea nu se poate realiza pe lume... iar frumusetea are pete si e trecatoare... Asa, ca pata asta, de deasupra genunchiului tau...
- Ei, esti revoltator, maraia, pacalita In asteptarea ei.
- Iar acum doua saptamani ai avut si un guturai de nu avea nimeni curajul sa te sarute, iar nasul ti-era inform si rosu... Ba Inca ar putea fi si mai rau, zi Doamne fereste... ai putea fi bolnava de stomac, de pilda...
- Ah, taci cu prostiile... spune-mi mai bine ce e filozofia...
- Tare mi-e teama ca daca nu ti-o conveni nici ea, o sa-i spui "sa taca" si filozofiei. Voi femeile...
- Te rog... nici un "voi femeile"... eu sunt eu... eu nu sunt "femeile".
Am tras-o de nas, s-a aparat ca de o albina cu palma... si pe urma iar a luat mutra Intrebatoare.
- Stai Intai sa Indrept abajurul, ca sa-ti fie capul In lumina... Nu pot suferi sa-ti vorbesc, fara sa-ti vad ochii. Imi da "nelinistea metafizica", si Intorcand lampa cu abajur mare, verde, de citit seara, am scaldat-o In lumina. Cu formele ei calde si vii, era ca o bucurie a serii.
- Ah... iar Incepi... credeam ca ai devenit serios, si trase de urechile de dantela puisorul de puf.
- Draga, filozofii, ca toti copiii, au vrut sa stie la Inceput "cine a facut lumea?".
- Cine s-o faca? Dumnezeu...
- Da? Ai uitat Intrebarea: dar pe Dumnezeu cine l-a facut, taticule?
- !?... se mira cu ochii mariti si gura micsorata.
- Sigur. Indeosebi, ei ar fi vrut sa stie ce se Intampla cu omul dupa moarte... Daca exista suflet... si daca sufletul e muritor. Au vazut Insa curand ca aici dezlegare nu poate sa fie si, modesti, dandu-si seama ca nu pot cunoaste nimic de dincolo, au cautat sa cunoasca mai bine lumea de dincoace, lumea asta In care traim. Negresit, mai toti au facut si metafizica religioasa, dar cei mai multi, si In principalul operei lor, s-au Intrebat ce e lumea...
- Ce sa fie? si era mirata ca filozofii si-au pus o Intrebare atat de simpla.
- Ce? ti se pare asa de usor de raspuns?
- !?
- Draga fata, Inca de la Inceput s-a vazut ca nici Intrebarea asta nu are un raspuns limpede. De trei mii de ani - si, poate, mai demult - ganditorii cauta dezlegare: Ce este lumea? Ce putem cunoaste din ea? Cei care au

Incercat un raspuns se numesc filozofi, iar ansamblul raspunsului lor, un sistem de filozofie. De aceea, In centrul filozofiei sta asa-zisa teorie a cunoasterii. Motru, de pilda, e profesor de logica si de teoria cunoasterii. Pare enervata, deziluzionata, Isi ridica usor camasuta alba pe umerii rotunzi si cruzi.
- Dar bine, cu aceasta cunoastere a lumii nu se ocupa stiinta? Ce mai e nevoie de o teorie a cunoasterii?
E mirata, asa cum se mira profanii ca filozofia se ocupa de lucruri care lor le par excesiv de simple, caci nimic nu pare mai simplu decat o axioma. Asa cum elevii, care urmeaza matematicile superioare, se mira ca li se cere sa demonstreze ca 3x7=7x3.
- E cu totul altceva, fata urata... Dealtfel, cei mai multi filozofi au tagaduit posibilitatea stiintei.
- Ei, cum asta? Intreaba, nevinovata...
- Ei spun ca, In afara de ce e formal si nu al realitatii, In afara deci de matematici si de ce se leaga de ele: geometria, mecanica si fizica, In genere, nu putem cunoaste nimic sigur. "Sigur", Intelegi?
- Si cum asta? Dar medicina?
- De medicina nici nu mai vorbim. Indicatiile ei se bat In cap si determina mode. Unii cred ca de doua mii de ani n-a facut nici un progres, In afara de chirurgie, care e tehnica pura. Medicina nici astazi nu poate vindeca un guturai macar si ai vazut ca eu a trebuit sa astept doua saptamani pana sa te pot saruta ca lumea...
- Ah! si-mi da manioasa cu puisorul de puf In cap.
- A recomandat, zeci de ani, dusurile reci pentru cei nervosi si acum le condamna, gasindu-le omoratoare mai ales pentru cei nervosi, de le-a Inlocuit cu cele scotiene. A recomandat o jumatate de veac mancarurile fierte mult, cu grija, si azi le recomanda aproape crude, sa nu li se piarda vitaminele. A recomandat operatia de apendicita, pe urma a combatut-o, a recomandat medicatia intensa, ca sa revie pe urma la stimulente si iar sa se Intoarca. Am citit zilele trecute ca un medic e de parere ca apa murdara de rau e mai buna de baut, tocmai pentru ca are bacterii, necesare organismului, si e deci Impotriva filtrarii. Ba se pare ca unii medici sunt si Impotriva aeratiei camerei de dormit, pentru ca sa nu se consume oxigen In timpul somnului si odihna sa fie deci completa si citeaza cazul pasarilor, care dorm cu pliscul sub aripa. A fost un principiu: "digeram cu picioarele mai mult decat cu stomacul" si acum unii recomanda siesta linistita, dupa pilda animalelor care se odihnesc dupa masa. Tuberculosilor li s-a recomandat, cu pasiune, aerul cel mai tare al muntilor si, dupa ce au murit cu sutele si miile acolo, au fost coborati, ceilalti, mai jos. Dealtfel, multi se Intreaba daca nu cumva cea mai teribila dintre boale, aceea a cancerului, nu e un rezultat al excesului de medicamentatie, dovedind astfel ca nu castigam nimic, ca, In schimbul unei aparente Indreptari, ne loveste mai rau, mai cumplit. S-a observat, In orice caz, ca populatiile care ignoreaza medicina traiesc mai sanatos si mai mult decat cele care la tot pasul alearga dupa doctori. Asta ca sa-ti dau un exemplu. Asa cu toate... De istorie ce sa mai vorbesc? Ai vazut cum Isi bate joc Anatole France de ea. Dealtminteri, filozofii nu se gandeau numai la medicina, ci la tot ce poate fi obiect de stiut. Nu putem cunoaste nimic cu adevarat.
- Tot nu pricep... cum nu putem cunoaste?
- Asculta, sa te Intreb altfel. Cum cunoastem noi lumea?
- Prin simturi...
- Foarte bine... dar simturile sunt Inselatoare:

Urechea te minte si ochiul te-nsala...
Ce-un secol ne zice, ceilalti o dezic...

Culoarea nu e a lucrurilor... e a ochiului nostru... Daltonistii vad verde In loc de ros. Daca toti am fi daltonisti, toate lucrurile rosii ar fi verzi, ochiul sufera de atatea ori, dealtfel, de halucinatie... urechea de asemeni... "mi s-a parut ca m-a strigat cineva", pipaitul Insala, simtul inferior Insala... Cei carora li s-a amputat piciorul se vaieta Inca uneori ca-i doare unghia de la deget. Lucrurile n-au nimic al lor: nici forma, nici culoare, nici sunet. Dealtfel, n-ai vazut si In somn cum ne Insala simturile? Traiesti In vis tocmai ca In viata. Soarele te arde, iarba e umeda, gheata rece, vezi ce nici n-ai gandi, castigi saci cu bani de aur. Ba chiar banuiesti ca esti In vis si Ingrijorat, cauti sa verifici, te pipai. Dar te convingi ca e realitate. Pentru orice ganditor adevarat a ramas stabilit ca nu putem avea nici o Incredere In simturi. Totul e relativ. Nasciorul dumitale pare un nas de Cyrano pe langa o carna adevarata.
- Asculta... si iar Isi arata amenintatoare dintii albi, dintre care doi din fata, de sub buza rosie de sus, putin mai lati, ca doua minuscule petale, Imbietoare, de floare de cires.
- Cine ar banui ca alamiul parului dumitale e facut cu ajutorul ceaiului...? Pe toti Ii Insala.
- Ah! si a Inceput indignata sa dea cu picioarele si pumnii In mine, aratandu-mi suvite de par auriu din crestet:

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Uite... uite.
- Draga, ma lasi sau nu sa fac filozofie?
- Daca spui infamii?
- Ce infamii? Astea sunt infamii? Vezi ca daca nu stai linistita, vai de chica dumitale alamie. Si, dupa ce s-a potolit putin: Imi spui uneori ca ma iubesti. Si eu trebuie sa cred asta... desi stiu ca e ceva foarte relativ... Cine stie...?
Ma priveste cu ochi mari de copil furios.
- Ai spus ca faci acum numai filozofie...
- Dar ce? Crezi ca asta nu-i filozofie? Sa stiu daca ma iubesti sau nu? (Cand Imi dau seama acum cat de putin banuiam ce sens profund avea sa aiba Intr-o zi aceasta afirmatie pentru mine, ce Innebunitoare problema fara solutie avea sa-mi puie, cat aveam sa-mi repet Intrebarea la nesfarsit, Imi vine sa surad melancolic de seninatatea cu care glumeam atunci, cum ar glumi, fara sa stie nimic, cei al caror tren a si pornit pe o linie pe care alt tren vine dimpotriva.)
- Nu te iubesc deloc... continua.
- Dar sub aparenta, s-au Intrebat filozofii, nu e nimic absolut, nimic care sa reziste oricarei analize? Si fiecare a propus cate ceva. Fiecare a avut un sistem al lui. Primii filozofi greci mai cunoscuti au emis teorii oarecum simple. Pentru Tales din Milet, daca ai cauta si ai cauta, ai vedea ca esenta, absolutul, este apa. Ea se transforma In toate lucrurile care sunt pe lume. Pentru Heraclites, care nu vedea decat miscare si transformare, dimpotriva: esenta, absolutul, era focul, un foc mai pur Insa. Altii, mai vechi, crezusera ca e pamantul, altii aerul. De fapt, toti Intelegeau prin aceste "principii" ceea ce stiinta moderna Intelege prin "energie", care, transformandu-se In orice, creeaza lumea existenta. Deci, vechii filozofi greci erau niste fizicieni. Erau, dealtfel, si buni matematicieni. Pytagora chiar credea ca numarul e singura realitate In lume. Caci aparentele ar fi Inseland, dar numarul nu Insala niciodata, 3+4 fac oricand sapte. Altii au gasit ca miscarea e absoluta. Zenon credea ca, singur, repaosul. Dar sa trecem peste acesti primi filozofi, caci toti au dreptate, dar toti exagereaza.
- Asculta, nu pricep.
- Ei, mereu nu pricepi... Si pe urma, surazand: Un filozof nu trebuie priceput, caci asta e imposibil. Dealtfel, filozofii toti se declara, de trei mii de ani Incoace, unii pe altii ininteligibili. Si daca ei nu se Inteleg... atunci cum vrei sa-i Intelegi tu?... Asa cum esti... Si o privesc cu o prefacuta desconsiderare.
E foarte atenta si nu ia In seama nimic.
- Bine, dar nici profesorul nu-i Intelege?
- Nici el, nici nimeni. Un sistem de filozofie e un sistem frumos sau nu e nimic. Nu uita ca el e un mare profesor de istoria filozofiei. Un istoric memorizeaza. El expune pe rand sistemele, nu le explica. Caci, In general, aceste sisteme sunt capodopere de logica si metoda. Numai daca le admiti Insa punctul de plecare, adica tocmai cel care e declarat, In genere, ininteligibil. Filozofii si nebunii sunt cei mai mari adepti ai logicii. Daca admiti unui nebun ca el e de sticla, atunci totul decurge cum nu se poate mai normal. Se fereste de tine ca sa nu se sparga, se spala cu grija ca sa fie mereu limpede, Isi studiaza greutatea, spera sa devie sonor, si asa mai departe. Dealtfel, dupa primii filozofi greci, au urmat sofistii, care au Impins Indoiala pana la ultimele consecinte. Daca nimic nu e adevarat, atunci se poate afirma orice. Totul e sa fie frumos exprimat. Daca "omul e masura lucrurilor" si, oricat s-ar trudi, nu descopera decat minciuna, atunci sa aleaga cel putin minciunile agreabile. Cum vezi, ei sunt stramosii autorului tau favorit, Anatole France, care afirma si el ca orice idee se poate sustine, ca adevarul nu poate fi aflat si ca singurul lucru care ne ramane de facut e sa cautam frumosul si agreabilul. Iar In locul unui filozof, el prefera o statueta sau, si mai bine, o femeiusca frumoasa ca o statueta...
Cu toate ca nu Impartasesc convingerile lui, cu toate ca ai sanii atat de urati, uite, uneori privindu-te, simt si eu ca are putina dreptate.
S-a Infasurat de necaz, toata, de la picioare pana sub barbie, cu plapuma cu atlazul ivoriu, ca un copil In fasa.
- Foarte bine, spune mai departe.
- Spun, daca dai iar plapuma deoparte.
- Dar sa spui... auzi? si e mereu copilaroasa ca o cadana.
- Spun. Dar pe scurt acum, ca, uite, se face ziua. O privesc cercetator. Sunt singur acum, dupa miezul noptii, In tot cuprinsul pamantului, al stelelor, al nemarginirii albastre, cu femeia aceasta, goala pe alba piramida a pernelor, sub lumina lampii.
- Ce-are a face ca-i tarziu...? spune.
- Ei bine, au urmat, lasand deoparte pe cei mai putin Insemnati, timp de aproape doua mii de ani, o serie de mari filozofi, care, indignati de atitudinea sofistilor (caci acestia, gasind ca simturile Insala, tagaduiau totul),

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

au cautat daca nu exista un alt mijloc, mai sigur, de aflat adevarul. Si au gasit ca ratiunea e un bun instrument si ca ea ne poate ajuta sa descoperim cateva adevaruri absolute. Socrate a gasit ca binele e ceva absolut. Platon a ajuns la concluzia ca ideile nu sunt supuse schimbarii. Animalul se naste, creste, moare; dar ideea de animal, speta, ramane undeva, departe, In aer, In cer; Aristotel gasea ca ramane sigura activitatea, cine nu se misca e mort ca un tablou pe perete, activitatea e o certitudine. Descartes gasea ca sigura e Indoiala, deci cugetarea - si de aci deducea existenta sigura a lumii. Spinoza, Inca mai rationalist decat ceilalti, ajungea la concluzia ca sigura e substanta, adica Dumnezeu, si tot ce exista nu sunt decat moduri si forme ale substantei. E panteismul exprimat cu aproximatie In literatura, In ideea nu ca Dumnezeu e In toate, ci ca e toate: floare, pom, munte, om, gandire; Leibniz, tot pe calea ratiunii, gasea ca absolut certa e existenta substantei active, a monadelor adica, un fel de mici suflete din care ar fi facuta lumea. Acestia au fost rationalistii principali, caci i-am lasat deoparte pe multi, Intre care si pe religiosi: Plotin din Alexandria, pe filozofii si sfintii crestini: sfantul Augustin, sfantul Anselm, sfantul Bernard, sfantul Toma d'Aquino si altii. Dormi cu ochii deschisi sau asculti? Sta rezemata In cot:
Spune Inainte... Si avea bratul alb si gol.
Asadar, timp de doua mii de ani, acestia si discipolii lor au cautat, Ingroziti de nesiguranta simturilor, sa gaseasca sprijin In ratiune sau In credinta In Dumnezeu. A venit Insa scoala filozofica englezeasca, stii ca englezii sunt oameni practici, si a afirmat ca nimic nu putem sti decat tot prin simturi. Ratiunea nu duce decat la vorbe goale. Unul dintre acesti englezi, Roger Bacon, si dupa el altul, Francis Bacon, peste trei veacuri, ne Indeamna sa ne Intoarcem la natura si sa nu credem decat ceea ce se poate controla. Ei sunt parintii stiintei moderne. Ceilalti englezi, care au filozofat, s-au multumit sa tagaduiasca valoarea virajului ratiunii. Locke afirma contrariul celor ce se sustinuse doua mii de ani. Numai prin simturi putem cunoaste ceea ce e de cunoscut, prin experienta. Inainte de experienta sufletul e "tabula rasa". Totul vine prin simturi. Episcopul Berkeley trage concluzia ca daca totul nu exista decat cata vreme e cunoscut prin simturi, atunci tot ce nu e cunoscut nu exista; si cum cunoasterea e un act spiritual, spiritul e totul, deci materia nu exista si senzatiile sunt provocate de spiritul cel mare: Dumnezeu, asa cum sufletul provoaca si traieste visele. Viata si materia sunt numai un vis al spiritului: David Hume tagaduieste spiritul si revine, Intr-o forma noua, la vechiul scepticism al sofistilor. Nimic nu exista In realitate. Totul e numai relativ la noi si se reduce la legile asociatiei ideilor. Nici numarul, nici cauza, nimic nu exista, afara de ceea ce aduc simturile si care, fireste, nu are nici o valoare stiintifica. Tot un englez, si Inca fata bisericeasca, filozoful Thomas Reid, a combatut aceasta filozofie a iluziei, spunand, Intre altele, si o anecdota care a avut mare succes la vremea ei. "Ma Intalnesc, zilele trecute, cu bunul meu prieten, John sa-i spunem. Era foarte amarat. «Dar, John, ce s-a Intamplat cu dumneata?» «Sunt amarat. Mi-a Innebunit baiatul cel mare»... «Arthur? Ei, nu mai spune... cel care studia filozofia la Oxford?» «Tocmai el. A venit acum de sarbatori acasa. Fireste ca am gasit o masa bogata si, emotionat, l-am Intrebat ce a Invatat acolo la Universitate...» «Multe, tata, si lucruri pe care nici nu le banuiesti. Am Invatat, de pilda, ca nimic nu exista, ca totul e o creatie a simturilor mele, masa, cu tot ce e pe ea; uite, mana mea e si ea creatie a simturilor mele. Tot ce ma Inconjoara e o creatie a simturilor mele. Dumneata Insuti, tata, esti o creatie a simturilor mele»... Cand am auzit asta, mi s-a facut rau. M-am ridicat furios In picioare si i-am spus, cuprins de manie: «Bine, ticalosule, ca vinul si paharul, si masa or fi creatia simturilor tale... poate... nu stiu. Dar sa-mi spui mie ca eu sunt o creatie a simturilor tale, cand stiu bine ca eu te-am facut pe tine?... Asta e prea-prea. Iesi afara din casa mea si du-te la filozofii tai»."
Rade amuzata cu dintii ca miezul unui fruct rosu.
- Episcopul asta avea dreptate...
- Te cred ca-i dai dreptate... Totdeauna episcopii au fost de acord cu femeiustile frumoase. Dar acum am obosit... Dealtfel, am ajuns la Kant, care e cel mai mare dintre toti. El i-a Impacat pe cei doua mii de ani de rationalism - adica de Impacat nu i-a Impacat, dar a gasit calea adevarata cu empirismul stiintific al englezilor. El a spus: nici ratiunea singura, nici simturile singure nu pot oferi un adevar sigur. Ratiunea singura o ia razna, simturile singure sunt moarte. Lumea cea adevarata, care ne starneste impresiile, n-o cunoastem. El i-a zis lumii aceleia "lucru In sine", numen. Numenul, acest miez al lucrurilor, nu-l poate cunoaste nimeni. Cand vrea sa ajunga la noi, el ia forma dictata de simturi si se organizeaza asa cum cere ratiunea noastra. Cand acest numen vrea sa intre In cetatea mintii noastre, el trebuie sa se supuie formalitatilor necesare, sa Imbrace un anumit costum, sa pastreze obiceiurile si prescriptiile. Ratiunea nu poate sti nimic din ceea ce e In afara de zidurile cetatii, dar garanteaza pentru ordinea si siguranta celor dinauntru. Prin urmare, si dupa Kant, lumea pe care o vedem e un vis al fiecaruia din noi, dar un vis care se formeaza dupa anumite reguli, nu asa la Intamplare, dupa regulile "casei" adica ale sensibilitatii, ale judecatii si ale ratiunii.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Un vis al mortii-eterne e viata lumii-ntregi...

Iata, fata draga, filozofia, explicata, atat cat s-a putut, ca s-o Inteleaga si o proasta mica, asa ca tine...
S-a Intaratat ca o pisica In culcusul de olanda alba.
- Iar Incepi?
- Ei, atunci, poftim, retractez: o proasta mare.
- Asculta, sa nu ma scoti din sarite... Spune-mi mai bine acum altceva. Daca lumea care exista e un vis al fiecarui om, dupa reguli stabilite, cum se face ca toti oamenii viseaza dupa aceleasi reguli?
O privesc cu o nemaipomenita mirare.
- Zau ca nu esti chiar asa de proasta.
S-a Infuriat, vrea sa-mi prinda mana ca sa mi-o muste.
- Zau ca nu glumesc... Asta s-au Intrebat si ceilalti filozofi, citind pe Kant. El spusese ca exista o "constiinta In genere". Dar, se vede ca e prea putin... Pe tine te multumeste aceasta afirmatie, caci pe confratii tai Intr-ale filozofiei nu...
N-am apucat sa termin fraza, caci m-am pomenit cu amandoua pernele de puf si dantela In cap.
- Draga fata, nu mai stiu cum sa ma Inteleg cu tine... Daca-ti spun...
Ma Intrerupe poruncitor...
- Stai, acum vino aproape si-mi raspunde la o Intrebare.
Iau o mutra supusa, cu ipocrizie, si astept.
- Da?
- Cine era o fata blonda si uscata?...
- Care?
- Una urata... dupa lucrare, cand tu vorbeai cu profesorul, cativa baieti si vreo doua fete discutau despre tine. Asta se lauda ca te cunoaste... Un baiat spunea si el ca ati facut liceul Impreuna.
- Cine, frate?
- Ei, cum cine? Una... blonda si urata. Era In capul bancii a cincea.
Nu stiu nimic, dar spun la Intamplare:
- Care, aia din capul bancii a cincea...? A...! blonda... aia cu gura frumoasa...?
Stramba din buze.
- Da, frumoasa, daca era vopsita ca o paparuda.
Am Inteles si joc mai departe, cu mutra cea mai convinsa:
- A, stiu acum. E o fosta metresa a mea...
Ma priveste o clipa uimita, cu sprancene circomflexe.
- Mizerabile, si se napusteste asupra mea cu pumnii.
- A, da... frumoasa fata... ce gura avea...
M-a Impins cu picioarele afara din pat si, ca sa nu cad, a trebuit sa cobor.
- Draga, avea o gura calda si lacoma...
Striga la mine manioasa:
- Taci... n-auzi, taci...
Si, laudaros, din mijlocul dormitorului:
- Lacoma... draga... Aia stia sa sarute, nu ca tine.
Arunca acum cu pernele In mine, strigand In genunchi, In mijlocul patului:
- Nu ma intereseaza... taci... nu vreau sa aud... era sluta.
- Cand te strangea In brate... niste brate, cu adevarat colaci de salvare...
Vrea sa-mi arunce cartea de pe mescioara In cap, dar sar mai Inainte, o prind In brate si o culc In pat. I-am fixat umerii In olanda alba a asternutului, petrecandu-i mana stanga pe sub talie, arcuindu-i astfel pieptul cu sanii mici. Ii prinsesem amandoua mainile, caci cu cotul Ii apasam bratul stang, iar cu degetele Ii Inclestasem bratul celalalt aproape de umar. Corpul Ii era de sub sani In jos liber si gol tot, dar nu putea sa scape din prinsoare, cu toata truda ei de zvarluga. In felul acesta gura Ii era In voia mea, caci stam In genunchi si aveam si bratul drept cu totul liber. N-o sarutam. Imi apropiam numai buzele de coltul gurii ei si asteptam. Se smucea, arunca picioarele cautand sa ma loveasca, dar totul era de prisos. Camasuta i se adunase spre gat. O Intrebam ironic:
- Tot mai vrei sa dai oamenilor cu cartile In cap? si-i conturam, abia atingandu-le cu gura, buzele moi si

carnoase, iar cand Infiorat le simteam Intredeschiderea si respiratia calda de floare, ma departam de ele si ma apropiam usor de urechiuse. Isi rasucea mijlocul, se vanzolea opintindu-se In calcaie, facand ca o punte arcuita din trupul ei oferit tot unui zenit al voluptatii, vadind goala, floarea de matase palida din mijloc, In lumina cristalina cruda a lampii.
- Mai esti afurisita?
Nu vrea sa vorbeasca si, amarata, avea aerul sa spuie ca scapa ea din stransoare si are sa-mi arate mie.
Era vanjos si viu trupul, In toata goliciunea lui de femeie de douazeci de ani, tare, dar fara nici un os aparent, ca al felinelor. Pielea neteda si alba avea luciri de sidef. Toate liniile Incepeau, fara sa se vada cum, asa ca ale lebedei, din ocoluri. Sanii robusti, din cauza mainii mele petrecute pe sub talie, prelungeau gratios, ca niste fructe oferite, cosul pieptului, ca sub ei, spre pantec, caderea sa fie brusca. Picioarele aveau coapsele tari, abia lipite Inauntru cand erau alaturi, lung arcuite In afara, din sold la genunchi, ca si cand feminitatea ei ar fi fost Intre doua paranteze fine, prelungi. Cu toata Inversunarea Impotrivirii, mi-am apropiat gura de a ei, dar cand am simtit-o moale si buna, ca un miez bun de fruct, i-am dat dintr-o data drumul si-am sarit In mijlocul dormitorului, ca de frica unui sarpe.
S-a ridicat Infuriata, apriga, In genunchi si In aceeasi clipa mi-a zburat In cap cartea... si de abia am avut timp sa ma feresc, caci flaconul cu apa de colonia de pe masa a zburat si el, prabusind In spatele meu o etajera cu vasul de flori cu tot, facandu-se cioburi.
Daca ma lovea, nu stiu ce s-ar fi putut Intampla. M-ar fi desfigurat, poate m-ar fi ucis chiar. Era fara Indoiala un paroxism, o unda de nebunie In furia ei, caci avea In joc aceeasi frenezie ca animalele din jungla. Niciodata n-o iubeam atat de mult ca In asemenea clipe si ar fi putut sa ma omoare, dar la ispita asta n-as fi renuntat. E ceea ce n-am Intalnit niciodata la alta femeie, aceasta impresie de a te juca pasionat cu o pantera Intaratata.
Am prins-o din nou In brate, si cand mi-a simtit gura apasata In plin, cald, pe a ei, s-a destins toata, s-a Inmuiat ca o carpa, si-a trecut bratul dupa gatul meu si a ramas atarnata de gura mea.
Scapat din stransoarea sarutului ei, mi-am plimbat buzele de-a lungul taliei cu rasuciri molcome, mi-am lipit urechea si obrazul de pantecele neted si catifelat, ca o petala de trandafir galben, ascultand Inauntru viata femeii, In ovarele ei, ca o seva, atent cum asculta medicul pieptul celui pe care Il examineaza. A prins sa se framante iarasi, se frangea ca o paine a iubirii trupului tanar, era lanced alba, si cu ochii Inchisi peste durerea dospita din ea, oferind Intre dinti, Intinsa, garoafa Insangerata a buzelor. Eu priveam ochii Indoliati, care vegheasera nopti de-a randul deasupra patului prietenei bolnave, mana palida care scotea din camera suferindei ligheanul cu pansamente murdare schimbate, aceeasi mana palida care copia zeci si zeci de pagini pentru matusa. Am prins sa caut In tot trupul acesta de printesa dornica sufletul, floarea gandului si a loialitatii. Tacut, vointa dintre noi crestea, se exaspera ca sacadele unui spasm. Imi gangurea numai, deodata Invapaiata si navalnic rumenita, naucit si cald In ureche, vorbe fara sir: "Daca nu... Viata mea... daca nu..." Pana la minunea din urma a Imbratisarii.

Nu mult dupa lucrarea de seminar, am Intalnit, Intr-o dupa-amiaza, la Sosea, pe cand eu si nevasta-mea ne plimbam pe jos, pe Anisoara, o verisoara de-a mea, maritata cu un proprietar de mosie de pe langa Ciulnita. Era In primele zile de mai, mugurii plesneau In suluri mici de frunze, dar ramurile copacilor se vedeau Inca mai negre. Primavara scotea lumea la soare ca pe soparle... Aleile erau zvantate si soarele taia sectoare luminoase, proaspete, In toate partile. Anisoara trimisese masina Inainte, la rondul doi, si ea venea acum pe alee Incet, pe jos, frumusete mladioasa, bruna.
Pe vremea cand eram saraci nu ne vedeam aproape deloc cu aceasta verisoara, care era foarte "mondena", traia larg de tot, caci avea casa mare In Bucuresti. Era una dintre acele femei elegante despre care, fie pe strada, fie la teatru, toata lumea Intreba numaidecat cine e. Avea obraji cu limpezimi de ou de portelan, ochii negri, mari ca niste clasice migdale, sprancenele drese, subtiri si usor ridicate spre tample. Nasul, mult departat de gura, dar legat de ea printr-un suav santulet, abia lamurit, era tot asa de fin si sigur desenat ca si buzele, cum Ii erau, dealtfel, toate trasaturile, si dadea o usoara semetie Intregii figuri. Un grain de beautй totusi, In stanga, deasupra gurii Inrosite Inchegat, Imbia cu oarecare familiaritate. De aproape de tot Insa, tariei accentuate a trasaturilor Ii corespundea o fragezime prea molatica, nesigura, a carnii, ca la floarea crescuta la Intuneric. Probabil din cauza noptilor nedormite, sau, cine stie, era poate bolnava.
Acum a descoperit-o parca pe nevasta-mea: "Zau, e Incantatoare... Ia uite ce draguta... Ei nu, zau..." Nevasta-mea era fericita si suradea ca o scolarita, gadilata In orgoliul ei ca place unei femei atat de pretentioase. Ele Intre ele, femeile, sunt foarte simtitoare la aceste preferinte. A urmat o serie de invitatii reciproce si pe urma nu ne-am mai despartit aproape nici o zi, mai ales cand a venit, dupa ce a terminat muncile, si barbatul Anisoarei,

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Iorgu. A fost o schimbare rapida ca topirea zapezii albe pe camp. Am devenit si mondeni. Sarbatori In familii de cunoscuti, invitatii la conacuri de prieteni, la restaurante de seara si gradini de vara, dansuri, devenisera preocupari cotidiene. Au fost, In luna mai, cateva "grandioase" batai de flori la Sosea, Intre rondul Intai si hipodrom, la care am luat, bineInteles, parte, In automobilul ascuns sub liliac, trandafiri si garoafe al Anisoarei. Sufeream, ca supus unui tratament dureros, cu fiecare prilej din acesta, dar nevasta Isi descoperise In angrenajul de lux posibilitati noi, asa cum unii Isi descopera Intr-o zi talente nebanuite si, mai ales, descopera In fiecare zi prilejuri noi si diferite sa si le exerciteze. O rochie noua, un pantof fin, o palarie, o masa cu invitati eleganti, care altora li se pareau aproape la fel sau fara nuante prea evidente, aveau Intre ele pentru nevasta-mea deosebiri categorice, asa ca In reclama din vitrina farmaciilor, In care o mana extrem de fina e alaturata de alta cojita si buboasa: Inainte si dupa Intrebuintarea cremei X.
De vechile prietenii nu mai putea fi vorba. Nu numai ca n-ar fi fost suficient de bine Imbracati pentru localurile In care mergeam acum, dar n-ar fi avut nici posibilitatile materiale. Cand mergeam Inainte, In grup, plateam eu nota totdeauna, bineInteles, dar acum nici eu, din cauza costului mare, n-as fi putut s-o fac. Dealtminteri, aceste despartiri devin inevitabile prin gabaritul cheltuielilor. Cand se ridica gradul de altitudine, unii raman fatal jos, indiferent de sentimente.
Aproape chiar din aceasta vreme, nevasta-mea a Inceput sa se ocupe cu superioritate si de tinuta mea. Stiam ca la Universitate trec printre studentii "bine". Eram Inalt si elegant, dar e adevarat ca nu-mi faceam decat cate un costum de haine, pe care-l purtam pana se uza si pe urma Il Inlocuiam cu altul. Cravata, de asemeni, cumparam alta numai cand cea de la gat era mototolita de-a binelea. BineInteles ca si ghetele le pingeleam cat timp cizmarul socotea ca se pot pingeli cuviincios. Dar cum eram subtire, cum cumparam obiecte pe care le credeam bune, n-aveam nici un motiv sa fiu Ingrijorat. La Inceput, nevasta-mea s-a multumit sa-mi calce hainele, sa-mi aranjeze mai bine nodul de la cravata si sa-mi puie, In fiecare zi, o batista mai fina, In buzunarul de sus al hainei. Pe urma mi-a cumparat trei cravate noi si o jumatate de duzina de batiste fine de olanda. O stanjenea parca neatentia mea In Imbracaminte. E drept ca Intr-o dupa-amiaza am observat si eu deosebirea dintre mine si dansatorii care veneau la Anisoara. Intaia data mi-am dat seama ca o camasa nu se poate pune si a treia zi. Aveam, pe urma, mansetele prea largi si cu colturile sucite In afara, pe cand "dansatorul" pe care-l priveam avea mansetele bine Intinse, mici, care prindeau mainile ca niste catuse de matase. Si pe cand ghetele mele aveau o usoara tendinta sa-si ridice boturile, ale lui erau Intinse si parca noi. Era tuns parca de cinci minute, pieptanat lins. Parea nesfarsit mai curat si mai Ingrijit ca mine, cu toata baia mea din fiecare zi. Peste vreo doua zile nevasta-mea, cu oarecare stanjenire, mi-a dat un sfat caruia i-am ghicit resortul interior.
- N-ar fi bine sa-ti comanzi, azi sau maine, doua costume noi? Caci hainele, daca le porti cu randul, se pastreaza mai bine... zau, Stefane... Si iar: Nu mai purta si tu carti In buzunarele hainei.
- Fata draga, o sa am de lucru cu probele...
- N-are a face, si, uite, acum vine vara... N-ar fi bine sa-ti comanzi trei camasi de soie-йcrue? Ba poate n-ar fi rau daca ti-ai face o jumatate de duzina chiar...
Am Inteles ca In sufletul ei se petreceau comparatii care nu-mi erau favorabile si ca suferea, fara sa spuna, din cauza asta.
Simteam ca nici nu era singura inferioritate pe care mi-o gasea. Pare-se ca snobii, pe care ea Ii admira acum, aveau un stil al lor, pe care eu nu-l aveam, vedeam cum zi de zi femeia mea se Instraina, In preocuparile si admiratiile ei, de mine.
Viata mi-a devenit curand o tortura continua. Stiam ca nu mai pot trai fara ea. Ca o armata care si-a pregatit ofensiva pe o directie, nu mai puteam schimba baza pasiunii mele. Era In toate planurile mele. In toate bucuriile viitorului. La masa, la miezul noptii In gradina de vara, In loc sa ascult ce-mi spunea vecinul sau vecina, trageam cu urechea, nervos, sa prind crampeie din convorbirile pe care nevasta-mea le avea cu domnul elegant de alaturi de ea. Nu mai puteam citi nici o carte, parasisem Universitatea. Intr-o zi, am gasit pe masa ei o scrisoare netrimisa Inca, adresata unui domn la Barlad. Am desfacut-o cu graba si cu sila de mine Insumi: "Coane Costica, ar fi trebuit sa vii aici... dar asta costa si, dupa sfatul deputatului, m-am adresat unui contencios. Trebuie sa astepti Insa si nu te supara daca v-am trimis eu, Inainte, 180 lei, pensia pe prima luna. Te pun In frigare si pe d-ta si pe coana Sofica, daca nu mi-i Inapoiati cand luati pensia etc."...
In casa Anisoarei, obisnuit acolo, cunoscusem un vag avocat, dansator, foarte cautat de femei, pe care le Invata, chiar pe cele mai reputate ca dansatoare, un dans nou, la moda: tango. Era uimitoare docilitatea cu care ele, atat de frumoase si calde, bune de Imbratisat, executau In bratele lui miscarile pe care le dicta, rabdarea cu care refaceau de zece ori un pas, ca si autoritatea plictisita cu care le facea observatii. Venise si el de prin cabaretele Parisului, adus de razboi, si forma, cu noi si alte vreo trei-patru perechi tinere, "banda noastra", cum

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

spuneau, cu oarecare orgoliu, femeile.
Evident, ma Intreb uneori daca eu nu-mi fac singur aceasta suferinta, daca nu cumva, prin exceptie, oricine vorbeste despre dragoste n-ar trebui sa se Indoiasca si sa evite sa vorbeasca In numele celorlalti - ba cred ca niciodata n-ar trebui sa foloseasca, vorbind, persoana a treia - pentru ca sentimentele pe care le Incearca sunt incomunicabile, vorbele cu care sunt etichetate nu corespund aceluiasi continut si, chiar daca e vorba de acelasi continut, intensitatea si durata sentimentului pot fi nesfarsit de felurite, caci unul poate suferi atroce ca nevasta lui prinde pe sub masa mana vecinului, pe cand altul ia asta drept o nuanta fara importanta, Incat oricine iubeste e ca un calator, singur In speta lui pe lume, si nu are drept decat doar sa banuiasca aceleasi sentimente si la altii, cata vreme nu corespunde cu ei decat prin mijloace atat de imperfecte de comunicare, cum e cuvantul. Imi ziceam ca vad poate prea mult rau acolo unde nu e. De pilda, cu una dintre acele formule simpliste si stupide, mi se spune de catre cei din jurul meu ca sufar atata numai din cauza ca "sunt gelos". Vor sa spuna ca fara nici un motiv temeinic, mai mult dintr-un fel de structura vicioasa sufleteasca, neconforma cu normalul si realitatea. E Inca una din formulele acelei enormitati care e conceptia metafizica a dragostei, formula care nu explica In realitate nimic, cum, de pilda, alta formula metafizica, folosita acum cateva zeci de decenii, nu explica In fizica nimic si totusi era folosita cu furie: "Natura are oroare de vid".
Nu, n-am fost nici o secunda gelos, desi am suferit atata din cauza iubirii.
Iata, de pilda, aceasta Intaie zi cand a Inceput nelinistea mea, din cauza lui G. ... Anisoara, care Intr-un fel avea mania excursiilor "In banda", a caror promiscuitate mie Imi facea sila, a hotarat ca de
Sfantul Constantin si Elena (cadea acum Intr-o sambata, iar luni era o alta sarbatoare) sa facem o excursie de trei zile la vie, la niste prieteni comuni, la Odobesti, cu automobilele unora dintre ei. De la Inceput m-a enervat urcarea In automobile. De vreo doua-trei ori ne aranjasem In cele trei masini si de doua-trei ori ne-au schimbat, caci era cineva important care nu se simtea bine plasat. In realitate, femeile cautau sa se gaseasca la un loc cu barbatii care le interesau, iar cand nu izbuteau de la Inceput, stricau totul, sub pretexte dintre cele mai neserioase. Partea dezagreabila era ca urcam si coboram fara sa stim de ce, iar asta ni se comunica simplu de catre cei Imbufnati si initiati sumar.
- Iar ne dam jos? Dar ce e, frate, nu se mai termina?
Aici raspundeau ridicaturi din umeri plictisite, ale celor care se aranjasera bine si acum se temeau sa nu li se strice socotelile.
Cea mai mare surpriza a fost pentru mine ca nevasta-mea Insasi, foarte ascultata din cauza frumusetii ei, si a carei participare constituia un fel de motiv de succes pentru excursie, era aceea care a deranjat de doua ori pe toata lumea, ca sa izbuteasca sa-l aiba In masina noastra pe G., dansatorul abia cunoscut cu doua saptamani Inainte. Eram obisnuiti, de doi ani de zile de cand ne iubeam, sa consideram cu indiferenta tot restul lumii, sa ne simtim bine oriunde suntem Impreuna si mai ales singuri, In mult prelungite convorbiri, sfarsite adeseori In voluptate. Un drum, o expozitie de tablouri ne placea mult mai mult daca ne puteam comunica si verifica reciproc impresiile. Cand eram In lume si nu puteam vorbi unul cu altul, simple surasuri sau priviri lungi explicau pentru noi situatia, caracterizau momente, ca In baza unei Intelegeri atat de statornicite despre lume si a unei obisnuinte de a comunica atat de perfecte, Incat vorbele erau oarecum de prisos. Socoteam ca si aceasta excursie va fi o voluptuoasa incursie In viata celorlalti, In folosul nostru, al amandurora, si iata ca, de la Inceput, staruia sa aiba In intimitatea noastra un dezagreabil intrus. Asa credeam numai, In prima clipa, dar am Inteles mai tarziu, mai mult mort, ca intrusul, In patima apropierii lor, eram eu.
Din Intaia clipa, fireste, preferinta ei neocolita, neascunsa si lacoma, a pus Intre mine si acest domn, venit pe un drum necunoscut trecutului nostru, o senzatie de stanjenire. El stia ce vrea ea, eu stiam de asemeni, si mai ales amandoi stiam unul despre altul ca stiam (si probabil si ea la fel) si nici o marturisire nu ar fi avut nimeni curajul sa faca. Am exagerat, evident, politetea, In exces de vorbarie, ca sa ma arat cu prisosinta binecrescut.
- Dar nu... dar nu... poftiti... de ce nu...? Stau foarte bine... nu, nu ma deranjeaza. Dumneavoastra? A... bun atunci... perfect... Tu stai bine? (nevasta-mea era la mijloc Intre noi doi). A... atunci foarte bine, va fi o calatorie foarte frumoasa... Avem o vreme minunata, de mai, nici prea cald, nici prea racoare... Cand ajungem? Da? Tocmai la unu? Sa speram atunci ca nu o sa avem nici o pana de motor.
Pe drum, nevasta-mea n-a trait decat prezenta lui. Toate comentariile le-a facut numai pentru el sau cu el. Avea o voce usor emotionata - la Inceput am crezut ca din cauza soarelui si aerului Inrourat al diminetii si al campului - si releva cele mai neInsemnate nimicuri ale drumului, cu exclamatii. Daca masina era sa calce un card de gaste, ea scotea un fel de interjectie usoara, vreun A! care pornea Insa din toata intimitatea ei de femeie si vrea sa spuie cu totul altceva decat spunea. Daca era o casa cu pridvor frumos, ea arata In graba: Ai vazut? caci In timpul acesta masina trecuse. Plouase putin In ajun si nu aveam acum fir de praf ca sa ne tulbure

privirile, dar Inceputul de nelamurire era Inauntru. Nu Imbracaseram nici halaturile de dril, nu pusesem nici coifurile de carpa si nici ochelarii. Rezemata de noi doi, nevasta-mea era de o voie buna primavaratica. Bratul stang Ii era petrecut peste bratul meu, drept In fata, de i-l simteam, de la cot pana sus la Incheietura omoplatului, si In acelasi timp Ii simteam toata talia, parca si cu viata organelor din ea, cum poate se simte seva In copaci, caci antebratul meu era usor sprijinit pe soldul ei. Desigur ca si el sta tot la fel.
Tot fiindca nu era praf, masinile mergeau una langa alta, luandu-se din cand In cand, la Intrecere, si atunci preaplinul de viata al celor care treceau Inainte se manifesta In interjectii biruitoare, In saluturi cu mainile si batistele.
Dupa Valea Calugareasca, una dintre masini a avut o pana si ne-am oprit cu totii pentru ca stapanii si conducatorii sa repare raul In graba. Am Intarziat totusi aproape un ceas. Nevasta-mea a vrut sa aiba ramuri dintr-un mar Inflorit, putin mai In devale de unde eram noi, iar el s-a oferit sa i le rupa. S-au dus amandoi si ea si-a umplut bratele cu ramuri, de parea, blonda si cu ochii albastri, o icoana Impodobita. Placerea lor trecea nepasatoare peste faptul crud de a sluti un pom. S-a lasat fotografiata apoi, caci el era "asortat" cu tot soiul de nimicuri, ca un snob la curse, si, fireste, "aparatul" nu lipsea.
N-am putut sa nu bag de seama, de sus de unde eram, placerea cu care ea se lasa sprijinita toata de el, cand au urcat rapa iar, pana In sosea, dupa ce masina a fost reparata. Dupa Buzau, am Inteles ca nu mai putem fi la ora mesei la Odobesti si ne-am hotarat sa pranzim la Ramnicu-Sarat. Si aici, dupa ce ne-am asezat cu totii, nevasta-mea a gasit ca ar fi mult mai buna alta masa, asezata mai In fundul gradinii. Si ne-am sculat toata lumea, ca sa ne mutam langa ea, caci din pricina ca Intarziase putin sa se spele pe maini si sa se pudreze, locul langa G. i-l luase alta. Fireste ca eu Ii rezervasem locul langa mine, dar a trebuit sa fac la fel cu ceilalti. Acum erau amandoi alaturi, iar eu, cam la colt, Intre un domn batran si o doamna urata. Fiecare credem ca femeia care ne iubeste are, pastrate pentru noi, anumite mici gesturi de mangaiere si frumusete, gesturi carora noi le dam un anume Inteles si ne e o suferinta crancena sa vedem ca le are si pentru altul. E stupid, dar faptul ca ea a gustat din felul lui de mancare cu pofta - si ea stia ce vie placere Imi face mie acest gest, caci Imi dadea pofta de mancare chiar daca eram bolnav - m-a abatut cu totul. Am suras In dreapta si In stanga Insa, facand dureroase sfortari, ca sa nu se bage de seama ca dau importanta unor asemenea nimicuri, caci ar fi atras atentia si comentariile tuturor. Dealtfel, cred ca lumea le da importanta numai atunci cand observa ca si barbatul le da, fiindca pe ea numai "drama" o intereseaza.
La sfarsitul mesei au cerut singuri clatite si acest gest, facut In comun, era la ei atat tendinta de a se distinge ca adevarata pereche, cat mai ales un soi de educatie a simturilor, In vederea unei mari pasiuni. In genere, In toate gesturile unor amanti care se apropie e un fel de intentie de corespondenta, nemarturisita dar evidenta, ca o conventie Intre cei care Isi scriu, fara sa se cunoasca, Isi dau un rendez-vous (el o floare albastra la butoniera, ea alta la fel la piept).
Am ajuns la Odobesti pe la 4 dupa-amiaza abia, caci masa s-a prelungit Indestul. A fost si acolo, se Intelege, o problema a distribuirii camerelor, caci am fost Impartiti toti musafirii In trei familii deosebite. Am trecut un timp prin adevarate minute de groaza. Au cautat, cred, sa fie iar cat mai aproape, dar eu am izbutit, fara sa am aerul, sa locuim deosebit. Auzisem de scandaluri, cand, noaptea, femeia a trecut In camera vecina, la un domn si ma gandeam ce ar deveni situatia mea jalnica de la pranz, ridicata Inca, la o potenta Inzecita, a doua zi, dupa o astfel de Intamplare. Sunt clipe cand ura si dezgustul meu pentru femei devin atat de absolute, ca socotesc ca de la oricare dintre ele te poti astepta la orice. Astfel ca, Intr-o excursie, s-o descoperi In camera unui domn, nu mai mi se pare imposibil, cu toata oroarea pe care mi-o inspira o asemenea infamie, ori de unde ar veni, iar o iubire de aproape doi ani nu mi se pare deloc o piedica pentru o femeie, care, cand iubeste iar, e gata pentru toate nerusinarile si imprudentele. BineInteles, trebuie sa fii dintre cei care cred In nobletea feminitatii In general, dintre cei care au nevoie sa adore cu adevarat femeia, dintre cei care au jucat totul pe cartea ei, ca sa vorbesti de "nerusinare" si de "infamie", altminteri totul ramane un amuzant desen, o "fermecatoare aventura" buna de tratat cu indulgenta si sarmanta ironie anatolfranciana, ca, de pilda, murdaria unui catelus de rasa pe covor.
In cele trei zile, cat am stat la Odobesti, am fost ca si bolnav, cu toate ca paream uneori de o veselie excesiva. Imi descopeream nevasta cu o uimire dureroasa. Sunt cazuri cand expertii, Intr-un tablou vechi, dupa felurite spalaturi, descopera sub un peisaj banal, o madona de vreun mare pictor al Renasterii. Printr-o ironie dureroasa, eu descopeream acum, treptat, sub o madona crezuta autentica, originalul: un peisaj si un cap strain si vulgar. Ei doi, oricum se formau grupurile, erau nedespartiti. Dealtfel, erau si cei care Isi impuneau, cu autoritate parca acceptata de toti, initiativele. Vizite In Imprejurimi, plimbari, sporturi si jocuri In vie. Ba, de multe ori, dispareau singuri si se faceau asteptati. Asa, a doua zi, au venit la masa dupa ce toata lumea se

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

asezase. Se stia ca numai pe ei Ii asteptam, deci situatia mea era dintre cele mai ridicule, caci Intarzierea lor, desi nu era poate din pricina ca se gaseau amandoi ascunsi In vreo camera, se preta totusi la cele mai dezagreabile sugestii. Ii rezervasem locul din dreapta mea, dar m-a deprimat ca nimeni n-a ocupat locul care trebuia sa fie In dreapta ei... Era un fel de oficializare a situatiei, care Imi Innegrea sufletul. Ma Intrebam daca ea nu-si da seama de aceasta realitate, daca nu simte piedestalul de ridicul pe care ma suia... Cand au venit (ea foarte afectata si surazatoare), priviti cu capetele Intoarse de catre toata lumea, a tinut sa ma mangaie pe obraji. Nu stiu daca a facut-o numai pentru ca se stia vinovata, sau daca logica ei nu a vrut cumva sa creeze si un soi de echilibru cu mangaierile pe care le distribuise.
Masa Insasi a fost un nou prilej de chinuri. A luat, bineInteles, iar din farfuria lui, i-a turnat din paharul ei, cand el a cerut servitorului sa-i dea vin. Incercam sa Innod convorbiri cu o vecina destul de frumoasa din stanga mea. As fi izbutit poate sa creez un fel de vitrina de amor propriu pentru salvarea situatiei, dar mi-era totul indiferent, caci eu stiam ca aici nu e vorba de o preferinta sau de un joc de o clipa, ci de toata dragostea mea, de un trecut cald si luminos de doi ani, de o desfigurare iremediabila. Eram deci trist, cu toata truda de a surade. Orchestra, angajata de gazda noastra pentru tot timpul cat vom sta acolo, a cantat un vals-boston, din cele scrise pentru cerintele modei si clipei, dar cu adevarat frumos. Nevasta-mea si el l-au cerut de repetate ori, iar eu, care aveam, de asemeni, cu ea romanta noastra preferata, am banuit ca Il vor repeta, pentru ca le place (pentru ca e asociat cu o placere intensa a lor) si ca Il vor face un fel de "memento" al acestei iubiri In viitor. Un cantec din acela pe care, chiar cand dragostea s-a sfarsit, amantii nu-l pot asculta fara sa simta ca pojghita de pe cicatricea sufletului se rupe Incet. Eram, se vede, atat de palid, ca o vecina din fata mea m-a Intrebat, surazand sters: "Esti gelos?" Am raspuns cu alt suras grabit: "A, de ce? asa glumesc femeile"... ca sa arat ca nu sufar, caci am Inteles ca aci mai erau si alti barbati In situatia mea, ba aproape toti, dar nici unul nu suferea, si din cauza asta nu erau ridiculi, pe cand eu singur faceam sfortari nereusite ca sa arat ca nu dau importanta neplacutei Intamplari. Ma chinuiam launtric ca sa par vesel, dar nu puteam suporta prea mult minciuna si ochii Imi deveneau, de la ei, tristi. Si daca as fi putut sa ma stapanesc In clipa asta, as fi izbutit poate sa Intorc situatia. Vecina mea din stanga era, daca nu mai frumoasa, cel putin tot atat de interesanta ca nevasta mea, si Inca si mai tanara. Daca nu "dicta" ca aceasta, era ca, fiind, cel putin In Imprejurarea asta, mult mai delicata, nu cauta sa-si impuna cu vulgaritate capriciile, asa cum facea femeia mea. In schimb, n-as fi pierdut nimic, afara de amintirea atator nopti Inalte si mai ales a atator tristeti trecute, devenite scumpe prin Impartasirea lor cu ea, iar toate acestea nu mi le putea da nimeni. Am raspuns deci cu jumatate suflet vecinei din stanga. Ma Intrebam numai daca nevasta-mea nu-si da seama unde Intr-adevar vor ajunge lucrurile, sau daca o face cu intentie, caci In cazul acesta, oricat ar fi sangerat ruptura, oricat ar fi fost de grea parerea de rau, as fi plecat imediat si In cateva saptamani as fi divortat.
Intre timp, enervat ca ea asculta cu o atentie pasionata, de-i devenisera ochii stralucitori de tot, ce spunea el, am cautat sa prind cu urechea. Ii explica, numai, In termeni tehnici, si asa cum Ii stia el, deosebirea dintre motoarele automobilelor frantuzesti si cele americane. Mi-am adus aminte de vremea cand audia la fel matematici complicate, pentru mine.
Catre sfarsit, s-a mai petrecut o mica si semnificativa Intamplare. Noi ramasesem Inca la masa si In jurul nostru se facuse grup. Cativa comeseni se asezasera In largi fotolii de trestie si se depanau banalitati curente. Indeosebi, o femeie uratica si nu tocmai tanara provoca naiv pe G., care nu o baga In seama decat atat cat Ii trebuia ca sa fie interesant fata de nevasta mea. Si cand aceasta uratica i-a cerut un pahar de vin, Ingamfat si cu vointa prostcrescut, a refuzat sa Intinda mana si sa toarne din carafa de pe masa. A fost un moment penibil si femeia, care contase imprudent pe farmecele ei tomnatice, a ramas Incremenita. A intervenit atunci nevasta mea, poruncind:
- Te rog sa torni un pahar de vin doamnei.
Si cum el nu facea nici o miscare, iar eu ma consideram absent - s-a sculat si a oferit singura paharul de vin cerut. Era un gest al ei din vremea cea mai buna, dar In acelasi timp si un indiciu ca ea, simtindu-se preferata si stapana, putea, ca o aristocrata a iubirii, sa faca orice gest, fara sa se umileasca, asa cum regele Spaniei spala In Joia Mare doisprezece cersetori pe picioare.
Dupa-masa, s-au vizitat unele dintre pivnitele "celebre" ale Odobestilor, de sute de pasi sub pamant, cu butoaie mari cat rezervoarele de petrol parca. Am gustat nenumarate soiuri si calitati, dupa Indemnul podgorenilor, toti meridionali si flecari, cand e vorba de vinul lor.
Cea mai dureroasa Imprejurare pentru mine a fost masa de seara, din ajunul plecarii. El s-a ratacit, Intarziind de data asta cu o bruna mica si neastamparata, In timp ce toti ne asezasem la masa, nevasta mea acum langa mine. Un fost ministru, mare podgorean de aci, care ar fi voit sa stea, probabil, de vorba cu ea la masa, a

ocupat locul liber din dreapta ei, nestiind ca e rezervat. A devenit livida, dar n-a avut curajul sa spuie nimic intrusului. In schimb, cum noi eram asezati cu spatele la intrare - luam masa Intr-un pridvor cu cerdac imens Inflorit cu glicine si zorele - la fiecare doua-trei secunde Intorcea enervata capul, sa vada daca vine. De la o vreme nu se mai putea stapani. Imensii ochi albastri de copil erau tulburi si Isi musca Indurerata, deseori, buza de jos moale si rosie. Nu putea manca nimic, caci de data asta cei Intarziati n-au mai fost asteptati si se adusese la masa. Niciodata nu m-am simtit mai descheiat de mine Insumi, mai nenorocit. Am crezut atata vreme ca eu sunt singurul motiv de durere sau de bucurie pentru femeia mea, iar azi descopeream ca ochii ei sunt gata sa planga pentru altul, ca suferea si ea, plapanda, ceea ce eu Induram ros In adanc, de doua zile, dar ea pentru un om care mie mi se parea cel dintai venit. Erau aceiasi ochi Inlacrimati din vremea care a precedat casatoria noastra, cand eu n-o iubeam si cand o lasam usuratic sa astepte jumatati de ora si mai bine, Intarziind la rendez-vous-uri, cand ea Imi facea reprosuri Inlacrimate si sfasietor resemnate, care ma tulburau adanc, ma revoltau Impotriva mea Insumi, si care au sfarsit prin a ma lega de ea cum se leaga o ruptura organica prin aderente. Preferam, pe vremea aceea, pe o colega a ei mai subtirica si mai spirituala. Ea suferea si nu ascundea nimanui ca sufera, ca si acum, caci nu are orgoliul aspru de a nu se da In spectacol. E si una din cauzele pentru care eu acum Indur atata, caci ea, nesuferind de acest exhibitionism sentimental, crede, nestiind cat de greu ma stapanesc, ca nici eu nu sufar. Mai ales ca eu, daca ma rasucesc de durere e tocmai din cauza spectacolului pe care-l da ea, fiind atat de ridicula ca sufera. Caci asta facea situatia mea si mai jalnica, deoarece pream si mai mult de prisos, dureri si bucurii se Intamplau fara mine, tocmai cand ea atragea luarea-aminte a tuturor.
Dupa ce ea si-a tot sucit gatul, uitandu-se Inapoi, a venit si el, Intr-adevar, cu femeiusca vie si neastamparata; si li s-a facut numaidecat, prin Inghesuirea celorlalti, un loc de favoare oarecum, caci alti Intarziati trebuiau sa se multumeasca sa stea tocmai la coada mesei. El a continuat sa-si Invaluie vecina In griji mangaietoare si "tandre", iar spectacolul acesta parea insuportabil nevestei mele. Nu putea manca nimic si avea o figura de animal ranit. Ma Intrebam: ea nu-si da seama ca si eu sufar tot atat de mult? Cum e cu putinta atata insensibilitate? Vecina fara lucru de vizavi a Intrebat-o, ironic si, evident, destul de tare, daca "sufera", si mi se parea ca In viata mea nu mi s-a adus o insulta mai mare decat sa fie Intrebata nevasta-mea, fata de mine, daca sufera din cauza altuia. M-am gandit sa las furculita In farfurie si sa ma scol neIntarziat, manios, de la masa, plecand apoi de-a dreptul la gara. Si as fi facut asta daca eram numai un amant, nu si barbatul acestei femei. Intre doi amanti situatia este, desi mai complicata decat se judeca In mod primar de catre lume, negresit infinit mai simpla decat Intre sot si sotie. Nu ti-a placut o femeie numai pentru trupul ei, numai pentru surprinderea framantarii ei sexuale, caci placerea si neplacerea se cauta si se desfac asemeni perechilor la cadril. Dar ti-ai ales-o ca nevasta. In realizarile naturii orice om e un exemplar unic si inedit. Din toata filozofia se desprinde cel putin acest adevar ca omul - cu constiinta - fiind pentru el creatorul lumii, ca reprezentare, odata cu moartea lui moare neIndoielnic si lumea. Si el Isi alege, liber, o alta constiinta, pe care o socoate egala cu a lui. Va fi tovarasa si mostenitoarea lui, a memoriei lui, Ii vor spune copiii lui mama. Nu sunt religios, dar cred ca, datorita unei pure elaborari spirituale, totusi, ceea ce are, zguduitor de profund, catolicismul e aceasta dogma, ca sotul si sotia sunt predestinati de la facerea lumii, ca peste catastrofele vietii, uniti si egali unul cu altul, fata-n fata unul cu altul, ca In aceasta viata, vor fi si In vesnicia viitoare. E si una dintre cele mai frumoase imagini create de gandirea omeneasca. Nu-i vorbea aici despre "juramintile amantilor", caci si eu avusesem amante care-mi "jurasera dragoste eterna" si pe care nu le luasem In serios, iar dupa "partide" mai mult sau mai putin Indelungi de placere, le parasisem, cu toate lacrimile lor, la cele dintai cochetarii cu alti barbati... S-a ajuns, In acest veac, sub influenta vulgara a literaturii, la conceptia plezirista a casatoriei, cand omul, In loc sa se duca la un stabiliment anume, Isi aduce o nevasta acasa pe care, dupa doua-trei luni, o concediaza fara nici o alta formalitate decat, uneori, o despagubire baneasca.
Asa am gandit In vremea cand, dupa ce atata suferinta din partea femeii ma Induiosase, i-am cerut sa-mi devie nevasta. Mi se daruise cu totul. Ii spusesem loial ca nu o voi lua de sotie si-mi raspunsese cu un suras palid si dumnezeiesc: "Orice s-ar Intampla cu mine, vreau ca tu sa ma faci femeie. Am suferit prea mult din cauza ta. Nu te vei simti In nici un fel, absolut In nici un fel, Indatorat fata de mine. Poti sa ma gonesti In zorii zilei si sa nu ma mai primesti niciodata In casa ta." Fireste, cuvintele ei erau nealese, dar expresia era de o coplesitoare precizie. Fusese Intai amanta mea, deznadajduita de voluptate, dar peste catva timp ea purta numele meu, pe care nu-l purta nici una dintre surorile mele maritate. Si intimitatea noastra crestea si se adancea ca o lume noua cu privelisti prelungi de Intaiul ceas.
Ce Insemnau acum toate aceste simtaminte si ganduri pentru femeia de langa mine? Absolut nimic. Si eu ma simteam imbecil si ridicul, fara simtul realitatii, si naiv ca un predestinat "coarnelor", ca sa fi gandit atat de mult despre o femeie, care, punand In cumpana tot acest aparat maiestuos si scrobit al sentimentelor mele, le

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

prefera fara grija, lacom, strangerea In brate a unui necunoscut pana acum cateva zile. Prabusirea mea launtrica era cu atat mai grea, cu cat mi se rupsese totdeodata si axa sufleteasca: Increderea In puterea mea de deosebire si alegere, In vigoarea si eficacitatea inteligentei mele. Sunt guverne, In tarile din Apus, care primesc foarte des, si pe chestii importante, voturi Impotriva din partea adunarilor lor nationale. Dar nu gasesc ca e cazul sa traga de aci vreo consecinta. Cateodata, aceleasi guverne Insa asaza toata greutatea existentei lor pe un lucru de nimic si "pun chestia de Incredere" uneori pe un simplu adjectiv Intr-un articol de lege. Iar daca atunci votul le e Impotriva, se prabusesc. Unii barbati nu-si iau nevestele In serios (e drept ca eu ma Intreb, de ce s-au Insurat atunci?) si nu gasesc niciodata ca e cazul sa traga consecintele. Eu jucasem totul pe aceasta femeie si trebuia sa trag acum toate consecintele care se impuneau: desfiintarea mea ca personalitate. Trebuia deci sa ma scol de la masa si de langa aceasta iubire, pentru totdeauna. Dar stiu ce vointa de fier si rece am - una dintre amante, care, In naivitatea ei vulgara, Incercase sa ma convinga pentru un targ conjugal, Imi cerea apoi cu groaza sa nu-i mai zambesc, caci zambetul meu plutea cu o indiferenta de moarte, de neInvins - si stiam ca o data facut gestul acesta, nici lacrimi, nici explicatii nu ma vor mai face sa revin. Mi-am impus sa Indur totul pana cand voi fi singur cu ea, ca sa am un cuvant ultim. Adevarul e ca imensitatea catastrofei Imi facea sufletul palid, caci nu stiam singur daca - oricat de Indarjita vointa mea - siluindu-mi simtirea, voi avea cumva puterea sa Indur totul, fara sa se sfarame In mine organe, care niciodata nu se vor putea reface. Speram, de asemeni, ca Inca nu s-a Intamplat nimic si ca voi putea readuce acasa iubirea mea, cu simple cicatrice ca de varsat pe obraji. M-am pastrat mai departe In "ipotezele", pe care desigur ceilalti continuau sa le faca asupra starilor noastre sufletesti, interpretandu-le cum interpreteaza savantii microbii la microscop, resemnat sa suport compatimirea lor, ca pe niste rame care urca tarandu-se umed pe mine.
Acum era langa mine, Indepartata ca la mii de kilometri, jucandu-se nervoasa cu furculita si cutitul, privind palida cu ochii mari albastri, Induiosati, spre cel care, dinadins parca, nici nu se uita la ea. Toata lumea Isi plimba privirea de la ea la el, afara de fostul ministru, care nu Intelegea, fireste, nimic. Nu-i puteam surprinde privindu-ma si pe mine, dar Ii ghiceam ca ma gasesc, langa aceasta mica drama amoroasa, ridicul si deplasat, ca un talger cu mamaliga langa un compot.
Ma trudeam totusi sa-mi creez un alibi moral. Am fost bucuros cand, dupa-masa, s-au organizat partide de joc de carti. Intr-un salon mare, cu toate ferestrele deschise spre pridvorul cu masa pusa si spre cerdacul In care se dansa acum, s-au asezat trei mese verzi de pocher, complet Inzestrate, de la bratele purtatoare de scrumiere si pahare, pana la fise si carti noi, asa cum se obisnuieste In provincie, unde jocul de carti e practicat savant, cu toate dichisurile lui. Pana dupa miezul noptii, am pierdut suma cu care poate as fi putut cumpara un automobil. Nu eram decat cu ochii pe fereastra, cu tot cosul pieptului devastat de serpi vii ascunsi sub camasa... neizbutind sa ma concentrez, cu toata Indarjirea mea. Schimbam mereu gresit, nu observam cate carti au luat ceilalti, relansam fara sa bag de seama ca asteapta altii cu carte superioara, In dreapta mea. Partenerii mei se enervasera la Inceput de asemenea sistem de joc, pe urma, cand vazusera ca pierd si ca oarecum am de unde pierde, se gandisera, practic, sa profite de Imprejurare.
Cei doi se Impacasera acum si, cu fata Inflorita de fericire, ea dansa, de la genunchi pana la piept greu si cald lipita de el. Vorbea mult, fara sa Inteleg, de departe, ce-i spune si, fiindca fostul ministru era si el la carti, acum amicul ocupa, cand terminau dansul, locul liber de langa ea.
Crezusem, cu un secret orgoliu, ca toate bucuriile si durerile nevestei mele nu pot veni decat prin mine si din cauza asta simteam acum ca durerea cea mai insuportabila In dragoste nu e atat sa fii lipsit de o voluptate, cat sa constati ca placerea pe care o dadeai si credeai ca singur poti s-o trezesti (care, tocmai prin acest ocol Intoarsa, era adevarata ta voluptate) nu mai e, ca o clapa care nu suna. Caci acum totul se petrecea alaturi de mine, cu excluderea mea. Cand era jocul mai aprig si pierdeam mai mult, unul din partenerii grosi, care credea ca-si poate permite glume, Imi arunca asa, cu jumatate voce: "Ciudat... si totusi pierzi". M-am Invinetit si era gata sa-l lovesc, cand ceilalti, simtind respiratia mea oprita, au avut surasuri amicale de destindere. Un domn bolocanos, cu mustata paioasa, taiata scurt, cerand carte ne-a certat cu bonomie:
- Mai dati-le dracului de femei. Nu mai dati atata importanta tuturor fleacurilor. Nu vezi ca si nevasta-mea face la fel. Dansatorii acestia se ostenesc si le Incalzesc pentru noi. Eu am si cerut servitoarei sa-mi puie un bideu pentru la noapte In camera. Iar pe urma, atent si important: "Plus potul!" Au ras cu totii, convenind, si au continuat plusurile.
Si era adevarat ca mai toate femeile tinere si acceptabile ca femei "se distrau" la fel, cu aceeasi intentie de publicitate, dar la unele dintre ele aceasta intentie era justificata: nesigure de puterea lor de seductie, Incercau nevoia sa-si verifice, din cand In cand, armele si tineau sa se stie ca au, sau Intr-unele cazuri mai au Inca, "succes". Dar ea? ce nevoie avea ea de aceasta verificare printr-un succes? Dealtfel, pasionata si destul de

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Inchipuita de frumusetea ei, nu o verificare cauta acum, ci mergea cu toate simturile, indiferenta la tot ce se Intampla, nu numai In jurul ei, dar In tot restul lumii, spre destinul ei, acum neinfluentat de mine, ca pe un drum nou la nesfarsit.
Ingaduinta, rabdarea, siguranta celorlalti barbati, dupa ce m-a uimit pur si simplu la Inceput, mi-a devenit In urma Intr-un fel explicabila. Mai toti, desigur, trecusera prin Incercarile prin care treceam eu, iar sensibilitatea lor nu mai reactiona, asemeni oarecum acelor organisme care devin imune fata de o boala molipsitoare dupa ce au suferit-o o data. Dealtminteri, Intelegeam ca eu Insumi, acceptand o data situatia, ma voi obisnui cu ea, nu o voi mai gasi deloc tulburatoare si nimic nu ma Impiedica sa vad ca, mergand asa Inainte, pe nesimtite - cum poti sa ridici treptat temperatura apei In care te afli fara sa simti deosebirea - as fi putut constitui un tip de acelea de Incornorat de opereta, fara ca vreodata, In aceasta evolutie, sa fi constatat ceva deosebit.
Din pricina unui jucator, partida s-a Intrerupt pentru cateva clipe si am iesit putin In pridvorul larg. Dar nu i-am vazut. Am Inteles ca o parte din perechi nu mai dansau si se plimbau prin gradina din jurul vastei locuinte, poate chiar - de ce nu? - si prin via imensa, In care se aflau si casa si gradina, de care nu era despartita decat printr-un gard de sarma, si care desigur avea destule portite.
Gandul ca nevasta-mea s-ar putea "da" asa, In timpul unei seri de dans, Intr-o gradina sau pe aleile unei vii (si aveam toata sugestia halucinanta a detaliilor), ca ar putea reveni apoi sus, In pridvor, langa mine, cu trupul poluat de aceasta Imbratisare, mi-a Innegrit sufletul si m-a facut, rece, sa ma clatin. Ca ea - pe care mi se parea ca o jigneste orice aluzie, Incat daca eram alaturi, Injuraturile atat de obisnuite si de plastice, pe strazile Bucurestilor, ma faceau sa caut un fel de refugiu - sa stea acum rasturnata si cu picioarele goale pana la jumatatea corpului ca o tarfa groasa si grabita In gradina publica, mi se parea o catastrofa de neInchipuit. Dar Intelegeam Inca o data ca femeia care iubeste are toate nerusinarile, cu o inconstienta care pare magnifica tuturor poate, In afara de sotul ei, si pe care eu Insumi, Inainte de a fi Insurat, o admirasem la multe femei. Imi aduceam acum aminte ceea ce una dintre marile scriitoare a exclamat cu groaza: "Drepturi femeilor? Sa facem din ele, de pilda, magistrati? Sa Incredintam viata, libertatea, onoarea si norocul oamenilor unor femei, despre care stim ca trei zile pe luna, cel putin, sunt niste animale suferinde, inconstiente si turbate?" Ma gandeam si eu ce trista experienta e sa-ti conditionezi fericirea si cinstea ta de sexul capricios al femeii. Era In mine, orb, un Indemn de moarte, sa pornesc sa-i caut si sa-i gasesc In vie.
Nu coborasera Insa nici In gradina. Erau numai asezati la capatul pridvorului, pe parmalac, si, apropiati, stateau de vorba. A trebuit sa ma reazem ca sa nu cad, Insa de alta emotie. Ma asteptam la atata rau, Incat acum aveam porniri de adevarata si Induiosata recunostinta pentru femeia care, totusi, n-a mers pana la capat In infamie. M-am Intors cu o stranie liniste la jocul de carti...
Petrecerea s-a sfarsit In zorii zilei. Cea mai mare parte dintre invitati plecasera. Mai ramasesera cativa dintre jucatorii de carti, care, pierzand toata noaptea, cautau, acum, livizi si cu buzele vinete, sa se refaca printr-o lovitura, dar mai rau pierdeau, Incat, din placere, jocul avea, tarziu, o nuanta de tragic vulgar. Izbeau cartile de masa verde, fumau mult, ca scrumierele pe care nu le schimbase nimeni erau ticsite de mucuri turtite. In pridvor si In cerdac, parte la mesele Incarcate cu resturi de la banchet, parte In fotoliile de trestie si nuiele albe Impletite, asteptau cu gurile coclite, dar cu buzele Inrosite din nou, sotiile celor care Inca mai jucau, gazdele, cateva perechi tinere, care nu se Indurau sa se desparta si al caror organism biruitor se refacea cu fiecare senzatie noua. Acum urmareau Inaltatul soarelui, care stropea cu apa de aur verdele albicios al viilor si negrul verzui al padurilor. Era o impresie de racoare si prospetime peste oraselul din vale, gata sa se trezeasca, prospetime care aci sus nu putea birui totusi extenuarea fizica. Asteptam, cu seaca nerabdare, o explicatie Indarjita cu nevasta-mea, dar de vreme ce ea nu-mi ceruse sa plecam, caci Inca nu se Indura sa se desparta de el, rabdam. (Ce-or fi vorbit atat? ce aveau de "discutat"? cu ce fraze? la ce Intamplari au facut aluzie? ce aveau sa-si spuna amandoi? caci eu nu-mi puteam reprezenta pe nevasta-mea vorbind decat cu mine). A trebuit sa coboram apoi In beciul unui proprietar vecin, care nu ne-a lasat pana nu vom Incerca, Impotriva oboselii de mahmuri, un leac paradoxal, un singur paharut dintr-un vin auriu si greu ca untdelemnul, care, luat langa butoi, avea sa ne limpezeasca desavarsit mintea...
Era soarele sus cand ne-am gasit In odaia cu pat larg si scazut, cu perdele de panza de casa si borangic, cu fotografii straine, cu carti, In care panglici erau ramase acolo unde se oprise atentia altora - si cu sticle de parfum si apa de colonia pe masa de toaleta, gatita cu oglinda leganata, Incepute de alte maini.
N-am putut sfarsi dezbracatul, dar cum nici nu vream sa discut cu ea "academic", i-am spus cu o voce de mort:
- Asculta, draga fata, sper ca niciodata In viata mea nu voi mai trece prin clipele prin care am trecut ieri si azi.
M-a privit cu ochii mari albastri.
- Nu Inteleg ce vrei sa spui?

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Eram uluit, am ramas cu haina In mana, am ras ca un cadavru.
- Sincer? nu Intelegi ce vreau sa spun?
Si ea, afectat:
- Absolut sincer...
Tremuram, aprins si indignat de atata crasa prefacatorie.
- Ei bine, atunci poate ai sa Intelegi alta fraza ceva mai simpla. Sa ne despartim. La Bucuresti Incepem numaidecat, cum ajungem, divortul. Daca vrei sa ramai cu amantul dumitale, n-am nimic de spus. Cu toate ca nu-mi mai pot face iluzii, dupa cele ce am vazut de ieri pana azi, te rog totusi un lucru. Acum, cand ai certitudinea ca vei ramane toata viata cu el, sa evitam spectacolul si sa nu ne oferim comentariilor adunarii publice de aici.
N-am vazut niciodata o privire de Inger atat de obosit si de mirat.
- Dar despre ce e vorba, pentru Dumnezeu?
- Dupa cele ce ai facut azi, mi se pare uluitor sa mai Intrebi despre ce e vorba.
Si, ca un bolnav, care nu stie ce s-a petrecut cu el In timpul delirului:
- Dar te rog... te rog, spune-mi ce-am facut?
Indignat si revoltat de atata Indrazneala, am Intors capul cu dintii Inclestati.
- Nimic.
Simtindu-se tare, staruia ea acum.
- Te rog, spune-mi ce-am facut? Te rog.
Mi-era sila atata, ca simteam ca orice vorba as fi spus, ar fi cazut alaturi.
- Nimic... Vreau sa ne despartim.
Ne-am dezbracat, dar In pat, cum eu evitam chiar sa o privesc, a Inceput din nou.
- Stefane, te vad asa suparat... si-ti jur ca nu Inteleg de ce?
Am Inceput sa fierb de manie.
- Imi juri?
- Iti jur pe ce vrei.
Dar o clipa m-am oprit mirat, Intrebandu-ma daca nu cumva gresesc, si m-am hotarat sa-i explic ceea ce se prefacea ca nu pricepe. Dar cand sa caut, cu uimire, vad ca nici eu nu am nimic de spus. Ce sa-i reprosez? Ca pe drum a stat lipita de mine si de el? Ca s-au coborat sa culeaga flori? Ca s-a sprijinit de bratul lui? Ca au facut un mic grup aparte?
- Ai fost tot timpul Impreuna cu acel domn, ai dansat aproape numai cu el.
A ras indulgenta (ea).
- Ei bine, dragul meu, dar asta e firesc atunci cand vii cu cineva pe drum, Intr-o excursie ca asta... Toate femeile au facut grupuri. Se creeaza inevitabile izolari. Nu poti fi familiara cu toata lumea si atunci se pare ca esti numai cu unii. Pe urma, el e un bun dansator... toate femeile din lume danseaza, cred.
- Da... Insa nu numai cu un singur partener.
- Dar bine, aici nu e bal. Am venit Impreuna pe drum.
- Nu... nu... a fost un adevarat scandal. Toata lumea v-a privit.
- Ce scandal? Ti s-a parut tie. Nu ai vazut ca - ti-am spus - toate femeile fac la fel? Asa sunt petrecerile astea. O data acasa, nici una nu se mai gandeste apoi la cunostintele si Intamplarile de aci. Ai sa vezi ca nici tu nu ai sa te recunosti cu toata lumea de aci... Esti de o sensibilitate imposibila.
M-a mirat aceasta intentie de maturitate In judecata ei si eram indignat, dar taceam. Fireste ca n-aveam de obiectat nici un fapt precis, dar asta nu Insemna totusi ca ea nu mersese, cu trup si suflet, Intr-o aventura. Aveam Insa acum certitudinea ca a vinei unor ministri care, respectand cu sfintenie litera legii, Isi permit orice, chiar cele mai veroase afaceri. Cuvantul e oricand un mijloc imperfect de comunicare. Tot ce e sens, tot ce e adevar, tot ce e continut real scapa, printre silabe si propozitiuni, ca aburul prin tevile plesnite.
Aveam totusi In plasa logicii un fapt precis.
- Aseara, credeam ca ti-ai sucit gatul, tot Intorcandu-te sa vezi daca vine la masa.
- A, mi-am sucit gatul, ce idee...! mi-am sucit gatul...! si Incerca sa bagatelizeze.
Dar a simtit, din privirea mea neteda ca moartea, ca aici nu Incape tagaduiala si, nenorocit inspirata:
- A, acum stiu ce vrei sa spui. E cu totul altceva... Daca ti-as spune ai vedea ca...
- Dar spune-mi atunci.
- E un secret al nostru toate... madam Slugeru si madam Georgescu.
Ajunsesem si la "secretul de familie" din Boubouroche...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Si era In asternutul strain, de prisos aproape de mine cu tot trupul stiut.
Asta-i tot ce-mi rezerva viitorul? Corpul femeii atunci cand vreau? Ce sa fac cu el, fara celelalte bucurii? Cand stiam ca nu e nici el perfect. La un milion de femei abia de e una Intreg frumoasa. Restul au nevoie de indulgenta, de Intelegere. Numai sufletul poate Inlocui lipsurile. Si sufletul nevesti-mi...
Mi-era pielea uscata, capul dur si gol sa poti lovi cu ciocanul In el, parca tot gatul plin de calti.
Mi-am Ingropat fata In perna care se Incalzea numaidecat, de a trebuit sa schimb mereu capataiul, dar fara sa pot dormi si n-am mai scos o vorba pana tarziu dupa-amiaza. Ea a dormit, a nadusit sanatos, s-a Improspatat In obraz si In privire, reintegrata vietii, numai eu parca eram bolnav de uremie.
Cum tot cearsaful si perna erau prea calde, cum toate cartile, pe care am vrut sa le citesc, mi se pareau uscate, am coborat catre ora cinci In gradina. Se sfarsise parca o sarbatoare, o Intamplare frumoasa In lume, care niciodata n-avea cum sa se mai repete si eu supravietuiam singur, dar cum dainuieste o coaja de lamaie stoarsa, aruncata dupa-masa. Soarele mi se parea lesios si cand am trecut pe langa bucatarie am simtit mirosul de mancaruri trezite. Au dat peste mine un grup de cheflii, care In zorii zilei se Infundasera Intr-un beci si acum ieseau beti turta. Fostul ministru plangea si tinea sa ma Imbratiseze neaparat, umplandu-ma de bale si varsandu-mi vin pe haine. Avea sentimentalismul galagios si plangaret al moldovenilor la betie, cu promisiuni jurate la toata lumea, cu demonstratii si invocari lirice de fratietate, pentru ca a doua zi, treaz si revenit la sentimente normale, sa se prefaca (si cu o tainica spaima) ca a uitat totul, afara doar de promisiile si legamintele celorlalti. Totusi e sigur ca ei Intre ei, cel putin In momentele acelea, se iau In serios.
Plecarea Inapoi a fost la opt seara. Era Intre mine si el, ca la ducere. N-am vorbit decat, rezervat si politicos, numai cu el tot timpul, refuzand, cu sila, toate Incercarile ei de a-mi capta bunavointa, prefacandu-se, dealtfel, ca ia lucrurile In gluma. Mai tarziu a adormit, sau s-a prefacut ca doarme, rezemandu-se cu capul pe pieptul meu, ceea ce Insa nu mi se parea decat un pretext ca sa-i abandoneze lui cealalta jumatate de corp.
Nimic nu mi s-a parut mai simbolic decat aceasta asezare a ei. Daca n-as fi stiut despre ce e vorba, daca as fi fost sotul naiv pe care-l voia ea, as fi crezut ca un subit si sincer acces de preferinta o face sa se agate duioasa de gatul meu, cand ea nu facea asta decat tocmai pentru ca asa Isi putea culca picioarele si soldurile, aproape In bratele celuilalt. Dealtfel, si mai general socotit, nu era oare cu un Inteles deosebit aceasta Impartire a ei Insasi, pe care o facea, singura, Intre noi doi?
Incheiam bilantul sinistru al acestei petreceri, ca un general Infrant si fugarit, promis degradarii si exilului, care compara resturile Inspaimantatoare, cu armata frumoasa si stralucitoare de entuziasm pe care o comanda, la defilare, cu doua zile Inainte. Dealtminteri, aceste excursii Impreuna, de perechi tinere, cand femeile sunt frumoase, devin mai totdeauna lupte "amicale", tot asa cum amicale erau acele "tournoi" medievale, numai ca atunci cand totul trebuie sa revina la normal, dupa furii nemarturisite si explicatii amare, Intocmai ca si In acele pomenite timpuri, de multe ori cadavre acoperite sunt aduse Inapoi pe scuturi si targi acasa. Asa cum ma Intorceam eu cu imaginea femeii iubite, ucisa.
Peste doua zile ne-am dus Intreaga "banda" la deschiderea unui teatru de vara si de acolo la un restaurant de la Sosea. Ce-a fost la tara s-a repetat si aici. De abia mi-am mai stapanit indignarea, indiferent la comentarii. O doamna, poate Inca tanara, faimoasa frumusete aventuroasa pe vremuri, care ma privea cu afectie totdeauna, cu care adeseori aveam interesante convorbiri despre Intamplarile din viata, caci In noua cochetarie pe care si-o permitea, de a se Imbatrani cu intentie mai devreme, era parca din eleganta unui general tanar, retras voluntar la pensie, a Incercat sa ma Impace.
- De ce atata enervare?
I-am aratat, surazand trist, pe nevasta-mea si mi-a spus, glumind frumos si cu emotie, Incat nu ma puteam supara:
- Stii o vorba, si daca nu o stii, ti-o spun eu: femeia Insala numai pe cel pe care-l iubeste, pe ceilalti Ii paraseste pur si simplu.
I-am spus ca asta nu ma consoleaza, dar mi-a explicat ca nu crede ca e vorba de altceva decat de un "flirt".
I-am turnat In pahar vin auriu, privind-o mirat:
- E o formula gresita, fara Inteles la o femeie. Nu corespunde nici unei realitati, decat daca e vorba de o fata care vrea sa petreaca, dar, In sfarsit, sa-si pastreze totusi fecioria fizica (si care, dealtfel, s-ar da din toata inima), sau de femei bolnave, care s-ar da cu pasiune, dar le Impiedica ovarita de care sufera. Mai are sens acest "flirt", atunci cand o femeie urmareste vreun interes si, ca sa-l realizeze, face toate "avansurile", dar dupa ce a obtinut ce tintea, se refuza. Sistem practicat de multe actrite si profesioniste nemarturisite. Dar nevasta-mea nu e In nici una dintre aceste situatii si pentru ea un "flirt" e o aberatie.
- Ah, dumneata esti dintre acei care fac mofturi interminabile si la masa. Dintre cei care totdeauna descopera

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

firele de par In mancare.
- Sunt eu de vina daca mi se ofera fire de par In mancare?
- Nu, atata luciditate e insuportabila, dezgustatoare. Imi Inchipui ca esti In stare nu numai sa-ti examinezi exagerat partenera, dar ca, In ultimele clipe ale Imbratisarii, sa-ti dai seama exact de ceea ce simti, ca si cand ai asista la un spectacol strain...
- Doamna, e perfect adevarat ce banuiti, dar Incheierea dumneavoastra - numai - e falsa. Atentia si luciditatea nu omoara voluptatea reala, ci o sporesc, asa cum, dealtfel, atentia sporeste si durerea de dinti. Marii voluptuosi si cei care traiesc intens viata sunt, neaparat, si ultralucizi.
- Cu ce placere te-as fi Inselat pentru aceasta continua neliniste si banuiala a dumitale, si desfacea senzual o portocala. Avea o eleganta de marchiza.
- Deci... nu m-ai fi parasit?
- Poate ca atunci da, dar as fi regretat-o toata viata. Suntem atat de toante cand suntem tinere.
Suradea Indepartat si frumos, cu parul ei argintiu... si eu o admiram atat de pasionat, ca toata lumea parea intrigata ca de o scena de dragoste.
Va fi nevasta mea, peste un sfert de veac, ca femeia aceasta de langa mine? si ce Inteles adanc ar fi avut lucrurile... va fi fost aceasta femeie la fel cu nevasta mea? si - imposibila Intrebare - vor mai fi altele acum? si - Inca mai fara sens Intrebare - de ce mi se pare posibil numai In trecut, de ce regret ca am pierdut, venind cu douazeci de ani mai tarziu, trupul cald, cu zambetul bun si melancolic al acestei femei? Dar nu, toate sufletele acestea de carne si matase devin prea tarziu, si de prisos, bune.

ASTA-I ROCHIA ALBASTRA

Nu i-am vorbit nevesti-mi o saptamana.
Am mancat singur In birou. Peste cateva zile, la masa la prieteni, mi s-a parut Insa ca rezerva mea nu mai are sens, si am staruit toata seara pe langa o femeie frumoasa, aproape tot atat de Inalta ca mine. Cand spun "am staruit" e un fel de a vorbi. Dupa un usor Inceput, ea, dezlantuita, m-a coplesit cu prietenia ei. Tot ce a facut nevasta-mea la tara, aci s-a reeditat Intr-o singura seara. G. nu era acum de fata. Ca sa nu para prea suparator, femeia a dat o nuanta de gluma lucrurilor. A declarat ca daruieste pe barbatu-sau nevestei mele, ca ma iubeste, a facut scandal cand mi-a luat cineva locul de langa ea. Am vorbit despre femeile grase si slabe si, ca sa-mi arate ca ea e numai Inselator slaba, In fata tuturor, mi-a luat mana si mi-a pus-o, apasat, pe soldul ei plinut... Strange!... Eu, uluit, aveam aerul ridicul al lui Iosef In casa lui Putifar. Cum ma lasa un moment liber fugeam, dar ma cauta si ma aducea Inapoi. Sacaita, dezorganizata, nevasta-mea era vanata, glumea galben, iar de cate ori Imi aduceam aminte de ea si o priveam, Ii Intalneam ochii mari si Indurerati asupra mea.
Noua mea entuziasta m-a silit sa dansez cu ea, desi dansam prost. Pe urma m-a luat de mana si m-a dus Intr-un salonas cu divanuri: "Hai, sa fim singuri".
Eram stanjenit de parca numai In strachini calcam. Ne-am rezemat, lungiti unul langa altul si m-a Intrebat tot soiul de prapastii. Cand s-a abatut din Intamplare cineva pe la noi s-a Infuriat, s-a dus la birou, a luat un toc si hartie, a scris un afis: "Intrarea oprita... pereche amoroasa!" Cei care veneau, citeau, razand ca de o gluma buna, si plecau, cerandu-si scuze ipocrit. Glumea, fireste, dar asta n-a Impiedicat-o sa-si framante sanii de coastele mele si sa ma sarute, cand i se parea ca nu vine nimeni.
I-am spus ca trebuie sa fim cuminti, m-am smucit si am plecat. Mi-era rusine de rolul grotesc, de siluit de o femeie, si ma gandeam la situatia delicata In care sotia asta vulgara - cu gluma ei menita sa mascheze abil o purtare mai precisa - Isi punea barbatul. Nu mi se parea suficienta scuza ca e vinovat ca nu stie sa-si stapaneasca nevasta si nici nu mi se parea ca "trenurile nu trebuie lasate sa treaca" sau ca trupurile "sarmante", care se doresc si se Intind, sunt deasupra oricarei "ridicole filozofii". Dealtminteri, ca sa se poata trece puntea periculoasa, se face aci un cadril de naivitati. Femeile, ca sa poata realiza toata aventura, se prefac ca o socotesc ca pe un joc naiv, dar In acelasi timp barbatul serios "care nu stie sa profite" e acuzat, el, de "naivitate".
La ele Insa naivitatea, prefacuta si cu scop precis, e dintre acelea pe care o practica unii escroci, In primele momente, "facand pe prostii" In fata unui judecator de instructie, declarand ca au Incasat cecul fals la banca, In gluma, ca sa faca o farsa unui prieten de la Hamburg. Dar judecatorul, stiutor, cu privirea rece, pune zambind lucrurile la punct.
Fara grija de spectacol, ca un animal ranit, nevasta-mea se trantise Intr-un fotoliu si nu vorbea cu nimeni.
Noua mea amica a venit dupa mine: "Esti un caraghios", si mi-a fixat o Intalnire In oras.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Cealalta era geloasa si suferea. Simteam acum ca e o jucarie In mana mea. Ca puteam s-o umilesc, s-o fac sa sufere si mai mult, dar la ce folos? Imi venea sa-i spun: uite ce ai facut din dragostea noastra, din bietul nostru trecut. Acesta e idealul tau de iubire, acest continuu asasinat?
Acasa, furioasa si Indurerata, mi-a spus:
- Acum cred ca ai sa-mi dai dumneata explicatii mie.
I-am aratat ca n-am facut nimic mai mult decat ea la Odobesti.
- Da? Eu nu m-am proclamat flirt cu G., nu m-am pipait cu el, nu m-am Infundat, cu anunturi obraznice, Intr-o camera cu divanuri.
E adevarat ca pana acolo nu ajunsese, dar nu e mai putin adevarat ca tot eu ma simteam In paguba.
A tinut sa-mi plateasca Insa, cu varf si Indesat, Intaia data cand ne-am gasit iar In "banda" cu el. A stat mereu, aproape In bratele lui. Imi spuneam ca nu e decat o pedeapsa si ca, daca vrea sa ma pedepseasca, Insemna ca nu-i era indiferent ca eu preferasem alta femeie, deci ma iubea. Cu toate astea, fizic ... spectacolul mi-era de neIndurat. Nu aveam taria sa vad, orice mi-as fi spus, cum femeia pe care o iubesc e tinuta In brate de un barbat, si i-am spus-o vecinei mele de randul trecut si de data asta, care ma urmarea zambind.
- Dar daca ai iubi o actrita, care, pe scena, ar trebui sa-si Imbratiseze patimas partenerul, sa-l sarute lacom pe gura?
I-am lamurit, cutremurat, cu cea mai simpla sinceritate:
- Cred ca niciodata n-as putea iubi o actrita.
M-am apropiat de divanul din colt unde se gasea nevasta-mea si i-am spus ca plecam acasa.
- A! Cum asa devreme? Nu; mai ramanem.
- Trebuie sa plecam neaparat, am de lucru maine.
- Nu... asta nu se poate... nu... mai stam... se supara oamenii daca plecam asa de repede. E nepoliticos. Scosese oglinjoara din poseta si-si pudra obrajii.
- Cu neputinta.
Si totusi am mai asteptat un sfert de ora. Era In mine ca o spaima viu graita.
- Draga, nu mai pot ramane nici un minut.
- Ei nu... trebuie sa mai ramanem... vreau sa mai stam putin, si-si desena acum cu ros buzele.
- Eu plec.
- Pleci fara mine.
Am privit-o, acum linistit, ca un mort.
- Ela, Iti dai tu seama de ce spui?
- Te rog... vreau sa mai stam.
- Nu se poate... sub nici un cuvant, nu se poate sa mai stam.
Avea ochi mari, stersi si o cuta Intre sprancene.
- Ei bine, nu merg.
- Ela, te Intreb Inca o data...?... Gandeste-te bine ce faci. Daca ma duc singur acasa, Inseamna ca am pornit pe un drum de pe care nu ne mai putem abate.
Gandul ca nevasta-mea ar putea veni singura, In zorii zilei, acasa, mi se parea o monstruozitate rece.
Am mai privit-o Inca o data, ca In clipa semnarii unei sentinte, si am plecat. Am asteptat In strada zece minute si n-a venit. Cunosteam la unul dintre hotelurile mici o cocota destul de frumusica, voinica si nespus de vulgara. I-am spus sa se Imbrace, am luat-o cu mine, am dus-o acasa, am pus-o sa scoata tot de pe ea si am culcat-o In patul tuturor durerilor, nebuniilor si lacrimilor iubirii mele.
Nevasta-mea a venit peste vreo doua ore. Nu stiu daca servitoarea i-a spus totul, dar cand a Inteles, s-a Ingrozit, si nu-i venea sa creada. A cazut moale Intr-un fotoliu. S-a Infuriat apoi si a vrut sa se repeada asupra femeii, care nu prea avea de ce sa se teama.
- In patul meu, o adunatura de pe strada?
Si cealalta, cu o imensa si triviala doza de bun-simt:
- N-ai decat sa dormi In el, madam, nu sa umbli noaptea teleleica.
Vedeam, uimit si cu sufletul gol, unde ajunsesem.
I-am explicat ca daca face scandal si se afla despre Intamplare, eu o sa trec drept nebun, dar pe socoteala ei are sa se rada ca de o paparuda. A plecat trantind usa, cu o energie pe care nu i-o banuiam.
Am framantat Intreaga noapte trupul femeii straine, cu o furie deznadajduita, ca sa-mi demonstrez ca tot ce ofera una, Iti poate oferi si cealalta si ca nu merita, ca e ridicul sa suferi atat de mistuitor, pentru atat de putin lucru. Si parca am gasit adevarata parerea. Primele trei-patru zile, dospind de manie, nu mi-a fost greu sa

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Indur absenta nevesti-mi. Pe urma Insa, am Inceput o serie de ipoteze, In toate sensurile, ca sa vad ce gandeste si ce simte acum. Cum stiam ca iubeste pe altul, nu-mi Inchipuiam ca Indura prea greu purtarea mea si-mi recunosteam dreptul, si ma felicitam chiar, pentru ideea buna de a-mi crea ultimul cuvant. Ma Intrebam vag daca ne vom mai vedea, daca ne vom revedea, vreau sa spun, In continuarea liniei trecute, asa cum, cand te destepti dupa un vis atroce, reiei viata ta Intrerupta seara. Si simteam ca nu, adica nu mai aveam reprezentarea unei viitoare Impacari, cum nu-mi pot Inchipui azi In ce fel as putea deveni presedinte de republica In America Centrala.
Dupa o saptamana am simtit neaparat nevoia s-o vad, dar mi-am refuzat cu Incapatanare orice prilej. Am cautat Insa pe o prietena a ei, ca sa aflu, prin ocol, ce gandeste, ce face, daca Intamplarile acestea de rasturnare si eveniment egal cu miscarea planetelor, pentru mine, aveau pentru ea vreo importanta. Nu mi-a fost cu putinta sa aflu ceva. Fiindca pe strada n-o Intalneam ca sa-i cunosc noul suras, am Inceput sa colind restaurantele, cu batai de inima Inca din strada, cu examinari usoare a tuturor femeilor la Inceput, cu reveniri insistente apoi, de teama sa nu ma fi Inselat din cauza palariilor mari si cu o tristete de moarte, cu impresia ca totul e gol, cand trebuia sa constat ca ea nu e acolo. As fi vrut sa vad capul acela mic de statuie greaca, blond, cu ochii albastri, cum e acum In forma noua, sa vad daca ma priveste cu ura, cu indiferenta. Printr-o fatalitate de neInteles n-am Intalnit-o nicaieri. Am reluat legaturile cu toate prietenele ei, mi-am facut dintr-una amanta ca sa-mi dea stiri despre ea, dar cum venea vorba despre ea, totusi, de teama ca "nu se stie cum se Intorc lucrurile", nu-mi spuneau o vorba, evitau orice discutie, iar detaliile pe care eu le ceream, dealtfel cu un ton vag indiferent, caci altfel n-as fi avut nici o sansa sa le am, mi-erau totusi, firesc parca, refuzate. Am cautat sa stie ca petrec, ca ma simt foarte bine, dar aceste gesturi ostentative erau ca niste scrisori Incredintate unei poste lamentabile. Nu stiam nici daca le-a primit si mai putin puteam sti ceea ce gandeste aceea care le-a primit.
Sa ma duc acasa la matusa ei, nu putea fi vorba. Nu mi-as fi iertat niciodata slabiciunea asta si nici n-ar fi fost posibil, atat eram de definitiv In gandul meu. Am Inceput sa caut invitatii In casele In care stiam ca ar putea sa mearga, dar am nimerit-o mereu prost. Acum, toata nevoia de ea, comprimata In mine, se rezolva Intr-o otrava a Intregului organism, Inauntru. N-am mai putut manca aproape nimic. O rochie la fel cu a ei Intrezarita pe strada Imi punea un pietroi In stomac si un nod In gat. Slabisem si-mi era teama acum sa nu afle ca am slabit din cauza ei. Eram alb ca un om fara globule rosii. Am sporit petrecerile, ca sa afle, sa creada ca sunt slab din cauza orgiilor. In a patra saptamana, un prieten doctor si un profesor consultant au fost de parere ca s-ar putea sa am un ulcer al esofagului. Si n-o vedeam nicaieri, parca disparuse In pamant.
Am Intalnit-o totusi, In penultima zi de curse. Era zapuseala, lume multa, si un suflu de oboseala nadusita lancezea In atmosfera prafuroasa si Incinsa. Am vazut-o Inainte ca ea sa ma vada. Tot trupul mi s-a Infierbantat brusc, am cautat numaidecat una dintre acele nenumarate femei echivoce, dar nu declarate, care tapeaza, cerand barbatilor sa le ia bilete pe cai, fireste fara sa dea bani, si am trecut vesel, radios si absent, pe langa nevasta-mea. Era rezemata de grilajul alb din dreptul pariului mutual. Cand am trecut din nou, Inapoi, sta pe un scaun ca si cand era franta de mijloc, privindu-ne cu ochi Indurerati. Indura parca o suferinta peste puterile ei. Nu mai voia, se vede, nici s-o ascunda, caci totul Ii era indiferent acum. A fost o bucurie care m-a iluminat Inauntru ca un soare. Am mai vazut-o acolo nemiscata, trista, pana aproape de sfarsit. Si pentru Intaia oara cineva mi-a vorbit de ea. O prietena comuna m-a Intrebat cum pot fi atat de lipsit de inima... Si eu, care m-as fi dus s-o Imbratisez, s-o Intreb cu o nemarginita patima: de ce? de ce ai Inceput toate astea? am trecut din nou, am salutat-o foarte prietenos, mi-a raspuns doar privindu-ma In ochi, fara un suras, fara nici o miscare a muschilor fetei, ca o caprioara blonda, Injunghiata.
Peste cateva zile am Intalnit-o In fata chioscului de ziare de la Independenta. Ceruse o revista de mode si tocmai o platea, cand a dat cu ochii de mine si a Inteles ca o asteptam, oprit mai sus, la cativa pasi. A avut o clipa de placere, nu de bucurie. Si-a muscat, cu o satisfactie vulgara, buza de jos, ca si cand ar fi spus, castigand prinsoarea: "A, domnule, In sfarsit!" Altfel Intrevederea a fost frumoasa, cu lunecusuri de ironie voit banala si superficiala, ca sa para tandra si indiferenta: "Speram ca ai sa te faci mai urata, departe de mine." "A... da... am avut eu azi-dimineata o presimtire buna". "Ti-ai oxigenat parul? Sau, nu, e din pricina soarelui." "Dupa cat stiu, nu. Se vede ca e tot soarele". "A reaparut si el numai din cauza dumitale." "Ce vrei, cand Intalnim Incapatanati care vor sa reziste, cautam si noi complici." Dar, spre mirarea mea, tot ea vrea sa stie: "Ai mai sedus pe cineva?" si Ii tremura vocea de parca era o actrita la Intaiul pas pe scena... "Vreau sa iau o trasura". Era ora 12 si jumatate poate. Matusa ei sta pe strada Olari. Am pornit-o alaturi pe jos; In dreptul Universitatii, la statia de trasuri, am fost bucuros ca nu era nici una. Mi-a spus ca are de gand sa se Inscrie din nou pentru licenta la Universitate, ca a fost plecata la Vaslui, la bunica ei, trei saptamani. Prin fata Ministerului de Domenii, am avut oarecare teama, caci venea agale o trasura goala, pe care ea n-a observat-o Insa. "Asta-i

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

rochia albastra? dar parca era mai putin vie?" "Vai, mi-ai uitat rochiile?" Si sufletele noastre pluteau deasupra cuvintelor, In ezitari, falfairi, fixari, si iar mici zboruri, ca un roi de fluturi deasupra unei plante, care ar fi Incet transportata pe drum. La Rosetti, despartirea era inevitabila. Era statie mare de trasuri si automobile. S-a oprit pe trotuar... si In mine totul s-a oprit... dar a lasat, fara s-o vada, o trasura, a strigat prea Incet alta si pe urma a Intors capul sa-mi spuie ceva. Am ajuns, poate pe la doua, In fata casei matusii ei... dar parca n-ar fi observat ca am ajuns, am trecut Inainte, apoi, de vreme ce se crease un precedent, dupa vreo suta doua de pasi ne-am Intors, si pe urma iar, pana la ceasul trei si ceva. Poate ca nici unul, pentru nimic In lume, nu ar fi cerut Insa celuilalt sa mai ramaie. Eram asa de grabiti si ne vedeam In treacat numai.
- Ah, de tine nu se Indura cineva sa se desparta, si era profund adevarat, dar o spuneam cu un suras, ca sa para abia ceva mai mult decat o gluma indiferenta... sarut mainile.
- Vai! o sa ma ocarasca matusa-mea. Dar putin Imi pasa. Isi trecea limba peste buzele arse parca, si suradea cu ochii albastri, plini de suflet ca de roua.
Ma Intorceam, In dupa-amiaza inundata de caldura uscata, chinuit de foame, adancindu-ma ca In cauciuc In asfaltul Incins, privind caii obositi ai trasurilor, storurile trase pentru siesta la mai toate casele, dar era In mine o tristete usoara si placuta. Simteam ca femeia aceasta era a mea In exemplar unic, asa ca eul meu, ca mama mea, ca ne Intalnisem de la Inceputul lumii, peste toate devenirile, amandoi, si aveam sa pierim la fel amandoi. Eram ca Intr-o zi imensa si Intamplarile acestea mici, amanuntite pana In fractii de impresie, erau printre cele mai importante In viata mea. Astazi, cand le scriu pe hartie, Imi dau seama, iar si iar, ca tot ce povestesc nu are importanta decat pentru mine, ca nici nu are sens sa fie povestite. Pentru mine Insa, care nu traiesc decat o singura data In desfasurarea lumii, ele au Insemnat mai mult decat razboaiele pentru cucerirea Chinei, decat sirurile de dinastii egiptene, decat ciocnirile de astri In necuprins, caci singura existenta reala e aceea a constiintei. Si, In organizarea si ierarhia constiintei mele, femeia mea era mai vie si mai reala decat stelele distrugator de uriase, al caror nume nu-l stiu.
Ne-am Impacat peste o luna, cand a venit cu bratele pline de crini tarzii, ca o amanta, si am fost Impreuna toata luna august la Constanta. Locuinta tihnita, plimbari seara pe dig, Impreuna cu o familie cunoscuta, aperitive In Piata Ovidiu, Intesata de lume, si uneori, In gluma, joc la bula, cand pierdeam regulat. BineInteles, In dimineata Insorita eram si noi, ca toata lumea, Incarcatura de tineri In pijamale si haine albe usoare, In trenul de Mamaia. Pe plaja, ea era Inca extrem de frumoasa, mai ales cand tot corpul i se facuse ca graul copt. Aproape Inalta, cu talia subtire si soldurile vanjoase, cu sanii razbind ghiciti ca merele prin maioul negru (strans pe ea cum e un sarpe In pielea lui), aduna toate privirile. Putin prea Inalt pentru subtirimea bratelor si coapselor, faceam totusi, cred, o pereche potrivita cu ea. Cand, legata la cap cu un tulpan albastrui, cum e uneori cerul senin, care Ii iradia lumina ochilor si-i limpezea liniile desenate, pure, punea apoi pe umeri un fel de pelerina, usoara de tot, poroasa si albastra, tare ca vopseala, parea Intreaga zugravita pe smalt, cu fata aurie.
In septembrie, Intorsi In Bucuresti, am avut o cearta din cauza copilului asteptat. N-a vrut sa-l aiba si a trebuit sa stea In sanatoriu vreo doua saptamani. S-a facut bine abia pe la Sfantul Dumitru.
A fost un timp destul de linistit si am putut sa fac vreo doua drumuri la o padure, care facea parte din mostenire, pe langa Curtea-de-Arges. Era un sfarsit de toamna de o frumusete larga si potolita, si priveam de la fereastra vagonului dealurile lenevoase cu paduri Indesate, cu acea felurime de colorit care arata cresterile. Daca vara e greu de osebit toate apele si asemuirile de verde, acum gama vestejitului cuprinde toate culorile tari. Cata vreme unii copaci sunt Inca verzi, altii au frunzele, pe negrul cracilor, galbene ca niste caise stravezii. Unele frunzisuri sunt rosii sangerat, altele violete, caramizii, albe chiar. Cerul e imens, si departe peste umerii dealurilor, peste sate, are un fel de maiestate senina, careia lumina vie, dar galbuie In culoare si potolita In caldura, Ii da o liniste melancolica.
Nu pot sta linistit pentru ca In compartimentul de alaturi (sunt vagoane vechi, clasa I-II) se aud hohote de ras, comentarii, aprobari calduroase. Sacait, renunt sa mai privesc carele, care se departeaza domol pe drumuri albe, si trec si eu dincolo. Un domn, sa tot aiba cincizeci de ani, cu gatul In piele moale si rosie, ca al curcanului, cu ochii vii si mustata mare, pe figura pentagonal osoasa, explica de ce trebuie sa intram In razboi. Dealtminteri, cam asta se discuta pe tot cuprinsul tarii romanesti, cand afacerile si placerile lasau timp liber.
E de o verva Indracita, gesticuleaza convins, batand aerul cu amandoua mainile. Esentialul, dealtfel, In replicile lui tumultuoase, sunt interjectiile.
- Ee! ee...! Pai vezi! Cand spun eu? si se scoala iar de pe fotoliul de piele. Cum o sa reziste, domnule?... cum o sa reziste? Vino-ncoa. Daca eu pun aici o armata? si arata Orsova, iar aici alta? si arata la Sibiu, aici Inca una? acum la Brasov.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Dar cineva obiecteaza:
- Bine, domnule Predescu... tocmai acum cand nemtii au terminat cu rusii, de au ajuns In inima Rusiei?
- Pai tocmai d-aia - raspunse domnul Predescu deznadajduit si scrijelat - tocmai d-aia... Dumneata nu vezi cum vine planul? Eu Incep asa - si Incepu sa urce pe harta care indica statiile, deasupra canapelei - si hai-hai, si hai-hai... A?... merge? si-asa mereu... si-asa mereu (In timpul acesta leganand urca si ocolea cu mainile pe harta, de la Arad spre Cluj, pascand parca din urma)... Ei, asa-i ca i-am luat ca din oala?
- Domnule Predescu, dar Mackensen ala si Hindenburg pretind ca ei o sa castige razboiul, adaose unul, nu pentru ca ar fi crezut, dar mai mult ca sa dea replica, si asa, ca sa-l Intarate pe domnul Predescu.
- Daa? si Isi potriveste tigara rasucita, In tigaretul de trestie... O sa castige asta - iar aici face un gest foarte explicit, varand degetul mare, printre aratator si mijlociu - auzi? O sa castige asta. Eu fac "pari", domnule, ca Hindenburg ala al dumitale - si-si lateste buzele - daa, sa vie el la mine... fac "pari" cu el... ca mananca bataie... pe oricat... Hei? se pune el cu mine?... Domnule, portar de hotel o sa-l facem dupa razboi. Ceilalti aveau aerul ca se mira de Indrazneala lui Hindenburg de a se pune cu noi si cu domnul Predescu, iar unul sincer nu se mai putu stapani privindu-l si privindu-se parca:
- Domnule, romanii e destepti... Ti-o spun eu...
- Pai bine, domnule Predescu, atunci de ce nu intram? Ca eu nu cred ce sustin unii, ca nu suntem pregatiti...
- Ce pregatire, domnule? - si ridica ochii disperat In tavan - ce pregatire...? ca ma omori cu zile. Ce sa te mai pregatesti?
- N-avem tunuri... cine stie?
Domnul Predescu rade acum indulgent si cu pielea de curcan a gatului galgaind:
- N-ai tunuri? da intra-n razboi, domnule, si-ti da frantuzul cate tunuri vrei: vrei o mie? Iti da o mie... vrei zece mii, Iti da zece mii. Si ridica bratele, apoi le lasa sa cada, uimit si dezgustat. Dar de asta e vorba acum...? Ce nevoie ai de tunuri, domnule? si Intorcandu-se surazator spre ceilalti, care ascultau mereu, cu interes (ca acum venise si seful de tren, mustata ciupita): Auzi, tunuri? Bine, domnule, de asta are nevoie neamtul si frantuzul ala, ca sunt crescuti In puf - si, brusc furibund: Dumneata stii cum e romanul, domnule? Nadejdea lui e baioneta, domnule, baioneta, Intelegi dumneata?... Ca o vara pana In prasele... si daca se rupe, da cu patul armei... uite-asa... uite-asa - si lovea Indarjit si imaginar, Inspre toate colturile compartimentului, In timp ce ascultatorii Il urmareau, ferindu-se Incantati.
- Zi, baioneta si patul armei, domnule Predescu?
- Pai, sigur, domnule, exclama Ingaduitor... Asta-i arma romanului... As vrea sa vad eu pe neamtul ala care sa stea la baioneta... si se Intoarce triumfator si darz In dreapta si In stanga. Domnule, cand or intra ai nostri cu patul armei printre tunurile lor, o sa fie jale, ca ai nostri numai la scafarlie trag.
Domnul Predescu nu era de meserie, cum crezusem, nici carciumar, nici comis-voiajor, ca am Intrebat pe urma pe seful de tren.
- Nu-l cunosti pe domnul Predescu? se mira ceferistul meu si avea dreptate, caci pe liniile astea secundare calatorii se cunosc Intre ei cum se cunosc clientii aceleiasi cafenele. Domnul Predescu e de la Pitesti, avocat... a fost si deputat o data... merge la Curtea-de-Arges ca are o chestie acolo; si resemnat de admiratie: Destept om, domnule. Eu Il stiu de pe linie. Cand ti-o explica el ceva... Nu zic, mai e si domnul Adamici... dar parca tot domnul Predescu e mai destept.
M-am plictisit si m-am Intors la locul meu, ca sa privesc mai departe Intinderile de porumbiste uscata, satele pe sub dealuri si surasul melancolic al cerului Inalt de toamna In asfintit.
Dealtfel, si la Camera chiar, dupa cate reiesea din ziare, discutiile nu depaseau mult adancimea celor din tren. Se anuntase o mare sedinta de rafuiala, Intre cei care cereau "intrarea In actiune" si partizanii "neutralitatii espectative". Am avut prilejul sa asist la una dintre sedintele importante, cand tribunele erau Inca de cu vreme Intesate de public, caci se stia ca guvernul va fi luat Intre doua focuri. Partizanii Puterilor Centrale aveau sa interpeleze banca ministeriala "pentru ce lasam prilejul acesta extraordinar, cand nemtii sunt dincolo de Varsovia si aproape de Salonic, fara sa intram alaturi de ei?" Dimpotriva, reprezentantii curentului antantist aveau sa Intrebe de ce nu intervenim sa salvam pe cei Invinsi?
Sala, cu sugestii de interior de teatru prin arhitectura, de club prin verdele fotoliilor si al draperiilor, de catedrala prin lumina de vitraliu galben, venita din luminatorul imens de deasupra, avea un aer solemn. Incinta era la Inceput numai pe jumatate plina. Unii deputati Isi citeau gazetele, abia aparute de dupa-amiaza, altii faceau cerc, discutand In fata vreunui personaj important. Pe banca ministeriala numai doi ministri care scriau absorbiti. Din cand In cand, cate un deputat venea In dreptul celui care scria si Ii soptea ceva, sau Ii da vreo hartie pentru aprobat.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Pe urma au Inceput soneriile, s-a marit lumina, toate locurile de jos s-au ocupat. Presedintele, suit ca pe o scena sau catedra, a batut din ciocan si un domn a citit, probabil, sumarul zilei. Anisoara a descoperit cea dintai, cu un fel de bucurie, ca poate stabili o legatura Intre ea si aceasta incinta inabordabila, pe Nae Gheorghidiu, asezat pe bancile opozitiei (asa, din cochetarie politica), obosit si preocupat.
Interpretarea deputatului "nemtofil", facuta, de altfel, cu un fel de servilitate intelectuala si intentie de reactiune mediocra, a provocat numai surasuri ironice. Profunda impresie a starnit Insa discursul celui care cerea intrarea imediata In razboi. Pronuntata rar, cu vocea Infiorata, fraza: "Si veti lasa acest popor erou, care e poporul sarb, sa fie zdrobit, fara sa faceti sa cada In balanta palosul romanesc, hotarator, In aceasta mare, In aceasta neasemanata clipa istorica?" a plutit sub vasta cupola, Incremenind privirile, dar entuziast aplaudata numai de opt sau zece deputati, pe care nu-i vedeam, dedesubt, sub tribuna prezidentiala In care ne gaseam noi.
Celalalt deputat interventionist a interpelat guvernul pe chestia Inarmarii. A declarat ca stie ca atelierele militare nu lucreaza, ca nu s-a facut nimic pentru echiparea armatei, ca s-au cumparat zeci de mii de bocanci cu talpa de carton. Si el e impresionant:
- N-avem artilerie, domnilor... Ce-ati facut ca sa dam admirabilei noastre infanterii artileria grea de care are nevoie?
Aici, unchiu-meu, care se plimbase In timpul discursului prin fata primelor banci, a Intrerupt pe orator. Cum era cunoscut ca om de spirit, cand a ridicat mana, oratorul s-a oprit si privirile s-au Intors spre Nae Gheorghidiu, care a declarat cu o falsa gravitate:
- Gasesc, domnilor, ca Ingrijorarea dumneavoastra din cauza ca ne lipseste artileria grea e putin exagerata. Cred ca, la nevoie, va fi suficient sa punem In baterie pe onoratul nostru coleg de la Romanati, domnul Cotarcea, ca sa reducem toate tunurile nemtesti la tacere. Si la vorbele astea, arata cu degetul Inspre capatul randului din dreapta, iar toate privirile s-au Intors spre banca In care de-abia Incapea o namila de o suta cincizeci de kilograme poate, cu mainile atat de scurte ca abia Ii ajungeau pe pantece.
A fost o ilaritate imensa. A ras si banca ministeriala, a ras si oratorul Insusi. Tribunele Intesate - In cele rezervate doamnelor unele elegante stau chiar pe trepte, nemaigasind alt loc, iar In cele ale barbatilor unii se sufocau, atarnati chiar de stalpi - au rasunat si ele de hohote.
Nae Gheorghidiu, simpatizat si de opozitie pentru spiritul lui si pentru "largimea de vederi" care Il caracteriza, pentru aerul lui "frondeur", revoltat parca, desi militant liberal, era foarte apreciat pentru "destinderile" pe care le provoca Intre guvern si opozitie. Azi, de pilda, partida era ca si castigata pentru guvern, numai prin aceasta simpla gluma.
De pe banca ministeriala a raspuns la urma unul dintre membrii importanti ai guvernului.
S-a sculat grav si cu ochii putin contractati, de pe banca ministeriala si s-a dus, In tacerea Intinsa ca Intr-un aer tare, spre tribuna. Are fruntea Inalta, piezisa, ca de poet, ochii mari nu privesc pe nimeni, obrajii cu doua cute, mustata de fante Imbatranit. Acum, dupa un timp, Isi plimba ochii, privind si inspectand parca incinta. Tine mana dreapta Inainte, cu doua degete In buzunarul de jos al vestei. Incepe Incet dar sigur de ceea ce spune:
- Mi-ar fi foarte usor, domnilor, daca as alerga dupa succese facile, sa relev inconsecventa acestei opozitii, care pe de o parte ne reproseaza ca nu intram In actiune, iar pe de alta se plange ca armata nu e pregatita. Dar tin sa raspund fiecaruia dintre onoratii oratori care m-au precedat, In parte.
Peste partizanul Puterilor Centrale a trecut Insa repede. Pe urma:
- Domnilor, dati-mi voie sa va Intreb: Ce Inseamna aceasta lipsa de Incredere In guvernul tarii? Ati monopolizat singuri toata iubirea de neam? Credeti dumneavoastra ca pe aceste banci nu bate o inima romaneasca? si arata acum, emotionat si solemn, banca ministeriala si bancile majoritatii. Credeti dumneavoastra ca viitorul acestui neam numai dumneavoastra va provoaca nopti de insomnie?... (aplauze puternice) ca numai dumneavoastra va cutremurati la gandul ca ceasul sfant al realizarii nationale ar putea sa bata, fara ca noi sa ne gasim acolo unde trebuie sa ne gasim? si fraza spusa raspicat, cu vocea larg Infiorata, cu mana dreapta ridicata, cu pumnul strans, iar cu aratatorul Intins, cu mana indicatoare de pe afise, e urmata de aclamatii si aplauze furtunoase. Domnilor, un orator al dumneavoastra a declarat saptamana trecuta aci ca daca ar avea doisprezece copii, pe toti i-ar trimite sa lupte pentru tara. Ei bine, domnilor - si ridica tonul - eu declar ca daca as avea douazeci si patru de copii, n-as tine nici pe cel mai mic langa sanul mamei lui acasa... pe toti i-as trimite In foc, In prima linie.
Si trecand mai tarziu la cel de al doilea orator al opozitiei, a schimbat iar tonul, ca un acar abil al oratoriei.
- Domnilor, ati discutat si despre pregatirea militara a tarii (si scazut, prietenos) cred ca a fost o mare greseala. (Iar energic, viu.) Nu poate fi pusa In discutie, si mai ales In discutie publica, pregatirea armatei romanesti

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

(aplauze furtunoase). Domnilor, eu atat pot sa va spun: ca suntem gata. Si aci ramane Indelung nemiscat... (Adunarea aplauda In picioare, aplauda si tribunele.) A continuat pe acest ton catva timp, pe urma iar: Lasand la o parte gluma, atat de amuzanta, a colegului nostru, domnul Nae Gheorghidiu, si (aci urca vocea, Intr-un crescendo alarmant si intens, si scanda fraza cu mana Indoita paralel cu pieptul, cu cotul ridicat, dar zvacnind aratatorul intens, In afara) lasand deoparte aceasta actiune condamnabila de a strecura, de la tribuna Camerei, In sufletul ostenilor nostri, Indoiala In Inzestrarea armatei (aplauze puternice, strigate de bravo), va Intreb, de unde aceasta pretuire exagerata, dovada de vulgar materialism, aceasta supravalorizare a rolului jucat de armament In razboi, cand e stiut ca marile victorii se castiga numai prin moral? (aplauze). O armata care vrea, Invinge fara tunuri, fara mitraliere si fara cartuse (aplauze furtunoase). Si eu va spun ca armata noastra vrea sa Invinga si va Invinge! (aplauze entuziaste). Intrebati pe acesti conducatori ai ostirii, In care nu aveti totusi Incredere (si aci arata, silabisind, cu degetul, Inapoi, ca si cand comandantii ar fi cam In laturi si la spatele lui) si ei va vor spune: Vom Invinge pentru ca soldatii nostri se vor lupta cu baioneta - si nu e tun care sa reziste baionetei romanesti - Impotriva oricarui armament, iar cand baioneta se va fi rupt, cu pumnii, cu unghiile, cu dintii... (aplauze delirante). Domnilor, Increderea mea In viitorul mare al acestui neam e neclintita (aci deveni solemn), si-mi iau, Impreuna cu colegii mei, asa cum v-am spus de atatea ori, raspunderea celor ce vor veni.
S-a asezat jos, parca fara sa observe aclamatiile delirante.
Desi In ultimul timp se vorbea de oarecare afaceri, pe socoteala statului, facute de acest membru important al guvernului, succesul i-a fost imens si s-a vorbit de el zile Intregi.
In masina cu interiorul de bomboniera cafenie, In timp ce claxonul Isi cerea drum printre vehicule si pietoni, cele doua femei fierbeau de admiratie.
Le era, fireste, mai aproape succesul unchiului. Niciodata n-am avut o prea buna parere despre asa-zisii oameni de spirit (nu vorbesc despre umorul inerent gandirii juste), care de cele mai dese ori sunt simpli nerozi vioi. Caci "spiritul" presupune lipsa de sensibilitate si un profund dispret pentru oameni, cel putin In clipa aceea. Chiar In formele lui superioare, ca uneori Anatole France, spiritul da adesea o impresie de rece imbecilitate. Ce sa mai spun de Nae Gheorghidiu, al carui spirit nu era decat o forma de lichelism, caci nu "facea spirite" decat pe socoteala celor mai slabi ca el, ca sa amuze pe cei tari, de care avea nevoie? Era un fel de clovnerie obraznica, menita sa mascheze un egoism vulgar. Dar nevoia, acum mai mult ca oricand, sa tin sub Inraurirea mea sufletul si convingerile nevestei mele, si pentru ca aceasta protestare retorica nu e suficienta ("draga, orice ai spune, e destept"), am oprit masina si am intrat, invitandu-le staruitor, In librarie.
Am cerut un dictionar medical strain si, la pagina stiuta, am citit, subliniind cu vocea:
"IMBECILITATE (fig. 1 100). - Imbecilul e un tip degenerat, caracterizat prin anomalii fizice, dar mai ales prin tulburari intelectuale si morale. Inteligenta lui e marginita, totusi are calitati de memorie, de imitatie si oarecare vivacitate de spirit. Mai ales simtul moral Ii e atins... Revoltat, nedisciplinat, mincinos si laudaros, imbecilul cauta totdeauna sa faca vreo farsa neplacuta, sau sa traga pe sfoara pe unul sau pe altul.
Camaraderia cu indivizii de teapa lui e totdeauna suspecta. Imbecilii sunt cele mai adeseori pederasti, sau nu se Inteleg decat ca sa puie la cale infamii. Chiar prinsi asupra faptului, mint cu un aplomb uimitor. Numarul imbecililor internati e infim, In comparatie cu acela al imbecililor care circula liberi si care traiesc ca vagabonzi, hoti si pezevenghi."
... Sau "oameni politici" In Romania, ar fi putut sa adauge acest dictionar. Daca "vivacitatea de spirit", memoria si capacitatea "de imitatie" sunt calitatile esentiale ale desteptaciunii, atunci trebuie sa recunoastem, le-am spus femeilor, ca ea e cam cuprinsa In explicatiile clinice ale dictionarului si ca Nae Gheorghidiu e Intr-adevar destept, "pezevenghi", cum zice el cu oarecare orgoliu national.
Dar n-am convins, poate, pe nici una dintre ele, pe nevasta-mea acum mai putin decat pe cealalta.
- Extraordinar cum exagerezi, mi-a spus Anisoara, privind indiferenta cu lornionul o mica vitrina de creioane de metal si de agende.
Iar nevasta-mea, grabit, ca sa nu creada Anisoara ca e de alta parere decat ea:
- Asa e totdeauna... pune In toate o patima, iar catre mine: Nu se poate vorbi uneori cu tine.
- Un filozof ar trebui sa fie mai calm, zau, a Intregit-o, surazand, bruna mea verisoara, cu oval desavarsit de Elvira romantica, dar cu simt practic si apropiat actualitatii, de nevasta de om de afaceri. Imi spunea "filozof" caci stia ca asta mi-e dezagreabil si ea o voia chiar ca insulta.
- Cum calm? De ce sa nu pun patima?... Numai imbecililor le e indiferent ce opinie au. Obiectivitatea e necesara numai In actul judecatii, cere adica sa nu ai interese contrare si sa iei toate masurile de precautie intelectuala. Dar astea sunt de domeniul inteligentei si al onestitatii, nu al indiferentei sufletesti. Un om poate sa fie prost sau interesat, lipsit de luciditate, dar nu de "obiectivitate". Si, In orice caz, dupa ce, judecand calm,

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

ai ajuns la o opinie, esti dator s-o sustii cu hotarare si Indarjire, cat mai expresiv. Chiar oamenii de stiinta, dupa ce, pasionati si cu grija adevarului - caci nimic nu se poate face fara pasiune - au ajuns la o descoperire sau la o concluzie, o sustin cu tenacitate si cu dorinta de a face sa triumfe, chiar daca ar fi amenintati cu rugul sau cu ocna. Entomologul Isi apara gandacii lui cu patima. Nu se poate sustine stupiditatea ca nu exista cauze si adevaruri care sa merite sa te pasionezi pentru ele, ca totul e relativ si indiferent, In raport cu... eternitatea. Totdeauna indiferenta asta ideologica si amabila, prezentata sub unghiul vesniciei, ascunde mici aranjamente facute sec, sub unghiul actualitatii si cu caracter strict personal. Sa te consideri spectator indulgent si amuzat al lumii acestia plina de infamie si de prostie e sa faci parte din ea, sa beneficiezi de infamiile ei, avand aerul ca-i esti deasupra.
- Obiectivitate Inseamna sa recunosti ca si adversarul are dreptate, uneori cel putin, Imi replica ironic si suficient, din nou Anisoara, ducand, mioapa, cu gratie, aproape de lornion si de punctul negru de frumusete, din obraz, o agenda dintre cele de dinainte.
- Alta aberatie... Raportate la acelasi punct nu pot sa existe doua adevaruri, opuse, In acelasi timp. Daca adversarul meu are dreptate, nu uneori, ci foarte adeseori, atunci renunt eu la opinia mea - si pentru asta Inca Iti trebuie curaj - si o Impartasesc pe a lui, dar tot cu pornire si hotarare. Indiferenta nu poate fi In nici un caz, caci exista o pasiune a adevarului Insusi.
Au zambit si una si alta, cu Ingaduinta, si am Inteles, melancolic, ca nevasta-mea nu mai are Incredere In judecata mea, ca steaua mea continua sa se raceasca. Anisoara trimisese masina, si s-au departat amandoua, pe jos, prin multimea din care faceau parte acum, dar nu erau la fel cu nimeni, In rochiile lor de stofa de culoarea migdalei, pe care cautau sa le ajunga, la jumatatea pulpei tulburator stransa In ciorapul de matase, cizmulitele de antilopa ale modei.
Se Imbracau de o vreme amandoua la fel, ca sa-si sporeasca frumusetea, una blonda, alta bruna, cum Isi sporesc valoarea perlele, daca sunt colectie.
Am dat apoi examenul, amanat In iunie, de anul III. Cu G. ne Intalneam destul de rar si avea o atitudine mai curand rezervata. Nu-si vorbeau decat foarte putin. Totusi, In decembrie, cand am plecat pentru doua saptamani la tara, la Anisoara - pentru vanatoare si plimbari cu sania - a venit si el acolo. Mi-a fost destul de neplacut, dar n-am dat nici un semn de nemultumire. Ciudat a fost ca ea s-a suparat pe Anisoara, a scurtat cu o saptamana aceasta vacanta cu mese copioase si nici nu si-au mai vorbit. Si mai tarziu am facut destule mutre banuitoare, am evitat gelos multe prilejuri care mi-ar fi fost dezagreabile, am tras cu urechea la multe, am spionat destule plecari In vizita ale nevesti-mi, caci mi-era teama ca nu se mai vad In lume tocmai pentru ca acum se vad cand doresc, In vreo garsoniera, dar niciodata n-am avut prilejul sa fiu pana la capat nefericit.

INTRE OGLINZI PARALELE

In februarie Insa, m-am Intors prin surprindere noaptea, In automobil cu un prieten sportmen, care facuse o excursie pana la Predeal. Eu eram concentrat de doua saptamani la Azuga, ne-am Intalnit In restaurant si m-a luat cu el. Cand am ajuns acasa, am gasit la ferestrele negre, perdelele nelasate, ceea ce mi s-a parut ciudat, caci faceau Intunericul gol, iar mutrele zapacite si somnoroase ale servitoarei m-au nelinistit. Era acum o realitate care nu-mi Incapea In simturi: casa era goala ca un mormant gol, fara nevasta-mea. S-a facut In mine un pustiu imens, un nucleu de dureri. Servitoarea n-a fost In stare sa-mi explice unde mi-e femeia: la teatru... la matusa ei... lucruri vagi si imposibile pentru 1 jumatate cat era cand sosisem eu. Nu stiam ce se va mai Intampla cu mine pana dimineata. Imi repetam necontenit, ca idiotizat: N-as fi crezut-o niciodata In stare sa faca asta... Am stat o buna bucata de timp, trantit Intr-un fotoliu, ca azvarlit dintr-un furgon. Stiam ca acum totul e sfarsit pentru totdeauna, ca e sfarsit Intr-un mod cum nu merita loialitatea mea. Niciodata n-as fi crezut o femeie atat de cruda, In stare sa-mi faca, fara folos, atata rau. Pana a doua zi, care mi se parea la capatul unui lung, interminabil tunel, simteam ca voi Innebuni.
Stiam ca iubirile sunt trecatoare, dar Imi spuneam ca sfarsiturile trebuie sa fie cinstite, ca Intre oameni care, dupa ce au facut o calatorie placuta Impreuna, se despart elegant, se saluta cu cordialitate si, la nevoie, cu parere de rau ca totul a durat atat de putin, iar sfarsitul acesta de metresa-servitoare, cu atat dispret fata de o sensibilitate care Ii jertfise totul, mi se parea o nemeritata infamie. Mi-e cu neputinta sa notez toate Incercarile prin care am trecut, haosul de ganduri pe care le-am confruntat, Intreaga aceasta noapte cumplita, cum nu mai Intalnisem alta pana atunci, si poate nici n-am Intalnit de atunci Incoace. Ars tot trecutul, arsa casa, murdarit si dizolvat ca personalitate, iata ce gasisem dupa patru ore de drum cu automobilul.
As fi vrut sa fie vis, ca sa fie desteptare posibila, dar nu era decat Incrustata realitate. Dupa ce am fost In stare

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

sa ma ridic din fotoliu, am alergat asa, In necunoscut si, probabil, pe la casele rudelor ei. La "tanti Lucica" nu era, la surorile mele nu era, si n-as fi dorit nici celui mai cumplit dusman al meu sa caute In zorii zilei si sa sufere cum sufeream eu, Intreband daca nevasta-mea, plecata de acasa: "... e la domnia-voastra cumva?"
Misterul imens al fiecarei case, cu ferestrele In Intuneric, speranta stupida ca e acolo si ca totul, daca n-a fost vis, a trecut ca un vis, nedumerirea celor Intrebati si impresia ca, fata de cei cu viata sigura In casa lor, esti un lepros care merge, ferit de lume, numai noaptea, ma naucea. In orice caz, un accident, o Intamplare neprevazuta nu mi se pareau de presupus.
Pe urma, am Inteles ca totul e pierdut, ca trebuie s-o parasesc cu totul noptii si aventurii ei, Intorcandu-ma acasa. As fi vrut sa alerg, sa strang sticla sparta In pumni, sa Incerc orice, numai sa pot faramita din noaptea care ma despartea de zorii zilei. Cand eram mic, In ajunul unei calatorii, nu puteam dormi si mi-era teama, singur In noapte, ca "a doua zi", In mod exceptional, nu va mai veni. Iata, la fel, aveam impresia ca Intunericul se va dilata la infinit, dar nu o plecare In necunoscut frumos era acum, dupa noapte, ci plecarea pe alt drum, pur si simplu, decat cele de pana acum. Credeam ca niciodata nu voi mai fi In fata acelei femei, ca s-o pot zdrobi. Mi-era teama ca voi Innebuni pana In zori. Aveam impresia ca nu mai sunt stapan pe destinele mele, ca si cand as fi fost Intr-o trasura ai carei cai speriosi s-au aprins si alearga, neInduplecabil, cu mine, peste gropile si neprevazutul unui camp. Daca adunam toata suferinta din trecut, nu izbuteam sa egalez pe cea de azi, care-mi parea si de o natura diferita. Ma lungisem pe un divan lung si, cu palmele lipite de obraji, asteptam cu nelinistea si teama cretinilor, care, incapabili sa mai judece, cu ochii speriati, se chircesc si asteapta... Cum a putut sa faca asta? meritam trivialitatea acestui procedeu care ma murdarea de prisos... cand fusesem atat de loial?...
A venit a doua zi abia, pe la opt dimineata. N-as putea spune cum Ii arata obrazul, cum i s-au Impletit intentiile de gesturi si explicatii, pentru ca eram asa de sfarsit, atat de departe de lume, ca, Intocmai ca un bolnav istovit de procedeele unei prea lungi operatii fara anestezie, nu asteptam decat sa vie ea, ca sa pot adormi. Depindeam de venirea ei ca de o idee fixa, ca de un semnal ca s-a sfarsit, pentru ca sa Inchid ochii numai.
I-am soptit, facand, Injumatatit, o sfortare:
- N-as mai vrea sa te vad niciodata...
M-a privit cu o ura stearsa, de rand.
- Atunci, ma gonesti?
- Nu stiu... Nu mai pot vorbi... Nu mai puteam cere nimic vointei mele...
- Asadar, ma gonesti?
- Nu pot sa-mi dau seama de nimic, si nu pot alege din mine nimic... Intelege ce vrei... Spune-mi daca ai ceva de lamurit...
A fost din nou un stalp de ura, toata, Intelegand ca lupta e mult mai grea decat o banuise ea.
- N-am nimic de lamurit...
- Nu, n-ai sa poti lamuri nimic. Poti sa mai ramai putin daca doresti... dar daca vrei sa stii, sincer, sentimentele mele, atunci pleaca neIntarziat, si-ti voi trimite eu absolut tot ce e de trimis.
Iar m-a privit cu alti ochi, rai, aparuti de din dosul ochilor ei stiuti.
- Asadar, ma gonesti?
Peste vreo cateva zile, i-am scris neted si convenabil, Intreband-o daca nu prefera sa divortam fara formalitati, fara explicatii multe, si a acceptat.
Am suferit din nou mistuitor. Ziua si noaptea (literalmente), nu puteam gandi decat la ea. Toate explicatiile, pe care i le refuzasem oarecum, mi le furnizam acum singur, construind o infinitate de ipoteze, ca un judecator de instructie maniac, bolnav.
Sa renunt la ea pentru viitor, sa schimb tot peisajul planurilor mele, sa las un drum alb In gol, mi se parea de neInlaturat si atroce.
Dar, mai ales, sufeream ca trebuia sa admit remanieri de ecuatii Intregi sufletesti.
Tot trecutul Imi aparea cu alt Inteles decat cel cu care eram obisnuit, iar una dintre cele mai dureroase operatii erau aceste concluzii pe care trebuia sa le trag pentru ceea ce fusese. Niciodata femeia aceasta nu ma iubise. Reluam tot ce a fost la Odobesti, la tara, si acum simteam ca acolo am avut dreptate, ca atunci vazusem limpede, ca seria ei aceea fusese. Nu mai exista acum pentru mine nici o placere. Era ca un doliu adanc si dureros. Daca vedeam o pereche sarutandu-se, eram ca acele mame care au pierdut un copil si vad, jucandu-se In drum, frumosi copii straini. Piesele de teatru si filmele cu dragostea, care Indura orice si pana la capat tot biruie, Imi dadeau o Inlacrimata si stupida melancolie.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Cautam din nou, In toate localurile, ca s-o vad dar daca o gaseam, plecam numaidecat, cu un cutit Infipt si ramas In piept. De zeci de ori pe zi deveneam alb ca varul, din cauza unui amanunt, care ar fi putut fi In legatura cu ea, In cea mai banala dintre convorbiri. Dealtminteri, toata suferinta asta monstruoasa Imi venea din nimic. Mici incidente care se hipertrofiau, luau proportii de catastrofe. BineInteles ca marile "scene" clasice ieseau din campul sensibilitatii mele, ca marginile unui desen privit cu o lupa prea maritoare. Cand sufeream atat din cauza unei priviri, nici nu-mi puteam Inchipui Intre mine si ea vreuna dintre aceste scene excesiv patetice, durabil aplaudate. Nu puteam vedea Intre noi o discutie ca In piesele de bulevard, cu implorari, cu explicatii, cu staruinte de a se Impaca. Rula, de pilda, chiar In zilele acelea, un film In care nevasta Isi umileste Ingrozitor barbatul, fuge de la el cu amantul, parasindu-si copiii, el o cauta In toate partile, o implora sa vie, se duce dupa ea Intr-o statie de bai mondiala, iar cand ea e parasita de amant, Isi da seama ca numai pe el, pe barbat, l-a iubit cu adevarat (?) si vine din nou acasa langa copii. Si amandoi cred ca ceea ce n-a fost cu putinta pentru trecut va fi cu putinta pentru viitor, ca seriile lor sufletesti s-au Incheiat, cand, pentru mine, o singura absenta, noaptea, de acasa, era cat tot cerul de mare, si cand odata ajunsi si Impacati, sa zicem, ar fi trebuit sa Inceapa drama trecutului. Cum mi-as fi Inchipuit, de pilda, Intre noi, o scena In care eu sa urlu zvarlind banii In fata femeii, ca In Dama cu camelii? Crescand la scara sensibilitatii mele, scena aceasta ar fi de neexprimat cu cifre, ca rezultatul dublarii boabelor de grau pentru fiecare patratel al tablei de sah.
"Omul cu sensibilitate nazdravana", Imi spunea doamna cu fata tanara si par argintiu. E drept ca sufeream, fara ca sa vada ceilalti de ce sufar, ca un reumatic care simte ploaia Inaintea celor din jurul lui. Gaseau ca sufar pentru cauze futile. Intr-un alt plan, trebuie sa fie oameni, desigur, care nu pricep ca unii sufera numai din pricina ca nu se pot spala pe dinti, sau ca n-au o carte, sau ca nu pot face cuiva un serviciu.
Intr-o zi, de pilda, ma duc la minister, la un prieten, care ma primeste, sub pretexte de aglomeratie, grabit ca pe un soi de creditor. Am crezut ca am sfarsit cu el pentru toata viata. Totusi, peste vreo doua zile, cand ne-am Intalnit, a venit la mine, ca si cand nimic nu s-ar fi Intamplat. Parea sincer (daca n-o fi avut motiv sa se schimbe Intre timp), absolut sincer. Dezolat chiar.
- Cum, draga, ai putut sa te superi din cauza ca ti-am spus, cam rastit poate, "lasa-ma acum"? Dar n-ai vazut ce era pe capul meu?... ca trebuia sa introduc atata lume la ministru?
Intelegeam ca pe el nu l-ar fi jignit, niciodata, un astfel de raspuns si ca, deci, nici nu avea de ce sa ma socoata jignit pe mine. Nu existase nimic, pentru el, ca un peisaj pentru un miop. Dar eu, care devenisem palid si care stiam ca, nici In clipele cand as fi fost dus la esafod, n-as fi spus unui prieten - fara sa fiu suparat anume, pe el, ci numai asa, din cauza ca-s prea ocupat - rastit: "Lasa-ma In pace acum!" i-am spus ca as fi facut altfel, In locul lui, dar n-a crezut.
Simteam din zi In zi, departe de femeia mea, ca voi muri, caci durerile ulceroase - acum cand nu mai puteam manca aproape deloc - devenisera de nesuportat. Slabisem Intr-un mod care ma dispera, caci facea o dovada obiectiva ca sufar din cauza femeii, si oricat as fi vrut sa ascund cu surasuri ranile orgoliului meu, nu mai puteam izbuti, din cauza asta.
Ma gandeam zi si noapte, In afara de putinele ore de somn - cand dealtfel de cele mai multe ori visam - neIntrerupt la ea, ca si cand mi se lichefiase creierul si nu mai era In stare sa schimbe "motivul", ca un pian automat, stricat, cantecul.
Intr-un timp m-am hotarat ca, de vreme ce nu puteam sa nu ma gandesc la ea In restul zilei, cel putin In anumite ore din zi sa Incerc precis sa mi-o fac absenta. Si In nadejdea ca voi influenta restul zilei, era important ca aceste doua ore hotarate sa Inceapa de dimineata. Cum ma desteptam Insa din somn, nu aveam Indestula vointa, era ceva cu adevarat peste puterile mele, caci Imi era, automat, prezent gandul ei, odata cu lumina. Dar Incepeam acest exercitiu impus cand ma aflam In baie. Cautam sa ma gandesc la altceva, iar cand imaginea ei se asocia si Incerca sa se Insaileze restului, o goneam ca pe o albina, iar daca, totusi, nu izbuteam, schimbam numaidecat obiectul gandului. Cand, Insa, nici astfel nu izbuteam Incepeam sa numar, cu Incapatanare, cu nadejdea ca niciodata vreun om nu va banui un atat de coplesitor grotesc. Mi-era rusine, In adancul intimitatii mele, ca si cand as fi suferit de o boala rusinoasa si penibila... Uneori, cand intervenea ceva vesel, aveam ragazuri de uitare, Insa caracteristic de uitare, asa ca un bolnav dupa schimbarea pansamentului, sau cand, dupa zile de ploaie, ar avea, prin fereastra Inflorita de soare, lumina In camera. Dar pe urma iar cadeam. Am Inteles, mai mult ca oricand, legatura dintre moral si trup, pentru ca era destul un incident sufletesc ca sa declanseze suferinta fizica, fiindca tot pieptul Imi era gata, supus, pentru asta. Zaceam asa, vreme dupa vreme, ca un bolnav de tifos, cu singura consolare ca nu Induram si mizeria si uraciunea fiziologica a tifosului, dar Incolo fara nici o alta deosebire. Am cunoscut barbati care, aproape cu ostentatie, aratau ca sufera din cauza femeilor, am citit versuri In care poetii se vaita cu vorbe mari ca au fost Inselati, si toti aproape Isi faceau

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

un orgoliu din aceasta suferinta din dragoste... Mie mi-era o sila imensa de mine, de parca as fi avut paduchi, si orice aluzie la aceasta suferinta mi se parea o infamie.
De aceea, Intaia mea grija a fost sa se stie ca ma preocupa alta femeie... Am Inteles atunci chinul acesta, pe care pe urma l-am vazut mult mai raspandit decat s-ar parea, al oamenilor care se simt osanditi sa se arate cu multe femei ca sa nu se bage de seama ca sufera din lipsa uneia.
Pentru proces am dat o scrisoare avocatului, prin care Imi luam toata vina asupra mea, ca sa nu ne mai Intalnim printr-un prilej direct, dar altfel as fi vrut oricand s-o Intalnesc, iar daca aflam ca a fost Intr-un restaurant de seara sau la vreun teatru, fara ca eu sa stiu, deveneam palid (n-am vrut sa iert chiar binevoitoarei si Intelegatoarei prietene, cand o data a subliniat, cu familiaritate, aceasta paloare a mea) si mi se parea ca am lipsit de la o Intalnire vitala pentru rostul existentei mele.
Ne-am Intalnit Intr-o zi la teatru. Era cu doua banci Inaintea mea. Am salutat, cand am trecut prin dreptul ei, cautand sa am un aer cat mai degajat si am facut haz exagerat de comedia neroada care se reprezenta, dealtfel, cu atat mai usor, cu cat prezenta ei, singura, era un fel de izbanda pentru mine. Eram Inca multumit ca, fiind oarecum In spatele ei, o puteam privi fara sa par ca o fac cu intentie. In schimb ea, ca sa ma vada, a trebuit sa Intoarca de vreo cateva ori capul. Cautam cu abilitate sa nu-mi Intalneasca privirea si exageram Inca veselia mea altoita.
Era Intr-o rochie neagra, de seara, oblic decoltata, care-i facea bratele lungi Inca mai albe, mai calde, plinute, voluptuos Incheiate In umeri. Gatul Ii crestea usor, cu linii suav rasucite din grumazul gol si alb, spre radacina parului, caci muschii ascunsi urcau In Incolacirea de spirala, sub pielea fara o pata, ca petala de trandafiri galbeni, a blondei.
Ca sa poata privi bine spectacolul cum se afla spre capatul bancii, sta oarecum In profil fata de mine. Fiindca Inspre sala era Intuneric, iar partea dinspre scena era luminata de rampa, capul ei avea profilul marcat (frunte pura dar nu piezisa, nas acvilin, barbie usoara) pe un fond de lumina, ca o aureola, asa cum provoaca intentionat fotografii pentru blonde, In timp ce obrazul dinspre mine era Intr-o umbra dulce ca lumina de luna. Umerii se afirmau tari, caci, prin albeata lor palida, adunau lumina, asa cum o aduna In umbra rotunjimile lucioase. Nici cei care de obicei ma plictiseau cu aluziile lor nu banuiau ca tot teatrul era In sala, nu pe scena, asa ca la spectacolele revuistice. Faptul ca ma privea era pentru mine ca o scufundare In apa vietii.
Am plecat de la teatru Insanatosit, pentru cateva zile, cel putin. Dealtminteri, orice prilej de a o vedea Imi facea bine.
Niciodata n-a aparut cu vreun barbat si, cum stiam ca trebuie sa aiba un amant, In toata nenorocirea mea Ii purtam un fel de secreta si Inmuiata recunostinta pentru acest fapt, desi eu, dimpotriva, cautam sa fiu vazut de ea numai cu femei.
Alta data, ne-am Intalnit Intr-un restaurant de noapte, dupa iesirea de la spectacol. Era Intr-o mare tovarasie de domni si doamne seriosi, frumoasa, si parea destul de vesela.
Eu privisem mai Intai pe geam, ca sa vad daca e Inauntru si sa nu fiu deci surprins de prezenta ei (asa faceam la orice restaurant si teatru), ca sa nu-i dau pe fata tulburarea mea, ci dimpotriva sa intru cu o figura de om fericit. Si sa o descopar, cu indiferenta abila si plicticoasa, abia mai tarziu. Eram Intovarasit de o tanara actrita, renumita mai mult pentru frumusetea (caligrafica si mediocra, de altfel) decat pentru talentul ei. Nevasta-mea de unde parea vorbareata, a devenit livida si s-a Intrerupt brusc. Pe urma n-a mai scos o vorba toata seara.
Cum n-avea orgoliul sa-si mascheze suferinta, a ramas aproape necontenit cu privirea asupra noastra, examinandu-mi mereu, apasat, tovarasa de masa. Cand o vedeam cat sufera, simteam ca In mine se cicatrizeaza rani (carora altfel le-ar fi trebuit luni si ani), asa, In cateva minute, cum cresc plantele sub privirea magica a fachirilor.
Dupa supeu, mi-am condus prietena acasa. Sa raman la ea, ma plictisea oarecum. Simteam asta dupa oboseala anticipata, la gandul ca va trebui sa ma Imbrac apoi si sa cobor In strada (caci trebuia sa fiu dimineata acasa). Mi se parea ca o Imbratisare a amicei mele nu merita atata oboseala. Caci, In afara de clipa cand azvarleau Intaia oara camasa de pe ele si cand aveam impresia oricum, oricand, a unei neimaginate minuni pentru simturi, aceste femei nu ma mai interesau, In urma, deloc. Mi se parea ca framant In brate manechine de lana. Mai ales aceasta actrita, pe care lumea o gasea frumoasa, mi se parea fara gust, ca de lemn vopsit. Tot ce spunea era o balabaneala plata si vorbea Intruna, Intr-un jargon de culise, probabil:
- Nu-mi da mie sa joc, ca le-as tranti o creatie, asa... Si la acest "asa", facea cu mana arcuita un gest, scurt, zvacnit, cu pumnul Inchis. Ai vazut la restaurant pe Niteasca?... Crede ca daca si-a luat masina acum...
Ma gandeam cu necaz ca, Intarziind, pierd tot mai mult timp din noaptea care mi se parea pretioasa. Avea un corp nici gras, nici slab, nici mare, nici mic, cu sanii ca niste mere de vata, fara rotunjimi nervoase, fara relief,

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

perfecta ca un nud prost fotografiat In revistele cu poze, care fac economie de cerneala.
Incepusem s-o examinez atent, cum examinezi, cand nu ti-e foame, un fel de mancare care nu-ti prea place, farfuria e putin patata, sosul e apos, carnea cu sugestii salcii.
Pe urma ne-am trezit totusi Imbratisati, asa ca animalele, dar ma Intrebam daca voi merge pana la capat. Mi-a venit In minte, o clipa, femeia din cauza careia sufeream atata.
Am Inteles, din nou, ca iubirea fizica frumoasa e o profanare. E nevoia amara de a zdrobi, de a razbi Intr-o Imbratisare, odata cu trupul framantat, si sufletul, prizonier suav In el, In clipele acelea. Si cu atat mai apriga e voluptatea acestei pangariri, cu cat mai plina de noblete e icoana rasturnata. Cauti, crescand In exasperata, In smintita Insurubare, durerile si bucuriile trecute, frumusetea luminoasa a fericirilor traite, palmuiesti devotamente de Inger lanced si gingasii Induiosatoare, jocuri de inteligenta neasemanate si melancolii zambitoare. E bucuria de a vedea, ravasita, lesinata de voluptate - prin tine - femeia draga cu sufletul zapacit de aceasta goana continua, si pe urma Incremenit In spasm, ca In fata unui miracol.
De aici nevoia atator amante si atator amanti de a striga, In clipele ultime, orori, vorbe desuchiate, ca niste masti smulse, care sa faca si mai aprig simtul, actul profanarii. Dar eu, ce sa profanez In inteligenta si In sensibilitatea de cocota ortografica a femeii de langa mine?
Ma desfac plictisit, si, ca de obicei, ma las In voia mea interioara.
Interesul sexual e nul In afara de ideea de personalitate. De aci curiozitatea, ascunsa si vaga, despre anatomia sexuala a personalitatilor de noblete si loialitate celebra. Au fost atati obsedati de sexul Mariei Antoaneta, al Lucilei Desmoulins.
Intr-o zi, la ora pranzului, prin aprilie, m-am Intalnit cu nevasta-mea Intr-o mare bacanie de pe Calea Victoriei. Ea facuse sa i se Impacheteze tot soiul de targuieli si, desi viziunea unei mese cu prietenii ei m-a facut sa sufar rasucit In mine, am salutat-o surazand.
- Sigur, cumperi atatea bunatati si pe mine nu ma inviti?
Spuneam asta In gluma, fireste, dar daca m-ar fi invitat cu adevarat, nu stiu, zau, ce as fi facut. Mi-a Intins, cu voie buna, mana subtire si moale, patrunsa de Quelques fleurs, pe atunci parfum rar.
- Nu... Nu te invit, ca nu esti cuminte...
I-am raspuns, cu dorinta evidenta de a nu aprofunda nimic:
- Eu sunt baiatul cel mai cuminte din lume, In timp ce ea comanda, celui ce o servea, patй de foie gras.
- Asta e pentru domnul...
Si razand prietenos, cu o lumina jucausa In ochi, s-a dus la casa, grabit sa plateasca, floare de primavara, In taiorul cenusiu.
Ce departe erau timpurile cand, neastamparata, avea grija sa-mi aminteasca sa nu-i uit gustarea favorita, Intre targuielile de la bacanie. Si acum, totusi, intrusiunea glumeata a ei, In meniul meu, avea un mic farmec senzual si sprinten, care m-a Inveselit.
N-am mai vazut-o vreo doua-trei saptamani. Am facut, Intrebandu-ma mereu, fel de fel de ipoteze.
Intr-o zi, un fost coleg de Universitate, bun prieten si cu mine si cu ea pe vremuri, boem si ziarist acum, Imi spunea cu nedumerire si cu oarecare intentie de acreala:
- Dragul meu, nevasta-ta e putin cam ingrata. Am Intalnit azi, la Muntele de Pietate - am eu chestiile mele acolo - pe matusa ei; amaneta un inel. Spune-i sa nu uite ca a crescut In casa acestei matusi.
Amicul meu habar n-avea de cum stau acum lucrurile.
M-am interesat, putin mai de aproape, si am aflat ca, de doua saptamani, nevasta-mea e bolnava In pat. Am facut un pachet de carti, din librarie, am ales un brat de flori si i le-am trimis cu cateva randuri, fara titlu.
"Am aflat ca esti bolnava... Imi pare nespus de rau (exageram tonul, ca sa-l creada conventional). Ai aci cateva carti, de Anatole France si Wilde, autorii d-tale favoriti, ca sa-ti treaca mai usor timpul. Ti-as fi recunoscator daca, avand nevoie de ceva, mi-ai comunica prin comisionarul care-ti aduce randurile acestea.
Cu prietenie si urari de sanatate,
S."
Am asteptat raspunsul, ros de zeci si zeci de superstitii, cum de altfel Il si trimisesem: unui anume comisionar batran negricios, cu mustata mare, care totdeauna izbutea, i-am dat scrisoarea la o anumita ora, n-am scris plicul acasa, ci direct la tutungerie, nu i-am spus sa-mi duca raspunsul acasa, caci aveam superstitia ca momentul gasirii unui plic alb, cu raspuns bun, pe masa mea, nu-l pot realiza si nici nu-l pot primi din mana servitoarei, pentru ca nu prea mi-o Inchipuiam spunandu-mi: "A venit un comisionar cu o scrisoare", iar scrisoarea sa fie totusi placuta. Ii spusesem ca voi trece peste o ora pe la locul lui de asteptare. Nu a venit decat peste doua ore. Am citit plicul, desfacut cu nervozitate, stand rezemat de bara de alama a unei vitrine cu

palarii si cravate scaldate-n lumina. Era o scrisoare tot fara titlu, ca a mea.
"Intr-adevar, sunt de vreo doua saptamani In pat, dar cred ca nu e prea grav. N-am nevoie de nimic, Iti multumesc foarte mult, dar florile si cartile mi-au facut o nespusa placere. Toti prietenii mi-au trimis, de mi-e casa plina, Insa liliacul e parca mai frumos, acum, decat oricare alta floare.
Cu multe multumiri,
E."
Am cerut amanunte comisionarului. A sunat mult, a batut la o fereastra deschisa (casa matusii e sistem "vagon", are ferestrele joase In curte) si pe urma a venit la geam o cucoana batrana. Doamna tanara era In pat: a sprijinit hartia pe o carte ca sa-mi scrie. Si dupa catva timp, cu nevoia de a-si cere iertare:
- Domnule, mi-a dat bacsis un napoleon de aur. Am spus ca mi-ati platit comisionul, dar n-a vrut sa ma lase pana n-am primit. Va spun, ca sa nu socotiti ca eu primesc bani, lasand sa creada acolo ca nu m-ati platit. Ma cunoasteti.
- Ai vazut dumneata pe fereastra? Era In pat?
- Da, domnule, pot sa va spun: un pat mare, de stejar, pentru doua persoane; deasupra, pe perete, erau doua tablouri, un domn ofiter si o doamna.
- Mai avea flori... multe In camera?
- Flori? Flori... adica flori? Nu, nu mai avea. El repeta ca sa aiba timp sa se gandeasca.
Am crezut ca ma minte, ca sa se conformeze unei dorinte pe care mi-o atribuia, asa de la el.
- Cum, omule, nu erau flori?
- Zau daca am vazut una macar... dar poate or fi fost...
- Ah, afurisita femeie, dragul meu.
M-am gandit, pana seara, daca n-ar fi trebuit sa ma duc eu si sa terminam totul printr-o Impacare. Dar mi-am spus ca nimic nu ma Indreptateste la asta, ca, de altfel, n-am nici macar elementele care sa ma faca sa cred ca ea ar primi o Impacare. Iar cand mi-am adus aminte de noaptea de februarie, mi s-a Innegrit sufletul si am Inteles ca e sfarsit pana la sfarsit.
Am trimis peste cateva zile pe una dintre surorile mele, cea nemaritata, care era mai buna prietena cu ea, sa vada ce face. Mi-a spus ca nu e alarmant bolnava, dar ca i-a facut o impresie de mizerie dureroasa. I-a repetat mereu Insa, cu staruinta, ca nu are nevoie de nimic, spera sa mearga mai bine, a vorbit despre mine cu prietenie si indiferenta, s-a interesat ce legaturi noi am. I-a spus, pe urma, ca asteapta sa se termine divortul, ca sa se marite din nou. A gasit acolo si pe Anisoara, cu care deci se Impacase.
S-a facut bine si, peste vreo saptamana, ne-am Intalnit catre zece seara pe Calea Victoriei, In dreptul cafenelei Capsa. Eu conduceam pe actrita la teatru, ea era cu Anisoara si barbatu-sau. Am salutat-o, mi-a raspuns zambind si cand, dupa zece pasi, am Intors capul, am vazut-o oprita In loc, rezemata de bara vitrinei, urmarindu-ne cu aceeasi privire de caprioara blonda, Injunghiata.
Incepusem sa am un soi de nedumeriri, care aduceau mult cu parerile de rau... Sufera atat... poate ca... In sfarsit... e atat de greu de fixat vina In dragoste.
Intr-o seara, dupa ce o cautasem prin vreo doua-trei restaurante, am renuntat la nadejdea ca as mai putea-o gasi si am ramas In tovarasia catorva prieteni, Intr-un soi de carciuma cu parc (adica grilaj de sipci vopsite cu verde, doi-trei leandri, gratar si lautari). Evident ca s-a vorbit despre femei. S-au rostit nume de neveste onorabile care merg la casele de rendez-vous (tremuram tot), s-a vorbit despre cele mai recente aventuri si amanunte din plin au fost date despre felul deosebit al catorva femei cunoscute de noi toti de "a se da". A uimit mai ales noutatea cea mai proaspata.
Intr-una din zilele trecute, un functionar superior de tot, din minister - cel care povestea dadea nume precise - se trezise chemat la telefon pe la ora sase de catre nevasta-sa, care Ii facea o adevarata scena de dragoste. Ca o neglijeaza, ca e singura acasa si nu mai poate de dorul lui, ca "sa-l mai dea naibii de minister". Directorul nostru general lesina de placere si o certa, cu o sigura de sine afectiune si Ingamfare. In realitate, femeia Ii telefona din dormitorul amantului ei, era cu totul goala, iar In tot timpul cat i-a telefonat barbatului, Isi lasa trupul patruns si framantat de vigurosul ei tovaras de aventura. Si cand la urma barbatul a crezut ca s-a Intrerupt telefonul, nu era decat sfarsitul firesc al acestei Intamplari, care reedita In forma ultramoderna celebra istorioara morala din Boccaccio. La Inceput ascultam cu respiratia rarita, framantand nodul cravatei, mutand paharul si furculita din loc. Pe urma n-am mai putut respira si eram livid ca un operat. Peste cinci minute am dat un bacsis ispititor unui chelner, sa alerge pana la hotelul vecin si sa caute, In carte, daca G. are telefon. Ma chemase si nevasta-mea, de vreo doua ori, la telefon, din casa unor prieteni. Intotdeauna istoriile astea cu femei, cand se dadeau nume autentice - nu In simpla anecdota - ma Innebuneau. Se zice ca studentii

In medicina, cand citesc Intaia oara In tratate descrise anumite cazuri, se cred si ei bolnavi de aceste maladii. Asa cum multi dintre ei care aud pe altcineva dand lamuriri despre boala de care sufera simt si ei dureri, sau se sperie multi dintre cei care viziteaza muzeele spitalelor. Cand se povesteau Intamplari despre barbatii Inselati, aveam impresia ca si mie mi s-a Intamplat la fel. N-am fost linistit nici cand chelnerul mi-a spus ca G. nu are telefon si nici nu m-am gandit decat cu oroare si dezgust la nevasta-mea si la toate femeile Intreaga saptamana care a urmat.
Pe urma, am Inceput sa uit Indestul.
In ziua de Sfantul Constantin si Elena, era la curse, tot cu Anisoara si barbatu-sau.
Dupa luni de zile, am vorbit amandoi mai Indelung, plimbandu-ne prin fata femeilor In rochii varatice, sprintene si luminoase ca niste afise colorate, care stau urcate pe grilajul alb, prelungit de la foisorul de sosire, pe dinaintea tribunei Inalte, elegante si albe ca o lebada, pana la capatul pajistii fragede. A fost o broderie de dialog aerian, amabila tachinerie si comentarii despre lumea de la curse.
Intr-o vreme, tonul a devenit mai precis.
- Mi se pare ca ai pierdut la primele curse?
- Da... se vede ca din cauza ca ma iubesti dumneata.
- Sunt tentata, atunci, sa joc si eu.
- Vrei sa stii cu adevarat daca te iubeste? Si Imi era sufletul ca o pasare grea, leganandu-se, catarata pe o ramura prea subtire. Caci ma gandeam si la mine si la amantul ei - si nu stiam cum i se angreneaza gandurile.
- Adica nu, mai bine nu joc. Incertitudinea e mai buna decat adevarul, si suradea, rasfrant In ea.
Ma gandeam ce bine i se potriveste, cat de a ei e aceasta gandire.
Cata lipsa de sensibilitate si ce acomodare grosolana Iti trebuie ca sa accepti o minciuna! Si de ce? Ce voluptate poate fi In afara de aceea a iubirii absolute prin care si restul se valorifica? Aceasta multumire a ei cu surogate, care nu pot satisface decat poftele mediocre, m-a facut sa Incerc o unda de superioritate... Si totusi:
- Dar cu certitudinea din dumneata Insati, cum te Impaci? am Intrebat-o, Invins iar de mistuitoarea Indoiala.
M-a privit surazand si s-a ferit ca si cand as fi privit In cartile ei, la joc.
- Nu stii niciodata... nu stim niciodata nimic.
A venit voinica, frumoasa si cu tot parul alb, tanara Inca, prietenoasa mea protectoare.
- Am sa-ti marturisesc o slabiciune.
- In sfarsit...
- A, nu e ceea ce crezi. Ceva mult mai grav. Imi place sa castig bani. Fie si la curse... dar nu-mi place sa ma Inghesui acolo, strivita In multimea de la ghiseu. Inghesuiala, pentru o femeie tanara, mai merge, dar o baba ca mine ar face "gen opereta". Esti dragut sa-mi iei niste bilete? si Imi Intinse numaidecat cateva hartii, ca sa nu ma ofer cumva sa platesc de la mine. Pe dumneaei am sa ti-o pazesc eu In timpul acesta.
- Sunt fara grija, caci nu ar fi In orice caz mai rau pazita de cum am pazit-o eu singur.
Pe drum, mi-a venit pofta de gluma. Am luat biletele pentru doamna argintie pe alti cai decat mi-a cerut, hotarat, daca vor castiga caii ceruti de ea, sa-i platesc de la mine, putin dealtfel, caci erau favoriti.
Pe aleea de langa paddoc, femeile, stand pe banci si aratandu-se In rochii colorate viu, ca fluturii, examinau pe cele ce treceau Intovarasite, care parca defilau Intr-o gradina publica, la promenada. Rezemata de grilajul paddocului, o cunoscuta actrita, foarte inteligenta, fermecator dezmatata si buna camarada, cauta sa ia nota de starea cailor, plimbati In acest tarc cu nume englezesc, Inainte de a li se pune seile.
- Observi - ma Intreba zambind (Ii spun de multe ori, In gluma, ca e o reclama de pasta de dinti, caci mereu rade si arata doua siruri mici de dinti desavarsiti) - cata noblete au caii acestia?... Cata eleganta neafisata? Observatia ei e dreapta: caii de curse par unui ochi nedibaci un fel de martoage slabe. Li se vad prea mult coastele si scheletul, merg obisnuit cu capul In jos, iar cand nu sunt Intaratati, par niste indivizi foarte cumsecade.
- Uite roibul asta, care merge plictisit, mirosind pamantul - si-mi arata un cal slab, dar cu muschii atat de tari si de lamuriti ca pareau si ei oase - n-a fost batut niciodata. E mai de rasa, fara Indoiala, decat stapanul lui (era un fost postavar Imbogatit din samsarlacuri) care, dealtminteri, Il si speculeaza fara mila. Da... n-a fost batut niciodata. Cati, Intre el si gloabele aratoase, care trag cu mofturi si figuri la trasuri, ar sti sa aleaga?
Si radea mereu, aratand cele doua randuri de dinti regulati si albi, ca lucrati de mana.
- Acum vreo doua luni, un prieten, a invitat la o masa, la Capsa, pe una dintre elevele de Conservator, fata foarte frumoasa, dealtfel. Ei bine, venea Intaia data, si visa de mult sa vie, dar era pur si simplu intimidata de eleganta chelnerilor In frac, desi erau acolo In sala, fara ca ea sa banuiasca, nume dintre cele mai frumoase ale societatii romanesti, plus faimosul grup de baieti care conduc toate cotilioanele Bucurestilor. Caci tocmai acela

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

era soiul ei ideal de eleganta, dupa cum pentru provinciali, tapeusele marilor palace-uri, zgomotoase, sunt alt ideal de eleganta.
- Daca vrei sa-ti completez justa dumitale observatie, da-mi voie sa constat si eu ca arhivarii singuri mai poarta mustati razboinice, ca, dealtfel, plutonierii majori In armata fac infinit mai multa impresie de militari decat ofiterii de stat-major, ca singurii care-si fac cap de intelectual: cioc, privire distinsa, par abundent si buclat, sunt profesorii secundari din tarile balcanice, pe cand, oriunde, adevaratii savanti nu sunt decat niste simpli oameni de treaba, care nici o clipa nu s-au gandit sa Imbrace uniforma intelectualitatii... Pentru ca toti cei pe care i-am enumerat noi amandoi, obsedati de o idee, se multumesc cu forma ei. Calul de trasura Imbraca uniforma presupusa a pursangelui; chelnerul, uniforma lordului Derby, ctitorul fracului negru; arhivarul, ignorand ca Napoleon n-avea mustati, uniforma razboinicului neIndurat, la fel sergentii majori si, cum ti-am spus, tot asa profesorii de liceu, uniforma pe care ei o atribuie omului de stiinta. E si adevarat Insa ca ei toti stiu ca au de-a face numai cu semeni care judeca dupa uniforma.
- Ma Intaresc In convingerea ca novicea noastra invitata s-a Indragostit de vreunul dintre chelneri. Sa stii ca ai dreptate. Dar apropo - ea spune apropo tocmai pentru ca simt ca nu e nici o legatura si Incearca nevoia sa creeze una, fie absurda - te-am vazut adineauri cum faceai suferinta cu fosta dumitale nevasta.
Mi-a Incremenit un zambet pe buze.
E un barbarism monstruos care ar scoate din mormant pe toti luptatorii limbii literare. L-au derivat cei din teatru, din frantuzeste, mai Intai Intr-o locutiune ramasa culiselor cu exclusivitate: "a face foame". Cand actrita, tanara si frumoasa, e Indragostita de un actor, tanar si frumos si el, care-i cere sa-l ia de barbat, ea Ii raspunde cu chibzuinta: "Esti nebun? vrei sa facem foame amandoi?" Acum, derivat, ea mi-l aplica mie, cu un teribil simt al grotescului. M-am crispat ca o meduza, dar radea atat de frumos, cu toti dintii, ca un miez alb de fruct exotic, ca m-am domolit Intr-o Intrebare:
- E atat de grotesc sa suferi din dragoste?
- Nu...
- Vorbesti sincer?
- Te asigur! si radea mereu.
Mi-am adus aminte ca are un baietas de vreo cinci ani, pe care-l iubeste ca o nebuna, fara sa stie sigur nici macar cine i-a fost tata, asa Incat uneori glumeste: "In modul acesta fac o buna afacere, caci nu ma va iubi decat pe mine".
- Asculta, ai vrea ca, atunci cand va fi barbat, baiatul dumitale sa fie indiferent femeilor, iar el sa aiba alte preocupari exclusive?
Mi-a raspuns neted, fara ezitare:
- Nu...
- Ai vrea sa fie iubit?
- Oh... da...
- Si sa iubeasca?
- Mai ales...
- Sa iubeasca, chiar de nu va fi iubit?
- Da... da... neaparat.
- Baga de seama, dumneata, care esti femeie, care ai fost si esti iubita, care ai Inselat poate...
- Nu "poate"... sigur.
- Ei bine, ai vrea ca fiul dumitale sa iubeasca femeile, chiar daca ar fi sa fie Inselat? Ai vrea sa sufere din dragoste? Si, cu toata dorinta de amaraciune din mine, jucand ca pe o carte pe raspunsul ei, dupa ce am luat toate masurile unei marturisiri... sincere: Baga de seama...!
A devenit serioasa, ca Intr-o pauza de drama.
- Ti-o spun din toata inima ca as vrea ca fiul meu sa fie iubit de femei, si cred ca va fi, dar Iti jur ca as vrea sa le iubeasca oricum, chiar cu riscul de a fi Inselat de ele. Si acum spune-mi pe ce cal sa joc...
I-am zambit cu o neroada recunostinta, i-am spus ca eu joc anapoda, i-am dorit castig si am plecat sa dau biletele cumparate.
Caii pe care dorise sa joace "venerabila prietena" au ramas pe drum, ca sa-mi faca mie jocul, desigur, caci aveam nevoie de succese In fata nevesti-mi, ori de care naiba ar fi fost ele. A iesit un cal aproape nejucat.
- Vai, am asteptat anume sa Imbatranesc, ca sa pot juca la curse... Si tot pierd... Acum cand nu mai pot spera nimic.
- Sunt dezolat, si nu stiu ce sfat sa va dau... Cred, In orice caz Insa ca superstitia e neIntemeiata... Caci banuiesc

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

ca ati castigat... Ia vedeti biletele din poseta.
- Calul numarul sapte? Ei nu!? De ce va mirati? Acum priviti In fata tribunei tablita indicatoare pe foisorul de la sosire... Sapte? Nu?
Rade, gadilata, uimita, rade si nevasta-mea, atrasa In jocul acesta al Intamplarii, femeie, cu tot ce e In ea femeie, justificand dorinta mea de a avea un succes. Se revarsa si trece de noi lumea tribunei si a grilajului, aspirata spre paddoc si aleea umbrita.
- Trei bilete pe numarul sapte? Dar mi se pare ca nimeni n-a jucat pe aceasta fantezista gloaba. Castig o avere. Tanarul meu prieten, trebuie sa constat ca apropierea dumitale e pretioasa femeilor... cu dumneata, chiar cand pierd, castiga.
- Chiar cand castiga... pierd, o corecteaza nevasta-mea, Ingreuind cu Inteles cuvintele, ca sa i se ierte calamburul si ca sa-i dea o anumita adancime.
Pe langa noi treceau grupuri care parca nu aveau altceva de facut decat sa ne examineze. Si faceau asta cu o lipsa de discretie uimitoare. Barbati si femei ne masurau, ca pe niste manechine care poarta confectiunile unor case de mode. Desigur ca toate grupurile se examinau Intre ele, dar nu puteam sa-mi dau seama efectiv de acest fapt decat cand noi eram obiectul lui. Tot asa, de pilda, nevasta-mea, uneori, si astazi chiar, privindu-ma In ochi, viu si cu o stralucire pasionata, Imi dadea impresia ca numai pentru mine are aceasta privire (cand sufletul i se aduna din trupul Intreg, In ochi si In obraji). Banuiam totusi ca priveste la fel si pe unii barbati straini, dar vazuta din profil figura ei nu mai avea acea pasiune nemeditata. Ar fi trebuit sa ma gasesc si eu pe directia privirii ei, ca sa pot judeca. Dar, bineInteles, asta era imposibil si a trebuit sa adaug Inca un fapt la capitolul incertitudinilor de nedezlegat ale iubirii.
Acum toata lumea se revarsa spre paddoc si aleea de castani de langa el, desprinzandu-se de grilajul alb, coborand din tribuna alba, pe scarile Inguste, aspirati toti usor, parca de o pompa nevazuta.
Eram multumit de aceasta dupa-amiaza si-mi era teama sa prelungesc Incercarea, ca jucatorului la chemin-de-fer care a batut cateva puncte si se codeste sa mearga mai departe, de frica sa nu piarda totul. Pe urma, eram chinuit de momentul despartirii, pe care nu-l puteam Inchipui, caci mi-era greu s-o vad pe ea plecand, lasandu-ma In loc. As fi avut reprezentarea fizica a parasirii si as fi suferit ca Intaia oara. Mi-am adunat rezervele de vointa si i-am luat prin surprindere mana, spunandu-i destul de gangavit si scurt:
- Sarut mainile.
Zambind mirata, cu ochii mari albastri, sculpta nervoasa grilajul alb cu umbreluta.
- Pleci?
- Nu mai stau si la ultima cursa.
- "Ai cucerit tot ce-ai avut de cucerit?" si suradea, soptind aceasta aluzie la marsul cantat la toate mitingurile la care se cerea trecerea Carpatilor.
- Ai fi putut sa ma Intrebi mai bine daca "am recucerit tot ce-am avut de recucerit".
- Ah?
- ...si atunci ti-as fi raspuns ca...
- !? Ma priveste lung.
- ...nu. Spune, ce pot sa raspund?
- Nu se stie - si surade mai nervos, mai viu, mai ironic - nu se stie niciodata.
Doamna argintie venea cu bratele pline de bancnote, pe care le tinea la piept, ca pe niste flori, starnind surasuri de prietenie si de admiratie In urma ei.
- Scumpa doamna, n-am ce-ti face, dar sotul dumitale, dupa cum vezi, mi-a platit croitoreasa pe un an de zile... Sunt sigura ca a facut-o pentru farmecul meu irezistibil. Iar ochii mari, cu pleoapele frumos Indoliate, suradeau fara sa creada.
Am privit-o precis.
- Pe cuvantul meu, doamna, ca da...
A fixat-o cald pe nevasta-mea:
- Care din noi doua sa consideram asta drept o impertinenta? Ah, dar m-am zapacit cu totul... de-am ajuns la asemenea Intrebare... Domnul asta tulbura situatiile cele mai limpezi si zapaceste pe toata lumea.
Treceau pe langa noi, plimbandu-se prin fata meselor de la bufet, doamne tinere din lumea buna, mereu In rochii deschise ca pastelurile, cu bratele goale, si domni In jacheta, cu palaria tare si binoclu atarnat de gat, aceasta alee cu pietris constituind Intre cantar, restaurant si intrarile la tribuna Jockey-Clubului un refugiu al Inaltei mondenitati, cata vreme marea multime se Inghesuia la paddoc, la ghiseuri si pe aleea castanilor. Am staruit sa plec.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Afara, In fata portii, tot campul viran, care slujea drept piata, era plin de trasuri si automobile. Altele Incepusera clasicul circuit dintre rondul al doilea si casa doctor Minovici, In lumina vie, oblica si fara putere a asfintitului. N-am gasit trasura si am pornit-o pe jos. Venea dinspre oras, In trapul maiestuos al unor armasari negri si mari, o trasura noua parca, lacuita In albastru, cu cauciucurile groase cat cele de automobil, cu pernele reliefate ca niste romburi bleumarin, fixate asa ca sa se poata rezema clientii de ele, lasand picioarele sa fie mangaiate de blana rosie, asternuta jos. Integrandu-se arcuirilor largi de lac si stofa, o femeie tanara si palida, a carei linie incomparabil eleganta relua parca motivul unduit al aripilor trasurii, parea o "Dama cu camelii" visatoare si istovita, absenta cu totul la celelalte siruri de automobile si trasuri, din care zeci de ochi cautau s-o priveasca macar In fuga. Era numai o banala si lacoma cocota, fosta servitoare, care nu cunostea Dama cu camelii nici macar din traducerea aparuta In "Biblioteca pentru toti", dar care, cu usurinta levantinilor ori a specimenelor inferioare, frumoasa, neasemanat machiata, imita la perfectie modelele ajunse aci din a treia, a patra mana (cand sensul si continutul se evaporeaza si cand imitatorul nu mai stie macar pe cine imita).
Cu cat ma apropiam de oras, aleile umbroase erau tot mai pline de lume, pana am ajuns In centrul furnicarului popular si festiv de la "Bufet".
Saptamanile urmatoare m-am simtit din ce In ce mai mult convalescent. Aceste Intrevederi cu nevasta-mea ma faceau sa suport nesfarsit mai usor ruptura si eram foarte multumit de bunul gand pe care-l avusesem, provocandu-le. Departarea nu mai era o drama unica si distrugatoare de organe, exasperata de absolutul ei, voit la Inceput, ci un sistem de acomodari.
Prezenta femeii Imi era indispensabila, ca morfina unui detracat, dar aveam norocul ca o puteam izola de orice conditii logice si, indiferent daca aveam noi motive de nemultumire ca fapte si ganduri, eu tot Ii simteam binefacerea. O saptamana dupa ce o vedeam, eram totdeauna mult mai putin obsedat de ea si aveam o senzatie de vindecare.
Dar dupa aceea, ca si cand s-ar fi strans tot dorul de ea In mine, ca raul tot dintr-un abces, simteam neaparat nevoia s-o vad. Incercam, e adevarat, noi rezistente, izbuteam pentru catava vreme, dar caderea era mai puternica. Rezistam totusi, pana In clipa cand conveneam ca trebuia s-o vad. Odata convenit acest lucru, ca si cand un zavor s-ar fi tras, nu numai ca nu mai aveam puterea de a Intarzia cat de putin, dar eram cuprins de un adevarat iures accelerat de nebunie, cand nu mai puteam judeca nimic si cand, orice s-ar fi Intamplat, trebuia s-o vad. Atunci o cautam anume Intr-o singura seara In restaurante, prin teatre, la prietene si, de vreo doua ori, chiar la ea acasa. Am gasit-o In ambele randuri cand am cautat-o la matusa ei, printr-un noroc la care nu ma asteptam, singura acasa, putand deci sa ma primeasca. Veneam totdeauna cu motive bine alese si indiferente, caci altfel nu stiu ce s-ar fi Intamplat cu mine. Aveam totusi, limpede, impresia unei probabilitati de vindecare In viitor, fireste fara sa pot preciza cat de Indepartat putea fi acest viitor. Un an, doi, sau poate mai multi.
Intr-o vreme parca Incepusem s-o uit. Descoperisem un soi de preocupari, care o lasau pe ea pe planul al doilea. Niciodata nu ajunsesem la o atat de mare putere de concentrare. Reluasem studiul apriorismului kantian, si cateva zile am avut impresia ca am gasit o explicatie menita sa revolutioneze filozofia. Era In mine un luminis egal, o claritate binefacatoare, asemeni calmului de fulg pe care-l da morfina.
Ajunsesem la concluzia ca era o greseala aceea pe care o facea Kant, deducand caracterul de universalitate si necesitate al principiilor matematicii dintr-un apriorism, oricum metafizic. Dimpotriva, ramaneam In lumea experientei si gaseam mai mult decat suficienta explicatie a universalitatii si necesitatii matematicilor In originea lor de ordin conventional. O buna parte din filozofia kantiana mi se parea prabusita prin aceasta descoperire.
Atunci am Inteles, am simtit Infiorat, ca poate exista o lume superioara dragostei si un soare interior, mult mai calm si mult mai luminos In acelasi timp. Gandeam neIntrerupt, cu o intensitate de halucinat. De la un exemplu treceam la altul si de la o descoperire la alta noua.
De ce linia dreapta e oricand si oriunde drumul cel mai scurt Intre doua puncte? Pentru ca asa am convenit sa-l numim si, daca nu ar fi asa, nu l-am numi asa. Universalitatea si necesitatea sunt ale limbajului.
Pe strada umblam aproape automat, cu toata atentia rasfranta Inauntru. Nu stiam nici pe ce strazi merg, nu auzeam nimic In jurul meu si cateodata, traversand, dam buzna peste automobile. Tot ce era raza de lumina era absorbit In interior. Lumea automata si lumea constiintei deveneau independente una de alta si Isi continuau seriile diferit. Mi s-au Intamplat si necazuri penibile, alteori numai ridicule. Caci puteam numai sa Incep seria automata, nu s-o si controlez mai departe. Dadeam, de pilda, douazeci de lei la chiosc sa iau ziarul, dar nu mai luam restul si uneori nici ziarul. Nu tineam minte nimic din ceea ce faceam. Era sa am din cauza asta un duel. Am fost oprit pe bulevard de un domn si o doamna, fosta prietena din copilarie. Am Inceput, pe

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

jumatate prezent, sa-i sarut mana ei si pe urma, continuand, i-am sarutat-o si domnului. A devenit palid, si-a tras mana brusc si m-a dezmeticit si pe mine. Abia mai tarziu lucrurile s-au lamurit. Era convins ca nevasta-sa fusese dragostea mea si ca revederea asta tarzie m-a emotionat atat de mult, ca m-am zapacit de tot. Cand adevarul era ca eu de abia luam nota, cu mijloacele de cunoastere periferica, de aceasta Intalnire.
Mai avusesem candva un fel de reverii, care aduceau cu acest soi de adanca si intensa interiorizare. Dar atunci aveau drept obiect motive fara noima: cum as cheltui un miliard, sau cum as organiza o calatorie la Polul Nord, sau, cand eram In primele clase de liceu, realizam un fel de Romanie-Mare In harta geografica refacuta dupa mine, cand nici nu banuiam razboiul care va veni.
Am descoperit Intr-o revista Insa un fragment de articol In care Giovanni Papini expunea exact aceeasi opinie despre apriorism ca si mine. A urmat iar prabusirea sufleteasca, iar golul canceros. Mai ales ca Papini nu era nici macar socotit filozof, ci ca un diletant pasionat si fantezist.
Intr-o zi, cautam sa refac ceva din prezenta femeii, scotocind prin sertarele unui mic birou, pe care-l avea In odaita ei de primire, o Incapere Ingusta, dreptunghiulara, lipita de dormitor. Cuprindea numai un divan acoperit cu scoarte, cateva acuarele, etajera de carti si biroul ei mic. Fotografii, taieturi din revistele ilustrate, scrisori de la prietene, traduceri (vrusese sa traduca Le lys rouge si nu avusese destula rabdare). Erau note de croitoreasa de asemeni, fireste raspunsuri la concursurile cu premii ale magazinelor ilustrate si tot soiul de alte nimicuri. Dealtfel, toate cartile Ii erau pline de note si scrisori uitate printre pagini. Am rasturnat, fara sa vreau, un teanc de carti si iata ca dau peste un plic, cu scrisoarea In el, pe care nu-l descoperisem In numeroasele scotociri de pana acum... Am avut un fior, ca si cand as fi pus mana pe cifrul dorit al unei taine.
"Fetito, diseara Iorgu pleaca la tara, ca e 15 februarie si trebuie sa tocmeasca oameni pentru araturi. Mi-e urat de moarte singura acasa. Vino sa mancam amandoua. Am si croitoreasa la mine, poate ca-ti tai si tu taiorul... Seara dormi la mine, daca vrei, stam toata noaptea de vorba."
Era scrisul Anisoarei. Iorgu era barbatu-sau, 15 februarie, data cand am venit de la Azuga.
Simt ca ametesc; ca mi se deschide o perspectiva uluitoare, desi dorita, ca putinta de a merge a paraliticului, culcat In fata altarului pentru maslu. Caut sa fiu cat mai linistit, ca sa pot Intelege bine. Asadar a jucat o comedie, ca sa ma pedepseasca, asadar sunt cu adevarat un tip imposibil, care complica absolut orice Intamplare, iar ea e femeia unica - si totul se poate sterge ca un vis Ingrozitor. Imi dau lacrimile si plang Incet de bucurie. Va sa zica era totusi o solutie, cand eu nu vedeam nici una...
Pe urma a Inceput banuiala ca as putea fi victima unei abile manevre. Daca scrisoarea a fost pusa cumva de curand acolo? Ea era certata, cel putin asa stiam eu atunci, cu Anisoara, de aceea nici n-am cautat-o acolo. Pe urma, data e prea saritoare In ochi, prea cu intentie: 15 februarie. Si de ce n-a spus servitoarei atunci unde se duce? De ce nu mi-a lasat un bilet? Raman Indelungata vreme ros de Indoiala. Dar pe urma singur argumentez In favoarea ei. Probabil se Impacase cu Anisoara si eu nu stiam. Ca sa aduca ulterior scrisoarea, i-ar fi trebuit prea mari complicitati si nici nu avea certitudinea ca as fi gasit-o. De asemeni, ce motiv ar fi avut sa mi-o plaseze aci? De ce sa tie sa ne Impacam? Ce interes ar fi avut? Cand mi-a refuzat primirea oricarui ajutor material si cand eu sunt cel care ma tem sa n-o pierd? Numai daca ma iubeste e explicabil demersul ei, dar atunci apare mai curand verosimila Intamplarea Insasi. Dealtfel si suferinta ei, In tot timpul acesta, suferinta care acum Imi pare absolut certa, confirma aceasta parere.
Ma Imbrac repede si pornesc spre Anisoara. Pe drum, am Insa o noua Indoiala. Daca totusi scrisoarea e Intocmita? E foarte posibil ca ea sa nu vrea sa divorteze, caci ar pierde o buna situatie materiala, iar faptul ca mi-a refuzat ajutoare pe care le putea banui modeste nu Inseamna ca e dezinteresata. Incep sa judec si atitudinea ei, ca amanta. Daca ar fi iubit, ar fi suferit atroce ca mine si ea. Ar fi avut momente de adevarata nebunie ca sa ma vada. Insa ca suferea vizibil, poate fi si din cauza ca suferea sincer la gandul ca pierde o situatie materiala. Ca aspect, suferinta sufleteasca si cea cu mobil material nu difera si e greu sa stii daca o femeie sufera ca nu-i vine amantul la rendez-vous sau ca are de platit o nota la croitoreasa. Iar daca din orgoliu Imi ascundea ca a dormit la o prietena, pentru ce atunci nu avea orgoliul sa ascunda si ca sufera, In strada sau la restaurant? Si daca aceasta suferinta era atat de mare, de ce n-a facut nici un demers sa ne Impacam? Dar daca ar fi facut acest demers, n-ar fi fost oare o dovada pentru mine ca tine la o situatie materiala? Am intrat Intr-o cafenea, am cerut o cafea si un cointreau, lasandu-ma mai departe prada framantarii din mine.
Cand mi-a raspuns prin comisionar, mi-a spus ca are casa plina de flori, deci un act de orgoliu sincer (caci nu-si putea Inchipui ca are sa fie demascata de comisionar). Daca admit In principiu acest gest, pot sa le admit atunci pe toate. Dar daca si-ar fi facut din comisionar un complice, dandu-i, dealtfel, acel napoleon de aur? Atunci de ce comisionarul mi-a spus ca i s-au dat bani si ca i-a primit, de vreme ce era complice cu ea si stia ca

n-o sa-l tradeze? Pe urma, nu i-ar fi ei frica sa n-o tradeze mai tarziu Anisoara? Dar daca amandoua au fost complice si ea o are pe vara-mea "la mana", cum se spune? Ar trebui, pe de alta parte, sa ma interesez ca sa stiu cu preciziune daca Iorgu a fost Intr-adevar la tara In ziua aceea. Dealtfel, chiar daca el a fost, era posibil ca nevasta-mea sa nu fi dormit la ei. Kant a aratat candva ca se poate demonstra, deopotriva, si ca spatiul si timpul sunt infinite, si ca sunt finite. Tot o astfel de antinomie e si faptul de a sti daca o femeie te iubeste sau nu, caci Iti poti demonstra cu usurinta, pornind de la aceleasi fapte, si ca te iubeste cu istovitoare pasiune, si ca te Insala, batjocoritoare. Numai daca nu admiti ca amandoua ipotezele sunt adevarate, si, ca teza si antiteza, se contopesc, ca sa ramanem In filozofie, In sinteza hegeliana. Doua lucruri mi s-au parut, totusi, convingatoare: ca ea n-a evitat divortul si, oricat as crede In Intamplare, faptul ca niciodata n-a fost In apropierea ei vreun barbat, chiar cand am cautat-o prin surprindere.
I-am telefonat Anisoarei ca iau seara masa la ei.
Desi mai sunt numerosi musafiri la masa, n-am rabdarea sa plece si tot timpul aducand vorba de agricultura, despre momentul cand se Incep muncile, fara sa Intreb Insa de-a dreptul, caci stiam perspicacitatea cu care se refuza barbatului orice detaliu care l-ar lamuri asupra situatiei lui, am cautat sa aflu daca Iorgu fusese Intr-adevar la tara, la 15 februarie. N-am putut afla nimic. Erau cativa oameni politici, femei din cercurile care vaneaza cancanuri si Intamplari mondene. Unul dintre comeseni, afland ca sunt nepotul lui Nae Gheorghidiu, m-a considerat cu oarecare admiratie si am avut impresia ca si ceilalti Impartasesc aceleasi sentimente. Un deputat s-a oferit sa spuie "una buna" de-a unchiului.
- O stiti pe cea mai noua a lui Nae Gheorghidiu? si - la Intrebarile Intrebatoare: care? cum? - Incepe sa povesteasca: Acum vreo catva timp, eram vreo cinci-sase insi la casieria Camerii sa ne luam diurnele pe sesiunea asta, cand Nae Gheorghidiu da cu ochii de Vasilica Savulescu de la Braila, Il stiti pe Savulescu cum e totdeauna, lanos, netuns, cu gulerul murdar, cu pantalonii cu genunchi. Gheorghidiu, de colo, privindu-l cum numara banii: "Ma, Vasilica, acum ca ai bani, mai du-te si tu la baie, ma". Da Vasilica, de colo: "Zau, ma Nae, fac baie In fiecare zi". Si serios, acesta: "Asculta, Vasilica, atunci schimba apa..."
Rad toti cu hohote, pe urma unul Intreaba daca stim ce i-a facut unui alegator al lui.
- Vine - spune povestitorul - un tip care-i cerea de doi ani sa-l numeasca In vreo slujba: "Coane Nae, acum a murit, de o jumatate de ceas, Iorgulescu de la primarie, vreau eu locul lui!" "Vrei locul lui, ma Vasiliule?" "Da, coane Nae!" "Bine, ma, uite-ti dau o scrisoare pentru primar." Si scrise primarului o carte de vizita Inchisa, In care-l ruga sa ia masura lui Ghita Vasiliu si, daca i se potriveste cosciugul, sa-i dea lui locul mortului.
Alte hohote de ras, alte exclamatii de admiratie pentru Nae Gheorghidiu. Aflu acum ca a facut Impreuna cu Lumanararu o excelenta afacere cu statul. Fabrica munitii pentru armata, foarte scump platite. Mi se pare ca niciodata n-au sa mai plece oamenii acestia. Anisoara tine acum ca Iorgu sa spuie alta buna a lui Nae Gheorghidiu. Fireste ca toti accepta si Iorgu povesteste:
- In prag, la Capsa, Nae se Intalneste cu un vag cunoscut, un tip de prin nordul Moldovei, unul Mihai Tutunaru. "Ce mai faci, Nae?" "Bine, dar tu?" "Pai sa vezi, ca am fost la Viena, ca mi-e nevasta bolnava In sanatoriu... am facut acolo un consult... ca a trebuit sa las pe soacra-mea la mosie tocmai acum cand e lucrul In toi, ca am luat In arenda si o mosioara a lui frate-meu", si da-i, si da-i... Nae, de colo, Il priveste lung, asteapta si, pe urma, mirat: "Asculta, draga, ce te-ai apucat sa-mi spui mie toate astea? Eu te-am Intrebat ce mai faci, asa cum se Intreaba. Ce, tu ai luat-o In serios?"
Alte rasete. Un tanar povesteste ca Nae Gheorghidiu are aprobata In buzunar, de catre un ministru, care fusese, e drept, numai interimar la Finante, o petitie, pentru doua vagoane de radium, predabile In gara Ocnele-Mari, cu pretul de cinci mii de lei vagonul. Celor mai multi nu le vine sa creada, dar tanarul Isi da cuvantul ca a vazut petitia si ca Nae obtine de la acest ministru acum ce vrea, numai sa nu mai arate la toata lumea aprobarea data. Eu aveam febra de nerabdare.
Abia dupa-masa, tarziu, cand lumea plecase, aducand iar vorba, am aflat ca Intr-adevar Iorgu fusese la tara la 15 februarie.
Pe urma am Intrebat de-a dreptul, cu ochii vii, pe Anisoara:
- Te rog, spune-mi, a dormit Ela In februarie la tine?
Mi-a raspuns rece, calculat:
- Nu stiu.
- Te rog, Anisoara, spune-mi... te rog mult.
Si facand pe stanjenita:
- Nu stiu... nu pot... sunt patru luni din februarie pana acum, ce vrei!...
- Totusi...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Stef, te rog, nu insista, ca nu pot sa spun nimic.
Iar Iorgu, gros, cu fata mare, stergandu-si de vin mustata groasa si scurta, nemaiputandu-se stapani:
- A dormit... draga, a dormit In vremea aceea cam de doua-trei ori, de cate ori plecam eu la mosie... o chema Anisoara, ca-i era urat singura.
E In mine o lumina care-mi umple ochii de lacrimi.
- Si de ce nu mi-ati spus pana acum?
- De unde stiam noi de ce v-ati certat? Si pe urma, naiba sa le ia de femei, ca Incurca lucrurile de nu le mai descurca nimeni. Si-a ales o scobitoare, a pus-o Intre dinti si apoi a masurat linistit farfuria cu branzeturi.
O saptamana Intreaga, o luna, a fost o betie de dureri amare transformate In bucurii tari, cum se schimba drojdiile zacatorilor In alcool. Tot trecutul Imi aparea acum clar, mai ales dupa noi explicatii, mai ales dupa fericirea ei, acum nestapanita.
Am mai ramas doua saptamani In Bucuresti, pe urma am fost concentrat si asta mi s-a parut o calamitate, dar am aranjat asa ca ea sa petreaca vara la Campulung.
Pe o strada alba, care ducea spre Mateias, gasisem la o familie, mai demult cunoscuta, o camera mare, curata, cu sofale jumatate din cuprins, iar alaturi o odaie mica, pentru bucatareasa adusa de la Bucuresti. Era destul de aproape de mine, caci de la Dambovicioara la Campulung sa tot fie treizeci si ceva de kilometri si avea deci mereu amenintarea venirilor mele neprevazute, asemeni unui rond de noapte pasional.
La Inceput eram, oarecum, Intr-un anumit sens, linistit. Imi scria ca se simte multumita, ca aerul limpede si cu miros de brad Ii face bine, mai ales dupa iarna de petreceri, ca n-a facut nici o cunostinta noua, ca e "Incantata", ca nici una din vechile noastre cunostinte nu e In Campulung.
Imi descria micile ei bucurii singuratice In aceasta statiune de vara. Sa citeasca dimineata cate o carte, pe banca, pe bulevard sau In parc, urmarind jocul copiilor, cu bonele lor, sa se duca la piata sa cumpere branzeturi, zmeura si mere, sa doarma lenesa dupa-masa; la sase, sa ia dulceata si cafeaua cu coana Atena, gazda si vechea prietena. Ca seara, uneori, facea plimbari cu Tanti si Zoica, nepoatele coanei Atena, pe bulevard, ca sa asculte muzica.
Aproape In fiecare zi, la popota, primeam cate-o scrisoare, cam cu acelasi cuprins, care ma linistea ca o binefacatoare promisiune.

ULTIMA NOAPTE DE DRAGOSTE

Dar ultima scrisoare ma chema "negresit" la Campulung, pentru sambata, sau cel mai tarziu duminica. Era o impresie tulbure, care ma nelinistea. Incercasem In toate chipurile sa obtin o permisie de doua zile, fara sa izbutesc. Pandisem ca sa gasesc In toane bune pe comandantul de batalion, cautasem sa-mi atrag laude pentru modul In care Imi conduceam plutonul si izbutisem. Aratos si cumsecade oriunde, capitanul Dimiu devenea de neInteles cand era vorba de aceasta permisie. Miercuri seara, dupa-masa, capitanul Corabu trimisese, rugat de toti, ordonanta sa-i aduca flautul si ne-a cantat cateva bucati nemtesti, de un sentimentalism luminos si catifelat, cu totul In contrast cu firea crunta si iute a acestui om, care Ingrozea pana si pe superiorii lui. La Viena, cand era ofiter In regimentul 5 vanatori, luase si lectii la conservator si era pretuit ca un adevarat artist de camarazii lui nemti. Ii facusera cadou, la plecare, dupa obiceiul regimentelor austriace, o tabachera de pret, plata, cu o potcovioara Intr-un colt, cu initialele lui Impletite, de aur, Intr-alt colt, cu semnaturile tuturor sapate, In facsimil, Inauntru. Acum capitanul Dimiu, cu mainile putin cam scurte, Incrucisate peste talia care nu mai Incapea In veston, asculta grav muzica, asemeni unui epitrop de biserica de sat, cazania. N-a zambit decat cand capitanul Floroiu, care, cu mustata batranicioasa si blonda, trecea, oarecum, drept intelectualul batalionului, a rugat pe Corabu sa cante doina, a carei executie e traditionala la flaut, ca ouale rosii la Pasti. Capitanul s-a executat si a cantat-o cu un simt al melancoliei, al dorului, aici, Intre pustiurile muntoase, crescute In noaptea rece, de ne-a coplesit pe toti.
Mi-am lungit gatul dupa Dimiu si, Incet:
- Domnule capitan, v-as ruga sa-mi dati voie sambata si duminica la Campulung. Vorbeam cu rasuflarea rarita, In soapta miloaga, aproape.
Mi-a raspuns, fara sa se uite la mine, scurt:
- Nu se poate, si a ascultat mai departe flautul.
A doua zi l-am pandit cand a aparut pe platoul de instructie, trecand de la companie la companie, cu mustata cuminte si groasa, ca un harnic arendas de la un ogor la altul. N-am putut sa-i vorbesc, caci se Incurcase In probleme de tactica, pe care le-a descurcat pe urma, simplu: "Domnule, trebuie sa-l prinzi totdeauna pe flanc",

spre deosebire de capitanul Floroiu, care expunea erudit o tema, si de capitanul Corabu, care Isi pedepsise compania, cu ofiteri cu tot, sa urce de douazeci de ori In fuga un povarnis apropiat si deci era alaturi, atent, cu Incruntare, sa vada daca i se executa ordinul.
La ora raportului, cand am venit In odaita care slujea de cancelarie batalionului, l-am gasit iar cu capitanul Floroiu, cu vreo doi sergenti de la popota. De o saptamana, socoteau mereu, cu energie tacuta, ca sa iasa la capat. Sambata trecuta, regimentul avusese inspectia generalului comandant de divizie si batalionul nostru primise ordin sa pregateasca, jos In tabara, o masa dupa cuviinta. Oamenii cladisera un umbrar de frunze proaspete, lautarii primisera vestoane noi. Vreo trei-patru, reputati ca vanatori, fusesera trimisi In munte sa aduca vreo capra neagra, caci mergea vestea ca peste prapastiile si piscurile Pietrei Craiului ar fi cateva capre negre. In realitate, vanatorii n-au adus decat o caprioara si, sub supravegherea unui comandant ofiter, care trecea drept mare mester, s-a servit spinarea de caprioara cu sos si cu ciuperci. Multa bataie de cap i-au dat mesterului camarad Insa pastravii. Bucatarul nostru era prea neslefuit ca sa poata gati o masa atat de subtire ca pastravii fripti In pesmet. Nu mai spun ca si vanatul lor a fost o problema foarte complicata. Pentru noi, mai vanam si cu granatele Savopol, ca tot nu erau bune de altceva, cu toata paza. Acum Insa, ca sa nu se sfarame carnea fina, trebuiau prinsi cu mana, pe sub pietre, In apa taioasa de rece, de la izvoarele Dambovicioarei, dar prinsi chiar In zorii zilei de sambata, pentru ca: "Asculta-ma pe mine, domnule, pastravul nu e de mancat decat viu... nici cateva ceasuri nu tine. Daca vrei sa mananci pastrav dupa cinstea lui... Si pe urma, daca nu l-ai gatit, s-a ispravit. Daca nu e untul bine Incins, nu mai e pastrav, e terci. Asta nu orice bucatar stie s-o potriveasca dupa dichisul ei, ca daca-i prost, Il usuca, dar la mijloc Il lasa crud de-ti da greata."
Explicatii care dadeau racori celor cu raspundere: "Vasiliule, frate, sa nu ne lasi". Doi insi aveau sa Ingrijeasca de ale bauturii: niste braghina vestita de pe langa Golesti, tuica de Campulung, "daca n-o gasi de Valeni", si zece sticle de sampanie, Mumm Very Dry, "caci numai de asta bea". Cascavalul proaspat de Campulung, zarzavaturi si legume, alese cu grija, cadeau In sarcina popotarului obisnuit. Dar ceea ce a dat mai multa emotie capitanilor nostri (generalul venea sa faca o inspectie In vederea Inaintarilor la gradul de maior) a fost ca a trimis vorba anume sa i se dea la Inceputul mesei doua oua fierte, numai doua, "dar daca nu se pot gasi absolut proaspete, mai bine sa se renunte"! Cata bataie de cap pe bietii oameni, ca au dat In grija unei ordonante anume supravegherea unui cuibar si tot le era teama ca s-ar putea produce vreo Incurcatura, Incat ordonanta sa dea dintre cele mai putin proaspete... Dar, In sfarsit, totul trecuse cu bine, ouale fusese Intr-adevar proaspete, iar diferitele bunatati Ingurgitate, digerate cu laude.
Acum toate cheltuielile pranzului era Indemn sa fie scoase din "economii", exact de la "ordinar", adica de la masa trupei, caci regimentul nu avea fonduri speciale. Ratiile celor care erau In permisie, ajustari de carne la cazan si ceva mai putin zahar la ceai, toate cumpanite cu chibzuinta, de la o zi la alta, trebuiau sa acopere deficitul. Am asteptat zadarnic sa se termine adunarile de cifre si cercetarea tablourilor. In cele din urma am plecat, caci am Inteles ca nu pot obtine, Intrerupand o asemenea discutie, ceea ce nu obtinusem cand se canta doina.
Dupa-masa ne-a chemat sa ne Imparta niste brosuri trimise de la regiment. Erau cateva cartulii subtiri, tiparite prost, pe hartie de jurnal, cu coperte verzi sau galbene, ca "legea chiriasilor", de pilda. Noi Invataminte de pe frontul occidental se numea una. Alta: Rolul artileriei In razboiul actual. In sfarsit, o a treia: Notele unui capitan din armata germana. Cate un capitan sau maior, din birourile statului-major, traducea si tiparea astfel de brosuri, fie ca-l interesau, fie ca voia sa arate ca are de lucru, dar nimeni nu le dadea nici o importanta, si, trimise la corpurile de trupa, zaceau prafuite In pachete, ca teancurile de brosuri patriotice prin pivnitele prefecturilor. Din cand In cand, "ca sa se descarce", aghiotantii de regimente le distribuiau la ofiteri. La drept vorbind, ele ar fi trebuit sa fie citite de catre generali si state-majore, caci era vorba de Invataminte pentru conducere, la Inceput, iar eu si cu Orisan eram convinsi si chiar uimiti de seriozitatea cu care se documenteaza ofiterimea noastra superioara - caci aceste cartulii erau cu adevarat extrem de interesante - dar mai tarziu am Inteles ca supraevaluasem anumite inteligente. Deci, In timp ce luam bucuros brosurile:
- Domnule capitan, vream sa va rog, ca si-aseara, pentru o permisie de doua zile la Campulung... Am acolo...
- Dragul meu, Imi pare rau, dar nu se poate, ce sa-ti fac?
- Domnule capitan, nici nu va Inchipuiti ce serviciu mi-ati face...
- Cum sa nu stiu... stiu... dar nu se poate...
Aseara, la popota, In sfarsit, a fost a treia Incercare, mai nefericita decat toate. Eram cu gura arsa, cu ochii tari In cap, caci simteam ca nu voi putea fi la Campulung decat dezertand si, prevazand toata nenorocirea, eram totusi hotarat sa dezertez. Toata noaptea m-am framantat mistuitor.
Iata, au Inceput sa se albeasca ferestrele, In casa Intunericul se rareste ca un praf si eu n-am Inchis Inca ochii.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Cearta cu Corabu mi se pare stearsa.
- Dom sublocotenent, va cheama dom capitan Dimiu... a venit dupa dumneavoastra Nistor Oancea.
Capitanul Dimiu e In camasa de noapte taraneasca si In papuci.
- Domnule... vrei sa pleci la Campulung?... Ai treaba acolo?
- Domnule capitan, trebuie sa ma duc negresit...
Tace Indelung, pe ganduri, ca si cand m-ar fi chemat doar asa, ca sa-mi puie o Intrebare acolo, si numai dupa un timp:
- Deh! domnule...
- Domnule capitan...
Acum soldatul Ii aduce pe masa taraneasca, acoperita cu panza de casa, o dulceata si o cafea neagra.
- Mai adu o dulceata, Gligore, si o cafea pentru domnul sublocotenent. Si, Intorcandu-se spre mine: Eu m-am deprins sa ma scol de dimineata si asta e "cafeaua mea cu lapte".
Ma masoara din cap pana In picioare si iar tace. Il masor si eu Incercand sa ghicesc ce ganduri are, ba sunt ispitit sa-i dau branci, Inspre cel bun.
- De, domnule... stiu eu ce sa fac?... Deh... i-am spus-o si lui Orisan aseara. E ordinul regimentului sa nu paraseasca nimeni unitatea. Uite ce... Ia un om cu dumneata, care stie sa te duca pe deasupra, sa ocolesti Dambovicioara, dai drept In soseaua mare, ca sa nu Intalnesti pe nimeni de la regiment. Dar si daca te Intalneste cineva, sa spui ca te-am trimis sa faci o recunoastere spre Rucar.
Am crezut ca irumpe totul In mine de atata frenezie.
- Domnule capitan, n-aveti nici o grija.
As fi vrut sa trec pe la Orisan sa-i multumesc, dar mi-era sa nu Intarzii. Probabil ca aseara, la popota, au discutat cu totii Intamplarea, datorita lui.
Am luat un soldat care stia drumul peste culme si am pornit-o asa cum ma gaseam.
Mai Intai spre Giuvala, urcand Incet, pe urma am ocolit, vaslind peste pasuni si faneturi, pana deasupra soselei mari. Era un soare viu, ca de cristal apos si cu raze evidente, care dadea reverberatii umede culmilor stancoase si facea proaspat verdele vegetal. Roua se uscase, dar tot mai dainuia cat sa ne ude Incaltamintea. Muntii cei mari, priviti cum veneau amenintatori spre noi, de sus, cresteau, desfiintand departarea. In stanga, Ghimbavul, nemaipomenit de masiva moschee de piatra (pe langa ea, Sfanta Sofia sa para jucarie de copii), are de jur Imprejurul cupolei de piatra povarnisurile de sute de metri, drepte ca niste pereti din care Insa creste o vegetatie de stanci, ici-colo amestecata cu cea de brazi. Aceste povarnisuri sunt atat de apropiate de cele ale muntilor vecini, numai cativa metri uneori, ca fundul prapastiilor, cu paraiele lor, n-au vazut de cand e lumea, niciodata, soarele... ici-colo, nici lumina lunii. Povarnisurile acestui munte, necercetate de nimeni, l-au facut un adevarat cuib de ursi.
La dreapta, apropiata, marita Inca, Piatra Craiului, cu aspectul ei de dom gotic, de stanca dantelata; iar In fund, alergand puternic si acoperitor spre noi, umpland jumatate din vedere, Papusa, unul dintre muntii mari ai tarii, deasupra Iezerului, pare, ca sa completam tripticul impresiilor acestea, o turla deasupra unei Inalte si lungi biserici romanesti. In valea dintre acesti munti e Dambovita cu paraiele ei, luptand cu stancile ca sa razbata, bolovanindu-se, stralucind la ocolurile Insorite, ca argintul, mai ales langa podul alb de piatra, asemeni totusi celor din Bucuresti. Prabusite In adancul larg, damburi Impadurite, coline si plaiuri cu fanete (ca acela unde ne gasim acum), ici-colo casute si, In sfarsit, sarpele alb al soselei dau continut vaii. Fanetele sunt Impartite prin mari poligoane neregulate de garduri mici de bolovani, dupa proprietarii lor. In mijloc, Inchise In tarcuri, ca niste oi prea mari, capitele de fan de la al doilea cosit. Aerul e rar, miresmat de rasina de brad, de fan copt, de fragi trecuti la vremea asta, si ameteste, tare ca drojdia. Lacustele ne sar din cale, sprintene ca si dimineata asta Intreaga.
Sa fii acum aici, fata draga, lungita langa mine, pe o capita de fan asternuta jos, sa privesti cerul Inalt si proaspat, departe de "banda" si de meschinariile saloanelor, sa respiram aci adanc si sa-ti Incalzeasca trupul plin soarele, sa-l Incinga pana In miezul zilei, asa cum Incinge, vara, de la facerea lumii, toata privelistea de aici. Daca nu raman, e ca trebuie sa ajung mai curand - fie si acolo - sa-ti prind mijlocul viu Intre bratele mele cu coatele lipite de solduri.
Am Inceput, fireste, iar, sa merg Intins, caci daca suferisem pana sa obtin Invoirea, acum paream scapat ca dintr-o prastie si nebunia revederii crestea In mine ca un spasm, pe care nimic nu l-ar mai fi putut opri pana la istovirea lui.
Un muntean In itari si camasa, cu palarie "ungureasca" pe cap, se opreste din plimbarea coasei, ca sa ne arate un drum mai scurt. Langa el, o femeie voinica, tanara, cu picioarele In iarba umeda, goale pana sub genunchi,

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

cu carnea pietroasa, cu aceeasi palarie de pasla neagra barbateasca pe cap, ne priveste mirata. Are soldurile puternice si sanii ca puii Inchisi In camasa Invarstata cu negru. Intr-un mar salbatic, cu fructe Inchircite si multe ca zarzarele, au spanzurat o desaga cu merinde.

Marioara dintre munti... mai
Si-ai fost draguta la multi... mai
Mi-ai fost draguta si mie... mai...
Pana la Sfanta Marie... mai...

Asa trebuie sa i se fi cantat femeii acesteia vanjoase, facuta pentru luptat cu ea - mamei ei, bunicei ei. Pana la Sfanta Marie... Pana poimaine...
Grabim iar pasul, caci soarele a Inceput sa urce. Cu cat ne apropiem de sat, de o parte si de alta a soselei, sunt acum gardurile de uluc ascutite ca sagetile, toate la fel si care Inchid livezile de pruni. Gatrosi si codobature isterice zboara de ici-colo peste pietre de rau, peste pomi.
Ajuns Inca dimineata In piata Rucarului, simteam ca mi se dilata inima, cautand o trasura pentru Campulung. Neveste cu cosulete ca niste caldaruse de rachita, pline cu zmeura culeasa din coclauri stancosi, pe unde Intarzia, nu banuiau ce neliniste facea sa-mi arda privirea. Munteni frumosi si muntence umblau forfota targuind, asa de curat proaspeti In portul alb-negru, ca pareau figuranti de teatru daca n-ar fi fost de jur-Imprejurul acestui sat culmile verzi sau stancoase, stralucitoare toate de oglinda Inrourata, albastra, a cerului si aurul luminii de dimineata. Simteam In mine acea vaga importanta, pe care, indiferent de alte sentimente, o simte In timpul pregatirilor cel care are sa se supuie unei operatii, Intr-o zi frumoasa. Rezemat de bara de fier a micului chei de piatra, priveam apa dumnezeiesc de limpede, facuta anume pentru cresterea si bucuria pastravilor parca, rostogolindu-se peste pietroaie, auzeam uruitul ferastraielor care taiau In lung busteni si zambeam gandind la trupul gol si auriu al nevesti-mi, In asternutul alb, pe sofaua de la Campulung. Pentru ce viata, pentru ce nebunia acestei organizari sociale contrariaza fericiri atat de firesti? si pe care le dorim atat de mult?...
Treceam uruind podul de lemn, lung de tot si negru cu picioarele lui multe, ca un gandac nesfarsit peste Dambovita, desfacuta In suvoaie, Incarcata de busteni cojiti, bolovani si pietris. Dupa Dragoslavele, alaturi de carele lungi de 8-10 metri, cu busteni (caci au osiile desfacute de leagan si rotile mutate la un capat si la celalalt al celor trei trunchiuri de brad menite caratului), Intalnim adesea femei calare pe cai mici, cu sei mari de lemn, acoperite cu blana de oaie, mereu cu palariute negre, uneori peste marame, cu ii, Inflorite altite si cu sabace, In opinci scortoase.
Spre Mateias, soseaua pietruita varos urca Intortocheat, pare ca da uneori In gol, Intr-o apa a cerului, pentru ca, trecut de ocol, valea sa se pravaleasca jos de tot, cu drumuri si sate acolo, In fundul larg al ei.
Am ajuns aproape de amiaza. Intr-un pavilion In gradina, ni se aseza masa, dar pana la ora pranzului am iesit In oras si ne-am plimbat pe bulevard. Am fost Induiosat de bucurie cand am vazut ca pe nevasta-mea n-o saluta nimeni. Aveam orgoliul secret de a fi posesorul unui exemplar a carui raritate trecatorii n-o banuiau decat vag, dupa frumusetea femeii, fara sa stie amara voluptate a vietii noastre sufletesti. Era In aceasta plimbare de amanti prin marea multime ceva din plimbarea unor ofiteri superiori, Imbracati civil, pe care soldatii, daca ar fi stiut cine sunt, i-ar fi salutat Inlemniti.
Amiaza era Involata si lumina fierbea, ca In cupa sampania rece.
Prin fata gradinii publice, multimea vilegiaturistilor In haine si rochii deschise ca de Pasti se Imbulzea primavaratica. S-a oprit mirata, ca o fetita, In fata unei fantani tasnitoare, pe umbrele de apa ale careia, un savant localnic, probabil, avusese ideea sa arunce o minge de tinichea vopsita, care juca neobosita. Am trecut prin piata cu gramezi de mere, pere si prune, cosulete cu zmeura si mure, asezate pe tarabe aliniate ca soldatii. Untul era adus In putineiul cat o donicioara In care a fost batut. De acolo, ne-am dus spre parcul bailor, prin orasul cu casele luminoase, parca In fiecare noapte spalate de ploaie sau de roua, ceea ce nu Impiedica soarele de amiaza sa fie viu si neastamparat. Pe aleile cu brazi si molifti, cu copii care alergau si batrani care jucau table, asteptandu-si randul la baie, ne-am plimbat si noi, pana In albia nesfarsit revarsata, cu prundisuri si suvoaie Impletite, a Raului Targului. Nu vream sa cunosc pe nimeni, nu exista pentru mine decat femeia aceasta cu rochie de culoarea caisei, cu bratele goale, lungi si plinute, pe care In fiecare clipa eram isptit sa-mi alipesc podul palmelor. Pe podetul de lemn, care e la intrarea In parc, peste paraias, s-a oprit sa cerceteze mirata moara mica si scocul ei de lemn, cu muschi verde. O priveam eu, si o privea toata lumea, pe femeia asta Intoarsa cu spatele la noi, a carei silueta aurie toata parca dadea Inca racoare privelistii rustice. Cand a Intors

ochii albastri, erau tot asa de limpezi ca apa care gonea peste podeala cu muschi verde. Masa ne astepta In chioscul din fundul gradinii, proaspata si ademenitoare, cu supa de pasare, pui fripti, branzeturi si zmeura, cu vizita - oprita In prag si curioasa - a doamnei Atena, care vrea sa afle ce facem pe granita. Pe urma am fost singuri.
Simteam un val de recunostinta umilita pentru femeia aceasta care n-avusese macar curiozitatea sa se intereseze de ceilalti oameni. Mi se parea concludenta aceasta atitudine a ei... si-mi reprosam neIncrederea si nelinistea de altadata. Simteam voluptatea unei posesiuni depline a trupului si a sufletului ei.
Siesta, In oraselul obosit de aerul tare al diminetii si cu perdelutele trase pretutindeni, a fost pentru noi o dupa-amiaza de istoviri exasperate si de bucurii, care, desi asteptate, erau cu atat mai pretuite. Negresit, trupul alb-auriu al acestei femei nu era fara cusur. Evitand sa aiba un copil ca sa nu-si diformeze corpul, din cauza brutalitatii tratamentului ajunsese la rezultat opus. Cand eram furios si sufeream din pricina ei, simteam un fel de drojdie de satisfactie ca sanii, nici chiar atunci cand era culcata pe spate, nu mai aveau acea elasticitate dura de fructe, ca acum, cand se marisera, alunecau usor, fireste prea putin, Inspre coaste fara sa mai afirme neastamparata mura, ca un sigiliu al voluptatii, din varful lor. Plinul soldurilor nu mai avea liniile de lira de la Inceput si era ciudata corespondenta Intre impresia aceasta de scadere, de atrofiere pura a lor si Inflorirea molatica a sanilor. Muschii coapselor, care erau, In zilele dintai, Intinsi, semet, de la genunchi pana la sold, acum se relaxau, mai catifelati, mai dulci la pipait, imperceptibil, spre interiorul picioarelor. Dar atat de inexplicabile sunt Intortocherile iubirii, ca acum, cand o simteam Induiosat alaturi, tocmai aceste scaderi erau pentru mine prilejuri de voluptate. Imi placeau, parca mai mult ca oricand, acesti sani molatici si ascultatori, care Imi umpleau, cu greutatea lor draga, palmele, luandu-le forma, si Imi lipeam, cu o dureroasa bucurie, obrajii de coapsele cu fragezimi molcome de petale, care altadata tresareau elastice si nervoase.
Vorbisem putin de tot, Intreaga dupa-amiaza, caci simteam ca vorbele, fata de gesturi si prezenta, erau de prisos, ca hartiile moneta In tarile cu acoperire totala In aur. Candva Insa, nevasta-mea duse mana la capatai, lua din tabachera o tigara, o puse In varful unei tigarete si o aprinse ganditoare, cu chibritul. Gestul acesta avea o eleganta, acum naturala, dar la Inceput trebuie sa fi fost socotit de ea, cu convingere, ca un semn de "distinctie". Acum nu era, mai aproape vorbind, decat un gest de acreala distinsa. Era un gest absolut marunt, dar parca ar fi trecut un nor stupid peste toata voluptatea.
As fi vrut sa nu mi se Intunece figura si nu puteam rezista.
In zilele noastre de dragoste adevarata, nevasta-mea n-avea niciodata, goala, poze de eleganta studiata. Frumusetea ei era toata spontaneitate si miscare. Trantea cu picioarele In perne, se Inghesuia sau se rasucea ca sa-si caute ciorapii si orice miscare a ei crea o atitudine de nud In pictura, neasemanat de frumos, de care ea nu-si dadea seama. Ca sa ia o tigara ca acum, si-ar fi rasucit mijlocul, sau ar fi Intins amandoua bratele, sau ar fi facut orice alta miscare, dar gestul acesta "distins" ma Imbolnavea prin sugestiile lui. N-aveam nici o dovada ca ma Insela, dar aveam acum certitudinea ca acest gest vine dintr-o deprindere de a poza goala, de "a face impresie", de care ea nu-si mai da seama, si care era revelator pentru ceea ce nu stiam eu. Pe urma nevasta-mea se socotise, pana la raidurile noastre mondene, inferioara mie si asta se simtea din modul In care se purta In fata mea si fata de mine. Mai tarziu, pare-se, a descoperit ca nestiinta mea la dans e o inferioritate, ca neglijenta (relativa, foarte relativa) In Imbracaminte e un fel de dovada de "lipsa de rasa", cand comparatia se impunea cu cei pe care ea si prietenele ei Ii numeau Intre ele "tirпs a quatre пpingles". Acum, In acreala blazata a gestului ei, In poza independenta cu care aprindea, cu degetele Intarziat resfirate, chibritul, vedeam o noua Intarire a banuielii ca sunt Inselat. In lumea ei, asemenea atitudini trebuie sa fie foarte pretuite...
- Asculta, Stef, voi ce faceti acolo, pe granita? Va pregatiti de razboi?
I-am raspuns, sarutandu-i pentru mine umarul rotund, ca nu facem nici o pregatire si ca, de altfel, sunt sigur ca nu vom intra In razboi.
- De unde... acum e absolut sigur, dragul meu, maine e consiliu de coroana, si se Inveli iar Intr-o rotocoala importanta de fum...
I-am aratat ca au mai fost consilii de coroana, ca nu e nici un pericol.
- Mai bine... ah, ce bine ar fi sa se termine odata povestea asta... Nu ti-e frica sa mergi la razboi?
Eu ma gandeam ca as fi Innebunit de teama s-o las pe ea cu absoluta certitudine ca n-are nici un control. Toata fata mi s-a crispat, Intunecat de gandul acesta.
A bagat de seama si m-a Intrebat numaidecat:
- Ti-e frica Intr-adevar?
In clipa asta am simtit ca voi dezerta pentru trei zile, orice s-ar Intampla cu mine, ca sa viu prin surprindere sa vad ce face. I-am raspuns ca nu stiu, ca nu m-am gandit la asta. Adevarul e Insa ca ma gandisem. De multe ori

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

imaginam cate o batalie si ma vedeam conducandu-mi plutonul cu o bravura atat de extraordinara, Incat toti sefii mei sa se entuziasmeze. De pilda, sa merg In picioare pe tot campul cu oameni culcati. Sa pot fi vazut de departe cu binoclul, iar acasa, peste cateva zile, toata lumea sa fie uimita de ispravile mele, sa am un fel de legenda, iar nevasta-mea sa protesteze usor si orgolios, cand toata lumea Ii va vorbi despre purtarea mea In razboi.
- A, nu-l stiti?... E un nebun si jumatate... I-am spus sa se astampere, ca nu vreau sa ma lase vaduva.
Si totusi, cand visam noaptea ca iau parte la lupte, eram ca paralizat de groaza.
Cu mana sub sanul cald al femeii, cautam acum sa descifrez, In ritmul ei interior, ce gandeste.
- Asculta, Stef, tu stii ca daca, Doamne fereste, mori In razboi, situatia mea e foarte nelamurita?
Am Inceput sa zambesc, pe jumatate ironic, dar pe jumatate mirat de preocuparile ei - si i-am soptit In ureche ca un secret cald:
- Daca n-ai vrut sa ai copii...
- Eu? Tu n-ai vrut, de ce ma acuzi acum pe mine?
Am privit-o, mirat de lipsa ei de memorie, de usurinta cu care, adevarata femeie, trecea peste logica.
Am sarutat-o pe coltul gurii.
- De ce esti Ingrijorata? Tu stii ca voi face un testament.
- Chiar cu testament. Va trebui, cine stie, sa ma judec cu mama ta, cu rudele tale.
Eram mirat:
- Atunci, ce vrei?
Mi-a cuprins umerii cu o feminitate apriga si m-a privit de aproape.
- Asculta, Stef, trece o parte din lirele englezesti de la Banca Generala pe numele meu.
Am Inteles, mort, tot talcul acestei zile infame. In timpul razboiului, In ziarele frantuzesti, la mica publicitate, apareau anunturile spionilor germani In limbaj convenit. Si anuntul urmator:
"De Inchiriat apartament mare, sapte odai, din cauza plecarii. Adresati ziar 235".
Insemna In realitate:
"Ieri au trecut spre gara Amiens sapte regimente cu destinatie necunoscuta. Planul 653 expediat prin agentul H33."
Asa Imi aparea mie, avand cu totul alt Inteles, aceasta zi de dragoste prea aratoasa.
Am tacut Indelung, cu Incapatanare, si cand ea a staruit, a izbucnit cearta. Mi-a reprosat egoismul meu, mi-a aratat ca m-a iubit si cand eram sarac si ca acum ma Ingrijoreaza atat de putin soarta ei. I-am repetat ca Ii voi lasa prin testament tot, dar ea insista, cu manie si dispret, abia stapanit, sa-i fac donatia.
Pentru mine, dragostea aceasta era o lupta neIntrerupta, In care eram vesnic de veghe, cu toate simturile la panda, gata sa previu orice pericol.
Am Inteles dintr-o data, deci, ce vrea femeia. Dorea, fara Indoiala, ca, adapostita de griji, sa se desparta de mine.
M-a cuprins o furie abia stapanita. Priveam cu ura si dispret corpul acesta amenintat de Imbatranire timpurie, care vrea sa mi se sustraga, sa mi se Instraineze. Desigur a simtit asta, caci imediat a tras cearsaful pe ea, si-a sprijinit capul pe brat si a Inceput, sau a Incercat, sa planga:
- Nu mi-as fi Inchipuit niciodata ca am sa ajung sa fiu tratata astfel. Si de catre cine? De catre acela pe care-l ador, pentru care-mi sacrific prieteniile.
Vulgaritatea frazei nu m-a surprins, caci acum o vedeam aservita stilului vulgar al lumii pe care o admira.
Ba chiar, mi-am dat seama ca Inca as putea sa-l gandesc cu alt Inteles. "Sa sufar eu atat din cauza unui bou, care nici nu stie sa danseze si cand e alaturi de mine, la restaurant, ma plictiseste cu mutrele lui tampite..." Sau catre amant: "Draga, am sa-ncerc totul, dar nu stii ce Incapatanat e dobitocul ala? Parca eu nu as vrea sa fim amandoi, singuri In strainatate?"
Mi-a reprosat apoi o multime de gesturi nedelicate din trecut, jignirile ei, a facut profetii In ceea ce priveste purtarea familiei mele, si, In tot ce spunea, eu nu vedeam decat furia de animal care nu izbuteste sa obtina ceea ce Ii vor simturile.
Batai In usa au rasunat Inauntru ca intrarea materiala a unui spirit.
- Ei, somnorosilor, Imbracati-va, ca a Inceput lumea sa iasa la plimbare pe bulevard.
Era coana Atena, care "frola" In modul acesta prezenta mea In casa ei si ne sublinia calitatea de amanti.
M-am Imbracat, tacand cu ostilitate, si am lasat-o manioasa si Imbufnata pe asternutul sofalei.
Lumina soarelui Isi pierduse taria, avea acum prelungi clinuri galbenii, de asfintit. Pe strada Intortocheata si pavata cu bolovani de munte, grupuri de vilegiaturisti coborau spre parc si bulevard. Erau fete si femei tinere,

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

In rochii albe, usoare, cu voaluri spumoase pe umeri, ofiteri, liceeni, fete de scoala (backfischuri pe vremea aceea), care coborau din toate directiile spre centrul orasului, ca spre un rendez-vous general. Pe urma se Inghesuiau toti, defiland unii prin fata altora, remarcandu-se sau nu, provocand sau prelungind mici discutii cu surasuri si priviri.
La colt, m-am lovit fata In fata cu un grup, care, In alb si cu pantofi fara toc (si cei doi baieti si cele doua fete brune), mergeau fiecare, purtandu-si rachetele ca o solie, la tenis.
M-am oprit la o masa, pe trotuarul din fata cofetariei, si am cerut un lichior, privind fara interes multimea care se gramadea pana si printre mese, cand, am Inghetat: pe partea cealalta a bulevardului trecea G. Intr-un costum de culoarea nisipului, parca nou, cu cravata rosie, In capul gol. Cu mustata mica neagra, cu obrazul ras proaspat si pudrat, cu mersul elastic, atragea luarea-aminte a tuturor. Nu ma mai Indoiam acum, venise pentru ea aici, Ii era deci sigur amant. Poate ca Impreuna hotarasera chemarea mea de pe granita, pentru actul de donatie.
Parca din tot corpul s-a scurs sangele din mine, prin picioare, In pamant. Aveam impresia ca am devenit ud, neputincios si bolnav. Era In sufletul meu ca un peisaj nou, ca ajungerea trenului Intr-o statie de ocna. Stateam asa, parasit, paralizat, fara sa pot gandi nimic. Totul era amortit In mine. Pe urma mi-am spus ca trebuie sa-i omor.
M-am dus acasa ca un somnambul, fara sa vad si sa aud nimic din jurul meu, fara sa stiu nici In amintire, acum, ce era In strazile pline de lume straina, ca o figuratie. Ea era Inca acasa. I-am spus ca m-am Intalnit cu colonelul, care mi-a dat ordin sa plec imediat la regiment. Ma privea nedumerita, suspectand aceasta brusca hotarare.
- Spuneai ca de-abia ai plecat? Ca tocmai ai ocolit Dambovicioara, ca sa nu-l Intalnesti pe colonel. Ce sa caute aici?
A trebuit sa afirm cu graba, surprins de aceasta tinere de minte a ei:
- E aici In Campulung. Era cu Inca un ofiter de la divizie... M-a chemat si mi-a spus ca neaparat, asta-seara Inca, sa fiu la regiment.
Mi-am Incins sabia, mi-am verificat steyerul de buzunar, am sarutat-o chiar, pe aceasta femeie care nu mai era a mea, care era a mortii. Am privit-o cu indiferenta cu care privesti un tablou. Si frumusetea ei blonda era acum de reproducere In culori, vreau sa spun ca avea ceva uscat, fara viata, asa cum e diferenta Intre culoarea uleioasa si grea a tabloului original si Intre luciul banal al cromolitografiei.
Imi spuneam, In gand, cu simplitate: voi fi dus In fata juratilor. Totdeauna am avut obsesia lor si acum ma vedeam ajuns acolo, ca si cand, Inca de cand eram mic, primisem un bilet cu destinatia asta. Nici un moment Insa nu m-am gandit sa ma sinucid si eu. Femeia aceasta, omul acesta ma mintisera, jucasera cu mine o comedie sinistra al carei sfarsit nu putea fi decat pedeapsa lor.
Si, cu acelasi automatism de om purtat de o idee fixa, am pornit-o pe strada bolovanoasa In jos.
Pe bulevard, cred, ma opreste o voce scurta si taioasa:
- Domnule sublocotenent...
Era locotenentul-colonel, ajutorul comandantului.
- Dumneata esti din **? si-mi spuse numele regimentului. Nu vorbisem, de aproape, niciodata amandoi. Ce cauti aici?
M-am gandit la tot raul pe care puteam sa-l fac comandantului de batalion si am marturisit ca, fiind trimis la Rucar, m-am abatut pana aici.
- Am dat ordin sa nu-si paraseasca nimeni unitatea. Ai sa pleci imediat la Dambovicioara.
Cat timp eu conduceam lumea, o conduceam In mod logic. Acum, eram la deriva unor puteri superioare mie si nici o Intamplare nu ma mai putea mira. Aceasta Intalnire cu colonelul, pe care o mintisem cu un sfert de ora mai Inainte, nu facea decat sa-mi Intareasca si mai mult convingerea amortita ca tot ce e de Intamplat trebuie sa se Intample.
M-am Inchis Intr-o camera de hotel, la capatul micului bulevard si cum cladirea, veche, era latura curmezisa la capatul lui, de la fereastra priveam In plin, In fata, multimea care se plimba. Am tras perdeaua, am spionat cateva clipe si pe urma m-am lungit pe patul destul de murdar, cu cuvertura ieftina si perna prea mica.
Fac, cu o plictiseala indiferenta, planul razbunarii. La ora zece ma voi ascunde pe o ulita vecina, de unde pot supraveghea intrarea si iesirea din casa. Daca ea pleaca de-acasa, o voi urmari pana la locuinta lui. Daca vine el la ea, voi bate Intai, iar daca nu mi se va deschide imediat, voi sparge usa si pe urma ce va fi voi vedea. Daca pana la miezul noptii nu va fi nici una, nici alta, voi merge acasa si trebuie s-o gasesc culcata, caci mi-a spus ca se culca devreme si deci minciuna e un indiciu de vinovatie. Inseamna, nu-i asa? ca e la amant. Dar

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

cum sa gasesc locuinta lui? M-am gandit sa trimit pe cineva sa afle adresa, Imi dau seama Insa ca e o copilarie. Dealtfel, am certitudinea ca el va veni la ea. Bataia In usa a coanei Atena, reamintita, mi se pare acum suspecta, asa ca un soi de exces de zel cu Inteles.
Beam un pahar gros de apa verde si vroiam sa pun revolverul pe masuta de noapte, cand aud batai sfioase In usa. Chelnerul Imi spune ca ma cheama cineva numaidecat jos. Nu pricep nimic si cobor.
E colonelul.
- Haide, domnule, la regiment. Ce mai Intarzii? E ordinul grupului de acoperire ca maine absolut toata lumea sa fie prezenta la unitati. N-ai sa ai trasura. Te duc pana la Dambovicioara si de-acolo o iei pe jos. Maine In zori esti la companie.
Nu mai simt oboseala. Imi ard acum ochii, tari In cap, si de abia ma stapanesc.
- Domnule colonel, mi-e imposibil sa merg acum, mai lasati-ma... Voi veni la noapte.
- Ce la noapte, domnule? Vii cu mine sau te arestez imediat.
Ma cuprinde o agitatie cumplita. Simt ca Innebunesc la gandul ca as putea pleca fara sa lichidez drama casniciei mele.
Poate ca ochii mi-au iesit din orbite, buzele mi le simt arse, tremur tot.
- Domnule colonel, viu diseara. Am trasura, lasati-ma.
Vorbeste hotarat si calm, de parca ar fi la celalalt capat al telefonului, unde se aude bine si numai eu ma zbucium aici, unde totul e neangrenat.
- Fugi de-acolo... vii cu mine... mai lasa-le dracului, damele alea. Vasile, du-te sus si adu bagajul domnului sublocotenent. Si Indoind toata trasura, cand pune piciorul pe scara: "Hai, vino sus".
- Ma duc sa-mi iau singur ce am In camera si viu.
Simt ca sunt Intre viata si moarte. Daca ma aresteaza colonelul, sau daca fac cumva vreun gest de insubordonare, complic totul si niciodata nu voi putea afla adevarul. Ma prind In imposibilitate, ca acela care e cazut In mlastina si cu cat ma voi zbate, cu atat voi coborI mai adanc.
Ma gandesc la o ultima solutie. Ii spun colonelului ca am bagajul la un prieten, ca sa pot trece astfel pe la mine... Nu este exclus ca amantul femeii sa fi si venit, crezandu-ma plecat... Si atunci totul gaseste dezlegare. Daca nu-l gasesc acolo, cel putin sa-i urlu ei ca stiu tot, ca, daca Isi Inchipuie ca Isi bat joc de mine, se Inseala, sa-i spun ca poate sa plece, ca adineauri am refuzat donatia pentru ca stiam totul. S-o strang de gat si sa-i racnesc cat voi putea de Indarjit si exasperat: "Stiam totul... stiu absolut totul".
Caci, Intr-adevar, ceea ce ma doare mai mult e gandul ca ei socot ca nu stiu nimic.
Ca un resort Impins, strans la maximum, trebuie sa izbucneasca tot ce am comprimat In mine. Umilinta, neliniste si furie.
Colonelul convine sa treaca pe la mine si eu strang, crispat, revolverul In buzunar.
Treceam cu trasura Incet, caci cofetariile au scos mesele nu numai pe trotuarul stramt, ci pana In mijlocul strazii Inguste. Doi domni joaca table si cu ei nu se Intampla nimic acum In clipa asta cumplita, ca si cu toata multimea In culori de balci, care forfoteste. O luam pe la primarie In sus, trecem pe langa o farmacie, ocolim coltul, unde, In pragul pravaliei cu opinci, lumanari, palarii si arnici, Isi asteapta musteriii negustorul In itari si camasa. Cu nimeni nu se Intampla nimic.
La ferestrele noastre, perdelele galbui sunt lasate. La fereastra de la camera ei, coana Atena priveste rezemata lumea de pe strada. "Ei, n-ai plecat, domnule Gheorghidiu?" "Buna ziua, domnule colonel, iar ai venit pe la noi?" Cunoaste pe toata lumea.
Tremur tot. Perdelele lasate mi-au turnat otrava In sange. Bat In usa, care e Inchisa, si dinauntru vocea ei Intreaba obosit: "Cine e?" Iar cand deschid, si ea In camasuta, si sofaua, cu asternutul mototolit, sunt tot cum le-am lasat.
E mirata vag, nu Insa surprinsa, ca m-am Intors. I-am explicat ca am pierdut un ordin al regimentului si ca socot ca l-am uitat acasa. Cauta putin si, In loc de ordin, Imi da o scrisoare cu scris mare si aplecat spre dreapta:
"Doamna, sunt de azi, de la pranz, la Campulung ca sa-mi vad o matusa si niste verisoare. Daca vreti, raspundeti-mi cand pot veni sa depun omagiile mele la picioarele d-voastra."
Si iscaleste G.
Privesc biletul cu neIncredere. Simt Insa ca lucrurile au intrat Intr-un fagas normal. Momentul de criza e trecut. Plasez, cu oarecare abilitate, ordinul la capatul sofalei, Il iau si dupa ce lamuresc amanuntele, cerute de ea vag si obosit, o Imbratisez automat si cobor. Apare din nou la fereastra, pe umeri cu o hainuta de matase alba si puf, si-mi trimite un suras ca un sarut de madona ranita. E o frumusete dolenta, descurajata si loiala.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Camil Petrescu “Ultima noapte de dragoste, intiia noapte de razboi”

Are parul auriu si albastrul ochilor palid. Mai mult ca oricand pare pictata pe smalt.
Colonelul nu mai pricepe nimic. E impresionat de frumusetea femeii si nu stie ce atitudine sa ia. S-o considere soldateste ca pe o cocota, caci frumusetea ei are ceva de cocota, sau sa ia un fel de "drepti" sufletesc In fata unei femei din lumea buna si a unei scene de dragoste Induiosatoare.
Abia cand iesim pe soseaua alba, care, departe, ocoleste Mateiasul la mijlocul Inaltimii lui ca o balustrada, Imi spune cu o timiditate de mustacios strans In veston militar:
- De aceea spunei ca nu vrei sa pleci? Ha?
Ii explic ca e nevasta-mea si ramane uimit. Pe urma, ca sa castige timp sa gandeasca, striga catre vizitiu:
- Hai, da-le bice, Vasile, ca ne-a apucat noaptea; si mai Incolo, cand s-a hotarat: Pai bine, domnule, atunci ce cautai la hotel? In cazul asta, nu vreai sa mergi... din cauza aleia de la Splendid?
Ce i-as putea explica? Ii spun asa, Intr-o doara, uitand ca era vorba sa trecem pe la un prieten, ca acasa aveam sa raman, iar la hotel nu cautam decat niste cunoscuti.
- Frumoasa femeie! drept sa spun.
Complimentele care mi se fac pentru nevasta-mea ma scot din sarite. E, In oricare din ele, un regret, o dorinta confuza. Alaturi de fiecare cuvant e prezent ca umbra lui un sens nemarturisit, dar care e stiut de toti acelasi, iar orice ocol nu face decat sa-l sublinieze si orice intentie de explicatie sa-l agraveze. Dar acum suntem departe si - e poate si o infinitezimala doza de lichelism ierarhic - o clipa sunt vag magulit ca sefului meu Ii place nevasta-mea. Ramanem amandoi Indelung pe ganduri.
In leganatul trasurii regimentului, lasam de o parte si de alta ultimele case ale Campulungului. Coboara mai toate pana In prundisul raului cu sivoaie Impletite. Unele par cu etaj, caci au pivniti ca un subsol Inaltat, iar deasupra lor pridvorul. E ciudat sa vezi pe unele reclame de firme ultraoccidentale: "Pneu Michelin" sau "Vermouth Cinzano". Soarele coboara dupa culmile Iezerului si Papusii, vazute acum din partea astalalta, si Incoace, sub ele, e turla schitului Namaesti. S-a Inserat de-a binelea si pe coasta goala a Mateiasului au Inceput sa arda varnitele. De departe par niste vulcani In plina eruptie, dar, pe masura ce trasura se apropie de ele, Isi scad marimea si forma, devin numai niste clai mari de piatra, cu cratere albe de jaratic care lumineaza seara cerul ca niste proiectoare. Care de munte cu coviltire merg Inaintea noastra tihnit, si ca sa ne faca loc oamenii Indeamna boii cu chibzuiala, caci sunt porniti la drum lung. E un larg fior spatial care precede Intunecarea adevarata. Dincolo de spinarea goala care coboara din varful Mateiasului, ni se pare ca ard nemarginit padurile, pe care nu le vedem, dar le stim bogate, pe povarnisuri de munti. Cand ocolim Insa pe soseaua pietruita tot cu var, Incolacita pe trupul muntelui, vedem ca nu sunt decat varnitele de pe povarnisul celalalt, aceleasi clai mari de piatra cu cratere de jaratic alb, la cincizeci, o suta de pasi de sosea.
Mersul In trasura, mult mai mult decat cel In masina, a fost si e Inca una din voluptatile alese, pentru mine. Leganarea arcurilor e cel mai bun si Imbolditor ison ritmic al gandurilor. Asezarea corpului, ca Intr-un fotoliu scund, e dintre cele mai tihnite. Si mai ales e faptul osebit de pretios ca, fiind condus de altii, nu ai nevoie sa fii atent la incidentele drumului. E un "abandon" total, ca Intr-o Imbratisare a Intregului suflet.
Pe stanga si pe dreapta, la Inaltimea capului, nu sunt, si de o parte si de alta, decat doua paliere de Intuneric vag si forme nelamurite, care se desira dupa un sul abstract. Ma gandesc cu bucurie ca m-am Inselat. Ca e probabil ca femeia ma iubeste. Bucuria ei azi, cand m-a vazut, de ce as suspecta-o? Pentru ca mi-a cerut o suma de bani? Poate ca e o dovada de egoism refuzul meu. N-am nici un motiv sa cred ca minte. Intr-adevar, n-a facut nici un soi de cunostinte, a fost tacuta, retrasa. Niciodata, de vreun an Incoace, n-as fi crezut ca femeia aceasta poate trai astfel, numai a mea. Si iata ca tocmai acum eram In pragul nebuniei. Bucuria acestei regasiri sufletesti Imi e cu atat mai intensa, cu cat vine dupa disperarea care ma Impingea la asasinat. Si graba fireasca si indiferenta cu care mi-a aratat scrisoarea... De ce mi-ar fi aratat-o, daca ar fi avut motive sa ascunda ceva? Mai ales gestul acesta ma dezarmeaza.
- Dormi, domnule?
- Nu, domnule colonel, ma mai gandeam... asa. Eram acum tot Invaluit In amintirea surasului Indurerat si a ochilor mari ai nevestei mele, la plecare. Ma gandeam, cu recunostinta, ca femeia aceasta merita toate sacrificiile din lume. Ce ar fi fost viata mea fara ea? Si ce nebunie Imi ardea sufletul?
Merita ziua de azi sfarsitul pe care i l-am dat eu?
Farurile puternice ale unui automobil ne-au prins Intr-o prelunga si inefabila plasa de lumina, prin care, oferiti captivi celor dimpotriva noastra, alunecam treptat. Colonelul tace cu ochii deschisi si ma surprinde atata preocupare la un militar. Dar se si explica, fara sa fie Intrebat.
- Domnule, asta nu e viata. Iata doi ani de cand sunt aici pe frontiera. Nu mi-e casa casa, nu mi-e masa masa. Uite, acum vine toamna, mai sunt doua saptamani pana-mi merg copiii la scoala.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Aveti copii mici, domnule colonel?
- Am doi. O fata Intr-a cincea. E tocmai la Madona Dudu, la Craiova, si un baiat la noi acasa, la liceu. Acum, ce mai stiu eu de ei? Aproape ne-am Instrainat. Stam asa, In satul ala batut de Dumnezeu, In creierii muntilor. Mai bine am intra odata In razboi, sa se termine.
- Credeti ca mai intram? Eu socot ca vom ramane neutri pana la sfarsit. Unde mai pui ca riscam sa fim zdrobiti?
Isi aprinde tigara si, firesc, fara importanta:
- De batut n-au cum sa ne bata, ca si ei sunt pe sfarsite. N-au picior de soldat In Transilvania si au ajuns sa manance pana si mortaciuni. Moare lumea de foame la Budapesta, nu se mai da decat cu condicuta paine. Dar n-ai manta, vad ca ti-e frig? Esti cam subtire Imbracat. Vasile, da patura de sub tine.
Era Intr-adevar, racoare. De peste varfurile de brazi venea un suflu rece ce ma facea sa-mi simt pielea. Nu aveam decat o bluza de seviot verde, de vara, pe mine si pantaloni de raitcort, subtiri ca panza. E mai bine cu picioarele Invaluite In patura.
Casele din Dragoslavele, Insirate pe stanga si pe dreapta soselei, par, In Intuneric, mai toate la fel. Oprim la o crasma de drum mare.
- Hai sa ne dam si noi jos... Mai luam un pahar cu vin, pana rasufla putin caii. Vasile, vezi de ei. Poate sa si Imbucam ceva, ca am plecat cu nepusa masa.
Sub umbrarul luminat de un felinar alburos, mai sunt cateva mese. In jurul lor, munteni stau Incet de vorba. Langa ceteras, singur un voinic cu privirea Inchisa, cu mustata mare. E beat. Stie ca Il privim toti, dar pare plecat Intr-o lume, a lui. Pe masa, are si patru pahare pentru cantareti. Cere din nou bautura. De la o masa vecina (pat de scanduri pe bulumaci subtiri), Ii striga un vecin:
- Ma Nistore, iar se tin copiii dupa tine prin sat...
Surade, mustata Ii mareste parca surasul.
- Se tin dupa mine puii de lele... simt, afurisitii! si surade unei vedenii din el.
- Ma Nistore, mai pastreaza, ma... o fi azi sambata, dar sunt doua sarbatori la rand, ca luni e Santa Maria, nu se lucreaza la Darste, opreste bani ca sa poti bea si maine seara.
- Bine... bine... am sa beau pana poimaine seara. Si voi ce ati stat, ma?
Lautarii nu sunt tigani, ci sateni din munte. E un cobzar, un viorist, altul cu nai si un tambalagiu. Cantecul le e trist, cu prelungiri care n-au nimic din sentimentalismul urlat din bojoci, tiganeste. E adevarat ca fiecare cantec aproape are versurile dublate de cate doua-trei ofuri sau mai... mai, dar nu sunt racnite din piept (de parca plesnesc ochii celui care le canta), ci sunt rasfrante Inauntru. Glasul celui care le zice, din gura, urca fara sfortare si e acoperit de un simt de omenie ca de o surdina, caci izbucnirile au rasuciri amare. Sunt departe de cantecele "armonizate" fad de profesorii de muzica, cum nu au nimic ciobanii de pe calendarul poleit de perete, cu cei adevarati. Pe cand cucoanele izmenite national, la oras, canta Du-te dor la badea-n san, Mandrulita de la munte, sau doina, devenita odioasa la toate "festivalurile artistice", cantecele celor de aici au un gust adevarat si amar de piatra, de scoarta de stejar, de suflet pustiit, ars de dragoste si de pareri de rau. Dragostea nu e "idilica", ci are o drojdie grea de amaraciune. E vorba, mai totdeauna, de barbati care au iubit mistuitor, de femei care au iubit mai multi barbati. E o betie de pacat In cantecul de munte, caci In mai toate femeia e iubita, cu toata necredinta ei (si e ciudata Intalnirea aici, dintre cea mai rafinata poezie baudelaireiana si verlaineiana, cu voluptatea straveche a pacatului). Trupul femeii dragi si necredincioase, vroit bun, Intreg la lumina, devine adesea mai scump, mai dureros pretuit, prin toti cei care l-au framantat In brate, si ei deznadajduiti si Infranti, ca si cel ce canta. E un fel de sfintenie si de voluptate prin pacat. Dragostea e, cele mai adeseori, fratietate In amar. Dar si cantaretul de asta-seara e cum n-am Intalnit altii pana acum.
A cantat si cantecul prea de multe ori stiut:
Frunza verde ca mararu,
De trei ori potcovii calul,
Potcoave cat icusaru,
Ca sa urc la Stanca dealul -

Si nu-i vina calului,
Nici a potcovarului,
Si nici vina Stancii mele
C-a pus casa-n coaste grele,
Ci e vina tot a mea

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Ca ma duc prea des la ea.

Cuvintele sunt legate amar, cu un suras adanc, si, totusi, totul pare soptit pentru cel cu paharul dinainte. Indepartat In tristete e cantecul oltenesc:

Sub fereastra casei mele
Trece-un stol de randunele,
Nu e stol de randunele,
Ci sunt dragostele mele
Care m-am iubit cu ele.

Iubirea mea vine aci si ea, ca o stafie a pacatului. Colonelul a cerut si ceva de luat In gura cu vinul, si Intarzie, prins de frumusetea dintai a cantecului. E In mine o falfaire usoara de aripi, o duiosie de prisos. Aci, la raspantia de drum mare, Imi simt tot sufletul deschis ca o rana. E o Intalnire cu cantecul pamantului, si stranie transpunere Intre chinurile iubirii mele de oras si chinurile adunate, ca o drojdie, In sufletul asta obstesc de raspantie. Cel care-si framanta mustata si bea si asculta de unul singur, cu mana la tampla, se Intoarce spre cantaret: "Zi-l iar". Si ascult cel mai amar cantec de dragoste, de blestem, de pacat, al acestor vai de munte:

O... foaie verde firul ierbii
Of, of, of, Leano,
Ma suii pe dealul Cernii,
Unde paste puiul cerbii,
Of, of, of, Leano,
La puica cu ochii negri...

Vocea, calda ca vinul, Incepe cu un ison barbatesc si plin ca o invocare, apoi "foaie verde firul ierbii" e spus ca un tarat viu de sarpe, pentru ca prima silaba din "ierbii" sa se adanceasca Intins, ca o arcuire de durere, tamaioasa. Pe urma, In chemare, acel "Leano" e nemestesugit si de-a dreptul ca un piept sfasiat, dar numaidecat totul e readus Inauntru cu barbatie, ca sa se Incheie Intr-un joc cu surasuri si Incercari de sagalnic, pe cand tambalul picura lacrimi. Totul cade adanc In piept, lungind prima silaba din "negri" Intr-o voluta de jale. Si tot cantecul e din simtiri, care ar vrea, fara voia barbatului, sa fie strigate, sa se Inalte In rasuciri de patima, dar sunt cu mandrie si amaraciune gatuite si rasfrante In largi Invaluiri de jale, ca o Incercare de zambet rezolvat In strambaturi de durere. Amesteca acel rar "puiul cerbii" cu reflexul puhav al orasului:

O, m-a mancat, manca-o-ar dracii.
Mi-a mancat polii si francii.

Si deodata iar iubirea, plamadeala de nebunie, de dezgust, de jaf, de setea de a lepada tot ce-i strain, de a evada, de a Invia Intr-o forma sau alta:

O, hai, mandro, sa trecem Oltul,
Sa schimbam vorba si portul.

Fata draga si zapacita, daca am putea si noi fugi... si noi, daca ne-am putea dezbraca de tot ce-a fost... Nu vezi ca nu mai poate dura asa?
O, hai, mandro, sa trecem apa,
Sa schimbam vorba si fapta.

Sa ne schimbam felul... sa fugim din lavra meschinariilor, sa uitam Indoielile si furiile si deznadejdile... sa fie ca In ceasul dintai.
O cruce de voinic s-a frant Inauntru, ca ros de o boala fara leac, eu am golit nu mai stiu al catelea pahar, fiorul nemarginirii Intunecate ne-a facut sa tremuram usor si, plutind greu In noi Insine, am plecat.
De la Rucar Incolo suntem opriti la toate posturile de santinele care ne recunosc. In zona asta de acoperire nu se mai circula de multa vreme decat cu o Invoire speciala.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Intunericul s-a mai rarit, si In stanga si In dreapta Intalnim din cand In cand si luminisuri, In care siluetele copacilor pun umbre catifelate. Ma simt bine, ca un bolnav dupa o criza acuta si, desi nu e nici o adiere, simt venind din stanci ca un fluid racoros si mangaietor, care-mi da o senzatie de prezenta a Intregului meu corp. E mereu o mireasma de brad si de fan copt, care Improspateaza simturile.
Colonelului i-a venit acum pofta de vorba.
- Ma uitam, domnule, azi la cafenea. Ca n-am ce face la Campulung, dar ma duc asa, duminica, sa mai vad lume, sa mai schimb o vorba acolo, ca mi s-a urat la stana noastra de la Dambovicioara numai cu soldati...
- Bine, dar azi e sambata! De ce n-ati ramas pentru maine acolo?
- Generalul, azi pe la patru, cand am ajuns, ca stia ca viu, mi-a trimis vorba sa caut sa-l vad. Ei stiu, toata lumea, obiceiul meu acolo, cand viu. Las caii sa se odihneasca la Splendid, ma scutur putin si o pornesc la cafenea pe bulevard. Acolo ne gasim toti. Ne uitam la lume si mai povestim ce stim, mancand branzoaice de zmeura si ciocnind sprituri. Pe urma, la masa, la Spirea, si iar la cafea, la Tudose. Azi, cum Iti spun, generalul parca ma astepta, ca ma si cheama la el. Mi-a spus sa plec la regiment. Maine dimineata sa fiu acolo. I-e frica, se vede, de vreo inspectie. Asa ca am lasat caii sa se odihneasca putin. Pana atunci cerusem un sprit rece lui Cyrano la o masa afara, cand tocmai te-am vazut pe dumneata trecand si pe urma intrand la Splendid. Ei, mi-am zis, asta e de la mine. Ce cauta aici? Si am trimis sa te aduca. Nu stiam ca esti cu nevasta. Trebuia sa vii sa-mi ceri permisie... ca-ti dadeam. Acum e altceva, cu ordinul generalului. O fi In legatura cu razboiul, cine stie?!
- Credeti ca vom intra In vara asta?
- Noo... nu cred... Daca n-am intrat pana acum... Dar poate ca e ceva. Tocmai Imi spunea un jurnalist din Bucuresti ca maine va fi un consiliu de coroana. Ca la cafenea, ce naiba sa faci Intre doua si patru, pana iese lumea iar la plimbare? Mi-a tot povestit tanarul asta...
- Ce ziarist? din Bucuresti?
- Da, din Bucuresti; pare sa aiba legaturi sus, acolo... Ca stia al naibii o multime de lucruri. Mi-a dat numele unui deputat care a obtinut un permis pentru zece vagoane de untura. Domnule, zece vagoane de untura. O jumatate de milion de lei a luat numai la asta, ca platesc ungurii ca disperatii. Hai, Vasile, mai pisca roibul ala ca se lasa greu... Ieri, Imi spunea, le-a si trecut prin vama, la Predeal. Dar parca deputatul asta e singurul? Toti, domnule s-au Imbogatit... Cica umbla cucoanele din birou In birou, nu lasa petitia aprobata nici un moment din mana, pana nu au hartia de permis lucrata gata...
- Credeti asta?
- Da cate mi-a spus!... Ca nici el n-avea pe nimeni In Campulung si cum n-avea loc la masa, mi-a cerut mie voie... Ca pe urma am trecut amandoi la Tudose. Dealtminteri, e un om cu legaturi... Dumneata nu esti din Bucuresti? Ei, atunci trebuie sa-l cunosti... Stai, ca-ti spun numele acum... asa, Grigoriade mi-a spus ca-l cheama.
Cred ca n-am mai avut o picatura de sange In obraz. Parca tot sufletul Imi plecase spre capatul lumii. Colonelul n-a observat, pentru ca eram In Intuneric. L-am vazut tragand din tigara, In para rosiatica, asa ca si cand In clipa asta nu se Intamplase una dintre cele mai mari catastrofe cu putinta... Am Intarziat raspunsul, caci nu puteam scoate o vorba. Si pe urma, ca un animal sfarsit:
- Un domn tanar? de vreo treizeci de ani? nu?
- Da... cam asa.
Si, lipsit de respiratie, clatinandu-mi-se tot sufletul:
- Cu ochii mari, mustata mica, neagra?
- Ei, ala e... Imi Inchipuiam eu ca-l cunosti.
Da... era amantul nevestei mele. Mi-am spus ca daca nu voi avea calmul desavarsit, nu voi putea afla nimic din ceea ce ma Innebunea sa aflu, nici un amanunt nou, care sa-mi dea satisfactia monstruoasa a certitudinii. Am facut o sfortare darza sa ma Infrang si, cu o nota mai sus poate, mi-am cantat totusi rolul:
- Il cunosc... Nu e ziarist propriu-zis... E un fel de cronicar monden... Dar are legaturi frumoase. Ce cauta la Campulung?
Colonelul era mereu tihnit si familiar, ca si cand n-ar fi observat ca In loc de calatorul cu care pornise la drum, avea acum alaturi un strigoi.
- Nu stiu... dar... l-am mai Intalnit si alta data.
Am Intrebat In continuare, cu buze arse:
- Sta atunci toata vara la Campulung?
- Nu cred... mi-a spus ca n-are pe nimeni (ca a luat masa cu mine la restaurant...), dar pare ca l-am mai vazut si alta data. Vine asa, cate doua-trei zile, si pleaca.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

"Spune... spune tot! Imi ziceam In gand. Da-mi pe gat tot paharul de otrava pana la fund, pana la drojdie, Il si simt In sange."
- Dupa cate am mirosit eu... trebuie sa fie vreo femeie la mijloc.
Eram singur, In gol, atarnat ca si cand Imi cazuse o scara de sub picioare.
- Da... asta cred si eu.
- El - si apasa pe "el" - mi-a spus ca maine, la consiliul de coroana, e chestie mare...
Dupa socotelile mele, eram cam la vreo treizeci de kilometri de Campulung. Pe jos, alergand Ii puteam face In trei ore. I-as fi gasit pe amandoi In zorii zilei, In pat.
- Spune ca Take Ionescu, Inteles cu Filipescu, dar eu cred ca mai mult Imboldit de asta... de Filipescu... E om naprasnic, l-am cunoscut pe la noi, pe la liceul militar... ca el l-a facut... zic, s-au Inteles sa spuna regelui: ori-ori! Regina e cu ei.
Rasarise luna si soseaua alba parea catifelata si umeda, ca si poienile de iarba, ca si grupurile negre de brazi din valcelusile pe langa care treceam.
- Domnule colonel, nu va suparati, mai aveti vreo tigara?
- Cum nu, dragul meu, cum nu... De ce nu mi-ai spus ca fumezi? Ca eu fumez Intruna ca sa mai treaca drumul asta, ca e lung al dracului.
Nu fumam de obicei si nu stiu de ce am vrut sa fumez acum. Am Inteles ca bonomia colonelului meu e pricinuita de plictiseala drumului si ca asta l-a facut, mai ales, sa ma ia cu el. As putea sa mai insist, dar prefer sa-l las sa spuna la Intamplare, ce-i dicteaza pofta de vorba, iar eu sa trag numai cu cangea, la malul meu, amanuntele care ma privesc. Aduc, cu Incapatanare In martiraj, iar vorba:
- E baiat de viata, Grigoriade asta... Imi pare rau ca nu l-am Intalnit si eu. Cat spunea ca sta la Campulung?
- Zicea ca de data asta sta pana luni... marti... poate... Sa vada ce se mai Intampla.
Tigara Imi amarase si ea gura.
- Cu siguranta ca pentru o femeie a venit...
- Asa cred si eu... Ce sa-i faci...? Nu le-ai vazut pe toate, ca la sase bulevardul e ticsit, cum umbla forfota... gatite si sulemenite toate... fara barbati?
Asta era si nevasta mea... Asadar acesta e datul... realitatea.
O clipa surprins, ca si cand ar fi trecut un automobil cu viteza numai la o jumatate de pas de mine, mi-a fost teama sa nu-si dea seama, subit, colonelul, ca sunt si eu printre acesti barbati.
Dar trebuia neaparat sa stiu amanunte. Trebuia sa joc teatru, caci numai tras de limba cu abilitate, colonelul Imi va da cifrul care sa-mi explice catastrofa. Cel mai bun lucru e sa-l las sa spuie tot ce-i trece prin cap si eu, dintr-o defilare, sa retin ceea ce ma priveste.
- A... si Grigoriade ala... e un tacam...
Bun, bine, totul e sa fiu vesel, deci surad:
- Da... cum sa nu-l stiu, are o trecere nebuna la femei.
- Da parca numai la femei se pricepe? In toate... E dat dracului... Uite, la table... De doua saptamani de cand e aici, i-a smintit pe toti... le-a luat o multime de parale. Si sunt printre ei scule istete... care de patruzeci de ani freaca zarurile.
Simt un nou fior care ma dizolva. "De doua saptamani" e aici? Dar adineauri colonelul vorbea de cateva zile... Nu cumva stie ceva...? nu cumva e un soi de complice si acum l-a luat gura pe dinainte? Si gandul Imi alearga ca o suveica, In urzeala posibilitatilor.
- Asculta una buna de-a lui. Ca da cu zarul, dar gura nu-i tace. Zice ca la Paris, dupa ce si-a tocat averea, ramasese fara sfant. N-avea ce manca. Si atunci, asculta ce pune la cale cu un amic, tot asa de curatat ca el. Angajeaza pe Caruso pentru un concert si semneaza, dar cu conditia ca - asta era cu trei luni Inainte - are drept, cu o luna Inainte, sa renunte la concert, platind o suma oarecare, nu prea mare, dealtfel. Tipareste afise, anunta la gazeta si pune In vanzare biletele - dar aici sa vezi abilitate - cu un pret abia dublu decat la orice concert obisnuit. Nu pune Insa In vanzare decat vreo cincizeci de bilete, iar restul le plaseaza pe sub mana, cu preturi de sase-sapte ori mai mari. Si, bineInteles, se vand toate. Cu o luna Inainte Insa, anunta pe Caruso ca renunta la concert, plateste despagubirea si da de stire la gazeta ca nemaiavand loc concertul din ziua cutare, persoanele care au cumparat bilete sunt rugate sa se prezinte la agentie sa li se restituie banii. Adica atat cat era scris pe bilet. Restul l-au bagat ei doi In buzunar. Nici justitia n-a avut nimic de zis. Zice ca un an a trait larg la Paris din ce-a castigat din afacerea asta. Cand Iti spun ca e un tip...
Colonelul e foarte amuzat si eu fac mult haz ca sa-l antrenez.
- Dar lui varu-meu? Ce crezi ca i-a facut lui varu-meu? Ca mi-a spus-o si pe asta. Era Incantat cand a auzit ca

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Dinculescu mi-e var. Intr-o zi, iar Ii crapa buza de cativa franci, acolo. Dar nu mai avea de la cine sa Imprumute, ca Imprumutase de la toti. Barem de la Dinculescu luase de zece ori... Ei bine, se duce tot la el. Dar cu doliu la brat si cu o mutra deznadajduita: "Draga domnule Dinculescu, mi-ai facut multe servicii si-mi pare rau, caci nu vreau sa crezi ca abuzez de bunatatea dumitale. Dar uite, mi s-a Intamplat o mare nenorocire. Am primit chiar acum o telegrama - si vrea s-o arate, dar Dinculescu refuza - ca mi-a murit tata... Te rog, da-mi doi-trei napoleoni, sa dau si eu o telegrama si sa trimit sa cumpere un buchet de flori acolo..." Bietul Dinculescu, speriat, Induiosat, a scos imediat un bilet de o suta si a Inceput sa ceara detalii... sa Intrebe ce varsta avea batranul... de cand nu l-a vazut, daca a fost cumva bolnav.
Dar dupa ce pleaca Grigoriade, gaseste telegrama "uitata" pe masa. Vrea s-o ia, sa alerge dupa amicul nostru, cand privirea Ii cade pe text... si ce citeste? Un singur rand: "Daca n-ar fi prosti, desteptii ar muri de foame". Grigoriade spune ca pariase cu un amic ca Dinculescu va "marsa", ba ca era sigur ca va refuza sa citeasca telegrama ticluita.
Rad asa de stupid, ca un detectiv neghiob, prost machiat.
- Domnule, al dracului... strasnic tip. Stiam si eu cateva de-ale lui, cu femeile...
- Asculta si cu femeile una buna... Cunoscuse, spunea el, la o receptie la legatie, o femeie splendida. Si cum o cucerise e o poveste. Nu stiu cum facuse rost de invitatie la legatie, se vede ca era cunoscut din vremea cand avea parale, dar acum n-avea camasa la frac. Ei bine, spunea ca si-a facut un plastron din carton, pe care a lipit hartie alba de lux. Si asa, era printre cei mai bine. Ii trece prin cap sa faca partenerului de vizavi, la cadril, o farsa, dar sa vezi ce farsa. Ii spune In soapta, In treacat, In timpul dansului: "Incheie-te la pantaloni". Bietul om sa-i vie rau. Stii... Stii cum e fracul desfacut In fata, nici vorba sa duca mana. Facea fete-fete si-l treceau sudorile. Dupa dans, cand a vazut ca si-a batut doar joc de el, a vrut sa faca scandal, dar s-a terminat cu bine si a ras toata lumea. Ei bine, domnule, Iti vine sa crezi? cu gluma asta a cucerit femeia... una din cele mai bine femei de la Paris, nevasta unui consilier de legatie cu nume mare, foarte bogat.
Nimic nu ma intereseaza din flecareala asta, mai mult pare-se ticluita din anecdote, dar ea Imi zugraveste de minune tipul meu, care Isi facea un ideal din asemenea isprava, si erau toate din bagajul admiratiei lui sincere. Ma gandesc In ce mocirla te poate baga o femeie. Colonelul se amuza si el cu simplitate, povestindu-le. Dar ardeam sa vie la lucruri mai apropiate de mine.
- A, eu stiu o Intamplare a lui cu o femeie din Bucuresti.
- Stai-stai, ca si asta e interesanta. Intr-o zi, cand femeia era la el In garsoniera, si-l credea pe barbatu-sau plecat pentru trei zile la o conferinta diplomatica, nu stiu unde, ea se hotaraste sa ramana toata noaptea la Grigoriade, dar, pentru orice Intamplare, trimite acasa un plic desfacut, ca din partea celei mai bune prietene - Madeleine o chema, zice el - prin care asta o roaga sa vie sa doarma la ea, ca-i e urat singura, caci barbatul ei e plecat. Si, sigura de aceasta prietena, cea mai buna a ei, nici nu o mai Intreaba macar. Trimite biletul cu indicatia printr-un comisionar, sa spuie cameristei sa-l puie chiar pe masuta din dormitorul ei. Catastrofa. Barbatul vine de dimineata de tot, Ii face un scandal imens. Pasamite, el petrecuse toata noaptea chiar cu "cea mai buna prietena" a nevesti-si... Femeia, uluita, prinsa asa In cursa, se stapaneste, nu spune o vorba si pleaca. Dar cum tipul vrea sa divorteze, ea Isi aduce aminte ca mai are o prietena, Madeleine, o roaga, o implora pe ea si pe barbatul ei sa declare ca ea a scris scrisoarea si, dupa destule peripetii, izbutesc sa-l convinga si pe barbat de acest lucru, ca voia nebunul sa strice casa.
Tot sufletul mi-a devenit alb ca pielita pe care o atinge termocauterul. Imi Inchipui seria de complicitati care s-au contractat pe socoteala mea. Cu Anisoara, cu barbatu-sau, cu servitoarea mea (ca sa-mi puie scrisoarea la Indemana). Toti stiau... si eu ma Impacasem convins si fericit.
Colonelul a mai povestit si alte ispravi, dar eu n-am mai ascultat nimic. A trecut, nu stiu cand, la alte chestii, a vorbit despre consilii de coroana, despre armament si altele. Nu auzeam decat tonul lui, urcand si coborand, ca si liniile de Intuneric de pe laturi, fara sa Inteleg nimic. Ca sa nu prinda de veste, Ii parodiam finalurile de fraza.
- ...rege... raspicat... tata-sau... "mie-mi trebuie un liceu militar".
- (scazut) liceu militar... sigur...
- saptamani... Anglia... alb... patru sute de mii... Iti vine sa crezi?
- (absent si mirat, cu vocea uscata) Extraordinar!
Simteam ca nu voi mai apuca ziua de maine. Daca as putea sa ma Intorc, si simteam, material, ca drumul vietii mele o ia acum pe o perspectiva de judecati, ecouri de gazeta, ocna. Ca de pe acum nu mai sunt ce am fost. Daca nu ma Intorc Insa, Innebunesc. Tot ce era In mine capatase o viata exasperata, ca si cand un virus puternic rupsese tesuturi abia refacute, Imi gonea sangele din organ In organ si-l izbea In creier, ca un puhoi In

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

mal. Tot ce fusese fericire, culoare si lumina Induiosata In trecutul iubirii mele, acum deveneau motive de furie. Gandul ca am "marsat" (vorba colonelului) facea sa-mi fiarba mai mult sangele. Din trecut Imi veneau unele peste altele, ca peisaje si momente diverse suprapuse In film, fragmente de scene, cand eram nebun de fericire si Incredere. Avusesem Indoieli, care erau urmate si anulate de scene verificatoare oarecum. De atatea ori In trecut avusesem banuiala ca eram Inselat, interpretand o serie de gesturi si momente Intr-un anumit sens. Dar privind altfel punctul de plecare, seria avea alt sens. Era pe atunci un joc de alb si negru. O foaie era Impartita In romburi alaturate, albe si negre. Uneori, cand priveai, aveai impresia ca sunt cuburi pline, cu muchiile spre tine, dar alteori, aceleasi romburi erau goluri cu muchii adancite. Lucruri pe care le interpretasem Intr-un fel, le Intelegeam acum altfel. Cand n-a vrut sa plece la tara, cand a vrut mai ales sa vie de la tara, desi el era acolo (eu am crezut atunci ca o plictiseau toti si ca vrea sa fim noi amandoi, acasa; iar acum Inteleg ca probabil era geloasa si ca se certase cu el), cand mergeam la teatru, cand nu si-a mai vorbit cu Anisoara, cand mi se dadea si cand nu mi se dadea. Pentru tot trecutul acesta, as fi vrut acum o explicatie care sa rasuceasca totul, o rafuiala Innebunitoare.
Intram, ca printr-o poarta, In Cheile Dambovicioarei, In spartura carora era Intuneric racoros si deplin, caci luna nu mai razbatea. Erau luminate, ca de o candela, numai sus de tot, ametitor, stancile si muchiile de creasta cu brazi singuratici. Pe tot drumul de la Rucar, n-am Intalnit nici un trecator si iata acum In defileu cativa insi Intr-o caruta par diavoli, de neasteptat acolo. Ne fac loc, oprind, dandu-se la o parte, pana In sivoiul urlator, de parca ne pandesc.
Din cauza apei nu mai putem vorbi si tovarasul meu de drum tace si el. Eu fac planul cum sa reviu In sat, dupa ce ma despart de colonel, ca sa ma Intorc la Campulung. Voi promite o avere vizitiului ca sa Intoarca numaidecat cu mine, pana Intalnim alta trasura. Pot sa ma dea, daca vor, dezertor. Pana cand nu s-a luminat Inca de ziua, trebuie sa se hotarasca, sa se sfarseasca totul. Restul pe lumea aceasta nu are nici o importanta. Colonelul si-aprinde iar tigara si, la lumina rosiatica a chibritului, ma priveste lung.
- Ce ai? Nu ti-e bine? Nu mai pleca la drum fara manta. Sau ia-ti cu dumneata si un veston mai gros.
Imi aduc aminte ca dimineata trecusem pe acelasi drum, uluit de soarele si de mirosul diminetii de munte, fierband de nerabdare sa ajung mai repede, caci Imi cerea sa viu negresit si gandeam ca sufera fara mine. Ieri credinta asta ca "sufera fara mine" Imi dadea o betie Induiosatoare, iar azi amintirea acestei Increderi Imi provoaca greata, de mi se stramba buzele. Si, cum bate la un organism bolnav pulsul, cu atat mai tari erau zvacnirile de sila, cu cat mai vii fusesera bucuriile.
Ah, mascarada cand sarbatorisem doi ani de la casatoria noastra. Invitasem la Flora, care era pe atunci cel mai cautat restaurant de petreceri, peste douazeci de prieteni, perechi tinere, care duceau viata "mondena", de asemeni si cativa colegi si fete care erau Inca liberi. Eram fericit ca un copil. I-am facut ei dar un inel de pret, masa era Incarcata de flori si cristaluri, s-a baut sampanie pana In zorii zilei. Toti ma priveau cu duiosie si oarecare invidie. Ah, as vrea sa cada o stanca din peretele asta al defileului, sa ma striveasca, pentru ca Inteleg ca privirile erau mai mult de ironie, pentru ca desigur se vorbea de pe atunci de amorul nevesti-mi, pentru ca, radios si Induiosat, jucam un rol nesfarsit ridicul. Va trebui sa alerg In noapte pana or plesni caii, dar sa-i gasesc culcati, alaturi pe sofa si sa ma rafuiesc cu ei.
Imi amintesc si de Inceputul toamnei, cand era Insarcinata si nu voia sa aiba copil, iar eu eram nebun de bucurie, Ii sarutam, cu ochii In lacrimi, mainile, o rugam sa nu faca nelegiuirea de a Inlatura, realizata, Imbratisarea noastra.
Pe patul alb Inflorit, al sanatoriului, unde o dusese vointa ei Indarjita, sarutam pe umeri, pe bratele albe, pe sani, trupul care avea sa-mi dea un suflet din sufletul meu, smuls din femeia cea mai draga. Ea nu vrea si eu tineam, facand un exces de zel ridicul, sa aiba un copil care probabil nu era al meu... As vrea sa fiu biciuit pana la sange, sa fiu calcat In picioare. Cand ea vrea sa ma crute... caci al lui era desigur copilul... (de ce nu l-a avut din primul an cu mine? pentru ca o legatura cu un amant presupune imprudente, acum Inteleg). Probabil ca au Inceput de cand s-au cunoscut. Cu strangeri de mana prelungite, cu pipairi pe sub masa, cu potriviri de vizite la prieteni comuni...
- Gheorghidiule, uite ca am ajuns... Stii ce zic eu? Caii sunt obositi rau, ca au calcat azi peste saizeci de kilometri, iar drumul In munte nu e lung, vreo cinci kilometri de la biserica, dar e greu, piezis, serpuieste pe coasta numai. Ramai pana maine la Dambovicioara. Gasesti un pat, fie la batalion, fie la aprovizionare. Vorbesti cu ofiterul de serviciu. Poate ramai chiar la el. Ca sa pleci singur In munte e pericol si de dihanii.
- Domnule colonel, v-as ruga... as vrea sa fiu Inca In noaptea asta...
- Baiete, sunt prapaditi rau caii... Ce zici, Vasile?
- Rau, domnule colonel... credeam ca nu mai ajungem...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Trasura s-a oprit In fata unei pravalii si coboram amandoi.
- Spune-i capitanului Dimiu sa fie cu bagare de seama maine, ca-mi miroase a inspectie... Nu stiu ce vor cei de la corpul de armata. Daca n-o fi nimic, poimaine sa vii sa-ti dau o permisie de trei zile, ca sa-ti vezi nevasta la Campulung.
Cum ma despart de colonel, alerg dupa Vasile, Intr-o curte, In care a intrat, uruind de pietre, trasura.
- Asculta, Vasile, ai zece poli de la mine daca te Intorci acum cu trasura la Campulung.
- Domnule sublocotenent...
- Pana la Rucar, Vasile.
- Domnule sublocotenent, nu merg caii...
- Schimba-i... ia altii...
- Domnule sublocotenent, sunt caii regimentului... intru-n puscarie...
- Vasile, Iti dau douazeci de napoleoni... Poti cumpara o pereche de cai de trasura.
- Domnule sublocotenent, asta e un fel de dezertare, ma nenorociti. Nu se poate... Mai bine merg sa va duc la domnul ofiter de serviciu.
- Lasa-ma In pace.
Sunt acum singur In mijlocul catunului de munte. De jur Imprejur, culmi cu creste de piatra, Inaltate drept, Incalecate, cat poti Intinde pe pamant gandul. Rupturi de stanci, sivoaie, paduri, prapastii, poteci Intortocheate. Lumina de luna da peste tot o impresie dura de vesnicie. Si, la peste treizeci de kilometri, fara ca eu sa pot ajunge acolo, pe un asternut molatic de sofa, trupul nevesti-mi si al amantului ei, Incolacite ca ale pisicilor dormind... Mai sunt doua ore din noaptea asta, atat de eterna si calma In afara, si cu atatea viziuni de sange si Intuneric In mine. M-am oprit sa ma gandesc pe o banca de mesteacan, facuta de trupa ca sa Infrumuseteze cantonamentul. Inteleg ca nu voi mai putea fi la Campulung pana In zori. Imi spun ca trebuie, acum, cand stiu totul, sa am taria sa aleg alt prilej. Dar nici pe loc nu pot sta pana la ziua. Trebuie sa ma misc. E In mine o fierbere de serpi Innebuniti. Plec pe drumul din padure spre cantonament. Ocolesc cimitirul cu mici cruci albe, neIngradit parca, asa pe coasta, las bisericuta cu turla galbena sub luna (de unde atatia morti aci?) si urc drumul lucrat de soldati, care se deosebeste greu. De la o vreme merg prin padure, fara sa mai vad nimic, fara sa stiu daca luna a apus sau daca e Impiedicata de copacii desi sa razbata pana la mine. Urc mereu, repede, gafaind si iar oprindu-ma. Cand scap de Intunericul padurii, si Intunericul dinafara a devenit apos parca... E mai sters, se pregatesc zorile. Casuta Ioanei, unde stau, e retrasa spre stanga, la vreo douazeci de pasi de frontiera. Dealtfel nu sunt zece case, toate cu prispa, Imprastiate pe damburile acestea mici, acoperite cu pasune, si sunt mai curand legate de casele de dincolo decat cu cele din tara romaneasca. Acum e In jurul meu o ceata viorie, aproape violeta, ca In cel mai modernist tablou. Pe urma, In stanga, aproape de catun, Piatra Craiului, care mi-a parut totdeauna - dominatoare cum e si singura - o imensa catedrala de piatra violeta, Incepe sa-si lumineze cu aur creasta cu sapte turnuri In linie.
Alergarea asta de cinci kilometri, In urcus, m-a istovit si mi-a facut bine. Ma trantesc pe patul acoperit cu paturi, Imbracat, cu fata Infundata In perna. Trupul, de la gat In jos, mi-e din pietroaie.
A doua zi e numai soare alb si verdeata vie pretutindeni. Ceasul cu bratara, de campanie, Imi arata 11 si jumatate. Mi-e gura uscata, obrajii parca scorojiti, ochii bombati In pleoape. Ocolesc cu gandul ce a fost ieri, cum as ocoli o locuinta contaminata. Dumitru, lung si zanatic lucrat, Imi toarna cu caldarea apa rece de ma racoresc, gol pana la brau. Sunt un bolnav care a suferit taieturi, injectii, masaje; acum ma simt mai bine, dar cred ca orice gandire precisa mi-ar face rau, ca unui trup bandajat o atingere sau o miscare gresita. Trec peste comicaria de transee care Imi Inconjoara casa ca o potcoava si cobor In vatra taberei, unde sunt bordeiele trupei.
- Don sublocotenent...
- Ce e, ma tigane?
- Don sublocotenent, trai-v-ar Dumnezeu... faceti ceva si cu mine...
- De... ma!
- Dati-mi drumul de aci...
- De, ma Vararule, stiu eu? n-ai vazut ce a spus domnul capitan? Sa vedem ce mai zice si azi.
Vararu, tigan ca de patruzeci de ani, pletos si cu mustata ca vrabia, neagra, a fost Incorporat, mi se pare, mai mult In gluma. L-o fi Intalnit vreun ofiter, l-a Intrebat daca a facut armata si l-a adus la regiment. Nimeni nu prea stie cum a ajuns la compania noastra.
- Don sublocotenent, sa traiti, am trei copilasi, n-au ce sa manance. Asa sunt, si arata cu palma de la pamant.
- Sa-mi spui cand o fi domnul capitan.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Sublocotenentii Haranoiu si Mitica Radulescu sunt mirati cand ma vad.
- Dar era vorba sa fii la Rucar, draga...?
Le spun ca m-a Intors colonelul si ca se asteapta o inspectie.
Au amandoi "alpenstockuri" frumos lucrate de catre ordonante si acum sunt cam la plimbare In dimineata asta Insorita. Plutonierul Neagu ne iese Inainte si ne invita pe toti la singular:
- Domnule sublocotenent, poftiti si dumneavoastra.
- Unde, Neagule?
- La compania a 12-a. Au prins soldatii niste iepuri azi-noapte si am facut si noi o mica petrecere... Maine e ziua lui Marin Dumitru, plotonierul de la a 12-a. Poftiti sa luati o gustare.
Sub un umbrar de craci si frunze, e o adevarata carciuma. Au un violonist si un diblar, care canta si din gura. Mai Intalnim si alti ofiteri, care gusta cu condescendenta de pe farfurioarele cu friptura si din paharele groase, aburoase, cu vin roz. Un plutonier se apropie de mine.
- Domnule sublocotenent, ce ziceti? cand om pleca de aici?
- De, ma Vasile, stiu eu... Vad ca nu e rau nici aici, si arat cu privirea carciuma.
- Domnule sublocotenent, avem si noi neveste si copii.
O durere amortita ma Injunghie Intre coaste, dar lautarii canta mereu. Cand, dau iar cu ochii de Vararu.
- Domnule capitan, ce facem cu Vararu asta?... Il mai tinem?
Vararu a priceput si se apropie, spre bucuria ofiterilor, pe care-i amuza nesfarsit cu raspunsurile lui nemilitaresti.
- Ce, ma, vrei sa pleci? Tu nu vezi ce tanar si voinic esti?
- Nu sunt, domn capitan, sa traiti... Sunt batut de Dumnezeu, si e gata sa ne arate o hernie, In hohotele de ras ale tuturor.
- Te facem capural, ma Vararule, Incearca unul sa-l parodieze... Cand te-oi duce acasa, se sperie tiganii tai.
- Ma faceti... pacatele mele... ca eu n-am facut militarie... nu stiu nimic.
- Asculta Vararule, cum Il cheama pe rege?
Vararu nu poate pronunta niciodata "Ferdinand" si acum refuza, izmenindu-se ca o fata:
- Da lasati-ma, dom locotenent... Ca daca nu-s militar...
Ofiterul se Infurie:
- Ia asculta, ma tigane, ce? noi glumim aici?... ei, al dracului: "drepti"!
La strigatul crispat al ofiterului, omul Ingheata, luand o pozitie aproape soldateasca, pe urma comanda tuna: Culcat... drepti, culcat... drepti. Si Vararu se tranteste si se ridica de la pamant In masura comandei, ca o broasca automata.
- Vararu, cum Il cheama pe majestatea-sa regele?
Prapadit rau, raspunde din suflet si fara sa priveasca pe nimeni:
- Sa traiti, pe domnul... rege Il cheama Lisandru.
E un hohot general de ras. Cel mai frumos nume i se pare lui Vararu acesta de Lisandru si-l da bucuros regelui, cand nu poate sti numele adevarat.
- Cum Lisandru, ma? Vezi ca la noapte faci trei schimburi de planton.
- Il cheama pe regele... pe regele, Il cheama "don colonel Lupascu..." striga disperat Vararu de frica serviciului. E singurul nume oficial pe care l-a putut retine si-l da In extremis tuturor pentru ca probabil socoate ca, fiind cel mai Inalt, e cel mai aproape de al regelui, dar pare ca stie ca nu e chiar al regelui.
- Domnule capitan, dar In definitiv ce facem cu el?
- Eu stiu? sa-i dam drumul... Dar n-are nici un fel de act... nu poate dovedi ca a trecut de treizeci de ani... Il tinem sa-l facem lautar.
Intervine camaradul Popescu, flacaul, surazand:
- Da-l dracului, domnule capitan, ca are patruzeci de ani batuti. Si nici nu stie sa cante, ca e laiet padurar.
Capitanul ne asigura ca maine-poimaine Ii dam drumul.
- Gheorghidiule, un bilet de la amicul tau Lajos. Toti camarazii urmaresc cu interes prietenia mea cu ofiterul ungur, care comanda compania de acoperire a vamii.
Ma invita, ca de obicei duminica si sarbatoarea, pentru dupa-masa, catre ora patru, la o partida de popice si de halbe de bere, cu vamesul lor, cu vamesul nostru, cu politaiul de frontiera si cocoanele lor. Sunt petreceri inimoase, cu ras mult, cu glume strasnice. Capitanul ma sfatuieste, cu o autoritate potolita, sa renunt azi la aceasta petrecere. "Sa treaca inspectia asta."
Are dreptate. Am azi mult mai multa nevoie sa stau linistit. Fraza "sa treaca inspectia asta" rasuna iar cu

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

ecouri, In golul gandurilor mele. Daca "maine" e trecut?... Simt un fel de crestere dureroasa In mine, de parca m-as ridica In varful picioarelor.
Dupa masa de la popota, pe poteca, peste transee, ma duc sa ma culc acasa. Dar cum raman singur Intre pereti, se redesteapta In mine gandurile ca stafiile. Daca Grigoriade pleaca luni dimineata, nu voi mai putea avea niciodata acea certitudine, care singura ar pune capat - Intr-un fel sau altul - iadului sufletesc In care ma zbucium. Gandul plecarii, cu fiecare ipoteza noua, se Incinge In mine ca un foc. Ingrozit, ma scol din pat si hotarasc sa ma duc la prieteni. Sunt doi sublocotenenti, care locuiesc amandoi Intr-o odaie mare cu doua paturi. Joaca domino. S-au dezbracat de vestoane, si-au scos bocancii. Se pacalesc unul pe altul si jubileaza zgomotos. Intru si eu al treilea. Fac sfortari disperate sa ma angrenez jocului si dispozitiei camarazilor mei. Haranoiu Isi aseaza placile.
- Sa stiti ca daca va bat In partida asta, am noroc. Mi-aproba colonelul mutarea de la a II-a... Scap de Corabu.
Capitanul Corabu, cum am spus, e spaima regimentului. Are o figura de inchizitor tanar, cu fata osoasa, cu mustata tunsa scurt, neagra. Si-a Innebunit oamenii si ofiterii cu severitatea lui, chiar comandantul "cel mare" al regimentului, speriat de atata disciplina, a scris ca socoate ca primul glont al companiei a II-a va fi pentru comandantul ei. In batalionul nostru de oameni cumsecade si necajiti, cum ne erau toti ofiterii, de pareau mai curand niste dascali provinciali cu ticuri si nevoi, Corabu era militar cu studii severe la Viena.
- Eu sunt mai generos, adauga Savulescu. Daca voi castiga, la sfarsitul lunii ne schimba de pe frontiera... Mergem la R..., dansam la iarna si ne revedem damele, fratilor.
Dar eu? Ce caut eu cu exasperatele mele complicatii In aceasta lume? Eu ce sa doresc, ce sa izbandesc eu, daca voi termina cel dintai placile albe, cu jumatati si puncte negre?
Catre patru dupa-amiaza navali In odaie un gradat, care lua speriat drepti:
- Traiti, domnule sublocotenent... Poftiti jos In tabara.
- Toata lumea, ma baiete? Ori numai a 11-a?
- Toata lumea. E ordin sa echipam oamenii si sa ridicam posturile de pe frontiera.
Incremenim cu totii.
- Sa ridicam posturile, baiete?
- Asa e ordin... pana Intr-un ceas sa fim gata. Au si Inceput sa se adune domnii ofiteri jos.
Savulescu a Inceput sa chiuie... sa faca tumbe In asternutul patului:
- La R..., fratilor... ne revedem damele.
Chiuie si urla, Haranoiu nu-si gaseste, de zorit ce e, bocancii.
- Ma baieti, dar daca o fi razboi? Intreb eu banuitor.
- Ce razboi, Gheorghidiule baiete, ce razboi? Ar fi venit ordin sa retragem posturile de pe frontiera? sau dimpotriva sa le Intarim? Acasa, baiete... Mergem la R...
Coboram In valcea, peste garduri si faneturi, ca nebunii. Jos In vatra taberei, Intre bordeie, e mare miscare. Ofiterii de la celelalte companii sunt nedumeriti. Aflam un lucru nou: e ordin sa se Imparta munitia de razboi pe oameni.
- Ce-are a face, explica unul. E mai usor de transportat asa, Impartita.
E o lumina de dupa-amiaza duminicala, cu soare care pare si el mai curand la plimbare decat la lucru. Orisan scoate o foaie de ziar, scrisa numai pe o fata, cu litere negre enorme. E o editie speciala: Maine la ora cinci dupa-amiaza e convocat un consiliu de coroana.
Rasuflam usurati... vom pleca de aci.
In timpul acesta, depozitele se Impart pe spinarea oamenilor.
- Sa stiti ca s-a hotarat neutralitatea definitiva... Se retrag toate trupele. Uite pe capitanul Dimiu.
Pe poteca, greoaie si masiva, silueta verzuie a comandantului de batalion se deseneaza ca a unui urias tihnit.
- Hai sa vedem ce e, ca vine de la regiment.
Si-l Intampinam In grup, Inca Inainte de a coborI ca un cioban pe coasta.
Scoate chipiul, se sterge de naduseala si pe mustata plina, blonda, si apoi, cu mai multa spaima decat solemnitate:
- Domnilor, e razboi... si m-a facut maior. Ne arata pe umeri galonul lat. Acum stati jos, aici pe iarba, sa va dictez ordinul de lupta, si iar, manios, catre un soldat care asculta Incremenit: Ce e, ma? du-te-n ma-ta de-aici...
Nimeni nu spune o vorba. Noul maior reia, dupa ce ne-am asezat:
- Domnilor, va atrag luarea-aminte ca e ordin de razboi... nu de manevre, ca altadata.
Precizarea e de prisos. Cu picioarele Inmuiate, ne-am Inghesuit alaturi pe iarba. A scos din buzunar un carnet

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

si dicteaza:
- "La ora 5 adunarea batalionului pe companii, jos In tabara.
La ora 51/2 se Impart efectele de mobilizare.
La ora 53/4 se Impart, de fiecare om, doua sute de cartuse de razboi.
La ora 6 batalionul III se pune In coloana de mars cu directia satul Dambovicioara, spre regiment.
XX se Incoloneaza pe soseaua Vama Giuvala, In ordinea urmatoare:
Batalionul III cu companiile In ordine 9, 10, 12.
Batalionul II cu companiile In ordine 5, 6, 7, 8.
Compania 9 constituie avangarda regimentului.
Compania 11 la dispozitia brigazii.
La ora 8 p.m. regimentul se pune In miscare cu directia Vama Giuvala."
Scriu, lungit In iarba, acest Intai ordin de lupta al armatei romane In razboiul cel mare, pe o carte postala, cu colturile rasucite, luata cu cine stie ce gand, singurul petic de hartie pe care-l am. Ma gandesc cui sa o trimit mai tarziu si mi se face In suflet un gol cat lumea, neasteptat. Peisajul muntos are acum sectoare de umbre lungi crepusculare si de soare viu.
Maiorul face un efort de concentrare:
- Cine comanda plotonul I de la a 9-a?
Cineva da numele meu si mi se pare ca nu mai e al meu.
- Gheorghidiule, ai sa fii diseara varful avangardei; stii sa te desfasori? Sa-ti alegi oameni zdraveni de patrula. Domnilor, alegeti din vreme patrulele de siguranta pe flancuri. Si acum, va rog, treceti la executare... Dumnezeu sa ne ajute.

CARTEA A DOUA

INTAIA NOAPTE DE RAZBOI

Timp de o ora e In tabara o Invalmaseala de neInchipuit. Plutonierii majori se Impart In zece, alearga de colo pana colo, Injura, striga, arunca efectele de tot soiul In bratele oamenilor. Mi se pare ca totul merge Insa prea Incet, ca nimeni nu va fi gata la ora ordonata. O parte din oameni s-au aliniat pe companii In fata bordeielor si primesc, racniti pe nume de gradati, bocanci. Unii Incearca o veselie strapezita, la care altii surad ca niste bolnavi. Gandul ca la ora opt seara deschid focul, ca In doua ore, care totusi vor trece, asa cum au trecut de atatea ori In viata mea, cum au trecut cand asteptam Intr-o gara, cand asteptam la birou, cum astepti dupa-amiaza o vizita, ma sfarseste ca o febra uscata. Faptul ca voi navali, ca In cartile de citire, Impotriva unor transee Intesate de armata dusmana, ca voi fi sub baraje de artilerie, ma uluieste, pare scris de o mana nevazuta.
De patruzeci de ani n-a mai fost razboi, cartile de citire s-au oprit la pagina de la 77 si acum eu deschid focul. Mi se pare asta una dintre acele coincidente ciudate, mari cat un orizont.
Ofiterii sunt toti mult mai tacuti decat trupa. Capitanul Floroiu, mic, blond, cu fata lui Imbatranita Inainte de vreme, ma Indeamna sa las oamenii In grija plutonierilor si sa-mi fac bagajele.
Mi se pare o enormitate, ceva absolut fara sens.
Bagajele? Mai am eu nevoie de bagaje? Dar dupa primele cinci minute de lupta, voi mai fi oare In viata?
- Nu se stie, cine are zile scapa.
- Domnule capitan, voi scapa la opt si cinci, la noua, voi trai poate pana la ora zece diseara...Dar crezi ca vom mai vedea noi soarele de maine?
Tace Infiorat de ganduri si, pe urma:
- Scrie vreo scrisoare, si Isi urmeaza ata gandului din el.
Cui sa scriu? Toti ai mei s-au departat In clipa asta, efectiv, la zecile si sutele de kilometri unde sunt. Nu-i voi mai vedea niciodata, ca pe locuitorii Norvegiei, ai Perului, ai Sidneyului, despre care stiu ca exista totusi.

Imi arde Intreg corpul, e un neastampar al trupului care contrasteaza cu linistea si egalitatea imensa a gandurilor mele. Nu mai pot sta In loc, banuind ca diseara nu vom putea fi gata. Ma voi duce si-acasa, In odaita mea, caci, desi sunt Infrigurat si grabit, n-am ce face.
In fata casei, Ioana cu cei doi copilasi ai ei s-au randuit ca la intrarea In biserica, iar micutii Imi striga cu manutele cazute jos, cu glas Inlacrimat:
- Sa traiti, domnule...
Incremenesc: "Sa traiesc?" Ce sens de Inceput de veac are vorba asta acum...?
Cum o sa traiesc diseara prin focuri de infanterie, prin lupte de baioneta, prin sute de explozii de obuze? Le dau bani si ei Imi saruta mana, aci In munte, In asfintitul soarelui de vara. Niciodata n-am acceptat dovezi de acestea de respect si prietenie. M-au jignit, dar acum Ii strang la piept pe copiii acestia, ca pe niste pui de pasare.
- Dumitre, pune tot ce avem In lada de bagaje. Baga de seama!
- Am si Incarcat lada, don sublocotenent.
S-a iscat parca, strain de mine, un fluid care Imi ia Inainte, oriunde merg. Doar la cincizeci de pasi, dincolo, la ei nici un semn. E tot duminica si dupa-amiaza goala si lenesa care sta In loc.
- ... dar au mai ramas lucruri...Ce facem cu ele?
- Lasa-le Ioanei aici.
- Nu puneti bocancii? Cum o sa ramaneti asa?
Sunt Imbracat In aceeasi bluza usoara, pantaloni de raitcort si ghete de sevro subtire, cu moletiere.
Cum am fost ieri la Campulung.
- Nu, Dumitre, raman asa. Pana la ora zece e destul si asa... Imi fulgera o clipa prin minte sa fug la Campulung, sa am o explicatie cu nevasta-mea. Risc cel mult sa fiu Impuscat... Tot voi muri la noapte...
Ce sa-mi explice? Ce importanta mai au pentru mine lamuririle ei? Tot ce a fost aseara, absolut tot, e parca numai vazut si Inteles de mine, nu si simtit, asa cum anestezia locala te lasa sa vezi toata operatia, sa simti izbitura si taietura bisturiului, dar sa nu ai nici o durere. Din oamenii aceia, din lumea lor cu bucurii si deznadejdi, cu permise si aniversari, care era si lumea mea, m-am desprins odata cu camarazii mei - ca pe un vas nevazut. De cateva zeci de minute, o parte dintre noi suntem morti, efectiv In starea unor condamnati carora li s-a respins cererea de gratiere, In ajun.
Acum oamenii de aici, blestematii In uniforma, Imi sunt singurii aproape si sunt mai aproape de ei decat de mama si de surorile mele.
Orgoliului meu i se pune acum, dealtfel, si o alta problema. Nu pot sa dezertez, caci, mai ales, n-as vrea sa existe pe lume o experienta definitiva, ca aceea pe care o voi face, de la care sa lipsesc, mai exact, sa lipseasca ea din Intregul meu sufletesc. Ar avea fata de mine, cei care au fost acolo, o superioritate, care mi se pare inacceptabila. Ar constitui pentru mine o limitare. Imi putusem permite atatea gesturi pana acum, pentru ca aveam un motiv si o scuza: cautam o verificare si o identificare a eului meu. Cu un eu limitat, In infinitul lumii, nici un punct de vedere, nici o stabilire de raporturi nu mai era posibila si deci nici o putinta de realizare sufleteasca. O asemenea carenta, de nereparat, ar fi fost si o descalificare. Constiinta mea Imi permitea aseara sa ucid, sa ma judec deasupra legilor, pentru ca nu aveam sa-mi reprosez, In sistemul meu sufletesc, nimic, dar tocmai de aceea nu-mi permite lasitatea de a evita un pericol, pe care soldatii cei multi nu-l puteau evita. Lipsit de orice talent, In lumea asta muritoare, fara sa cred In Dumnezeu, nu m-as fi putut realiza - si am Incercat-o - decat Intr-o dragoste absoluta. M-am Inselat o data, as mai putea Inca Incerca, din nou, de aceea nu vreau sa fiu scazut, de la Inceput chiar, fata de femei, prin nici o lipsa In organismul sufletesc.
Ma grabesc spre magazia de armament sa numar cartusele, dar e de prisos, caci debandada e din cale afara de mare. Impresia asta de improvizat Imi da o neliniste de panica. Alerg fara rost In toate partile, In balciul asta de oameni, care diseara vor juca, fiecare In parte, tragedia pe care era s-o joc doar eu aseara.
Doi soldati de la aprovizionare umbla, de colo pana colo, pe cararuie, cu cate un sfert de bou pe umeri.
- Domnule sublocotenent, ce facem cu carnea asta?
Rad galben.
- Cine mai vrea sa manance, ma?... Cine o sa aiba chef de mancare maine, chiar dintre cei ce vor mai trai?
- Dom sublocotenent, dar ce sa facem cu ea?
- Aruncati-o.
Se Intuneca Infiripat si timpul trece fara ca nimeni si nimic sa-l poata opri. Imi ard buzele.
In odaita popotei, comandantul companiei, cu ceilalti doi ofiteri de la companie, iau ca gustare chiftele prajite (gatite, In gandul celui ce le-a framantat acum o ora, pentru altfel de oameni si alta seara) si cate un pahar de

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

vin.
- Ia si dumneata ceva...mai prindem nitica inima. Si... cine stie ce se mai Intampla diseara.
Nu simt nici o nevoie, nici o dorinta, si orice Incercare, fie si de a manca numai, ar strica plinul unui cerc.
- Cat e ceasul?
Si Intrebarea halucinanta, acum, parca picura In suflet.
- Sase fara cinci. Mai sunt cinci minute.
- La companie.
Incep suieraturi, oamenii se Incoloneaza cu zgomot de bidoane, arme si lopeti. Inca mai sunt strigate: "Niculae Fira...Niculae Fira...vino de ia mantaua lui domn plotonier major". Inserarea abate si pe cei care mai faceau glume. Coboram schiopatand pe alt drum, un drum de bolovani, decat cel strabatut de mine aseara. Nimeni nu mai scoate o vorba. Jos ne asteapta celalalt batalion, gata Incolonat. Sunt peste toata valea, In Inserare, numai gramezi si siluete mute de soldati, ca o turma cenusie.
Ma cheama colonelul, care a ramas comandant titular al regimentului. Cauta sa-si stapaneasca dezarticularea, prin formule reglementare. Sunt de fata si cea mai mare parte din ofiteri.
- Va sa zica esti varful avangarzii? Auz ca te cunosti cu comandantul companiei din vama. Uite ce faci.
Mi se pare de necrezut ca mie mi se spune asta.
- ... Trimiti doi oameni ca sa se apropie de bara vargata... granicerul nostru va cere foc finantului ungur. In clipa aceea, cei doi oameni sar la el si Ii pun baionetele In dreptul gatului, strigandu-i sa taca. Daca tipa, Il strapung.
- Dar daca...
- Taci. Locotenentul locuieste la vama? nu? Cu patru oameni patrunzi la el, cu armele Intinse, si-i explici ca s-a declarat razboiul, ca nu-i facem nimic daca se preda. Ceilalti oameni navalesc In cazarma, apoi. Si, catre capitanul Floroiu: Dumneata, fireste, vii imediat dupa el si Inconjuri cazarma.
Pornim. Din cauza muntelui, s-a Intunecat de tot. Ajung In soseaua cea mare, cu regimentul dupa mine, si ma opresc. Un ofiter de legatura Imi spune ca s-a contramandat ordinul, ca va trece Inainte regimentul XR, vecin de brigada.
Incerc sa pun oranduiala Intre oamenii care se gramadesc unii Intr-altii.
- Cum te cheama, baiete?
Mormaie ceva zdruncinat, de neInteles.
- Dar tu cine esti...? In ce grupa esti?
- Nu... nu... eu... sa...
Au trupuri de gaini, moi. Ii misc cu mana din loc In loc si raman unde Ii pun, sleiti. Dealtminteri si vocile ofiterilor parca schioapata. In jurul nostru, dincolo de cei cinci pasi pana unde vedem, cine stie ce prapastii de moarte, ce scene de bestialitate, ascunde noaptea asta, atat de neagra ca nu se poate deosebi nici o silueta macar. N-or fi Inceput altii lupta? Dac-au pornit In acelasi timp cu noi, si ei, din Intuneric?
Sunt fericit ca nu mai atac cel dintai si ma trantesc jos In iarba calda Inca de soare.
Ma gandesc la macelul care va fi peste 30-40 de minute. Cranii sfaramate de paturi de arma, trupuri strapunse si prabusite sub picioarele celor care vin din urma. Facle si urlete. Explozii de obuze care sa doboare randuri Intregi. Stiu ca voi muri, dar ma Intreb daca voi putea Indura fizic rana care-mi va sfasia trupul. Si un gand staruie, plutind peste toate, ca o Intrebare: pentru mine anume cum va fi? glont... baioneta sau explozie de obuz?
"XX Inainte...!" E o porunca venita din om In om. Ridic oamenii ca pe bolnavi si pornim pe soseaua care nu se mai vede alba. Singura aparare In noapte Imi sunt tovarasii, suntem ca niste calatori atacati de lupi si trebuie sa ne aparam spate In spate, caci oriunde, de jur Imprejur, e moartea de fier si gloante. In clipa asta Inca, putem fi surprinsi. Regulamentul cere patrule la cateva sute de metri pe dreapta si pe stanga. Numesc oamenii, dar nimeni nu se desprinde. Alerg si Ii zgudui, trimitandu-i In noapte, dar nu se duc, sleiti, decat trei pasi si continua sa mearga apoi tarat, alaturi de noi. Renunt...Fie ce-o fi.
Intr-un tablou strain, In golul mintii, vad In clipa asta limpede si departe de ai mei pe nevasta-mea, amantul ei, dar n-am timp sa ma opresc, sa-l fixez, ca sa privesc. Bucuriile si minciunile lor sunt puerile fata de oamenii acestia, dintre care unii vor muri peste zece, cincisprezece minute, altii maine, poimaine, saptamana viitoare. Dintr-o data, din noaptea dinaintea noastra, unde e viata si miscare cu oameni, din care noi nu vedem si nu stim nimic, ca o solie dintr-un gol, din bezna unei odai Intunecate, s-aude o rapaiala de focuri plesnite de arma. E singura In tot cuprinsul lumii. E originara ca Intaiul om pe pamant si nu o voi uita pana la sfarsitul vietii, niciodata. Parca o morisca mare, de Mosi, s-a Invartit repede, dar sunetul, ma Intreb, la ce corespunde In

noapte, acolo, cine a tras, cine a cazut?
Zarurile au fost aruncate.
Compania si, banuiesc, tot regimentul s-a Intors rasucit In loc, de spaima, si oamenii sunt gata de fuga. Urlu scos din minti la gandul goanei nebune, care ar fi mai rea ca moartea: "Pe loc, stati pe loc!"
Se opresc toti, sfarsiti, caci nu au vointa sa fuga si dupa cateva clipe reluam marsul, tarat ca dupa mort.
Identific, dupa damb si dupa ocolul soselei, locul unde suntem. Fac socoteala aproximativa si gasesc ca avangarda regimentului XR a trecut sigur dincolo de vama. Asadar, evenimentul s-a consumat. Intamplarea de vorbe si carti a devenit piatra, stofa, arama, o noapte anume. Am trecut dincolo, peste linia punctata, pe care am desenat-o zece ani In scoala.
- Uitati... uitati...
Dinainte vine Intre doua santinele, cu armele Indreptate spre el, un prizonier (nu mai Incape Indoiala). E plutonierul Bela Kiss, Il cunosc acum dupa pantalonii de dril alb.
Iata deci Intaiul prizonier In acest razboi la care iau parte. Oamenii si-au mai revenit putin. Seara de cenusa oarba a devenit Intuneric straveziu. Trecem si noi prin vama. Bara e rupta, jos langa ea e un mort. Un ranit e sprijinit pe genunchi de catre un soldat.
- Ce-a fost, camarade? Intreb In treacat.
- O lupta scurta... domnul colonel P.B. e ranit de moarte. Uite-l.
Aflu ceva mai tarziu ca, In momentul cand a fost somata, santinela ungureasca a tipat, locotenentul Sigismund Lajos a iesit In prag, a tras cu revolverul In directia grupului, asa, In noapte, si glontul lui a nimerit In cap pe colonel, care venise In fruntea avangarzii. Pe urma, dupa un schimb de focuri, ungurii au fugit cu totii. Asta exista adineauri In noaptea neagra si noi nu vedeam nimic, ca si cand n-ar fi fost asa: cum nu vad nimic, de pilda, vizitatorii Intr-un simplu parc comunal. Mi se comunica din urma ca regimentul XR a luat-o la dreapta, ca nu mai am pe nimeni Inaintea mea, de parca s-ar fi dat la o parte o perdea, si deci sa ma desfasor In avangarda. E o imposibilitate. Iau o distanta la o suta, doua de metri Inaintea companiei, dar patrulele nu se duc la mai mult de zece pasi de mine.
Sunt Inaintea tuturor milioanelor din neamul meu; In fata mea cu o sosea, cu garduri, cu Intuneric si cu moartea plutind In toate.
Avem de la Inceputul serii toti baionetele la arma si formatia de lupta.
Ordinul e sa cercetam tot ce Intalnim In cale. Mergem destul de Incet, dibuit, si cei din fata mea sunt ca umbre Inchegate din Intuneric. Ne asteptam la un atac scurt, prin surprindere.
Intalnim dupa un timp o casa pe stanga... are curte, cu gard Inalt, iar Inauntru se vad lumini. Ne oprim, dau ordin oamenilor din fata sa sara peste gardul Inalt, dar nu se misca nimeni. Sar eu ulucile, Incurcandu-ma In sabie, si atunci vin si ei dupa mine. In casa cu doua odai, In dreapta si In stanga, sunt aprinse zeci de lumanari ca la mort si o romanca, noua parca, se Inchina speriata. Cinci-sase copii stau lungiti pe jos. Ii Intreb daca au fost unguri, unde sunt, iau trei-patru lumanari In buzunar si pornim mai departe. Ordin din urma vine sa cautam o calauza.
Iata alta casa. E moarta si ghemuita In Intuneric toata. Batem In poarta. O femeie ne lamureste ca au fost ungurii chiar la ei, dar au fugit, lasand In graba, In batatura, tot ce-au avut.
Pe prispa e o aratare de om.
- E barbatul dumitale?
- Da, e barbatul meu, dar e beteag, de aceea l-or fi lasat.
- Nu-i nimic, merge cu noi, Il luam calauza.
E cu pantaloni albi, cu camasa aspra, taran de ai nostri, si opunerea lui deznadajduita nici nu ne Intarzie macar. Il luam si pornim Inainte.
Intunericul s-a facut mai omenesc. Ma uit la ceas, e aproape zece seara. Asadar, au trecut cele doua ore - asa au fost - si suprapuse imaginii mele dinainte sunt surprinzatoare prin golul lor.
Un pod, despre care stim ca e minat. Ne oprim. Ordin din urma iar, sa treaca o grupa neaparat si fara Intarziere. Oamenii sovaie, fireste...
- Bine, atunci trec eu.
- Trec si eu, dom sublocotenent.
E ordonanta mea...
- Si eu.
E caporalul Nicolae Zamfir.
Trecem toti si nu se Intampla nimic (tocmai a doua zi a sarit, sub o caruta).

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Camil Petrescu “Ultima noapte de dragoste, intiia noapte de razboi”

O padure mijita, mai mult ghicita, de o parte si de alta a drumului, ne da un soi de atentie crispata, dar dupa ce trecem de ea si ocolim un bot de deal, mereu cu baionetele Infipte In Intuneric, privelistea se deschide larg de tot, imensa, fantastica, de parca suntem In pragul altei lumi. Totul coboara ca Inspre o vale dulce si vederea e Inlesnita de zecile de focuri uriase care ard pretutindeni. Cat ajungi cu ochii, case ard cu valvatai care lumineaza ca niste Inalte torte. Tinutul Branului Intreg, Inconjurat de munti, apare astfel, cu drumurile lui, cu sate, biserici, grupuri de copaci care nu pot fugi de Imbratisarea focului. Sublocotenentul Orisan vine din urma sa priveasca si el ridicarea si caderea flacarilor, care Inalta si coboara cerul. Ard si numeroase sire de paie, anume, se vede, ca sa le lumineze lor - celor ascunsi In Intuneric, asezati cine stie cum - venirea noastra. Voi pricepe mai tarziu ca Intunericul e de neIndurat In razboi, pentru toata lumea. Oamenii s-au mai dezghetat. Frumusetea privelistii si gandul ca, oricum, moartea nu vine din Intuneric, de la doi pasi, ca al necurat, ca dusmanul e abia jos In vale, ca nu e o chestie de secunde, iar clipa nu e definitiva, ne mai linisteste putin. Pornim cu mai mult curaj, mai repede la vale, pe soseaua de acum alba.
Dar cand ne apropiem de Bran, vedem cu spaima ca Inspre noi Inainteaza, plutind larg, un vultur urias de foc, pe care nu-l poti privi, ca pe discul soarelui. Batalionul Intreg s-a trantit Ingrozit In santurile soselei si asteapta sfarsitul lumii. Ca s-a speriat e din pricina ca la regiment nimeni nu ne-a aratat ce e o racheta, iar ca s-a trantit In sant a fost miscarea cea mai indicata.
Incepe o rapaiala de focuri care creste si descreste, ca si cand ar fi pe un portativ In spatiu.
Inaintam iar, cand iata ca pe sosea apar In lamurirea focului siluete omenesti. In asemenea Imprejurari toate siluetele sunt de dusmani. Ne apropiem si vedem totusi ca sunt soldati din regimentul XR, care a patruns In Bran ocolind si da o lupta de strada. Ne oprim In lumina ca ziua, chiar In marginea targului. Sunt atat de prins de belsugul de vederi si de senzatii dinafara, ca nu am timp sa-mi mai simt sufletul. Acum stiu cum va fi. Ma uit la ceas, e miezul noptii. Rapaiala de focuri amuteste din cand In cand, pe urma creste, dar nu se coboara niciodata de tot, ci urca si scade capricios ca tasnirea si jocul apei din avuzul In soare. Trage cineva din noapte In noi si aud primele gloante trecandu-mi pe la ureche. Sunt ei, Intaia data de fata. Voi sti mai tarziu ca toate gloantele, mieunand, trec pe la ureche. Oamenii se arunca disperati In santurile soselei. Vara numai capetele sub podetele din dreptul caselor, lasand trupurile afara, ca niste struti. Ii strig pe nume pe cativa din ei, dar e de prisos. Raman In picioare pe sosea ca sa le arat ca nu e nimic, cum gusta parintii din doctorie, ca sa Incurajeze copiii s-o ia. Dar doctoria e o noutate si fac o sfortare, captusita. Gloantele, e drept, vin rare, si lovesc rupand din copaci, In praful din sosea, In gardul caselor vechi care plesneste rupandu-se zgomotos.
Din urma vine pe langa oameni capitanul. Il vad parca acum din nou. E mic ca o fetita, cu mustata plina tunsa scurt, Imbatranit de timpuriu.
- Ce facem?
- Asteptam ordine noi, de la brigadier.
Coboara spre noi pe sosea, din targ, un grup. Gloante putine, numarand parca rar si piuit, vin Inspre noi, muscand scurt din gard si din praful soselei. Stiu atat de bine ca voi muri In noaptea asta, Incat mi-e absolut indiferent pericolul localizat. Gasesc chiar ca n-ar fi deloc mai dezagreabila moartea aci, decat In flacari.
Caci, iata, se aude o detunatura puternica, dar parca nu In raport cu eruptia de lumina si faramaturi negre, pe care o produce.
- Au aruncat podul, cu ai nostri, In aer, Gheorghidiule. Ma duc Inapoi sa vad se facem.
Incerc sa trag de picioare oamenii, care-s mereu cu capetele varate sub podete. Cand, In sfarsit, au vazut cat de greu nimeresc gloantele, si-au mai venit In fire.
Din targ, se aude acum un tropot ca de escadroane In galop pe sosea, Inspre noi. Oamenii mei au sarit santul soselei si Intorcandu-se ca Intr-o arie, au Inceput fuga. Sar In mijlocul lor, strig pe nume pe gradati, pe cei pe care-i am In fata si, scurt, cu rasuflarea suspendata, se opresc. Coboara iar In sant, cu baionetele Intinse alaturi. Raman singur In picioare si astept sa vad ce vine.
Stiu acum ca s-a apropiat, ca de fier nevazut, clipa definitiva.
Coboara spre noi, alergand, zeci si zeci de oameni, cat e de larga soseaua. Lumina flacarilor e atat de alba, Incat Ii recunosc. Fac umbre negre lungite In praf. Sunt ai nostri. Intind bratele ca o bariera.
- Stati... ce e cu voi?
Gafaie zbuciumat, vorbesc fara sa priveasca:
- Ne-au prapadit... ordin de retragere.
Am Inghetat... e Intaiul moment de groaza acuta pe care-l am si raspund sacait, uscat, grabit:
- Nu e nici un ordin de retragere. Apoi, deznadajduit: Plutonul Intai ocupa soseaua.
Oamenii mei sunt la comanda, In mijlocul soselei.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Si catre gramada de zeci de fugari:
- Intrati In curtea asta.
Oprirea In loc i-a mai calmat, ca un exercitiu siluitor. Intra ca o turma In ograda gospodareasca, unde, dealtfel, sunt adapostiti de casa.
Alt tropot pe sosea... alt grup, mai mare Inca, vine din targ.
Oamenii mei striga acum singuri, Incalziti, cand vad ca sunt altii mai slabi de Inger ca ei:
- In curte...In curte, pe dreapta.
Al treilea grup, o companie Intreaga cu ofiterii ei, vine fugind Ingrozita:
- Loc, faceti loc!
Ies Inainte, racnind, cu sabia Intinsa:
- Stati!
Dar nu vor sa asculte, zbiara numai:
- E retragere... suntem cu domnul capitan.
Si s-au oprit In asteptare, cum pandeste un om care vrea sa scoboare, pe scara unei trasuri. Imi arata pe capitan.
- Domnule capitan, unde plecati?
- E retragere... ne-au prapadit batalioanele. Si Imi spune cu ce companie e.
Cu vocea palida, Inalbit de aceasta idee a fugii, Il lamuresc scurt:
- Nu e nici un ordin de retragere...intrati In curtea asta, si le arat o curte pe stanga.
- Trebuie sa trec.
Urlu catre ai mei:
- Niculae Marin, bagati baioneta In cine vrea sa treaca de voi.
Inmuiat, capitanul intra cu compania In curte, dupa casa.
Iar se face liniste. Din urma nici un ordin, dar vine capitanul meu, caruia Ii explic situatia regimentului vecin.
- Noi nu intervenim?
- Mi se pare ca nu.
Simt o bucurie de scurt zbor, ca si cand nu mai sunt scos la lectie cand nu stiu nimic, de un profesor rau:
- Asteptam aci?
- Ce vrei sa facem?
Vine din urma si sublocotenentul Orisan, ca sa vada ce e. Gloantele s-au rarit acum si mai mult, rapaiala de focuri a devenit scazuta ca o cicaleala.
Orisan are obsesii tactice:
- De ce nu intervenim?
- Nu stiu.
- Domnule capitan, vad ca si artileria noastra e inactiva ca si a lor.
- E lupta de strada... Ce sa caute artileria?
- Sa traga In rezerve... In noi.
- Las-o mai bine asa.
- Asculta, Gheorghidiule, hai noi In targ, sa vedem ce e. Hai pana la pod.
- Haide...
Capitanul ne Intreaba, nemultumit:
- Ce sa cautati acolo?
- Sa vedem ce e.
Apasarea asta, de a nu cunoaste ceea ce se Intampla Inainte, stiu acum ca e, In razboi, pentru unii de neIndurat, asa cum de neIndurat mi-era, In ajun, incertitudinea daca sunt Inselat sau nu.
Casele cu curti mari sunt Inspre marginea asta, mai aproape de felul romanesc, dar au In fata garduri Inalte.
Am luat calauza cu noi si mergem Inainte. Mai vin din sus raniti si oameni care au parasit lupta, iscand, In lumina focului, forme dedublate.
Dintr-o curte suntem chemati.
- Cine sunteti?
- Din XX... dar dumneavoastra?
- Comandantul lui XR... Care-i situatia?
- XX e Incolonat pe sosea... doua companii ale dumneavoastra sunt Inapoi Intr-o curte.
- Faceti-le rezerve, Intareste Orisan.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Suntem acum de-a binelea In targ si lumina a coborat.
La o mica raspantie, In fata unei brutarii, pare-se cu masa goala de paine In afara, cateva umbre... Incremenim pe loc.
- Cine-i? Stai!
Nici un raspuns, umbrele au disparut.
- Gheorghidiule, revolverul tau e Incarcat? ca eu n-am nici un cartus.
Revolverul meu... Imi vine In minte toata Intamplarea de la Campulung, cum i s-ar aminti unui bolnav ca a delirat. Caut In buzunar si nu gasesc nimic.
- Nu-l am, cred ca l-am pierdut.
Si ne Intoarcem la ai nostri.
Au scazut focurile mari si impresia e poate din cauza ca si lupta s-a domolit. Gasesc un grup Intreg de ofiteri din XX, veniti dinapoi. Sunt toti cu sufletele Indoite.
- Cine ar fi crezut? arunca unul si toti tac gandind la fel abatut.
Mai discutaseram Intre noi la popota si eu fusesem In discutie ceea ce se numea pe atunci un "antiinterventionist". Pesimismul meu e si mai greu acum, iar purtarea mea In asta-noapte, destul de desprinsa, Imi da un fel de obiectivitate, parca stiintifica, atunci cand spun:
- Am impresia ca maine vom lupta In jurul Rucarului.
Capitanul micut si prea ganditor Intreaba cu teama:
- Crezi ca ne vor ataca?
- Socot ca da... Azi au fost surprinsi, dar daca primesc Intariri, nu vad de ce nu ne-ar ataca.
Ofiterii ma aproba cu privirile grele si obosite, cu gandurile aiurea.
Noaptea scurta de vara e pe sfarsite. Focurile s-au stins tarziu, ca dupa o serbare de noapte, si acum Intunericul se strange, fara sa se faca opac.
- Cum vom putea sta maine asa pe sosea? Ce facem?
- Hai la companii si om vedea.
Oamenii ma Intreaba si ei ce facem. Suntem nelinistiti, caci daca ne apuca ziua, asa Incolonati pe soseaua alba, suntem prada sigura mitralierelor. In targ e aproape liniste si linistea asta, cand stim ca toti ochii sunt deschisi ca ai serpilor In umbra, ca si ceilalti asteapta poate, ca si noi, e mai grozava ca lupta.
Incepe sa se albureasca Intunericul care-si pierduse toata puterea. Acum oamenii, cenusii si ei, nu se mai disting deloc.
Soseste din urma colonelul, greoi si masiv.
- Gheorghidiule, vino cu oamenii dupa mine.
Vrea sa sara gardul unei gradini, dar gardul se prabuseste sub greutatea lui. O iau la fuga dupa el, si oamenii dupa mine, peste rasaduri de varza albastrie si de morcovi. Ghetele subtiri de sevro se Incalta cu pamant ca niste galosi. Om de cincizeci de ani, colonelul alearga cu pasii mari, care fac sa sara pamantul faramitos In dreapta si In stanga. Ma Intreb In fuga, daca toti oamenii au baionetele puse. Toata privelistea cu linii subtiri, desenate ca In estampele japoneze, In zori a devenit viu liliachie. Inteleg ca vom Inconjura targul ca sa dam un "atac de flanc". Calcam prin albia unui parau pana la genunchi, dar nu simt nici urma de umezeala. Imi trec limba peste buzele arse ca de o spuzeala. Intram Intr-o livada si dupa ce am alergat prin ea, Incepem urcusul unei coaste. Inteleg si ma Ingrozesc. Sta deasupra noastra, ca o cetate de sute de metri Inalta, prapastioasa, Magura Branului. Pornim la asaltul ei, mereu In fuga, tarand dupa noi coloana care si-a pierdut, peste garduri si parau, forma.
Ne-au vazut si Incepe miorlaitul lung al gloantelor. Aud In urma vaiete: primii cazuti... Ma emotioneaza abstract ca un numar etichetat de muzeu. "Primii raniti In acest razboi."
Gafai, Imi arde gura... Ma abat, tot din fuga, si culeg din merele scuturate, cine stie, trantite de gloantele care lovesc In trunchi.
Ii vad acum pe cei de sus ca pe parapetele si balustradele unui castel medieval, dar alergam mereu urcand spre ei, toti dupa colonel, de parca ne-am tine de mana.
Ajungem Intr-o parte unde peretele e atat de drept si Inalt, ca nu mai pot trage nici ei. Comunicam In urma: "Regimentul se aduna In unghiul mort".
Iata-ne pe toti, mai mult Ingramaditi, ca Intr-un repaos tihnit In livada. A rasarit soarele peste campul de lupta. Deasupra noastra e peretele Magurii cu stancile lui, dar Inapoia noastra spectacolul e neasemuit. Ca Intr-un tablou istoric vin din tara, paralele, coloane de soldati. Pe sosea si peste livezi. Vine si artilerie, vin si carute. Acum trage pe deasupra capetelor noastre artileria austriaca. Numai doua tunuri, care ajung Insa

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

departe Inapoi, spre vama, si lovesc pare-se In plin. E uimitoare aceasta punere cu mana, acest brat nevazut, Intins Inalt pe deasupra capetelor noastre, care cade acolo, poate la opt-noua kilometri, precis ca un pumn.
Ziua aceasta, pe care n-o mai asteptam, e altfel pentru mine. Parca sunt Intr-un peisaj nelumesc. Simt ce trebuie sa simta mortii cand strabat livezile si plaiurile vazduhului. E parca mai usoara lupta ziua. Oamenii s-au Inviorat cu totii. Sunt sigur ca o sa mor, dar prefer sa-mi aleg singur moartea. Acum Inteleg de ce Intotdeauna condamnatii au avut preferinte Intre cap taiat, spanzuratoare, Impuscare. Am si eu acum preferinte. Vreau sa provoc admiratia sfioasa a camarazilor, singurii care exista acum real pentru mine, caci tot restul lumii e numai teoretic. Asa cum cei care mergeau la ghilotina preferau, In loc sa urle de durere, sa ia atitudini. I-am vazut pe camarazii mei ce sensibili sunt si voi continua. Ma gandesc In treacat ca maine seara cei de acasa ar putea afla, din ziare, ca m-am purtat uluitor, asa cum ma gandeam uneori Inainte de razboi (vis de baiat care vrea sa se faca mare actor), dar acum, si admiratia, si ura lor Imi sunt sterse, indiferente.
Declasatii In societate, sau chiar numai cei ocoliti Intr-un salon, Incep sa aiba un orgoliu de izolati, de nedreptatiti, care cauta sa transforme excluderea In avantaj. Oamenii de aci Impartasesc destinul meu si a trebuit un neInchipuit concurs de Intamplari ca sa fim toti aci, care suntem, adunati pe fire deosebite, In clipa hotaratoare.
Stam aproape doua ore asa. E racoritor ce sentiment de Incredere Iti da superioritatea pe care ai tai o au asupra inamicului. De vreme ce tu tot mori, e ciudat, dar preferi sa fie cand ataci si nu cand fugi. Cred ca senzatia aceasta Impaca un sentiment fundamental: atacand, Iti alegi tu, parca, moartea: urmarit de altul si ajuns din urma, moartea ti-e impusa. Esti In clipa mortii, In Intaiul caz, un sinucigas, In al doilea un ucis, si Incerci toate sentimentele celui asasinat.
V-ati Intrebat, dealtfel, ce s-ar Intampla cu un om care are intentia sa se sinucida, daca In aceeasi clipa cineva ar voi sa-l asasineze?
Acum cand vad batalioanele noastre venind peste plaiuri si dealuri, ma gandesc Indeosebi la sentimentele pe care le Incearca, privind, mai ales ei, cei cu care luptam.
Sublocotenentul Popescu, camarad de companie, mananca mere.
- Gheorghidiule, cum o fi tara asta, cand nu e razboi?
Ar fi simplu sa ti-o imaginezi fara soldati, dar ei fac azi esenta acestui peisaj, Incat nu-l poti gandi fara ei, cum nu poti gandi a patra dimensiune In natura. Soarele e acum deasupra dealurilor, care poarta dreptunghiuri de padure negre, golurile de topaz ale pasunilor si, ici-colo, vile verzi cu acoperisurile rosii de tigla, care-ti dau impresia ca esti In strainatate.
Colonelul, care Isi stersese timp de doua ceasuri chipiul si fruntea de naduseala, stand In iarba marunta ca la o partida de odihna, si In jurul caruia eram ca o turma, hotaraste plecarea.
- Azi-noapte al III-lea a Inceput? Acum plecati Intai voi, Dolescule.
Maiorul Dolescu, care comanda batalionul II, masoara speriat peretele.
- Nu pe aici, bre omule, luati-o mai la stanga, ca e povarnisul mai dulce. Mergi cu oamenii pe langa peretele asta, unul dupa altul, si pe masura ce iesiti In bataia focurilor, va desfasurati.
Peste vreun sfert de ora, rapaiala vie de pacanituri ne arata ca In clipa asta cei care au plecat au dinainte o priveliste pe care noi, rezerva, n-o avem. E In mine ca o strangere de lumina si, cu toate ca am mancat cateva mere, buzele Imi ard mereu, uscate. Peste vreo jumatate de ceas, colonelul se scoala si comanda n-are nimic militar In ea.
- Haideti.
Pornim dupa el. Dupa vreo cateva sute de metri, la dreapta, povarnisul e atat de dulce, ca poti urca alergand. Comanda se da iar apropiat, ca o asezare la masa.
- In tragatori si ocolire la dreapta.
Risipiti pe urma, Incepem urcusul.
Ii vad pe cei porniti Inaintea noastra, adapostiti dupa sfaramaturi de stanci, tragand mereu focuri, fara sa ocheasca si fara sa Inteleg, acum, In cine trag.
Ma mira, de asemeni, In prima clipa, ca gloantele vin destul de rar, cu piuitul lor dur, de cearsaf sfasiat In lung.
Colonelul alearga acum langa mine.
- Hai repede, Inainte, repede.
Alerg mai iute si reiau urland:
- Inainte. Sunt la zece pasi Inaintea tuturor, strigand necontenit "Inainte". Cei de sus, care trag In noi, acum Ii vad, sunt catarati pe crestaturi de stanca, asa ca vulturii Intr-o imitatie de munte, In cusca. Ajung In dreptul

unui soldat cu fata culcata pe bratul drept, cu piciorul drept Indoit usor de la genunchi. Si ca mine, toti oamenii Il privesc cu coada ochiului. Iata o mica tufa, cu cativa oameni, Intre copacei subtiri. Mi-aduc aminte ca am citit Intr-o carte despre razboiul de la 1870 a unui ofiter german ca oamenii, ca sa evite atacul, se prefaceau raniti, morti, si ca se ascundeau cate cinci-sase In dosul cate unui arbust, care n-ar fi putut adaposti nici unul macar. Ocolesc In fuga, pe la ei.
- Ce e cu voi, aici?
Gem toti "suntem raniti". Si sunt plini de sange.
Oamenii mei ma ajung si se lungesc jos.
Colonelul a obosit, se Inabusa, cu obrazul vapaie.
- Domnule colonel, nu-i pentru dumneavoastra urcusul asta... Lasati-ne pe noi.
Gros si Inalt, cu ochii albastri si cu mustata plina, balaie, i s-a Inmuiat parca si gura de naduseala. Isi rupe copcile de la guler:
- Mergeti Inainte ca vin si eu.
Urlu mereu: "Inainte". Stiu bine ca nu voi avea taria sa var sabia mea subreda In nimeni, dar poate ajuns la baioneta, totul va trece Intr-o clipa. Va fi naucitor, va fi ca Intr-o viziune. Voi pieri ca pe esafod. Unii dintre oameni se lasa In genunchi, altii se culca.
Merg de-a-ndaratelea, Ii strig pe nume pe care vor sa stea:
- Coltu, Inainte!... Niculae, fuga, haide, nu sta!
Cei strigati Incep si ei sa urle: "Inainte, Inainte!" Merg asa de-a-ndaratelea, cu sabia scoasa, la sapte pasi Inaintea oamenilor, ca un sef de muzica militara la defilare. Ca o paranteza clipita, gandesc ca asta nu e chiar "ploaie de gloante" si constat ca din cauza ca oamenii sunt unii culcati, altii In genunchi, ca si atati In picioare, nu-ti poti da seama de pierderi.
Am trecut de cei din batalionul plecat Inaintea noastra. Au ramas pe loc, prinsi pe colturi de stanca si de blocuri prabusite.
Toata lumea urla mereu: "Inainte!" si am ajuns la douazeci de pasi de creasta, dar sunt mai mult cu spatele Intors, chemand oamenii pe nume. Spre norocul meu de ultim prag. Caci vad deodata insi multi privindu-ma speriati, urlandu-mi:
- Culcat, culcat...
Ma Intorc cu fata spre creasta sura, de care eram acum la sapte-opt pasi, si vad In acelasi timp parte din unguri coborand dincolo de coasta, dar si o teava de arma Intinsa aratator spre mine. Imi dau drumul jos, prabusit, si ma nimeresc cu capul In dreptul unui bolovan cat o caldare de mare. Glontul izbeste In piatra ca In fruntea mea, cineva a tipat In urma. Cobor acum dupa cei fugiti, dar simt ca zgomotul ramane In urma mea, si, Intors, nu mai vad pe nimeni. Inapoi. In plina culme, un ofiter Imi sare de gat, Imi pune mana In guler.
- Prizonier, prizonier.
Cand lucrurile se lamuresc, ne pufneste pe toti un ras ca de morti.
Cadavrele si cei ramasi sunt Inconjurati de soldati, care parca s-au trezit si privesc. E mai ales cercetat ungurul care trasese In mine si care, o clipa In urma, fu strabatut de cinci-sase gloante. E cu mustata mica, aspra, blonda, gura groasa, ochii mici si umerii obrajilor rotunji, iesiti. Oamenii i-au luat mantaua, ranita. In buzunarul vestonului are scrisori si doua mere. Iau merele, mort de sete cum sunt, si le mananc. Din scrisori nu Inteleg nici un cuvant. Colonelul s-a apropiat, cu privirea Ingandurata, de cel mort si scaldat In lumina amiezei.
- Strasnic soldat, domnule. Sa ramaie singur, In fata a o mie de oameni.
- Bun tragator, adauga un altul.
Popescu crede Insa ca n-a fost bun tragator.
- Un bun tragator nu ocheste atat de lung la sapte pasi, ci trage In prima clipa. I-a dat timp lui Gheorghidiu, care era cu spatele la el, sa se culce.
- Da, dar ai vazut ca In aceeasi fractiune de clipa a coborat arma si a tras precis, In plin... si de nu era bolovanul, Gheorghidiu era pe "lista pierderilor", crede-ma.
Peste cateva minute, dintr-o stana pe care o lasasem In urma la vreo doua sute de pasi, apar sapte sau opt oameni In uniforma straina. Am porunca sa-i aduc prizonieri.
Suntem morti de foame si de sete. Trimitem ordonantele sa culeaga mere si ne asezam la odihna si taifas, toti ofiterii, pe surpaturi de stanci ca pe taburele. Suntem sus pe munte ca pe o insula spre cer In lumina si moarte.
Capitanul meu, micut si cu fata blonda, de patruzeci de ani, care a alergat scolareste la atac, ma ia la rost:
- Ei, ai vazut ca ai fost prea pesimist? Azi luptam aci pe Magura, nu la Rucar.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Dar ce, asta a fost lupta?
E o protestare uimita. Orisan e Insa de parerea mea. Fruntea lui Inalta, marita prin chelie In sus, si, prin subtirimea sprancenelor si lipsa mustatii, In jos, e grava.
- N-a fost lupta. Ei, cel mult doua companii, iar noi doua batalioane, e lupta?
- Dar pozitia e cam a dracului... hei? nu?
- Ce-are a face? Si pe urma ce rezistenta e asta? Nu vezi - revin eu - abia zece-unsprezece cazuti de la ei, douazeci, douazeci si cinci de la noi.
Orisan reia tacticos (acesta e cuvantul):
- Ca n-a fost serios o arata si faptul ca noi ne-am miscat ca o turma. N-a fost camp de lupta... Un camp de lupta moderna face impresia ca e desert. Nu se merge asa cu sabia scoasa, ca In curtea cazarmii. Nu evolueaza trupele amenintate de sute de mitraliere si mii de tunuri, ca noi adineauri.
- Si atunci? Intreaba unul, lovind iarba cu sabia, nelinistit de ceea ce e In jurul nostru.
- Probabil ca maine va fi lupta, uite pe dealurile de colo, ia cauta pe harta, ce sat e ala?... Tohanul-Vechi. Ei, maine deasupra lui o sa fie desigur lupta cu grosul lor.
- Sau poate ne ataca, venind cu Intariri, la noapte.
Privelistea de aci, din turnul Magurei, e ca de tablou mural, mare cat un judet.
Un triunghi cu baza la noi, larga de sapte-opt kilometri, Inalt de vreo douazeci, pare un parc marginit net de dealuri. Un parc care imita In realitate o harta: cu satele asa, In forma desenata, de pe harta, nu cum sunt cand te gasesti In ele, cu cale ferata, cu sosele ca liniile, fantani, gradini, biserici. O harta marita la scara naturalului si mai viu colorata In verde, alb, negru, rosu, e acum Tara Barsei, dinaintea noastra. Satul Tohanul-Vechi arde pe stinse. Arde Inca un sat, departe, mai la dreapta, cu fabrici parca.
Colonelul s-a odihnit, Isi pune chipiul.
- Dimiule, ia-o cu batalionul tau Inainte sa curatim toata Magura Branului.
- Credeti ca mai sunt trupe acum aici?
- Nu vedeti ca In targ se lupta Inca mereu?
Peste un ceas, desfasurati, am luat Magura In lung, fara sa Intalnim pe nimeni. Dar privelistea e neasemanata acum. In fund, spre tara romaneasca, Bucegii, cu Omul si Ialomicioara, la dreapta, Piatra Craiului, domul gotic de stanca, Inalt de 2 400 de metri. Cotele mari, izolate, libere deci din toate partile, ca niste turnuri, asa cum e Magura asta a Branului, care si In cifre e jumatate din Piatra Craiului, ofera sferturi Intregi de tara ca priveliste.
Ca Inaltime absoluta, suntem de cateva ori mai sus ca In turnul Eiffel si chiar fata de targul Branului de la picioare, Inaltati la cateva sute de metri.
Dealtminteri, pe strazile lui e oarecare miscare, carduri de gaste, iata un copil, mai apoi o femeie care trece drumul. Din fund, vin mereu soldati de ai nostri. Ciudat e Insa ca la marginea targului se aud trompetele romanesti sunand atacul si lantul de tragatori Inainteaza strigand un "ura" care ajunge pana la noi.
Ne privim muti, stransi pe iarba ca la cafenea.
- N-au cucerit Inca satul ai nostri?
Capitanul nu crede. Orisan nu crede nici el.
- Nu vedeti, bre, ca acum dau asaltul?
- Il dau ei asa... ca sa se afle In treaba, e de parere Popescu.
- Ce facem noi?... Da ia... ia stati... ia uite. Si capitanul ramane privind nedumerit.
Privim si noi, toti. Un grup de vreo douazeci de soldati paraseste targul, merg spre nord, pe sosea, pe sub Magura noastra. Acolo, jos, sunt mici, dar vii.
- Sunt de-ai lor care se retrag.
- As... sunt ai nostri care Inainteaza, uite mitraliera pe cai.
- Domnilor, tragem...
- Domnilor, nu tragem.
Si Ii lasam sa treaca.
Acum e alt grup de soldati pitici, cenusii, si curand ne convingem ca sunt unguri.
- Ce facem? Le taiem retragerea?
- Ce sa mai coboram noi? E ordin sa tinem ocupata Magura. Opriti-i cu focuri de arma de aci de sus, e de parere colonelul. Acum suntem noi In turn si ei sunt jos. Gheorghidiule, pune plutonul dumitale sa traga.
Prima salva, la 800 de metri, Ii Imprastie ca pe gaini, vin altii din urma, Ii Imprastiem si pe acestia. Nimeni nu mai are curajul sa treaca soseaua. Ii pandim si In curtile din margine. E o pasiune de vanator si regretam sincer

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

ca nu vedem cazand net. Ma Ingrozesc o clipa, dar Imi explic. Cei de la 800 de metri nu sunt oameni, sunt soldati ca de plumb. Nu le vad fata. Un autor de drept spunea ca daca juratii ar fi sa ucida cu propria lor mana, n-ar condamna niciodata; presedintii de republica ar gratia Intotdeauna. Caci e distanta, e lipsa acelei reprezentari a continutului omenesc. Un om poate omorI un catalog de nume, dar rareori vazandu-i In carne si oase pe oamenii care poarta acele nume.
In timpul cand noi facem, de la 800 de metri Inaltime, politia soselei, In sat trompetele continua sa sune "atacul" si ajung la noi urale. Oamenii sar garduri si trec peste livezi. Asta In marginea cealalta a satului. Prin mijloc mai umbla gaste si, din cand In cand, trece drumul cate-o femeie. Aflam, mai tarziu abia, ca In aceasta gluma privita de sus au cazut vreo doua sute de oameni de o parte si de alta, Intre care, de la noi, si doi ofiteri. Cauza poate fi si In ezitarea cu care s-a dat asaltul. Inteleg ca e bine ca azi-noapte nu s-a staruit pentru cucerirea targului. E o mare imprudenta tactica orice atac de noapte cu trupe numeroase. Noaptea se dau numai lovituri cu oameni putini. Cu atat mai mult cand e vorba de o lupta de strada, care cere nervi Incercati. Ce sa mai spunem despre uluitoarea greseala de a duce o armata, care de patruzeci de ani n-a mai avut razboi, In cateva ore, In luptele de noapte si de strada totdeodata.
Mai tarziu ordonantele si oameni de la aprovizionare au coborat In targ dupa de-ale mancarii. M-am lungit pe spate, sa dorm In dupa-amiaza luminoasa.
Colonelul da un sfat plin de Intelepciune:
- Hai, domnilor, sa dormin acum, cu totii, chiar si trupa, ca la noapte nu doarme nimeni. Facem toata lumea de santinela, toata noaptea.
Pun mainile sub capatai, dar Inca nu am linistea sa pot dormi. De ieri de la sase seara mi se pare o vesnicie. Sunt eu soldatul acesta cu fata, cu viata spre nord? Eu, care ieri, civil, legat de cei patruzeci de ani de pace, jucam domino cu tot sufletul spre miazazi?
Cu ghetele acestea subtiri de sevro negru, cu vestonul acesta de o paloare verde-albastrie, eram alaltaieri la Campulung prada unei nebunii care mi se parea fara solutie. Atat de mare e departarea de cele Intamplate ieri, ca acestea sunt mai aproape de copilaria mea decat mine cel de azi, asa cum se micsoreaza distantele satului tau de catunele vecine, cand esti departe de tot In orasul strain, cu alta lume. De sotia mea, de amantul ei, de tot zbuciumul de atunci, mi-aduc aminte cu adevarat ca de o Intamplare din copilarie. Si atunci suferam de lucruri care azi mi se par fara Inteles. Diseara sau maine voi muri. Lungit pe spate, la sase sute de metri In vazduh, deasupra tarii, cu constiinta si cu fata la cer, sunt parca Intr-un punct de pe traiectoria unui proiectil In spatiul interplanetar. Totusi, trupul Intarzie pe pamant, Inca soldat, ca mortii care In primele ceasuri sunt In jurul casei si vad pe ai lor, care nu mai sunt ai lor. Mai aproape acum decat sufletul femeii mele mi-e trupul ei, caci senzatiile Inca le mai traiesc. Am regretul ca nu m-am istovit Intr-o frenezie sexuala neIntrerupta, ca mor Inca In stare sa mai iubesc, la douazeci si trei de ani. Trec pe cer nori mici albiciosi, Imi simt obrajii trasi si barba crescuta, de bolnav. Gasesc In buzunarul vestonului doua tigari aproape uscate, o foaie de hartie cu adrese, cartea postala cu ordinul de lupta. Popescu ma Intreaba de departe daca dorm, si Inchid ochii de teama ca va veni langa mine si nu voi mai putea fi singur.
Orisan vine si el Insa, si nu se lasa pana nu ma desteapta.
- Hai acum jos In targ sa vedem ce e acolo, dar e Intrerupt de interventia maiorului Dimiu:
- Nu paraseste nimeni pozitia, dormiti mai bine, ca la noapte cine stie ce se Intampla. Mai rugati-va si voi la Dumnezeu!
Sa ma rog lui Dumnezeu?... Surad cu buzele arse si-mi simt ochii Inmuiati. N-am crezut si iata, nici acum, cand ma scald In moarte, nu cred. Cand am vazut aseara oamenii Inchinandu-se, mi-a venit sa zambesc, dar am devenit brusc serios, caci oamenii acestia, convoi cu mine, camarazii mei, sunt singurul spirit acum pe lume, pentru mine, si orice gest al lor ma Induioseaza ca gesturile unui copil drag.
Ma gandesc ca voi lasa, azi-maine, trupul asta de o sanatate neasemanata, fara tara, care m-a slujit ca o sluga devotata. Douazeci si trei de ani niciodata bolnav, chiar atunci cand In liceu Imbratisam aceleasi femei care-i Imbolnaveau pe colegii mei. Si totusi ce prost m-am slujit de el. Amoruri de student sarac cu o servitoare, cu prostituate ieftine, apoi Imbratisari calpe, fara duiosie. Am privit dupa atatea femei frumoase In viata mea si nici una, pana la capat, nu m-a Inteles. Altele n-au avut taria sa biruie Imprejurarile... Una singura mi-a dat nesfarsite nopti de bucurie a posesiunii, de scufundare In voluptate. As fi murit azi fara sa stiu ce e Imbratisarea unui trup magnific de femeie sincera si frumoasa, daca n-as fi avut langa mine, ca sa-l framant, trupul ei sanatos, cu rotunjimi de fruct si animal tanar, daca nevasta mea nu m-ar fi iubit.
Dar m-a iubit? Surad pentru mine singur... De ce s-ar fi dat unui student sarac? O partida, un viitor sot? Atunci de ce n-au facut-o si altele Inaintea ei? In orice caz, e singura femeie care a facut sacrificii pentru mine,

cand mama a fost gata sa porneasca proces pentru mostenire, cu noi, copiii. I se cuvine sa recunosc ca nu m-a Inselat decat cand am devenit bogat.
Imi trec mana prin par, In dorul unei mangaieri de neajuns.
Ma ridic Intr-o rana si privesc In jurul meu. Cativa oameni dorm pe spate cu gura cascata, toti palizi; dar cei mai multi sunt treji asa In gramada, ca o turma. Colonelul si-a asternut jos mantaua si gandeste, lungit. Cred ca nimeni, dintre ofiterii si soldatii mei de frunte, nu poate dormi, ca si mine acum, desi, eu Indeosebi, n-am dormit decat cateva ore, tocmai de joi seara, cand asteptam rascolitor sa plec la Campulung. Ma scol nervos si ma duc langa colonel.
- Domnule colonel, noi aci putem face acte civile?
- Ce acte civile vrei sa faci? Sigur ca poti face un testament, daca vrei.
- Dar o donatie? O scrisoare de banca?
- Nu stiu. Cred ca da... Intreaba pe vreun avocat dintre baieti.
Si ramanem amandoi pe ganduri ca pe o apa.
Maiorul vorbeste pentru noi , dar parca ar vorbi, parca ar ofta In vis.
- Sfanta Marie azi, ziua nevesti-mi si a fetitei.
Capitanul S. de la a zecea adauga si el Ingandurat:
- Da, si ziua nevesti-mi...
Pe urma nu mai vorbeste nimeni. Parca toti sufera de lingoare...
Tarziu Imi aduc aminte de Vararu si-l caut pe capitan.
- Ce facem cu Vararu, domnule capitan?
Imi raspunde patruns si Ingandurat:
- De aici nu mai pleaca nimeni.
Inteleg ca suntem ca niste leprosi, cine a venit Intre noi e iremediabil pierdut.
Pe Inserate vin din targ, cu legaturi In spinare, ordonantele.
Dumitru ma cheama deoparte, la pluton:
- Hai, domnule sublocotenent, ca am adus si pentru noi.
A adus doi pui fripti, paine alba mare, stafide, branza, o sticla cu vin, o camasa noua si o pereche de ghete noi, tot de sevro, se pare de la vreun mic magazin devastat.
- Vazusem ca vi s-au prapadit rau ghetele alea...
Am un moment de ezitare, de superstitie, daca sa Imbrac o camasa de la jaf acum, In plina baie a mortii, dar sunt murdar si cine poate sti cand ne vom vedea bagajele. Pe urma, In Invalmaseala asta, fata de sacrificiile pe care le facem noi, si Intamplarea, si stafiile razbunarii trebuie sa fie Ingaduitoare. De ghete nu mai vorbesc, ca mi se scalciasera si se strambasera de-mi face o adevarata placere sa le pot arunca.
- Dumitre, cheama pe gradati si da-le sa manance bunatatile de aici.
- Astea-s numai pentru dumneavoastra. A Mariei a adus si pentru domnul plotonier.
- Da-le lor... Si, mai pe urma, doi insi sa plece pe jos, sa aduca tot ce le trebuie la oameni.
As devasta un muzeu, as jefui o biserica pentru cei pe care-i vad, cu ochii lor frumosi si credinciosi de caini osanditi, langa mine.
- Adu-mi un toc si hartie pentru mine, Dumitre, daca gasesti.
Trebuie sa fac chiar asta-seara scrisoarea de donatie... Poate ca la noapte ungurii primesc Intariri si, cine stie, vom fi atacati. Dintr-un atac de noapte, la baioneta, nu vad cum as scapa.
Dealtfel, Impotriva indicatiilor reglementare, nu se trimit decat cateva plutoane In padure, Intre care si eu, la cel mult cincisprezece metri, iar Inapoi, tot regimentul sta pe culmea Magurii de veghe. O rapaiala de focuri la dreapta, la miezul noptii, ne face sa tresarim, drepti, Infiorati. Din nestiut, vag uimit ca In urma, In linistea lor, sunt oameni care au legaturi cu noi, pe la trei noaptea primim ordinul sa luam In zori Tohanul-Vechi, la vreo cinci kilometri de aci.
Sunt si incidente comice. Radulescu si-a adunat plutonul si le tine oamenilor un discurs despre Patrie. Toti credem ca e o parodie amuzanta si cand colo aflam cu surprindere, de la el Insusi, ca a vorbit serios.
Cei patru kilometri dintai Ii strabatem In fuga peste livezi cu pruni si meri, prin curtile oamenilor, caci, nestiind ce forte avem In fata, ne e frica sa nu fim surprinsi. As vrea sa stiu ce se petrece In sufletul taranilor si nevestelor care-si continua lucrul. Nu, asta nu e razboiul adevarat. Va veni si acela. Pentru atacul satului si al dealului din spate, suntem patru batalioane. Fireste ca nu stim absolut nimic despre ce avem In fata, caci statul nostru major se informeaza, pare-se numai de la oamenii nostri de la aprovizionare, cand se duc Inapoi dupa ceai si fasole.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Desi noaptea fusesem In avanposturi, sunt iarasi In linia Intaia. Cateva lucruri tot as putea spune despre Tohanul-Vechi.
Ca oamenii din plutonul meu s-au pornit asa de rau, ca nu s-au mai oprit pana au ajuns dincolo de sat singuri, cu toate Injuraturile mele furioase (eram mai ales necajit pe Vararu, care manca varza, Impusca drept In sus si nu vrea sa se opreasca) si, mai ales, cu toate ordinele primite din urma: sa nu Inaintez prea repede ca voi compromite legatura trupelor care dau atacul.
Ca m-a Inspaimantat violenta si precizia focului nostru de artilerie Impotriva transeelor inamice.
Apoi, ca Intaia oara mi-a dat ca un burghiu In inima, un glont. Veneau rare, fasaind, rupand, din cand In cand, cearsafuri de sifon, invizibile. Unul a cazut la cel mult o palma de capul meu, caci asteptam culcat, plescaind Indesat si metalic In pamantul afanat al miristii. Unul singur, dar parca m-ar fi lovit In frunte. Am avut, cu adevarat, impresia sleitoare ca acelasi plesnet Infundat l-ar fi avut si In fruntea mea. Au mai fost apoi numaidecat altele, dar sa ma descheie In tot sufletul, ca asta, nici unul.
Al treilea - l-am stiut mai tarziu - a fost ca luarea acestui sat, pe care Il cucerisem aproape singur cu locotenentul Voicu (cel ce ma Inhatase de gat ca prizonier), a figurat In comunicatul oficial de a treia zi, dandu-mi acea senzatie ca: despre mine e vorba, desi nu stie nimeni. Seara, iar masa Imbelsugata, cu fripturi haiducesti si bunatati de tot soiul. Colonelul ia o masura care socot ca a dus, Incetul cu Incetul, la faptul ca XX a luat, cel dintai dintre regimentele de infanterie, "Mihai Viteazul" la drapel. Adica a hotarat ca nimeni nu doarme In sat, ci toata lumea pe deal In avanposturi. Ofiterii lui XX au facut un razboi de oameni necajiti si mestesugari trudnici.
Soldatii trimisi jos sa ne faca rost de bunatati pentru masa ne vestesc ca prin satele cucerite si, cu toti cei doi ani de razboi, bogate In vite grase, de soi si alte frupturi gospodaresti, multi dintre cei de la trenurile regimentare si de la serviciile dinapoi se dedau la un jaf rece si cu socoteala. Suntem toti indignati si, daca ar fi dupa noi, i-am Impusca neIntarziat.
Il revedem acum pe capitanul Corabu. Compania lui "brigada Corabu", cum o poreclim, caci a fost intercalata, la trecerea frontierei, independenta, Intre brigada noastra si brigada bucuresteana care a luptat la Predeal, a atacat cu atata hotarare In aceasta noapte dintai, Incat a ajuns pana la Rasnov, In spatele frontului inamic, si a trebuit sa fie chemata Inapoi. Soldatii, nu numai ca nu l-au Impuscat pe cel care-i comanda, si care e acum Inca si mai aspru, dar Il iubesc cu mandrie ca au un asemenea sef si sunt foarte simtitori, ca si sublocotenentul lor, la soaptele care Ii arata drept cea mai buna companie din regiment, In afara de faptul ca sunt si unitatea cea mai bine hranita si cea mai tihnita, datorita disciplinii aprige impuse de Corabu celor ce Il aprovizioneaza si posturilor de veghe.

FATA CU OBRAZ VERDE, LA VULCAN

A treia zi, acum la Vulcan, colonelul ma cheama si-mi da ordin sa plec cu o sectie In sat sa fac politie si ancheta. Au venit femei, romance de-ale noastre, sa se planga bocind ca de Indata ce satul a fost parasit de unguri, casele au fost jefuite de tiganii care locuiesc la margine. Vreo doua batrane ma Intovarasesc pana acolo, ca sa fac o perchezitie severa. A plouat repede, apa s-a scurs, soarele a aparut iar din nori, dar frunzele si iarba au straluciri de roua. In fata catunului de bordeie, de cum ne-a vazut venind, a iesit toata tiganimea, si asteapta Inspaimantata sa ajungem la ea.
Am severitate In obraz, pe care ti-o da apropierea, nici o clipa Intrerupta, a mortii. Sunt hotarat sa procedez exemplar.
- De ce-ati jefuit satul?
Ma Intampina protestari cu vocea Inmuiata, ochi mariti, maini uscate de batrani, ca de mumii. N-au furat ei, nu s-au atins de averea nimanui. Fac semn oamenilor sa-i Inconjoare. Ca la un Indemn al celor mari, sau, cine stie, Intelegand din carnea lor frageda primejdia, vreo sapte-opt danciuci, nu mai mari de cinci-sase ani, ba unii mici ca de trei, cu picioarele si burtile goale, cad In genunchi In apa ramasa In fagasul rotilor. Sunt frumosi ca Ingerii din Madona Sixtina a lui Rafael.
- Si-acum, cu ei toti...
Dar ma Intrerup, caci Intre ei e o fata de vreo cincisprezece sau saisprezece ani, mijlocie de statura. Are obrazul desavarsit oval, de culoarea chihlimbarului verzui, iar ochii ca niste prune lungi, verzi. Acest joc de feluri, de la arama roscata a parului, la verdele galbui al obrajilor fara pata, ca o apa, si la verdele albastrui al ochilor, ma uimeste de raman o clipa Incremenit. Sugestia picturala nu ma paraseste si surad gandind la Mona

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Vana. Pe urma, scurt, militareste:
- De ce ai furat?
Intoarce dispretuitor capul Intr-o parte, ridica din umerii taliei mici, saltate:
- N-am furat.
Mi s-a uscat gura si devin nervos:
- Cum n-ai furat?
Rade de i se vad dintii albi, cizelati Intr-o neasemanata mica potcoava de fildes si Intoarce capul Intr-o parte, cu o mana In sold.
Ma duc manios spre ea, smucesc de sortuletul albastru de Gretchen, pe care-l are peste rochie.
- Asta-i al tau? Nu vezi ca se cunoaste cat de colo ca e furat? Si umbreluta asta rosie?
Tine In mana si o poarta izmenit, asemeni cochetelor de opereta, o umbreluta de matase visinie.
- Daca ploua? si-si suceste mijlocul subtirel de are acum talia toata Intoarsa In laturi.
- Daca ploua, trebuie sa furi, ai? si scurt: Am sa te Impusc.
Face cu piciorul gol si masliniu, pana la genunchi, mic de pus In vitrina de farmacie, urme ca de sarpe In noroi si raspunde, fara sa se uite la nimeni:
- De ce sa ma Impusti?
Sunt furios.
- Pentru ca furi... Intelegi? pentru ca furi... pentru ca esti "hoata".
Danciucii stau mereu In genunchi, cu mainile a rugaciune, cum au fost poate Invatati, si restul tiganimii priveste pierduta de spaima.
- Unde stai? si o pironesc cu privirea.
Imi arata cu mana vag si surade semet, cu buzele rosii si Imbietoare ca vinul negru.
E In mine o nehotarare, parca aproape de panica.
- Hai acolo, hai la ea!
Mergem, toata gloata Insa, spre catunul cu casute vechi si strambe, boite galagios cu rosu, albastru sau galben tare.
Soldatii scotocesc prin casa, nu mai stiu nici eu daca gasesc sau nu "corpuri delicte".
Sunt enervat, e In mine o rascolire de cusca Intaratata.
- Ajunge, venim maine sa facem perchezitie din nou. Bagati de seama, aveti timp sa dati Inapoi ce-ati furat. Pe asta - si o arat soldatilor cu dispret - o luam cu noi, hotia ei e dovedita.
Incep sa se vaicareasca toti batranii sa le lasam fata. Ochi speriati, fete de ceara si maini negre care se Intind spre noi...
- Lasati-o, nu a furat!... Ma prind tarat de veston: nu a furat.
- O sa vedem, la judecata.
O asez Intre santinele si pornim spre sat. S-a Inserat, aerul e aburit... si Incepe iar sa se cearna, racoros. Merge cu picioarele goale, lasand urme ca mangaierile In noroi, sucind mereu umbreluta rosie. Cand, ca sa treaca vreun sivoi, Intoarce talia In laturi, sanii mici, stransi de sortul stramt, par Inveliti ca Intr-o Imbracaminte, anume facuta pentru pastrarea lor, ca pumnii stransi In manusi.
Coboram mereu spre sat, cand din senin Incepe o rapaiala speriata de focuri. Pe deal, la stanga, regimentul, alarmat, se formeaza pe unitati. Sunt mereu sub obsesia regulamentelor. Trebuie sa parasesc totul, ca sa alerg unde se aud focurile de arma. Ne oprim. Oamenii ma privesc nedumeriti, nestiind ce sa faca. Raman un timp nervos, pe ganduri.
- Dati-i drumu... si mi-e privirea grea de framantare.
Se apropie de mine, mi-a luat capul sub umbreluta rosie si, cu gura aproape de a mea, ma Intreaba, privindu-ma cu ochii acum verzi, adanci si copilarosi:
- Eu ce fac?
O privesc Incruntat, manios:
- Ce faci? Te duci acasa... hoato.
Pune mana micuta si mangaioasa, ca o pasare, pe mana mea.. si Incet, In soapta calda si buna:
- Ramai si dumneata.
Acum Intorc eu capul Intr-o parte, ca sa n-o privesc In ochii verzi si limpezi ca apa umbrita de salcie.
- Lasa-ma-n pace!
Si pe mana mea, mana ei a devenit calda ca apasarea unui san mic.
- Vino la noapte, vin eu In sat...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

As vrea sa-i strivesc buzele, sa-i acopar ochii, dar Ii azvarl numai mana de pe mana mea.
- Nu se poate... Raman aici.
Plec coplesit de o prabusire de tristete si simt toata umezeala serii In mine. Cand dupa vreo zece pasi Intorc capul, e mereu cu picioarele goale In noroi, In sortul albastru de Gretchen, In jurul capului oval si masliniu cu umbreluta ca o aura rosie, de sfanta a pacatului.
Si, cand, dupa ce am strabatut marginea satului, Intorc capul, vad mereu silueta ramasa pe loc si umbreluta rosie.
Pana s-ajung la regiment, situatia se si lamureste. Era o recunoastere inamica pusa imediat pe fuga. Fac iarasi, fara sa vreau, o constatare penibila pentru inteligenta mea. De cate ori, Inainte de lupta, pun manusile de piele bruna, totul se rezolva usor. Stiu ca e stupid, dar este peste puterile mele ca sa nu constat coincidenta asta.
Adorm cu gandul la obrazul atat de limpede masliniu, si la teama de a nu ma trezi laolalta cu toti, noaptea, cu inamicul, asemeni unui urs, In tabara. Imi spun ca as vrea sa traiesc, ca sa pot sa viu In timp de pace aci la Vulcan, sa mai Intalnesc din nou pe fata asta cu trup de serpoaica. Noaptea, o ploaie care rasturna din cer galeti, m-a facut sa deznadajduiesc ca mai apuc teafar zorile. Am pus, cand hainele mi-erau Inscortosate de apa, de prisos o foaie de cort In cap.
Tocmai pe la ora trei, a doua zi, primim ordin sa ocupam Codlea. E o "cota" uluitoare, ca o caciula de cateva sute de metri, de jur Imprejur neavand decat campie sau movile mai rasarite. Nici un munte adevarat nu da atata impresie de Inaltime. Domina campia neteda pana la Tampa Brasovului.
Simtim toti ca aici va fi Intaia lupta grea. Orisan si cu mine, ca strategi si tehnicieni ai batalionului, suntem consultati cu Ingrijorare de catre camarazii ceilalti, care ne cred, pare-se, si chiromanti.
- Cred ca nu trebuie sa atacam In nici un caz Inaltimea, e de parere Orisan, cu jumatate privirea spre oamenii care se Incoloneaza, cocosati de ranitele Inca ude de azi-noapte. Trebuie Inconjurata.
- Si-asa va fi greu. E un punct de observatie, care va fi aparat cu disperare. Se formeaza coloana. Oamenii se Inchina, iar eu Imi pun manusile. E un refugiu de lasitate atat de intima, ca niciodata nu l-as spune nimanui. Nici lui Orisan, nici lui Tudor Popescu.
La Codlea n-a fost lupta, n-a fost nici la Tantar. Intr-o seara numai, cand divizia ne-a dat inamicul la nord-est, a fost o mica Incurcatura. Desi noi luptasem tot timpul spre vest, a trebuit sa executam, oricat am fost de uluiti, ordinul diviziei si ne-am asezat In avanposturi cu fata la nord-est, deci cu spatele la dusman, pur si simplu. Pe la miezul noptii, o recunoastere de husari, care n-a dat peste nici o santinela, s-a poticnit chiar de corturile ofiterilor. Ne-am speriat noi, dar s-au speriat si ei si au rupt-o la fuga. Pe urma am Intors posturile si ei si au rupt-o la fuga. Pe urma am Intors posturile cu "fata la spate". Mai tarziu, iar o scurta si vehementa Incaierare, si ajungem pe malul Oltului.
Acum stim precis ca inamicul s-a retras pe celalalt mal, deluros, ridicat ici-colo chiar din apa, ca un perete, pe cand malul dinspre noi formeaza un adevarat ses. Nu vom ramane In aceasta campie batuta de focurile inamicului. Paralela cu apa, la vreun kilometru de ea, mereu de-a lungul ei, e o rapa de lut galben, adanca. Acolo ne vom ascunde asteptand ziua de atac.

INTAMPLARI PE APA OLTULUI

Malul deluros pare sa fie puternic ocupat. Se vad ici-colo retele de sarma, creneluri de transee. Ma Intreb cum vom trece apa adanca si vijelioasa a Oltului, sub focul mitralierelor. Am anticipat viziunea miilor de morti, a uraganului de obuze, a trupurilor zvarlite In aer.
Unii sunt de parere ca niciodata nu vom izbuti sa ajungem acolo.
Cunoastem aci, din nou, artileria lor; dar loviturile vin rare. Sunt si aici Intamplari comice. Stam adesea cate doi-trei ofiteri prieteni, deasupra rapei, pe mal, la taifas si masuram, cercetam malul celalalt (cand Impadurit, cand rapos, mancat de ploi si transee) pe toata lungimea frontului de peste treizeci de kilometri.
Asa, Intr-una din zile, In urma unei explozii, ne pomenim rostogoliti peste cap, ca niste berbeci, In fundul rapei. Obuzul lovise la cativa metri departare, rupsese malul si-l prabusise cu noi cu tot. Era de calibru mare, Insa nu parea sa aiba o Incarcatura prea buna. Dar peste doua zile, cand o baterie a noastra a deschis focul asupra dealului din fata, am avut, pentru Intaia oara, privelistea unui duel de artilerie. Peste zece minute, cea romaneasca, spre extraordinara noastra surprindere, era redusa la tacere. Doua tunuri erau sfaramate complet. Era o Injunghiere In orgoliu, ca Infrangerea sampionului roman la circ. Niciodata In cartile de citire, sau In luptele copilariei dintre noi si turci, nu biruiau turcii. Pentru Intaia oara aveam, de asemenea, impresia ca vad obuzele Inainte Inca de a cadea In tinta. Poate din cauza Incalecarii imaginilor, dar cand focul e intens si esti

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

sub traiectorie, le vezi ca niste mici comete de fum si otel la punctul de cadere. Fara Indoiala ca este mai mult o sugestie sau, cum aflam mai tarziu, o lovitura semipercutanta. Dupa ce a terminat cu bateria, artileria inamica si-a plimbat loviturile pe tot frontul, cu manie si vadite intentii de represalii. Nu e semn bun pentru ce are sa vie.
Incepand de a doua zi, pozitia devine statornica. Suntem destul de bine adapostiti si mi se par suportabile loviturile. Admirabila conducere a focului ne pune pe ganduri si Incep legendele spionilor, ale telefoanelor subterane.
Totusi In fiecare zi ne ridicam pe malul rapei si privim dealul de dincolo, cu mistuitoarea curiozitate cu care un condamnat ar privi pe fereastra cum i se construieste esafodul In curtea Inchisorii. Intarziem mereu, caci stim ca se fac pregatiri anume pentru marea lupta. Aflam de caderea Turtucaiei si o socotim ca pe o cadere oarecare a Branului, destul de umilitoare, dealtfel, pentru ca s-o putem admite.
Intr-una din nopti, pe cand eram In garda mare, avanposturile ne semnaleaza un atac inamic. Cu o seara Inainte patrunsesera dincoace de Olt, In satul Venetia, neocupat de noi. Pe campia mare si neteda ca un lac, Inainteaza spre noi un lant de tragatori, caruia In Intunericul vag negricios le disting siluetele negre ca pacura. Se apropie ca niste spirite ale noptii. Mi-e frica si mi-e frig. Pornim cu compania desfasurata Inaintea lor pe muteste. Tremur atat de tare, Imi clantane dintii In asa fel, ca mi-e teama sa nu simta cei de langa mine. Nu pot raspunde din cauza asta la o Intrebare soptita a capitanului Floroiu, care e foarte hotarat si foarte linistit. Nu pot sa stiu precis de ce tremur atat de nervos, de frica sau de frig (caci sunt Imbracat usor, ca In seara cand am plecat). Imi simt muschii de deasupra genunchilor tremurand, fara nici o senzatie de oboseala. Dupa un timp lantul lor se opreste si se opreste si al nostru. Stau asa ca vreun ceas, iar cand se Incenuseaza noaptea, trimitem Inainte o patrula care ne anunta ca s-au retras.
A doua zi, jos, In rapa cu maluri crapate si cu fundul de paraias uscat, unde avem cateva corturi, vine un taran, mustacios si uscat la fata ca un mucenic:
- Domnule comandant, am sa va spun o vorba...
- Ce? spune...
Vorbeste Incet, rar, cu bratele Incrucisate, acoperindu-si cu mana mustata si gura.
- Sunt In sat doua fete spioane.
Tresarim toti speriati. E ca si cand o stafie ar fi semnalata real.
- Da, da... Sunt doua surori care s-au avut bine si cu ofiterii unguri, ca sunt frumusele, iar acum le trimit mereu stiri dincolo.
Colonelul Isi ciupeste mustata "kaiseriana".
- Cum le trimit ele stirile?
- Pai acum, drept sa va spun, eu nu stiu... Da le trimit... o fi la telefon... o fi trecand noaptea... ca tare bine cunosc Oltul... nu stiu.
- Ce fel de fete sunt astea?
- Frumusele, drept sa va spun... ca de-aia se si uita ofiterii la ele... Si cu untarofiteri de ai dumneavoastra petrec mereu.
Nimeni nu stie nimic.
- Gheorghidiule, ia patru oameni si vezi ce e acolo.
Omul ma duce pana aproape de poarta casei lor, Inalta, amintind de portile sasesti, si pe urma se da mai In laturi, sa nu fie vazut.
- Asta-i casa... e casa lor... Le cheama Maria si Ana Manciulea.
Inauntru e chef cu strigate si cantece. La bataile noastre In poarta, au aparut In pridvor cele doua fete. Una e scurta, sa tot aiba douazeci de ani, cu ochii mari caprui si fata rotunda de tarancuta sanatoasa.
- Ce-i cu dumneavoastra aci?
- Petrecem, domnule ofiter... petrecem si noi de bucurie ca au venit romanii nostri... Poftiti si dumneavoastra, ca avem pui fript si vin bun...
Ar trebui sa fac pe detectivul, dar nu stiu cum sa-ncep. Dupa Infatisare, nu mi se pare nimic suspect. Sunt foarte stramtorat.
- Asculta, pare-mi-se ca dumneavoastra faceti spionaj.
Se jura, se vaicaresc fara lacrimi, ca niste marchitani.
- Vai, domnule ofiter, cum se poate sa spuneti asta? Auzi?! Sa spuneti ca suntem spioane? Si noi, care nu mai puteam de bucurie cand am vazut ca vin romanii nostri...
Ma Intorc si las lucrurile cum au fost.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Colonelul e furios cand afla ca n-am gasit nimic care sa se potriveasca temerilor noastre.
- Se poate, domnule, om inteligent, sa nu pricepi nimic atunci cand vezi chefurile astea? Du-te imediat, fa o noua perchezitie, aresteaza-le si lasa acolo un post pana maine.
Ma Intorc, fac o noua perchezitie la lumina lumanarilor, caci acu e noapte, si, negasind nimic, le spun totusi ca sunt arestate. Las acolo un caporal cu trei schimburi de santinela. Femeile sunt sfarsite de groaza. Din tot cheful de dupa-amiaza a iesit un mormant.
Dupa miezul noptii, a Inceput sa ploua si apa se scurge siroaie prin panza corturilor joase, dar mai ales vin siroaie de dedesubt de ne uda culcusurile. Nu mai poate dormi nimeni. Cand, pe la unu, primim ordin de plecare, zapaceala devine lugubra. Oamenii nu se pot gasi decat Intreband necontenit unii de altii, nu se pot desface repede corturile, nu e loc de Incolonare In rapa Ingusta.
- Domnule colonel... am In sat... spioanele acelea...ce fac cu ele?
La lumina unui felinar de macagiu, consulta cu maiorul de la batalionul al II-lea si cu aghiotanul lui o harta mica, fara sa gaseasca punctele cautate.
- Domnule colonel...
- Ce-i, domnule? si de-abia ridica, sacait, ochii de pe harta, pe care se plimba, cautand, degetul gros al maiorului.
- Ce facem cu fetele alea?... Spioanele?
E uimit:
- Lasa-ma, domnule, In pace... de astea Imi arde mie acum?... Ei, pacatele mele...
Reiau Infiripat:
- Domnule colonel... am un post acolo...
E furios.
- Lasa-ma, domnule, Intelege odata...
Totusi, abatut, nu stiu ce voi face, si starui:
- Ce sa fac cu ele?
- Ce sa faci? Impusca-le... domnule... fa ce vrei. Dar lasa-ma In pace... Impusca-le...
Mi se face gol In cap. Plec aiurit.
- Domnule maior, am un post de trei oameni In sat... Ce fac cu fetele alea?
- Ce fete, domnule? Lasa-ma In pace cu fetele dumitale. Ei, gata a noua?
- Domnule maior, ma scancesc enervat.
- Du-te, domnule, la colonel si-ntreaba-l.
- Am fost.
- Ei, si? Ce ti-a spus?
Nu prea Imi vine sa marturisesc.
- Mi-a spus sa-l las In pace... Sa le Impusc si sa-l las In pace.
- Floroiule, ti-ai strans oamenii?... Corabule, gata? Vedeti sa nu faca nimeni zgomot In timpul marsului... sa puie bidoanele In buzunare, sa nu atarne.
- Domnule maior, ce fac?
- Lasa-ma, domnule, In pace... Impusca-le daca ti-a spus colonelul si termina, fugi la pluton.
Ma hotarasc sa las si eu pe caporal, sa faca asa cum i-o trasni prin cap, ca la joc de noroc.
Pornim oarecum Inapoi, departandu-ne de Olt. E un drum de care, anevoios, si ploua mereu. Oamenii aluneca, se lovesc unii de altii si Injura amarati. Se amesteca mereu randurile.
Inspre zorii zilei, cineva se alatura de mine In pas, ca o umbra.
- Dom sublocotenent...
- Ce e, ma? Cine esti?
Si, mereu In soapta, rasufland greu:
- Eu. Niculae Zamfir, caporalul...
- Ei, ce?
- Am adus femeile alea cu noi.
- Ma, esti nebun?
- Uitati-le...
Amandoua, In camasi, cu picioarele goale, cu cate o brodoada pe umeri, merg alaturi, pazite cu baionetele, prin ploaie.
Las lucrurile asa.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

In zori poposim Intr-alta rapa.
- Domnule maior!
- Ce e?
- Caporalul a venit cu femeile...
Cat e de gros, maiorul se cruceste.
- Aici?
- Aici.
- Draga, daca o da cu ochii de ele colonelul, nu mai scapa... trimite-le imediat cu caporalul la brigada.
Ceea ce si fac, bineInteles.
A doua zi aflam ca noaptea vom trece Oltul la Krihalma. Agonia se apropie de sfarsit... Luam o pozitie de plecare Intr-un luminis de padure si ne pregatim sufletele cum se pregatesc cosciugele si hainele mortilor. Formele si culorile devin iar ireale.
Pe la patru vine comandantul brigazii. Ne-aduna pe toti ofiterii In cerc. Totul e palid.
- Colonele... va sa zica ne-am Inteles?...
Ascultam abatuti explicatiile care nu spun absolut nimic. Vom ataca noaptea, fara cea mai mica pregatire de artilerie.
Unul spune, cu glas umbrit, gandul tuturor:
- Domnule general... dar e apa adanca... poate de doi-trei metri. Si curentul e iute...
Brigadierul ramane nedumerit.
- De, stiu eu?... Sa puneti pe cei mai Inalti la dreapta... Sa se tina oamenii unii de altii... Ce vreti sa faceti?
Orisan surade si ma priveste consternat.
Altul spune, nesigur, parca la Intamplare:
- Si pe urma, In vad, sunt sarme Intinse dedesubt In apa, ca sa ne Incurcam In ele...
Brigadierul nostru parca Intaia oara se gandeste la asta. Isi apropie sprancenele stufoase.
- De, stiu eu?... Colonele... Sa pui sa taie din padure craci... sa faceti niste cangi ca sa smulgeti sarmele din apa.
Acum Isi Intinde mustata mare, carunta.
Ne privim unii pe altii cu o nedumerire de animale duse la abator. Pentru asta am stat o saptamana In loc?
Colonelul gafaie emotionat, palid, nelinistit.
- Da... sigur... vedeti... domnule general... o sa fie greu... Ei au posturile de mitraliere cu tevile atintite de cu ziua...
- Or fi, da ce vreti sa facem?
Corabu, negricios si Indesat, se apropie si arata apoi, dincolo, pe malul celalalt, un mot stancos:
- Domnule general, trebuie ocupat Intai gurguiul ala, ca pe urma cade toata pozitia.
Zambim vag cu toti, ca In fata unei imposibilitati, si generalul Intreaba dispretuitor:
- Sa-l luam... sigur sa-l luam... Da cine sa-l ia?
Capitanul, singur parca Imbracat In piele de ofiter reglementar, raspunde scurt:
- Il iau eu, cu compania.
Generalul Il priveste si mai dispretuitor, sincer dezgustat de atata fanfaronada, si gaseste ca nu merita nici un raspuns.
- Asa, colonele... Si uitam sa-ti spun... Nu iei decat doua batalioane. Unul Imi ramane mie ca rezerva a brigazii.
Dupa un scurt schimb de vederi Intre comandantii de batalioane, se gaseste ca e randul nostru sa fim trecuti la rezerva...
Nu stiu, rasuflu usurat. Inca doua-trei ore castigate fata de ceilalti.
Asta pretuieste ca o amanare de operatie, cu cateva minute.
De cu seara ne punem In miscare si pe la miezul noptii, dupa ce strabatem, In liniste de mormant, distanta de vreo doi kilometri, printre case tacute, stinse, ca locuite de stafii, ne oprim langa terasamentul Inalt al unei cai ferate. Noi vom ramane adapostiti acolo. Se stie ca inamicul are posturile de paza dincoace, spre noi, In campie.
Trebuie ca, pana nu prind ele de veste, oamenii dinainte sa se strecoare, unul cate unul, In spatele lor, sa se adune acolo pe companii si pe urma sa porneasca atacul... Daca se poate, sa treaca apa chiar, pe tacute, si numai In urma sa deschida focul.
Planul mi se pare irealizabil. Dealtfel, stim ca pe tot frontul de treizeci kilometri, Oltul va fi trecut la noapte de Intreaga divizie. Un regiment care a facut o Incercare cu doua zile Inainte a fost Insa respins, stim si asta, cu pierderi.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Camil Petrescu “Ultima noapte de dragoste, intiia noapte de razboi”

Cei care au plecat In fata ni se par plecati In noapte, pe lumea cealalta. Ce pipaie, ce vad, ce simt acum, In clipele astea? Dupa vreun ceas abia, auzim un semn de viata... si semnul de viata e o Intaie rapaiala pripita de focuri, care sfasie noaptea, pe drumuri Inalte catre stele. Incepe un hau metalic, asurzitor, de mitraliere care macina, tocand banda dupa banda ca un nai, latrand viu de tot, sperios, ca un motor de motocicleta.
Nu stim ce e Inainte, cu toate ca e luna si eu caut mereu sa-mi Inchipui ce vad In fata lor ochii celor de acolo. Ma simt prea subtire, dar parca manusile pe care le-am pus de la Inceput tin de cald. Sabia am dat-o la caruta de bagaje, iar arma nu port, ca sa pot fi mai usor si pentru ca simt ca, de aproape, nu voi putea ucide niciodata. Stam Ingramaditi In dosul terasamentului si asteptam mereu. Toata noaptea dureaza clocotirea de cazan, din care nu vedem nimic. E un alt taram, la poarta caruia suntem.
Pe urma Incep sa-i vina generalului vesti, ca niste sentinte, din toate partile... Batalionul I din XN respins, batalionul III din acelasi, respins. Patrulele de legatura aduc si ele vestile care deschid morminte, de pe tot lungul malului. Batalionul XM respins... regimentul XR respins.
Numai In fata, de la patru sute de metri din dreptul nostru, nu e nici o stire. Din cand In cand, doar cate o impresie de oboseala, de scadere de Inversunare, dar pe urma rapaielile revin cu si mai mare furie. Nu ajung vaiete omenesti, dar trebuie sa fie.
Se Incenuseaza din ce In ce noaptea si se alburesc luminisurile.
Lamurim In fata noastra culmea amfiteatrului Inalt - cu copaci, pasuni, case - care pazeste vadul si care se creeaza acum din nou, din neantul noptii si al necunoscutului. Cand zorii devin Inca si mai albiciosi, vedem pe culme siluete de soldati inamici, iar pe dreapta palcul unei mitraliere. Doua mici tunuri, "puscoace" de cincizeci si trei, pe care le avem Intre noi, Incearca zadarnic sa puie In bataie. Intervin Corabu si Orisan, care dupa aceea si ochesc cu ele. Un obuz, tras de nu stiu care dintre noi, sparge palcul mitralierei, care amuteste, lasand doar pe celelalte sa continue. Sunt pur si simplu uluit de aceasta precizie. Lanturile de tragatori ale ungurilor Incep sa se coboare, ca sa atace, de unde deducem cu uimire si cu rasuflet oprit ca ai nostri au trecut (si sunt In pericol sa fie dati Inapoi).
"Batalionul trei, Inainte!" trece comanda din gura In gura, si la lumina diminetii pornim Intr-o goana de cross-country. Sar prin baltoace, peste santuri de scurgere, alunec Intr-o faneata, iar ma ridic si trec mai departe. Privelistea aparuta din evaporarea noptii e noua ca la facerea lumii. O moara... langa ea cateva capite de fan si pe urma apa tulbure, cu sivoaie puternice, a Oltului blestemat. Mantale, ranite si ici-colo cadavre si raniti. Pe o capita, cu caciula fumurie si tuguiata, un ofiter ne Intampina razand si ne face semn de salutare cu mana. Aflam, din fuga, ca are matele scoase afara.
Si neIntarziat intram, fugind mereu, In apa. Valurile Imping puternic, dar nicaieri apa nu trece de gat. Dincolo, In lunca, acelasi spectacol. Mantale omenesti... ranite... cativa raniti, cateva cadavre... Mai la stanga, langa doua salcii, lungit drept pe spate, cu picioarele lipite si mainile Intinse langa el, pe pamant ca pe catafalc, In manta neagra cu sireturi rosii, cu gulerul ridicat si chipiul rosu In cap, un mort.
Colonelul...
In fuga ma abat trei pasi, cu arma In mana, cu baioneta pusa, si Intreb cu deznadejde pe soldatul care sta Intr-un genunchi, alaturi:
- Domnu colonel?...
Mi se umfla pieptul de emotie, dar alerg mai departe, alaturi de oamenii mei. Inamicul se razgandeste si o ia la fuga Inapoi.
Bilantul noptii... Trupele noastre au facut opt sute de prizonieri si au luat tot malul. Colonelul trecuse apa noaptea, cu Intaia companie, fara sa fie simtiti. Compania a doua a fost surprinsa In apa de mitralierele concentrate, deoarece postul lor a prins apoi veste si a dat alarma. Compania a pierdut mai mult de jumatate din efectiv. A fost un moment de groaza si urlete. Colonelul a fost omorat In zorii zilei, cu cateva clipe Inainte de a vedea noi, cei de la rezerva, pe inamic pornind la contraatac, din fumegarea laptoasa a diminetii.
Cand, Intr-un sat de pe celalalt mal, catre seara, Imi usuc hainele, grele Inca de apa Oltului, ordonanta Imi aduce, uimit o veste neasteptata.
- Dom sublocotenent...
- Eh?
- ... stiti, Maria Manciulea? spioana? spioana de ieri noapte?
- Ei, spune, ma...
- Am Intalnit-o... e aci... I-a dat domnul general de la divizie o mie de lei si o pereche de bocanci... A trecut Oltul In fruntea unui regiment... ca sa-i arate drumul.
Aveam s-o Intalnesc si eu peste vreo doua saptamani, alergand bucuroasa spre mine si certandu-ma prietenos:

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Vezi, domnule sublocotenent, ai vrut sa ma Impusti... si eu am trecut Oltul cu soldatii nostri.
Ranit, In Bucuresti, aveam sa-i vad, In vitrina la "Julieta", fotografia alaturi de regina si doamnele de onoare de la palat. Aveam sa aflu ca are "Virtutea militara" de aur si sa citesc In gazete Intamplarea ei, fara complicatia cu arestarea sub banuiala de spionaj. La Iasi aveam s-o vad din nou, cautandu-ma bucuroasa In gradina Copoului si aratandu-mi ca a fost Inzestrata si luata la un spital de sub Ingrijirea reginei. Ba acum am auzit ca e si In cartile de citire.
Seara, la masa, ne Intalnim Intr-o casa gospodareasca Impacati, si ca putem manca Intaia oara cu "masa pusa", si ca putem dormi, Intaia oara de la intrarea In razboi, Intr-un asternut. Schimbam impresii.
- Orisan, n-a fost nici de data asta razboi... Ce crezi?
- Nu... cred ca nu... Dar are sa fie... Ca este de unde.
Si totusi, moartea colonelului da o impresie de tarat si Inlacrimat multumirii de a ne gasi fiecare din noi, cei scapati, In viata.

POST INAINTAT LA COHALM

Batalionul nostru era acum bine Inaintat, la zece kilometri peste dealurile de dincolo de Olt, In Cohalm. Un orasel cu strazi rural de largi, cu case sasesti, cu porti Inalte, Inchise si cu ferestre ca de cetate. O piata Intinsa In mijloc - poate pentru balci, duminica. E asezat la Intalnirea a doua vai, din fundul carora urca usor coaste line, de un verde dulce, baltat ici si colo de pete negre - petice risipite de padure.
In fiecare zi aveam Incaierari de avanposturi.
- Bitte, ein Milch-Kaffee.
- Es wird glei' kom', raspunde vecina mea, sasoaica tanara si frumoasa ca o vaca elvetiana.
- Wenn das Kaffee gut schmeckt werde ich ihr Mann heute herbringen. Caci mi-a spus ca barbatul ei e In satul vecin, sergent In trupa care ocupa satul.
- Gott sei Dank, dar kцnnten Sie machen!
N-am Inceput sa moi felia lata de paine In cafea, ca Incepe o rapaiala de focuri si soldatul navaleste pe usa:
- Ne ataca, domnule sublocotenent.
Iau arma din mana lui, ca sa i-o dau la poarta iar Inapoi, pun manusile si ies In fuga pe usa.
Aproape de pranz ma Intorc obosit si flamand.
- Mein Milch-Kaffee bitte...
- Und mein Mann? si aduce iar cafeaua.
- Es wird zum Morgen sein.
Adesea ne plimbam dupa-amiaza pe ulitele pustii ale targului, pe care nu Intalnim decat soldati de ai nostri si curieri de la regiment.
In ziua aceasta tomnatica si luminoasa de septembrie - cum venim spre popota - targul ne pare pustiu. Pretutindeni obloane trase, porti zavorate si nici un trecator. E ascunsa toata lumea dincolo de portile grele de stejar, ca In niste temnite.
Ba nu! O Gretchen mladioasa, cu stiutul sort albastru, a iesit dintr-o curte pe furis, cu o miscare de soarece curajos, si da, surprinsa, cu ochii de noi. Ii e frica si tremura stand pe loc. N-am facut nimanui nimic. Dar e razboi.
La popota aflam vesti tot mai rele despre Turtucaia. Nimeni nu ia Insa lucrurile In serios, mai mult ne necajeste faptul ca nu suntem, Inca schimbati. Ne e dor de liniste si aci zilnic suntem sacaiti de patrulele unguresti din Fischer si Stena. Dimineata si seara suntem regulat alarmati de rapaiala violenta de focuri, care face sa vuiasca vaile. Ne e dor de o noapte, doua, de somn fara grija.
Se mananca fara pofta, In camera Ingusta, In care ne-am Inghesuit cu totii, sub protectia platelor si insuportabilelor maxime brodate, pe panze atarnate de pereti: "Dein Vaterland sollest du..." etc.
Vine soldatul popotar al regimentului si este primit cu strigate vesele. Ne aduce vin.
- Sa traiti, domnule capitan, mi-a dat de la regiment vin numai pentru o zi; domnul sergent Florea zice ca pisemne veniti dumneavoastra la noi la rezerva, de maine.
Daca zice domnul sergent Florea, asa trebuie sa fie. Domnul sergent Florea e doar de la statul-major. Se ciocnesc paharele de proba, asa.
La poarta s-a oprit Insa din goana un calaret si, In timp ce privirile noastre se Intretaie, brusc nelinistite, In odaie a si intrat un flacau Imbracat taraneste, asudat si de abia rasufland.
- Domnule comandant, ne jefuiesc ungurii, scapati-ne!

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Comandantul batalionului Il masoara linistit cu ochii mici verzui, cu mustata Intrebatoare:
- De unde esti?
- Suntem din Stena. Iaca ici peste deal. Ne-o prapadit. Au venit acuma o multime de tunari si aduna vitele oamenilor. Pe cine se Impotriveste, Il gateste cu arma.
- Sunt multi?
Dar baietandrul se Incurca. Se vede cat de colo ca Intrebarile acestea nu patrund In gandul lui, rascolit si framantat de cele de acasa.
- Sunt multi, domnule comandant. Si parca fiindu-i teama ca n-o sa mai mergem: Adica nu - sa tot fie la cincizeci-saizeci. Au descalecat la primarie.
Capitanul Floroiu - caci maiorul Dimiu acum comanda regimentul si e In rezerva la divizie - sta pe ganduri cateva clipe; pe urma Isi schimba privirea linistit, pe fiecare pe rand, si se opreste asupra mea. Ca toti novicii la comanda, capitanul da ordine complete si cu voce importanta:
- Sublocotenent Gheorghidiu, ia-ti plutonul si vezi ce este. Daca poti, intra In sat si strange armele locuitorilor. Ai grija sa nu fii surprins. (Se stie ca o parte din populatia sasa ne e Inversunat ostila). Ia ostatic pe primar pe timpul cat faci perchezitiile.
Ma uit cu parere de rau la friptura care Imi ramane In farfurie.
. . . . . .
Prin ambele santuri pline de buruieni ale soselei asternute cu praf de munte, Insirati unul dupa altul, alergam aproape, pana la Stena, care este dupa o muche de deal, la patru-cinci kilometri. Ma simt Infierbantat, Ingrijorat.
Pentru Intaia data am raspunderea unei actiuni. In mic sau In mare - In fata mortii - evident ca lucrurile se petrec la fel. Si eu am impresia ca am sa dau o mica batalie "In stil mare". Voi Imparti deci plutonul In linie de tragatori si In rezerva. Mi se pare Insa ca nu-mi ramane nimic din pluton. Deci nu... Dar oamenii alearga - timpul trece, material de iute, si eu nu sunt In stare sa iau o hotarare. Daca ma apropii de micul sant al soselei, e limpede ca voi fi vazut. Daca as lua-o prin tarlalele de porumb rosiatic din dreapta sau din stanga drumului alb, mi s-ar risipi oamenii.
Ce fac? Ne apropiem tot mai mult... De dupa deal vom vedea dintr-o data satul cu acoperisurile lui rosii de tigla, cu biserica saseasca, ascutita, cu un tais Infipt In albastrul cerului.
Si timpul fuge parca manat de picioarele mele sau manandu-le.
Dar, la cotitura soselei albe, apare un calaret cenusiu.
In porumb! Ne trantim toti pe branci In sant sau dupa musuroaiele de pamant afanat si uscat de la radacina cocenilor.
- Sa-l prindem, domnule sublocotenent. Nu trageti nimeni, baieti... nu trageti, nu trageti! Soldatii mei Isi dau ordine singuri. Nu trageti nimeni!
Calaretul se apropie tot mai mult, leganat In sea, saltand In trap batut, aplecat pe cal. La o suta de pasi In urma lui, apare dintre copaci, din lumea lor, un altul, si pe urma Inca unul.
In tot peisajul Incremenit, viu colorat de amiaza, de-a lungul soselei albe, ei sunt singura miscare.
O "recunoastere". Oamenii sunt Incalziti. "Nu trageti, mai, nimeni". Ordonanta de langa mine are si ea curaj - acum, dealtfel, nu costa nimic sa-l ai.
- Facem rost de cal si de paturi, domnule sublocotenent.
Privesc Infrigurat: un calaret se apropie leganat, pe soseaua alba. In trapul calului, vine fara grija cu ochii pe sus, pe deasupra tarlalelor, In albastrul zilei acesteia, dumnezeiesc de frumoasa. Peste cateva clipe, daca nu se va opri, va muri In lumina, cineva. Poate el, poate si cel dintai care se va apropia de el. O curiozitate intensa ma framanta, opreste totul In mine ca un zbor Intins. Cum are sa fie?
Se apropie tot mai mult... E la o suta de pasi. Ii vad fata, ochii, puncte negre. Vine saltand In trapul calului. Priveste peste dealuri si nu stie ca In porumb cincizeci de arme sunt Intoarse spre el, Il asteapta. Priveste spre cer. "Sa nu traga nimeni, domnule sublocotenent. Sa nu traga nimeni", se lupta Inabusit, nevazuti, soldatii.
Dar se apropie tot mai mult. Iata-l la douazeci de pasi. E un flacaias cu ochii ca maslinele, cu fata patrata, umerii obrajilor prea iesiti, cu mustata mica, neagra, tunsa. Misca buzele. Acum se aude. Canta. Imi tremura mainile pe arma. Ar fi trebuit sa numesc doi oameni care sa-i apara dintr-o data Inainte si sa-l prinda, fara sa-l omoare, dar raspunderea mi s-a parut prea mare si, mai ales, ar fi dat impresia ca eu evit, pentru mine, pericolele, pe care le impun altora. Am luat de aceea si eu o arma In mana, si acum ma Intorc sa dau ordin celor din sant cu mine, sa sarim cu baionetele Intinse la el. Toti tremura, cred, de nerabdare, cu mana pe arma, congestionati, cu ochii imobilizati, hipnotizati parca. Cum va fi? E ca un spectacol de executie...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Cantecul se aude acum lamurit. As putea sa-i vorbesc, obisnuit, ca unui cunoscut. Dar un trasnet de arma a spintecat de sus In jos vazduhul. Infiorat, calaretul se opreste si priveste cercetator spre muchiile dealului. Toata Infrigurarea, tot zbuciumul, toata nerabdarea Indelung apasate izbucnesc acum In salve de detunaturi, ca explozia unor tuburi prea mult Incarcate.
Fara sa-si dea seama de unde vin focurile, caci ar fi Incremenit de groaza ca o statuie topita, a rasucit calul In loc si s-a asternut pamantului In fuga. Ploaia de gloante ridica praful soselei, cum ridica ploile de vara basici pe rau. A disparut dupa colt.
N-a lasat In urma decat o dara de sange. Si ma gandesc la glontul ratacit care vine de la doi kilometri, ca sa se Infiga In pieptul vreunui predestinat. Cine l-o fi iubit atat?
Acum din marginea satului ne primesc salve repezite de focuri.
Stiam ca are sa fie asa.
Culc oamenii In porumb... si nu mai stiu ce sa fac. Rationez Infrigurat si disperat de serios.
Stiu ca grosul inamic e la doi kilometri de sat, pe cand batalionul nostru e la cinci. Nu pot cadea deci In spatele satului. Pe de alta parte, ce sens poate avea un atac de front cu un pluton, cand nu stii precis ce ai In fata...
Dar cineva a strigat la dreapta: "Sa-i luam pe flanc", si toata lumea urla: "Sa-i luam pe flanc, domnule sublocotenent". S-au aprins toti.
Pana sa ma trezesc, cei zece-cincisprezece oameni de la aripa dreapta au luat-o la goana doborand cocenii, rascolind pamantul cu bocancii, ca sa Inconjure satul.
Din fata focurile vin tot mai dese (e drept, cam lungi, deasupra capului). Husarii au capatat curaj si au ocupat la marginea satului o muchie de deal. La patru sute de metri de ei, Incerc sa opresc lantul de tragatori, dar nu am langa mine pe nimeni. Oamenii, Dumnezeu stie pe unde or fi, prin porumb.
Un piuit Indepartat, pe urma din ce In ce mai apropiat, spre noi. Un vajait patrunzator si o bubuitura groaznica, In timp ce ne Invaluie fum si praf.
Artileria lor a intrat In actiune.
Dar loviturile vin rare si alaturi...
Singurul lucru neplacut e capriciul obuzului care vine unde nu te astepti. Aici... dincolo... Poate, lamurind lumile, chiar In locul In care te afli.
In picioare, In porumbul Inca verde, privesc cu binoclul spre linia inamica, pe care nu o pot preciza. La Inceput tragem toti, cu furie, pe urma ne mai potolim. Deodata, In dosul satului, un ropot de plesnete spre cer. Husarii tasnesc Ingroziti, de dupa garduri, cu miscari Intinse de iepuri negri, caci sunt luati din spate. Cei de aici Ii urmarim cu focuri.
Tipete, urlete. Navalim spre sat. Alunecand mai mult pe povarnis, cu ghetele Incarcate de tarana, ma trezesc In mijlocul soselei, In marginea randului de case.
Un grup de tiganusi Imi arata cu bucurie pe unguri fugind peste dealurile din stanga. Asadar, nu vom prinde nici unul.
Dar "am cucerit" satul. Coboram acum pe ulita principala, larga cat doua bulevarde din Bucuresti, cu plantatii Ingradite prin mijloc. Copii ne Intampina din toate partile si pe la toate ferestrele apar capete curioase, ascunse de dupa perdele colorate. Doar romancele noastre rumene si pline au iesit cu poalele pline de mere si pere, cu oala de lapte In prag. Nu mai am pe langa mine, In scurta vreme, decat pe sergentul Voicu si vreo doi-trei soldati. Ceilalti s-au risipit, ademeniti de merele rumene, de ulcelele cu lapte si de obrajii tot asa de rumeni si de albi, care Ii chemau razatori. Ce perchezitie sa mai fac? Dar un grup Intreg de sasi vin convoi spre mine. Plang toti.
- Ce-i cu dumneavoastra? Ii Intreb autoritar, fireste.
Vorbesc toti deodata. Unul slab si Inalt, cu mustati prea groase, altul marunt, cu o jumatate mustata. O sasoaica osoasa si prelunga, copii mici si mari.
- Ne-a nenorocit, ne omoram. Dumnezeule! plang si se vaieta, unii In romaneste, altii In nemteste.
Necajit, fara sa pricep nimic, scos din sarite, strig la ei:
- Ce-i cu dumneavoastra?
Atunci sasul cel Inalt si slab Imi povesteste scancit, nenorocit:
- Ne-a luat fata... fata noastra! Ma Incrunt. Iar corul lor, Intreg: Ne-a luat fata... fata noastra!
Sasoaica Imi Intinde si o fotografie mare pe carton cenusiu de lux:
- Uite ce frumoasa fata, studenta la Sibiu!
Intr-adevar, e tare frumoasa.
- Cum, cine v-a luat-o?

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Soldatul... soldatul.
Tresar, cu totul nedumerit:
- Un soldat de-al meu?
Si iar toti In cor:
- Nu, soldatul care pazeste satul... Soldatul calare.
Nu mai pricep nimic.
- Cum? Cine pazeste satul, ce soldat?
Un roman de ai nostri Imi explica In chip firesc:
- Domnule ofiter, soldatul care pazeste satul, soldatul dumneavoastra, pe care l-ati lasat aici, care pazeste satul... a zis ca e spioana.
Cad din cer.
- E vreun soldat care pazeste satul?
- Pai cum? E un soldat care ramane In sat zi si noapte. Doarme chiar la dumnealor. Are un cal alb si alearga toata ziua de la un capat la altul al satului. Ei, pai daca era el aici, credeti ca mai veneau ungurii? Se lua dupa ei cu focuri.
Asta-i curata poveste.
- Unde-i soldatul acela?
Sasii plang toti In cor:
- Nu stim, nu stim.
- Cand a plecat?
- Azi dimineata, a luat-o prin padure la dreapta, cu fata.
Am priceput cum stau lucrurile si sunt hotarat sa-l prind si sa termin. Mi-e mila de bietii sasi.
Dar nu mai pot scapa acum de liota lor.
- Ce ne facem noi? si plang, femeile se trag de par. Ce ne facem, domnule ofiter?
Ii linistesc cum pot. Dupa mine se tin alai acum, prin satul larg si frumos, sasi si romani. Pe strada scaldata lung de ultimele raze piezise ale soarelui, care arde parca la capatul ei, vine cineva In goana, In capul gol. Nici nu s-a apropiat bine.
- Ne ataca, domnule sublocotenent, ne ataca!
A ajuns la mine gafaind, dupa el vin femei, copii speriati.
- Au primit Intariri, vin pe doua coloane, pe sosea si pe culmea dealului.
Simt ca-mi vajaie urechile. Unde-mi sunt oamenii?
O batrana ma ia de mana si bajbaie, mormaie cocosata:
- Ai sa-ti arat eu pe unde vin, sa-ti arat eu pe unguri.
Vrea sa ma duca spre inamic, si eu nelinistit i-as da branci sa ma lase In pace, dar mi-e rusine. Nu am nici macar linistea sa iau o hotarare, o hotarare care nu poate sa Intarzie nici cateva clipe macar. Moare In mine Inca o iluzie: aceea ca as fi putut fi un bun comandant.
Rapaiala de focuri. O iau si eu, In sfarsit, spre deal. Ce-o fi, o fi. Urc gafaind strada sucita pe coaste, sar peste pietroaie, peste trunchiul de jgheab al unei fantani, alerg cu sergentul Voicu dupa mine. Rapaiala de focuri e din ce In ce mai strigatoare. Plesnetele bat cerul ca bicele.
Mi se pare ca nu se mai sfarseste ulita.
In timp de lupta, noaptea si orasele - simt din nou - sunt cele mai neplacute lucruri In razboi.
Printre ultimele doua case, privelistea se deschide larg, peste plaiul verde abia Inclinat, tivit sus de padure, jos de tarlaua de porumb. Si o uluitoare surpriza. Plutonul meu e In lant de tragatori, acolo la marginea satului, la interval aproape reglementar, si trage furios. Din cand In cand, cate unul scoate cate un mar din buzunar si musca lacom. Coloanele inamice s-au risipit si ele In tragatori la marginea porumbului. Isi fac santuri. Au de gand sa se statorniceasca acolo, se vede. De aceea ne-a si luat In primire, iar fara isprava, artileria lor rara, greoaie.
Opresc focurile, trimit o patrula Inainte si ne punem toti pe fumat, cu fata la cer. Acum e liniste si fac politica tihnit, cu un roman strasnic, de vreo cincizeci-saizeci de ani, cu mustata puternica si Inca neagra, care si-a tarat pieptul si umerii lati pana la mine, ca sa afle rosturile din tara. Peste dealurile Indepartate si Impadurite, pline de taina, peste dealurile "dusmane", coboara soarele, turnand o tromba de aur lichid din albastrul cerului peste verdele de pasune al culmilor. Subtiat si treptat se Intuneca. Rand pe rand, oamenii mei se coboara la fantana din sat, la locul de adunare. Cand suntem toti, netulburati de nimeni, pornim la drum Inapoi acasa. In capul satului Intalnesc o fata, de-a dreptul eleganta, Intr-o rochie visinie de vara. Alaturi de ea, un soldat. Recunosc

pe fata sasului si simt o adevarata bucurie. Salut si ma apropii Incruntat de soldat.
- De unde vii?
Stapan pe el, In pozitie militareasca, raspunde vorbind rar:
- Sa traiti, domnule sublocotenent! Am dus pe domnisoara la brigada, In urma unui denunt ca ar sti unde sunt ascunse armele.
- Ei si?
- Acolo n-au gasit-o vinovata si i-au dat drumul.
- Atata tot?
- Da, sa traiti, domnule sublocotenent!
Intreb pe fata, In nemteste, daca are sa se planga de ceva si-mi raspunde ca nu, zambind.
M-am descruntat si eu, dar nedumerirea nu-mi scade. Ma Intorc iar catre soldat.
- Dar cu tine, ce-i?
- Eu pazesc satul.
- Cum pazesti satul? Cine ti-a dat sarcina asta?
- Domnul sublocotenent Florescu.
- Din ce regiment esti?
- XR.
- Bine, dar regimentul XR a plecat.
E nedumerit si cu totul surprins.
- Cum se poate? Eu n-am primit ordin de retragere.
. . . . . .
Seara povestesc entuziasmat, la popota, aceasta Intamplare. Impresia este deosebita. Dar deodata, cand comandantul Incrunta enervat privirea, zgomotul de pahare si de furculite se opreste, ca si galagia punctelor de exclamare.
- Domnule sublocotenent Gheorghidiu, eu te-am trimis pentru ca te stiam baiat inteligent.
- ?!
Si pe urma, cu un dispret uscat:
- Se poate, domnule, sa nu vezi ca era un spion?
Tacerea devine apasatoare. Comandantul are dreptate. Toti se privesc aproape adanc nelinistiti.
- Pleaca imediat si adu-l aci.
Nu m-am dus eu. Am trimis o patrula, care l-a adus. Si l-a batut patrula pe drum, l-a batut sergentul de zi, i-a tras vreo doua si comandantul.
Peste o saptamana, cand regimentele erau din nou Intrunite In brigada, In vederea unei batalii, m-a oprit un caporal, pe ulita.
- Vedeti, domnule sublocotenent? ziceati ca sunt spion. La brigada, m-a facut caporal.
O recunoastere facuta de aghiotantul batalionului In acelasi timp cu cea facuta de mine la Stena confirma ca si celalalt sat vecin e puternic ocupat. Asta e spre bucuria recunoasterilor de cavalerie trimise de divizie, care nu au curajul sa treaca de linia noastra de avanposturi (iar cand ajung pana la noi, aci, li se pare ca s-au aventurat) si care acum au ce raporta la divizie. In zilele urmatoare reluam plimbarile si discutiile.
Popescu si ceilalti camarazi au devenit ganditori.
Ne atrage luarea-aminte un grup care se cearta si ne apropiem. Doi soldati Intind de un sas batran, negricios, cu fata uscata si mustati stufoase. Vor sa-l aduca la regiment.
La Intrebarea comandantului mitralierelor, caci sunt oamenii lui, ei ne lamuresc ca sasul a vrut sa Impuste pe un roman, care e, dealtfel, si el de fata.
In romaneste, sasul Isi apara dreptul, hotarat.
- A vrut sa-mi fure masina de cusut, domnule ofiter, uite, de-abia i-am smuls-o.
Masina e, Intr-adevar, corp delict, Intre ei.
- A scos revolverul sa ma Impuste, domnule comandant.
Sasul lamureste ca numai asa i-a lasat masina pe care voia sa i-o ia.
Judecata ofiterului e scurta.
- De ce porti revolver, de ce n-ai predat revolverul? Duceti-l la divizie.
Cineva remarca, In treacat, ca nu s-a dat ordin sa se stranga armele si discutia veche e reluata pasionat, caci Popescu pare obsedat.
- Nu poate sa fie draga, totuna. Sa compari, sa zicem, batalia de la Verdun, cu lupta de la Olt, a noastra?

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Orisan e furios, dar cum niciodata nu ridica tonul, Ii e aprinsa numai privirea.
- Draga, sigur ca pentru istorie, sau pentru strainatate, sau pentru gazetele si lumea de-acasa, nu se poate compara ce-a fost la Olt cu Verdunul...
Reiau si eu antrenat:
- Sigur... absolut... Nici chiar pentru noi, batalionul trei, care am intervenit In urma si am avut numai cinci-sase oameni pierdere. Dar pentru compania a doua, care a fost surprinsa de mitraliera In apa si Injumatatita din cateva paraituri, cred ca lupta a fost ca pentru orice companie angajata la Verdun. Inchipuieste-ti ranitii, luptand cu valurile toata noaptea. O patrula care lupta cu o forta superioara si e bombardata precis cu un singur tun lupta tot atat de greu ca pe Somme...
Intaresc cu amintiri din descrieri.
- Dealtminteri, am citit ca grozavia luptelor de acolo sta In faptul ca doi-trei oameni, izolati Intr-o groapa de obuz, trebuie sa lupte nestiuti de nimeni cate-o noapte Intreaga. Exact cum lupta unele patrule de-ale noastre.
Pareau ca s-au convins, dar iar reiau, aproape indignati ca au fost pe cale sa admita o absurditate.
- Fugi, draga, se compara riscurile pe care le ai Intr-o batalie mare, cu o batalie ca aceea de la Bran?
Un soldat ne cheama la popota, dar discutia continua si acolo. Popescu ne denunta capitanului, care s-a asezat la masa, ca sustinem o absurditate. Orisan reia energic.
Popescu gaseste ca razboiul nu e prea grozav. Sunt de-o parere cu el. Viziunea de sange si foc, mii de cadavre culcate In gramezi, ca lemnele In depozit, Incalcite lupte corp la corp, ape Inrosite, nu le-am Intalnit pana acum.
- Desigur ca vor veni. Razboiul asta a cunoscut ceea ce se numeste retragere strategica. Am impresia ca ei s-au ferit de orice lupta serioasa, ca n-au angajat cu noi decat ariergarda, cateva regimente acolo.
- Nici n-au mai multe... S-a sfarsit cu razboiul, asculta-ma pe mine, staruie din nou Popescu.
Nu stiu de unde vine impresia de plimbare duminicala, poate unde nu suntem In avanposturi, poate unde ne asteapta o masa buna, cu vin bun.
Orisan, cu mainile la spate si fata lunga de englez, intervine cu bun-simt:
- Eu nu va Inteleg. De ce dati importanta unei lupte, numai dupa proportiile ei? Inteleg sa faca asta cei de-acasa, dar s-o facem noi?...
Popescu e nedumerit.
- Nu Inteleg unde vrei sa ajungi...
- Asculta, Popescule, ce deosebire e pentru noi ca murim Intr-o lupta cu mii de obuze si cu mii de mii de cadavre, sau nimeriti cand stam la masa de un singur obuz?
- Ei, cum o sa fie totuna?
Intervin si eu, surprins de justetea observatiei:
- Sigur!... pentru soldatul din prima linie nu exista "lupta uriasa" sau "lupta neInsemnata".
Mai intervin si alti camarazi, care sunt pasionati de aparenta paradoxala a afirmatiei.
- Pentru cei din tara, bineInteles ca nu e acelasi lucru, dar pentru noi e altceva, reia Orisan.
- Ei, asta-i!
- Nu mai Incape Indoiala... Asculta-ma, sa-ti dau un exemplu. Cand noi citeam In gazeta despre "accidentul" din gara cutare, ca un franar a fost omorat, iar altuia i s-au retezat picioarele, abia de ne aruncam ochii pe cele cateva randuri care relatau Intamplarea. Dar cand citeam pe o pagina Intreaga "catastrofa de cale ferata de la Campurile", atunci eram Ingroziti, citeam fara oprire detalii senzationale.
Si Orisan reia argumentarea mai cu pasiune:
- Pentru franarul mort si pentru cel cu picioarele retezate e totuna, daca alaturi de ei au mai murit atatea zeci. Ei aceleasi senzatii le-au Incercat. Si daca ar fi fost sfarsitul lumii, cu planetele ciocnite, acelasi lucru ar fi fost pentru ei.
- Domnule capitan, e, sau nu, totuna pentru cel angajat Intr-o batalie, daca e vorba de o lupta cu efective mari ca la Verdun, sau de o lupta cu efective mici?
- Cum o sa fie totuna? Si capitanul desface carnea de pe piciorul de pui din ciulama. Cum o sa fie, baiete, totuna? Riscurile sunt cu mult mai mari.
- Orisan, lasa-ma pe mine... ca am sa lamuresc eu chestiunea... Domnule capitan, de ce gasiti ca riscurile sunt mai mari?
- Pentru ca acolo au murit o suta de mii de oameni, si la Bran o suta sau doua.
- Ei si?
- Cum "ei si"?

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

E o galagie de protestare, amestecata viu cu cererile de vin, de tacamuri.
- Da, uite, am sa va explic eu ce Inseamna risc. Lasa-ma putin, Orisan. Cand un american merge la bal, el nu risca nimic, sau aproape, nu-i asa?
- Mmda...
- Daca se cearta cu alt american si se provoaca la duel: "Cel ce va scoate semnul negru, sa se Impuste pana a doua zi", atunci, nu-i asa? risca 50 la suta sa fie mort pana a doua zi. E sau nu e?
- Mmda... asta e.
- Cand a nimerit semnul negru, In cazul cand e om de onoare, el are, nu-i asa, un risc de suta la suta? La fel cu noi.
- Adica? Lasa-l, domnule, In pace... adica?
- Divizia hotaraste sa cucereasca un sat cu o companie, si asez pe masa cu un gest secundar furculita, cutitul, solnita, ca si cand as vrea ca ordinea aceasta sa-mi pregateasca pe cea din gand.
- Ei da...
- Riscul nostru, al companiei a noua, e de doi la suta, avand In vedere ca divizia are patruzeci si opt de companii... si, pasionat, gonesc pe soldatul care-mi aduce friptura. Cand se decide ca brigada noastra va da acea companie, riscul devine de patru la suta. Daca se hotaraste ca XX va da compania, iata-ne ajunsi la opt la suta, caci regimentul are douasprezece companii. Cand, In sfarsit, se decide ca batalionul trei sa dea compania, riscul e de douazeci si cinci la suta si cand s-a dat ordin companiei a noua sa ocupe satul, se poate spune ca a castigat lotul cel mare.
- Atunci cam are dreptate, hotaraste capitanul. Vasile, da vin. Iar, catre ordonante: Nu va mai certati acolo... Ia uite-i, domnule, ca se iau la bataie... Caci ordonantele se cearta cu popotarul pentru ofiterii lor.
Popescu si ai lui protesteaza din nou. Iar locotenentul Redelea e de parerea lor:
- Dar nefiind o batalie mare, Inseamna ca divizia nu angajeaza decat o mica parte din efectiv. Deci riscurile sunt mai mici.
- Sigur - Intareste altul - dovada ca batalionul nostru n-a fost angajat In targ la Bran; la Olt, de asemenea, a fost rezerva.
Se porneste iar o larma cu clinchet de veselie si strigate.
E, Intr-adevar, o masa vesela, zgomotoasa, la care participa cei opt-noua insi care nu sunt In avanposturi. Si totusi e In aceasta veselie cu mancaruri bune ceva uscat, o lipsa de consecinte, ca un lux de eunuc.
Protestez si eu.
- A, sa ne Intelegem. Eu vorbesc numai de batalionul angajat si anume de fronturile straine, unde trupele se schimba foarte des, caci au rezerve. Dealtminteri, observ un lucru... Ca de la intrarea In actiune suntem Incontinuu In linie Inaintata. E, sau nu e?
Cativa convin.
- Si pe urma e altceva, intervine Orisan din nou. Faptul ca n-am avut pierderi Inseamna numai un singur lucru. Ca am atacat atat de repede, ca nu am dat timp inamicului sa reziste. Cred ca XX a avut pierderi, pentru ca a luptat sfios. Sa fi luptat noi asa la Magura Branului, pierdeam jumatate din batalion. Dar la Tohanul-Vechi? Si chiar la Olt. A intervenit rezerva atat de repede, ca ungurii, care pornisera la contraatac, s-au oprit si au luat-o la fuga.
E o noua bucurie de izbanda, caci ei cred ca l-au prins In flagrant delict de logica.
- A... a... pai vezi? Tu cu Gheorghidiu sustineti ca n-am Intalnit Inca lupte mari, lupte adevarate. Daca admiti ca n-au fost lupte mari, numai din cauza ca noi am atacat repede, te contrazici, ca alta data afirmai ca n-au fost lupte pentru ca n-a vrut inamicul.
- Stai, domnule, ca iar deviem. Lasa-ma, Orisan... Noi nu am sustinut decat un singur lucru. Ca pentru cel care ia parte efectiv la o lupta mica nu e de nici o importanta daca moare la Verdun sau Intr-o Incaierare de patrule. Eu sustin ca noi, care suntem In avangarda si vom mai lupta neIntrerupt, Dumnezeu stie cat de aci Inainte, suntem In razboi pur si simplu. Pentru tara, pentru cei ce se plimba acum la Bucuresti pe strada si asteapta, dupa cafea, comunicate; pentru armata romana Intreaga, sigur ca e totul altceva. Dealtfel, eu cred ca vor veni lupte mari, In care se vor angaja toate unitatile.
Noi putem fi atacati diseara, In noapte... poate In cinci minute se pornesc focurile. Verdunul nostru e ca si Inceput.
- Bine, dar acasa nu va face nici o impresie?
- Cred si eu. Sub unghiul speciei nu esti interesant decat daca esti ucis cu alti zece mii o data. Daca un scriitor va descrie numai lupte de patrule, cred si eu ca nu i se va vinde cartea.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Popescu se Intoarce usor spre dreapta, ca si cand s-ar feri de ceva nevazut si pe urma ridica umarul.
- Daca-i prost! N-are decat sa puie stanjeni de cadavre, uragane de obuze, rauri de sange. Ceva asa... sa faca o senzatie nebuna...
Si nu terminam bine masa, ca iar se aud focuri.
De data asta e ceva mai serios. Impotriva noastra, dinspre satul vecin, pe ambele povarnisuri (cu padure mica si pasune) ale vaii, In fundul careia e soseaua alba, Inainteaza un lant puternic de tragatori, din care nu vedem Insa decat grupuri care fac salturi Inainte si se culca repede. O baterie de artilerie de 75, bate puternic marginea satului unde e popota, pe care o parasim In fuga.
Batalionul Intreg e cu trei companii Ingramadite cam sub deal, gata sa ne desfasuram. "Brigada lui Corabu" e departe, pe stanga, Intr-o padure. Avanposturile noastre s-au retras tragand focuri.
Obuzele nu-mi fac prea multa impresie, desi sunt foarte nervos. Sunt destul de putin numeroase. Capitanul are un cap de om necajit, care nu stie ce are sa faca, asa ca mine ieri. Probabil ca vom pune baioneta si vom navali ca la Bran. Un obuz nu explodeaza. Din fanfaronada, le declar camarazilor sacaiti ca artileria ungureasca e inofensiva si iau In brate obuzul, ca sa le arat ca are pulbere proasta. Toata lumea striga speriata la mine:
- Astampara-te, Gheorghidiule... ai Innebunit...?
Capitanul se Incrunta manios, ridica poruncitor mana.
- Lasa, domnule, proiectilul jos.
Din fanfaronada mereu, Inmanusat, vin cu el In brate, cum as duce un copil Infasat spre grupul lor. Sunt furiosi, se dau In laturi si racnesc la mine:
- Fugi de-aci...! Domnule capitan... a Innebunit.
Cu o mutra ipocrita, de fata sireata:
- Dar nu e nici un pericol... Absolut nici un pericol.
- Lasa-l jos, domnule, Imi striga raspanditi.
Il arunc jos, cum ai arunca, dupa ce ai privit-o, o sfecla... si Inghet si azi de nebunia mea, caci aruncat jos, izbindu-se, proiectilul putea face explozie.
Cand ma Intorc la camarazii mei Inteleg toata nedelicatetea gestului meu. Stiu bine ca sunt un grup de oameni care si-au facut mai mult decat datoria si, acum cand scriu, stiu ca In afara de doua-trei exceptii, au fost poate cei mai de isprava ofiteri ai razboiului romanesc. Dar o expunere copilareasca si inutila le repugna , iar gestul meu nedelicat, subliniind o astfel de rezerva, din substraturi abia banuite, era de o indiscretie penibila.
Peste vreun ceas, lantul de tragatori inamic parea Incremenit In loc si asta ma nelinistea mai mult, ca o clipa de suspensie care-ti permite sa asculti, In golul Inaltului, ecouri si amenintari...
- Inconjoara satul si ne taie retragerea! izbucneste hotarat capitanul. Pas alergator, prin sat, sus pe deal, sa ocupam culmea si cetatea, Inaintea lor.
Trecem deci In goana prin targ. Sasii si sasoaicele cred ca ne retragem si au aparut (de unde atat de multi?) la porti si la ferestre, amenintandu-ne. E si sasoaica mea, cu bucile rumene si sanii mari, care ne huiduieste cu ura. Un soldat da, din fuga, un picior In burta unui mosneag, care, repezindu-se la noi, ca un caine la trasura, ameninta si Injura.
Sus pe deal am impresia ca sunt despartit de toata lumea.
Capitanul Floroiu, nervos dar hotarat, alearga pe dinaintea randului de oameni asezati cu baioneta la arma, cu fata la padurea din dreapta si asteapta In marginea tarlalei de porumb pipernicit.
E ziua-n-amiaza mare, e soare de Inceput de toamna, cald si bogat In reflexe tari, si totusi atat de Intins astept, Incat aproape am halucinatii. Mi se pare ca inamicul a si aparut, la zece pasi dupa trunchiurile rare si groase de copaci, care s-au Insufletit si-au devenit dusmane. Dar nu vine nimeni. Dupa un timp, Incep sa fiu nelinistit, caci nu mai putem astepta cu atata Incordare, cum nu poti sta prea mult cu bratul Intins. Mai ales ca nu am nici o vedere. Iau doi oameni si ma duc, pe branci mai mult, departe, Inaintea companiei, spre stanga, paralel cu padurea, ca sa am din nou vedere, de sus acum, asupra vaii unde eram adineauri. Merg prin prombul rar, marunt, scorojit, las la vreo suta de metri In stanga cetatea, care e un binecuvantat paratrasnet pentru noi, caci, semeata, atrage, desi neocupata, tot bombardamentul asupra ei. Cam la doua sute de metri dau de un soldat de-al nostru, care, cu arma culcata langa el, scruteaza rotunjimile de deal, cerceteaza valea si padurea de dincolo, privind intens de parca ar avea binoclu.
- Niculae Zamfir, ce e cu tine?
Am venit In observatie, domnule sublocotenent... Vreau sa vad ce-i la ei...
Asadar, si la soldati, nu numai la mine si la Orisan, aceasta neputinta de a Indura necunoscutul, nevoia

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

mortala de a sti ce se petrece Inainte. Cred ca acest sentiment era mai curand un derivat al fricii.
Socot ca, Intr-un anumit sens, de frica tineam sa fim atat de Inainte, caci, din cauza imaginatiei prea libere, teama de necunoscut era de neIndurat. Dar negresit, asta numai la cei hotarati sa nu dea, In nici un caz, Inapoi.
Lupta a Inceput la stanga, violent, cu aceleasi plesnituri care biciuiesc viu cerul. Cei dinspre Stena au Impins Inapoi compania Corabu, vor sa intre In Cohalm. Dar "brigada" s-a oprit chiar In margine, unde s-a Intalnit cu Orisan, care a ramas de capul lui acolo si acum au deschis Impreuna un foc aprig, care zadarniceste orice Incercare de a intra In oras.
Intre timp o baterie a noastra trage si ea, spre bucuria soldatilor, si am din nou, si pentru ultima oara, spectacolul uluitoarei preciziuni a artileriei romanesti, sau mai curand al Intamplarii. Ca si la Olt, ca si la Bran, chiar primul obuz face sa se Imprastie departe, la doi kilometri de noi, un grup enorm, pe care nici nu-l banuiam, pe ai carui soldati, ca pe niste gandaci cenusii, Ii vezi numai cand, speriati, alearga In toate partile.
Pornim pe Inserate la un contraatac inutil, caci, neizbutind sa intre In oras, inamicul s-a retras. Se hotaraste, de teama unei reveniri In timpul noptii, revenire pe care multi o cred foarte probabila, sa se Impinga un post Inaintat, departe In padure, pana aproape de ei. Se decide, de asemeni, ca postul sa fie format de plutonul meu.
Obiectez cu voce palida ca Imi sunt oamenii obositi si Inca alte vreo doua motive, care nu sunt luate In seama.
- Lasa ca azi "faceai figuri cu obuzul", Imi spune, cu o ironie rece, capitanul meu micut si simt ca expresia ma Incondeiaza putin ridicul, In surasurile tuturor.
Mai tarziu, un sergent, care face legatura la batalion, ma lamureste de ce am fost indicat eu. Capitanul a spus-o anume:
- Trebuie un post sigur, sa nu fim surprinsi la noapte... la doi kilometri Inainte, daca se poate... Trimitem pe Gheorghidiu, ca ala executa Intotdeauna ordinele Intocmai...
Mi se explica, acum cu prietenie revenita, ca patrule de-ale companiei vor face toata noaptea legatura cu mine.
Trec o rapa adanca, unde stiu ca se vor opri la noapte toate patrulele menite sa ma caute si, dupa vreun ceas de bajbait In tacere, printre copaci si tufisuri, ma opresc Intr-o poiana. Luna n-a rasarit Inca si socot In noaptea asta totul dusmanos. Privesc banuitor, fara sa vad nimic, Intunericul, padurea toata, nesfarsirea pana la capatul lumii. Imi simt inima ca un mic cheag.
Parca as fi coborat cu oamenii mei, cu un ascensor, Intr-o mina blestemata si cu forma abia ghicita In noapte.
Nu doarme nimeni. Oamenii au format un careu cu baionetele la arma, alaturati si atenti ca niste vanatori In asteptare. Suntem toti numai urechi, caci acesta e singurul mijloc de a fi de folos celor din urma. Trimit Inca un post de ascultare, de patru oameni, spre dreapta Inspre sosea, ca sa supravegheze si acolo necunoscutul negru.
M-am trantit pe iarba si Incep sa tremur. Imi aduc aminte ca sunt, tot ca la 14 august, In bluza usoara, pantaloni de raitcort de vara, rari ca o panza de casa si ghete subtiri de sevro. Multa vreme senzatia de teama si cea de frig se cumpanesc Inseilat; pe urma, odata cu rasaritul lunii, cea de frig devine patrunzatoare. Nu mai pot sta locului si vreau sa fac doi-trei pasi In cuprinsul poienii, dar Niculae Zamfir Imi atrage luarea-aminte ca nu se mai poate asculta. Ma opresc din nou si ma trantesc pe iarba. Bluza croita strans pe talie Imi tine Inca putin de cald, moletierele, de asemeni. Dar In muschii de deasupra genunchilor mi s-au Infipt parca gheare de gheata. Imi trantesc pumni, care o clipa, ca la ranile umflate, Imi dau o asemuire de usurare, dar pe urma simt iar colti reci Infipti In coapsa. Mai tarziu Incep sa ma doara si bratele. Lungit pe spate, Imi misc membrele Incet ca un gandac In agonie. Parca e o clipa de amorteala, dar dupa aceea, gheara de gheata se Infige din nou, ascutit, In muschii care tremura, asa, singuri. Nu ma mai pot gandi la nimic. Las totul In grija oamenilor si, ca un bolnav, Imi lipesc palmele de muschii durerosi. Pe urma, nu mai pot, ma scol si Incep sa umblu putin zanatic.
- Ma baieti, aveti vreo manta cu voi?
Imi dau, dupa o Inceata consultare, raspunsul ca toate sunt de azi-dimineata In cantonament. Ei, In schimb, au vestoane si pantaloni de stofa groasa.
E noapte tarziu, dar cat va mai fi pana maine dimineata? O vesnicie. Umblu fara sa pot Indoi picioarele, caci pulpele au ceva zgrunturos si zdruncinat In ele.
De la un timp nici mersul nu mai ajuta nimic, ma trantesc iar jos. Acum Incep sa simt si un soi de gol sub stomac. Parca pielea mi se Intinde pe oase, de le simt contururile. Intepenesc.
E peste puterile mele atata suferinta. Era atat de cald azi! Incerc sa fixez ziua dupa calendar, dar cine a mai tinut socoteala de zile, cand pentru noi, care traim dupa calendarul vesniciei, n-aveau nici o importanta.
Gasesc totusi ca e cu putinta sa fie militareste 12/25 septembrie.
Pentru o zona de platouri si munte, aci In Ardeal, noptile astea Inghetate trebuie sa fie obisnuite. Ma Intorc de

prisos, cand pe o parte, cand pe alta, si Inclestez dintii. Nici manusile nu-mi mai tin nimic. O durere noua se adauga, un fel de umilinta, pe care numai eu o stiu In noaptea asta: Imi curg lacrimile siroaie, fara sa le pot stapani, parca sporind, la fiecare sfortare pe care o fac de a le opri. De n-ar vedea, de n-ar ghici oamenii. Privesc istovit de groaza Intunericul, compar cu luare-aminte umbrele copacilor, sa vad daca sunt semne ca se apropie zorile, dar nimic. Simt ca pana maine voi Innebuni de frig...
De la o vreme, se pare ca oamenii au ghicit drama de langa ei.
- Domnule sublocotenent, sunteti bolnav.
Dupa ce Ii lamuresc ca nu mai pot Indura frigul, Ii simt abatuti ca nu pot sa ma ajute. Groaza ca voi Innebuni de frig ma descompune.
Intr-un tarziu, cand simt ca trec prin mine cutite, mi se pare mantuitoare propunerea sergentului Voicu. Ma lungesc jos, Intins, si doi oameni se culca peste mine. Era si timpul. Mi se Inclestasera falcile, de nu mai puteam vorbi aproape. Oamenii sunt calzi ca niste perne grele si totusi Imi pare ca sunt prea usori. Acum, cand coapsele se Incalzesc de coastele lor, Imi simt umerii, simt cureaua care Imi strange mijlocul, simt pretutindeni atingerea stofei, de pielea iritata. Mi-e tot corpul Inclestat. Noaptea asta nu se va mai sfarsi niciodata, eu In nici un caz nu mi-o mai pot Inchipui sfarsita. Cand Imi dau seama ca mi-e atentia Inghetata, Impaiata parca, de nu pot gandi la nimic, si cand stiu ca timpul, ca sa treaca, fie doar cateva minute are nevoie de gandire si absenta de la realitate, Inteleg ca niciodata nu voi ajunge la Incenusarea zorilor.
De dinapoi, dupa cum era de prevazut, n-a venit toata noaptea nici o patrula. Dusmanul n-a dat Insa nici un semn de viata, iar cand aceasta noapte, de febra rece, totusi trecu, poiana si padurea Infatisara un aspect nou. A cazut o bruma groasa, ca o patura lata de zahar alburiu, peste tot. Zambesc ca un bolnav dupa delir si oamenii Imi privesc buzele arse, fata trasa, si zambesc si ei.
- Grozava noapte, dom sublocotenent.
Sunt mirat, caci n-au dat nici un semn despre asta pana acum.
- Si voua v-a fost frig?
- Vai de pacatele noastre, Imi raspunde unul si ceilalti clatina cu amaraciune din cap.
La vreun ceas dupa rasaritul soarelui, o patrula vine cu ordinul sa ridicam postul, si Inca peste o jumatate de ora, batalionul schimbat, e In mars spre Bogata, la cartierul diviziei. Trecem Oltul pe un pod de vase si privesc cu ochi mari lunca larga, cu rachiti strambe si tufisuri. De la moartea colonelului, Oltul are pentru mine un aer funebru. Imaginez mereu In lunca lui cu prundis si rachita atacuri, transee care rezista, fierberea de moarte a noptii.
E o miscare de cartier In satul In care intram In coloana.
Trupe, carute, militari care umbla forfota, In vreme ce altii se plimba linistiti ca si cand miscarea nu-i priveste. E parca un fel de Calea Victoriei militara.
Luam masa la popota diviziei, dupa ce au plecat marimile, Intr-o sala mare de scoala. E mancare de birt mic, dar destul de buna. In timpul fripturii se aude de afara, prin fereastra deschisa, un acord de trei plesnituri slabe, ca trei pacanituri de castagneta. Tresarim toti, caci, desprinse de vointa noastra, trupurile au Incremeniri sperioase, nejudecate, la orice zgomot care aminteste de lupta. Un locotenent de la cartier ne lamureste rostul focurilor aci, continuandu-si masa:
- Nu-i nimic... L-au Impuscat pe sasul ala pe care l-ati trimis voi ieri.
Tresarirea a trecut ca o unda, dar gandim acum si parca scade ceva In atmosfera, mainile s-au muiat pe furculite si ochii ni se Intalnesc In aceeasi plutire vaga, de vedere desprinsa. Orisan da farfuria de dinainte la o parte, Popescu Isi prinde capul In maini, si capitanul, mic si feminin, cauta stanjenit un subiect de vorba. Maiorul, desi stie, Intreaba cu dispret acru cine l-a trimis pe sas la divizie, si Intoarce apoi capul.
Fie din cauza frigului de azi-noapte, fie din alta cauza, sunt bolnav de intestine. Trei zile si trei nopti o duc Intr-o continua neliniste. O sete de moarte si o adevarata incontinenta a stomacului. Sunt supt ca un cadavru si demoralizat ca un paralitic. Dureri n-am, acute, Insa doctorul, care ma vede de trei ori pe zi, e hotarat sa ma trimita In tara la spital. Ii e frica de febra tifoida. Dar gandul asta ma Ingrozeste. Sa ma duc bolnav de stomac In tara? Sa plec de pe front din cauza ca am "scaune" dese?
- Domnule, Intelege, vrei sa te duci In tara?
- Vreau, domnule doctor, vreau... dar din cauza stomacului?
Mi se pare ca ar fi ceva, asa, mortal ridicul, ca un general care ar purta umbrela, ca armata de eroi din Tiganiada, care cer lui Tepes soldati sa-i apere de hoti.
- Domnule, te Intreb Inca o data... Vrei sa te duci In tara?... Nu vezi ce prapadit si jigarit esti?... Vrei, sau nu vrei?

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Vreau... dar nu vreau sa stie lumea acolo... ca din cauza stomacului... mi-am parasit camarazii.
- Dar vrei sa stie ca ai plecat sa faci branza mare si ai murit ca un erou... de stomac?
Stiu ca trupul asta, supus ca un sclav, nu ma tradeaza, daca vreau. Dealtminteri, ce-ar zice Corabu, Orisan, Popescu si ceilalti cand m-ar sti plecat de pe front, din cauza stomacului?
Baietii vin sa ma vada toti si aflu ca, spre uimirea tuturor, cartierul a numit un nou comandant al regimentului In locul maiorului Dimiu, care gira comanda de la moartea colonelului. E tot un maior - se zice valoros - dar toti erau obisnuiti cu Dimiu, care se dovedise capabil si bun camarad.
Dumitru Imi pune pietre calde pe burta, beau cinci coniacuri, ma Invelesc pana peste cap si a patra zi, cand aflu ca regimentul e plecat, ma urc Intr-un furgon de bagaje si, fara sa mai spun o vorba doctorului, sunt plecat si eu.

NE-A ACOPERIT PAMaNTUL LUI DUMNEZEU

Ordin sa marsaluim, cu cea mai mare iuteala, neobosit, spre Sibiu, respingand orice forte inamice vom Intalni In cale. Stiam ca, paralel cu divizia noastra, merg alte doua, una la dreapta, alta la stanga. Pesemne ca la Sibiu s-a Intamplat ceva...
Nu Intalnim In patru zile decat o perdea de husari, care face mereu, luptand admirabil, Impingeri de recunoastere ofensiva. Ne tin Insa prea mult In loc, dupa opinia lui Orisan, care gaseste ca ne oprim In mod nepermis de mult o Intreaga divizie de infanterie, In lupte fara importanta.
Ceilalti riposteaza ca avem In fata trupe numeroase. Cert pare numai ca inamicul n-are cu el decat o baterie, deci si fortele de infanterie trebuie sa fie minime. In orice caz, desfasurarea noastra, batalioane Intregi pentru simple escadroane, dovedeste ca avem un mediocru serviciu de recunoastere.
Si mai dovedeste incapacitatea conducerii noastre militare, care ignoreaza un principiu esential al razboiului: niciodata nu trebuie sa desfasori, In campul tactic, mai multe trupe decat inamicul. Sub nici un cuvant. Care, si el, nu e decat o consecinta a principiului fundamental: castiga razboiul armata care a angajat mai putine din fortele ei In batalie. De aceea marii cuceritori: romanii, mongolii, Napoleon etc. nu au biruit decat atata timp cat au fost inferiori ca numar. Adevar foarte explicabil pentru cine cunoaste cu adevarat psihologia razboiului.
In santul cu buruieni al soselei, asteptam ca batalionul din fata sa-si deschida drum.
- Ei, Inaintam? ne Intreaba surazand capitanul Floroiu, pe noi, cei doi "pesimisti" ai regimentului.
Orisan e indignat, dar, cu gesturile lui potolite de englez cu fruntea cheala si surasul condescendent, nu se prea tradeaza. E mai pasionat ca un ofiter activ.
- Asta e Inaintare? Nu vedeti ca e campul plin de batalioane romanesti, ca la manevre? Fara legatura... fara conducere. N-ati vazut ca ieri artileria noastra a tras In propriile trupe si n-a fost nici un mijloc sa i se comunice lungimea tirului?
Intervin, Intrerupandu-l, ca sa Intaresc cele spuse de el.
- Si pe urma, e posibil oare sa nu fim deloc informati despre cele ce se petrec Inaintea noastra, despre efectivul, oricat de aproximativ, al trupelor inamice cu care luptam? Dealtfel, nici nu stim sigur unde ne gasim.
Regimentul nostru si cel de artilerie n-au decat un petic de harta Impreuna, si e cearta, pentru ca artileristii vor s-o pastreze pentru regularea tirului.
Un camarad e sigur ca luptam cu "divizia de la Sighisoara".
Trece un automobil cu fanion albastru, cu doi ofiteri rasturnati pe perne. Ah, daca generalul ar fi inteligent si daca ar fi trimis automobilul acesta sa ia pe Orisan la masa, o data sau de doua ori - cum am auzit ca se face In armatele straine - cate lucruri ar fi azi poate altfel!
In ultima seara, pe cand ne talazuim Incolonati pe sosea (pentru un mars de noapte) auzim In fata noastra, In Intuneric, nu stim unde, o rapaiala scurta si violenta. Coloana se opreste In loc si calareti alarmati Incep sa duca si sa aduca ordine.
- Regimentul XX... unde e comanda brigazii?
Se repeta, transmis:
- Comanda brigazii? Comanda brigazii?
- Aici, comanda brigazii.
- Domnul general Y? domnul general Y?
Nimeni nu vede, In Intunericul Infundat, pe cel care Intreaba si fraza e luata si trecuta ca o foaie, fara sa i se mai stie locul de Inceput.
- Aici domnul general Y... aici domnul general Y...

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Gandul mortii, cu tot necunoscutul, mi se pare anesteziat. Ma framanta, cu sacaitoare grija si neliniste, problema dormitului In frig, In zorii zilei.
Peste o jumatate de ora reluam marsul. Dupa vreo cinci sute de metri aflam ce-a fost. Tunuri sunt rasturnate In santul soselei, morti Incurcati printre roti. Coloana merge Incet si am timp sa ma abat, In treacat, si sa Intreb. O recunoastere inamica, tare cam de un escadron, a asteptat ascunsa Intr-o padurice, chiar langa sosea, si a lasat infanteria sa treaca; iar cand a auzit uruind artileria, a pus mitraliera sa traga.
Orisan reflecteaza pentru toti:
- Asta e serviciu de patrulare pe flancuri? Daca era un batalion inamic Intreg, ce se alegea din toata divizia? Pe mine ma minuneaza Insa ca ofiterul raspunzator din frunte, cine o fi fost, nu si-a pierdut totusi capul, a putut sa-si dea seama de unde vin focurile, ce putin numeros e inamicul... a detasat, mi se spune, numai un pluton (uimitor de justa apreciere a situatiei) si a curatat cu el, asa In Intuneric, paduricea. O astfel de fapta provoaca atata Incredere, ca uiti amaraciunea gandului ca nu se iau suficiente masuri de siguranta. Numai acelui ofiter hotarat i se datoreste faptul ca panica provocata In artilerie nu s-a transmis trupei Intregi.
Mergem pana aproape In zorii zilei. Sunt semne ca a doua zi vom avea o batalie serioasa. Batalionul nostru intra In avanposturi pe la trei dimineata, cand ne oprim pe poalele unui deal. Compania va trebui sa trimita un post, mult Inaintat In fata diviziei. Peste o rapa adanca si mocirloasa, dincolo, pe dealul din fata. (Asa ni se spune, ca Intunericul ascunde un deal, In fata). Dar patrula se Intoarce si ne spune ca plutonul, trimis sub comanda unui ofiter, s-a culcat Intreg, la o suta de pasi de noi, fara sa execute deci ordinul. Ofiterii companiei tinem consfatuiri, dar nimeni nu se supara, caci N. e singurul ofiter las al regimentului si, lucru surprinzator, e privit cu Ingaduinta, de parca ar fi un simplu bolnav de stomac, iar el convine, cuminte, cu aceasta considerare. In realitate, asa ca Iuda pentru destinul Bibliei, el e necesar colegilor lui, ca sa le dea masura propriei lor valori. El procura fiecaruia tihnita multumire sufleteasca de a se sti superior.
Eu singur sunt indignat, caci se hotaraste sa trec pe langa plutonul ascuns, sa-l trimit la companie si apoi dincolo pe deal sa constitui un post de siguranta. Si acuma Incepe una dintre zilele cele mai grozave din viata mea, daca nu cea mai groaznica. Durabila halucinatie de foc si de trasnete.
*
Zorile, din viorii, devenisera albicioase, iar norisorii de la rasarit iluminati din dos si tiviti cu aur. Trecem rapa, cu un sentiment de voie buna pe care ni-l dadea continua Inaintare, iar cand urcam povarnisul din fata, Intalnim doua furgoane, de bagaje, cu coviltir, parasite In fuga de inamic. Le cercetam surprinsi si descoperim ca sunt pline de bunatati. Imi gasesc o manta de cauciuc, pachete de ciocolata si dulceturi, descopar scrisori pe care le iau si ziare nemtesti. Oamenii iau si ei, iubitori, cu chibzuiala de satios, doua putini de branza. Ordonanta gaseste, In sfarsit, mult cautata patura.
Dupa un sfert de ora, urcam pana la muchia dealului. Sus, ne gasim In marginea unui platou, usor adancit In mijloc, ca un convenabil teren de fotbal, cu iarba verde. In fata, marginea cealalta e ceva mai ridicata ca a noastra, la stanga hotar e peretele negru al unei paduri, la dreapta nu-i hotar lamurit, caci sunt numai cresteri si Imbinari capricioase de muchii si rapi.
Pentru ca era ziua, desfasur oamenii pe un rand, lungiti la doi pasi unul de altul, pun sa se desfaca putinile cu branza, le Impart, prefac una goala In scaun si, mancand ciocolata, citesc In lumina proaspata a diminetii Neue Freie Presse.
"Scene de groaza la Turtucaia - Douazeci si cinci de mii de prizonieri - Bucurestii amenintati - Armata noastra trece ca un tavalug de fier - Telegrame catre Mackensen - Wer kann Rumanien retten?" sunt titlurile textului de pe o pagina Intreaga.
Totul e nou pentru mine. Acest podis larg din fata mea, lumina vie a soarelui peste verdele brumat al dealurilor si vailor, bagajele acestea, pare-se ale regimentului 4 de artilerie din Hanovra, bagaje care au vazut Berlinul si alte capitale pe care eu nu le-am vazut, gazeta asta neverosimila, care e ca un zmeu legat cu sfoara de lumea cealalta, cu mii de kilometri dincolo de podis, imaginea pe care mi-o fac despre cei din Bucurestii "amenintati". Dar mai puternica decat orice, lumina Inrourata si binefacatoare a soarelui biruie. Vad totul In fata mea si nu e nimeni la marginea, ceva mai ridicata de vizavi, a podisului. Trimit un bilet lui Orisan:
"Am doua carute cu bagaje, prada pe alese. Trimite «saci» sa Incarcam. Ai doua perechi de cizme de conte hanovrez, ca una mi-o lasi mie. Spune capitanului ca astept ordine".
Iar pe dosul biletelului, dupa ce Ii trimit un ziar, caci uitasem:
"Am si alte ziare nemtesti f.f. interesante. «Wer kann Rumдnein retten?» un articol de maiorul Mohrat. Nu spune la nimeni de bagaje, sa alegem noi ce e mai bun, pe urma le dam lor tot."
Podisul din fata mea e ca o bucata de plai, atat de dulce e scobirea din mijloc si atat de frumos Incepe, In

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

stanga, padurea din iarba. Sa tot faci "1 Maiul" pe o asemenea pajiste.
Dupa un timp, dincolo, pe dambul scund din fata, apare un calaret. S-a oprit ca o statuie pe un soclu. Spectacolul surprinde oamenii, care continua sa manance Insa branza, cu o tihna taraneasca. E, Intre noi si el, ca la trei-patru sute de metri. Dupa ce se uita linistit la noi, Isi Indeamna calul si coboara vreo treizeci de pasi, spre destul de Inghitita noastra nedumerire. Pe urma se Intoarce si urca la pas pe damb, se lasa In golul de dincolo, care duce pana la Viena.
Numaidecat vin doi infanteristi. Se opresc si ei pe marginea ridicata ca o margine de tava a plaiului verde. Se profileaza pe cerul tare si gol, ca niste ciobani pe o culme. Coboara treizeci de pasi, se Intorc apoi, si intra si ei dincolo, In golul pe care nu-l vedem. Pe urma apar pe deal patru, fac Intocmai aceeasi miscare, coboara aceiasi treizeci de pasi, se Intorc si se afunda Inapoi, dincolo de margine.
Revin acum saisprezece insi. Se opresc toti aliniati, se desfasoara In tragatori si pornesc spre noi.
"Sfatul" eroilor mei, care mananca branza, e de parere sa-i lasam sa vina aproape, sa vedem ce naiba vor. Acest sfat e foarte influent In pluton, si eu, desi nu-l Intreb niciodata nimic, ratific hotararile lui. Dar nu, iata si cei saisprezece s-au oprit dupa treizeci de pasi, si In loc sa deschida focul, stau si se uita la noi. Ne uitam unii la altii, cum se uita vecinii, In fata casei, unii la altii, peste drum.
Eu ma Intreb Insa ce dracu mai cred ei despre noi.
Chem pe Nicolae Zamfir.
- Asculta, Zamfire, ia doi oameni si taraste-te prin padure pana spre ei Intr-acolo. Vezi ce mai e si asta.
E sigur ca azi vom avea o batalie mare. N-as putea spune ca mai am viziunea aceea de infern, cu mormane de cadavre si cu torente de foc, dar stiu ca va fi destul sa deschida cei de vizavi focul, pentru ca sa cad - asa cum stam neadapostiti - la prima salva. Totusi nu caut sa ne adapostim. E ceva de sport In Incapatanarea de a ramane.
Caporalul s-a Intors cu urechi lungi:
- Domnule sublocotenent, nu stiu, dar mie mi se pare ca pun tunuri In bataie. S-aude uruit de chesoane.
Intre timp, cei saisprezece oameni, dupa ce au mers cu spatele la noi, au ajuns iar pe muchie si, la o comanda, neauzita de noi, se opresc, se strang unii langa altii aliniati, fac stanga-mprejur, apoi se Incoloneaza ca la un mars de defilare. Un superior loveste In ei, din cand In cand, cu un baston sau cu o cravasa. Probabil ca vor sa se socoata In curtea cazarmii.
Pe urma, Intr-adevar, acest "superior", spre neIntrerupta noastra nedumerire, stand cu spatele la noi, primeste defilarea trupei, care, de unde suntem noi, pare si mai automata cu pasul ei Intins. La sfarsit, se opresc In picioare, pe dambul care margineste podisul, aliniati, cu fata la noi. Pare-se ca, tot la comanda apoi, In stanga si In dreapta randului, din golul nesfarsit de dincolo (care ar putea cuprinde orice posibilitati) apar sus si se aliniaza, unul cate unul, alti soldati.
Pe un petic de hartie, trimis capitanului, cer sa intervina artileria:
"Sa se traga o salva care sa Impiedice punerea In baterie a inamicului."
Astept acum, cu certitudine, Inceperea luptei, plin de amintirea tirului atat de precis al artileriei noastre. Pe coastele In evantai, din spatele meu, coboara spre fundul vaii companii si batalioane cenusii. Imi zic ca se fac regrupari, probabil, In vederea atacului.
- Domnule sublocotenent, ce soldati sunt aia, care coboara pe valcelusa, Inspre sat?
- Ai nostri, cine sa fie?
- Asa e, ca bine ziceti, da de ce s-o fi ducand asa Inapoi?
- Manevre, Zamfir... manevreaza.
Cei din fata, din marginea cealalta a pajistei, nu mai coboara, stau nemiscati In picioare, Implantati In muchie, ca niste uriasi soldati de plumb, prinsi pe aceeasi lama de cositor.
- O suta cincizeci si doi.
- O suta cincizeci si sase, o suta cincizeci si opt, o suta saizeci.
Oamenii mei Ii numara, dar s-au Incurcat si sunt nevoiti s-o ia de la capat.
Orisan a venit el Insusi, cu patru oameni de-ai lui, cu foi de cort. Nu glumeste. A si intrat sub coviltire, sa Incarce bagaje. Ma gandesc, nedumerit, ce e de facut. Cei din fata mea sporesc necontenit si mi-e cu neputinta sa Inteleg ce vor. Atitudinea lor Imi confirma Insa, In parte, parerea, dedusa din regulamentul serviciului In companie, care spune ca avanposturile nu deschid niciodata focul, decat daca sunt atacate. Imi dau seama si care ar fi pericolul: as Incepe Inainte de ora lupta, Inainte ca miscarile de manevra sa fie sfarsite, as angaja astfel trupele noastre, pe jumatate la locul lor numai.
- Cati sunt, ma Dumitre?

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Doua sute saizeci, domnule sublocotenent.
Ilie Orzaru Il Indreapta amarat si pagubos:
- De unde? Doua sute cincizeci si sase... acum, uite, sunt doua sute cincizeci si opt, si acum abia doua sute saizeci.
Se corecteaza unii pe altii cei care numara.
O mitraliera, bine pusa la punct, ar face, maturand In fata ei, In cateva secunde, doua sute saizeci de morti.
Suntem grupati, ca doua echipe de fotbal, la distanta fata-n fata, dar parca am si mai bine impresia ca nu suntem decat, cateva minute Inainte de descarcarea revolverelor, cele doua grupuri ale unui duel, fata-n fata.
Cu deosebirea ca martori, medici, "spectatori", toti sunt aici combatanti, ca distanta e de patru sute de metri poate si, mai ales, cu deosebirea ca, dupa primele focuri schimbate, lupta nu va fi oprita, ci abia va Incepe, pana la exterminare, cu interventia artileriei si a tuturor surprizelor posibile - si mai ales cu sentimentul ca si cei care vor scapa dupa zece ore de lupta vor muri poate la noapte, poate maine, poimaine, saptamana viitoare, cine stie cand. Cel putin razboaiele vechi se decideau Intr-o zi, In doua, In trei.
Dar artileria noastra nici nu se gandeste sa traga. Agentul de legatura Imi aduce un ordin scris pe un petic de hartie:
"Batalionul nostru va proteja retragerea diviziei, apoi d-ta vei asigura retragerea batalionului si dupa aceea te vei retrage si d-ta".
Nu mai pricep nimic. Ce sens are aceasta retragere? Si ce noima are aceasta protejare, cand nici nu suntem atacati?
Am sa cer un nou ordin mai lamurit, dar mai Intai vreau sa stiu ce am In fata.
- Cati sunt, ma?
- Vreo trei sute si ceva, dar s-au oprit acum.
Soldatii de plumb de pe marginea cealalta, mai ridicata, a pajistei, proiectati pe cerul gol din spatele lor, asteapta tepeni, ce?
Tarasc cu privirea pe agentul de legatura pe cararuie, jos Inspre rapa, sa vad daca Imi confirma ordinul.
Batalionul, Intr-adevar, se si Incolonase pe drumul alb. In clipa asta am avut impresia ca s-au ciocnit doua locomotive, cu un zgomot de iad, si am vazut cele doua carute crescute Intr-un munte de fum. Orisan trebuie sa fi fost facut praf, cu oamenii lui cu tot.
Acum salva de obuze, urland aprig peste capetele noastre, se prabuseste In mijlocul drumului, departe, In spatele meu, In plina coloana, ridicand, ca niste brazi, pamant negru. Oamenii fug In toate partile, ca o adunare In care a lovit trasnetul. Spre norocul lor, la dreapta, paraul mocirlos are un mal mai rapos, care Ii poate ascunde de vedere. Se napustesc multi acolo. A doua salva de trasnete, spintecand naprasnic pe sus aerul, cade tot In drum si face alte patru morminte circulare. Nu mai zaresc decat cativa Intarziati si pe aghiotantul regimentului, care fuge calare, In galop Innebunit. Goana lui salveaza batalionul, caci inamicul, care de sus Il vede alergand, s-a Incapatanat sa-l vaneze si (poate crezandu-l ofiter superior) trage toate salvele dupa el. Are totusi noroc sa ajunga la timp, dupa un damb, unde Ii pierd urma. Soseaua crapa In explozii cumplite.
Nu pot sa-mi dau seama de pierderi, pentru ca soldatii se culca toti pe unde gasesc, cand vin obuzele. Dupa ce trombele de pamant negru si fum se risipesc Ii vezi cenusii, lungiti ici si colo, fara sa stii care sunt morti si care sunt numai culcati ca sa se fereasca de sparturi.
Agentul de legatura Imi da, de pe malul celalalt al rapii, Invartind bratul deasupra capului, semnalul de retragere. Intarziasem putin, caci soldatii de plumb au deschis focul si numaidecat, In urma, au pornit spre noi... Focurile noastre Ii fac sa se culce automat. Ne retragem scurt pe muchia rapii si tragem mereu, senin, fara sa stim ce ne asteapta. E un schimb viu de rapaieli si fasaituri, cand dau si eu, agitand mana, semnul retragerii.
Acum pornesc iar spre noi. Pesemne ca plecarea noastra nu mai e Insa conforma planului lor, pentru ca trasnetele de obuze se prabusesc acum In plutonul meu. Cadem cu sufletele rupte, In genunchi, ne aruncam jos, care cum putem, apoi alergam, coboram speriati, Imprastiati, fara sa stim cati mai suntem, mai ales acoperiti de pamant si fum cum aratam acum. E o schimbare de sus In jos, ca si cand ar fi cazut tampla cerului si jumatate din privelisti s-ar fi rasucit ca Intr-un ochi bolnav, ca Intr-o oglinda, dintr-o data Intoarsa.
O Intarziere Intinsa, si pe urma alte suieraturi. Ne prabusim odata cu ele. Nervii plesnesc, pamantul si cerul se despica, sufletul a iesit din trup ca sa revina imediat, ca sa vedem ca am scapat. Nu Indraznim totusi sa dezlipim obrazul de pamant.
Fata de cele austriece, obuzele acestea, pe care le banuiesc nemtesti, sunt de neasemanat. Trebuie sa fie de 105 sau 150, jumatate fuzante si jumatate percutante. Sunt trase prea de aproape si urechea Innebunita nu le aude

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

vajaitura nepamanteasca decat aproape, odata cu prima explozie, cea fuzanta, la trei metri de pamant, dupa care vine scurt, dar deosebit, a doua catastrofa, care ridica In vazduh o tramba de huma si fum gros, ca o fantana arteziana neagra. Suieraturile groaznice au ceva de sarpe de fier, de venire Intinsa, de "direct amenintator" - atat cat ai timp sa auzi din ele - caci plesnesc In detunaturi metalice, care sunt ca niste rupturi deasupra omenescului, racnetul din rarunchi al Intregului fier din univers.
Ca un zavor cazut mortal, prabusirile ma readuc la realitate, iar seninatatea cretina cu care luptasem In ultimele clipe se transforma Intr-o durere de cancer al pieptului.
La Inceput caut, cu cei cativa oameni care se tin dupa mine cu ochii scosi din orbite, albi de groaza, vreun adapost, cat de mic. Dar povarnisul acesta usor, pe care coboram dupa o costisa mai abrupta, desi scade neregulat, nu ofera nicaieri adancituri mai mari decat un culcus de caine sau muchii nisipoase, abia mai ridicate ca o perna de capatai, cu smocurile lor de iarba. Suntem asa, sub cerul vast, si pamantul nu vrea sa ne primeasca. Trasnete vin mereu In noi, dar flacarile nu le vedem, caci Inchidem cu Inclestare ochii.
Cei care trimit obuzele trag cu socoteala, fara sa fie nelinistiti de catre artileria sau focurile noastre, iar de sus, de unde sunt, observatorii lor pot urmari efectul fiecarui obuz si deci pot modifica tirul, matematic.
Exploziile se succed organizat. Unele le aud la cativa pasi, altele In mine. Cum s-a terminat o ruptura, corpul tot, o clipa sleit, Isi Injumatateste rasuflarea si se Incordeaza iar, sec, In asteptarea celeilalte explozii, ca un bolnav de tetanos. Un vajait scurt, pe care urechea Il prinde cu un soi de anticipatie, Inclestezi dintii, cu mana Indoita deasupra capului, Intr-o convulsie epileptica si astepti sa fii lovit drept In moalele capului, sa fii Imprastiat. Deasupra ta, Intaia explozie Iti sparge urechile, te nauceste, a doua te acopera de pamant. Dar prin faptul ca le-ai auzit pe amandoua, nu esti mort. Animalic, oamenii se strang unii langa altii, iar cel de la picioarele mele are capul plin de sange. Nu mai e nimic omenesc In noi.
- Domnule sublocotenent, ne-au prapadit...
- E rau, Zamfire.
Oamenii se Inchina neIntrerupt. "Doamne, Maica Domnului, maiculita". Fugim, caci e totuna de stai pe loc. Problema de a sti daca te opresti langa un smoc de iarba, sau langa un musuroi de pamant, e ca de la Inceputul lumii. Fugim deci la Intamplare, nadajduind ajungem la rapa. Dar acum au cu noi parca alta socoteala, cu grija potrivita. Daca stam culcati, salvele se raresc si ele, pandind; In clipa In care fugim Insa, vin dupa noi ca pietrele, prabusind tot, vulcanic. Ii vad pe culme, In picioare, urmarindu-ne cu sentimente de vanatori, cum trageam noi la Bran, de sus pe Magura. Orice Incercare a noastra de a fugi Ii Indarjeste (sau, cine stie, numai "Ii plictiseste").
Abia pot vorbi, caci mi-e paralizat gatlejul de atat Inghitit In sec:
- Niculae, unde sunt ceilalti oameni?
- Nu...
N-apuca sa termine, raspunsul se rezolva In naruire de munti si fum. Am sucit gatul ca un pui bolnav, resemnat, ca pe tocator. N-a fost nici de data asta. Pamantul faramitat, tasnit In sus, cade acum, cu Intarziere, In ploaie pe noi.
Imi pun, Inspaimantat si cu mintea umilita, manusile.
Ma gandeam uneori la sentimentul groaznic pe care Il Incearca cei condamnati, care afla numai In ultimul moment ca sunt gratiati. Toata viata lor vor trai sub impresia acestor clipe. Dar noi, aici, care suntem condamnati cu fiecare lovitura si dupa fiecare, parca, gratiati. Chiar cand merg ceva mai departe, obuzele trec pe langa tine, starnind curent si vajaind metalic, cum te taraste un expres cand te afli aproape de linie.
Un nou salt, dar vajaitura ne-a luat Inainte, explozia e acolo unde vream noi sa ne oprim, si cand sosim cadem In groapa de obuz.
Ma trantesc jos, cu oamenii care se tin dupa mine. Parca as suporta totul, dar zgomotul nu. Exploziile, ca prabusiri de locomotive Inrosite una Intr-alta, Imi Infig, cu lovituri de baros, cuie In timpane si cutite In maduva spinarii.
S-aud focuri de arma, au Inceput sa ne urmareasca de aproape.
Stiu ca nu mai pot face nimic.
- Vin dupa noi, domnule sublocotenent, geme un om, sfarsit, ca un bolnav de tifos.
E un fel de nepasare parca, mai curand un soi de nesimtire. Toata vointa mi s-a consumat In convulsiuni. Vin fasaituri de gloante si, asa, amestecate cu exploziile de obuz, mi se par ridicule si parca departe de simturile mele.
Inca un salt, pentru ca departe, mai jos, e totusi satul. Iar vajaituri, explozii si Inaintea noastra tasnesc puturi de pacura.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

E acuma parca o clipa de Intrerupere. Soptesc istovit:
- Niculae, hai s-o luam la stanga. Astia trag anume la zece pasi Inaintea noastra, ca sa ne prinda In explozie.
Dar In aceeasi clipa vin, naprasnic, vajaiturile, caci In afara de tunurile care trag cand suntem culcati, altele, ochite gata, pare-se, pandesc clipa cand ne ridicam. Desigur, profitand de acest prilej, cei de sus fac exercitii de tir, asa cum adineauri faceau exercitii de defilare.
Incercam, sleiti, s-o luam la dreapta. Dar si acolo obuzele ne ajung Inainte, caci se calculeaza, prevazand, ca vanatorii de porumbei. Nu pot gandi nimic. Creierul parca mi s-a zemuit, nervii, de atata Incordare, s-au rupt ca niste sfori putrede. Nu pot nici macar sa-mi dau seama daca oamenii din jurul meu sunt mereu aceiasi, daca au cazut, si cati. Acuma nici nu Imi mai vine sa alerg. Se spune ca pe Marea Caspica furtunile sunt asa de groaznice, iar unii oameni si femei sufera atat de mult de raul de mare, Incat totul le devine indiferent si nu fac nici un gest de Impotrivire, chiar daca sunt ridicati si aruncati In mare. Asa, descheiat de toate, ma simt si eu acum. Nu mai Imi dau seama daca oamenii au obrazurile murdare de pamant sau de funingine. Abia mai Inteleg bocetul, ca o litanie, ca un blestem apocaliptic, din adancul adancurilor parca.
- Ne-a acoperit pamantul lui Dumnezeu.
Omul cu fata stinsa, cu mustata cazuta si colturile gurii Inspumate, nu poate spune decat atat, si o spune aproape neIntrerupt. E acum o clipa de liniste. Trag, Intr-adevar, peste deal, departe, si obuzele trec pe sus de tot, ca o uruiala de vagonete, cautand pe cine stie cine. La vreo douazeci de pasi de noi e un paraias statut ca o mocirla. Ne privim o clipa, Imi trec limba secatuita peste buzele arse si pe urma o rup la fuga, caci oamenii vin fara alta chemare. Cand am ajuns In mocirla, obuzele lor, pornite odata cu noi, au lovit numai In dambul dinainte, l-au saltat parca zvacnit si l-au Innegrit de pamant si fum. Urechile vajaie Innebunite si fara Intrerupere, chiar acum, cand obuzele nu vin In noi.
Dar iata, sunt furiosi de parca ar fi fost pacaliti. Ei rarisera putin loviturile, pentru ca, acum Intelegem bine, ne credeau morti pe toti. Trag iar, In mocirla, dupa noi. Nadajduim ca, acolo cel putin, obuzele lovind In moale nu vor mai exploda toate. E adevarat ca numai unele ridica trambe de noroi, altele termina Ingropandu-se flescait. Imi dau Insa acum lamurit seama ca grozavia clipelor e din alta cauza decat a exploziilor. Obuzele Insesi, pe care le stim cat niste donicioare, vin izbind de-a dreptul Inspre noi, parca In noi, cautandu-ne ca niste gloante. Si le simtim mari fata de gloante, asa cum calatorii europeni trebuie sa fi simtit cand au fost atacati, daca vor fi existat, de mustele veninoase, mari cat vulturii, din alte continente. Lovesc In jurul nostru ca niste sabii care n-ar izbuti dintr-o singura izbitura sa ne reteze capetele si ar lovi apoi, furioase, vajaind, In dreapta si In stanga, Inainte si Inapoi, zapacit si orb, cazand si rupand totul. Ne trantim pana In gat In mocirla, dar nu putem afunda (oricat de mare e groaza) si capetele, caci ar fi sa murim Inabusiti. Fugim, cu tamplele lovite cu ciocane, printre coloanele de noroi si huma ridicate In fata, Inainte, la cate cinci-sase pasi una de alta. Acum paraiasul face o cotitura, iar malul din dreapta, mancat de suvoi, e ceva mai drept. Acolo, cu urechile plesnite, chiar daca nu e adapost de obuze, cel putin nu putem fi vazuti si e neasemanat lucru aceasta rupere din vederea mortii. Din apa si noroi nu avem afara decat capetele. Suntem sapte insi cu fetele paralizate ca niste bolnavi In agonie.
Ceilalti trag acum cu o Inversunare arzatoare, de oameni carora nu le-a reusit, din vina victimelor, o demonstratie.
Stiu ca daca ar lovi chiar In muchia rapii, daca pot spune asa, obuzul ar veni tot In noi si ne-ar face praf, dar nu-mi pot explica nici acum de ce parca nu ar fi atat de groaznic, caci ar fi Intre noi si el, nu stiu, In prima fractiune de secunda, o perna de pamant, n-ar fi venirea proiectilului drept si plin, In craniu.
Traiesc, plangand In mine, gandul ca Achile cel incomparabil si viteaz era invulnerabil fata de sageti si sabii - si poate ca tocmai de aceea era atat de viteaz - In afara de calcai. Eu as vrea sa-mi stea ferit de turbarea de fier, macar craniul.
Patru tunuri trag In fata noastra, la zece pasi, ca prin baraj sa ne taie drumul si patru Incearca sa darame malul (cat un stat de om) de care ne-am lipit. Tot dealul se resimte incnind de izbiturile scurte ca de un neIntrerupt cutremur.
Dupa vreo jumatate de ceas, plictisiti, dezgustati, parca s-au oprit. Rasuflam Incet dar nu putem vorbi de sfarseala. Din cauza noroiului nu ne mai deosebim unii de altii, Inghesuiti Intr-o vatra sub mal, nu mai mare Insa ca un pat, unde ne-am tarat cu toti. Doar, cu mustata una cu gura, de spuma, Marin Tuchei boceste Intruna, silabisind taraganat, ca un blestem, de la Inceput:
- Ne-a acoperit pamantul lui Dumnezeu...
Niculae Zamfir Isi ia cu mainile malul cleios de pe obraji.
Il Intreb cu un zambet de recent operat:

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Ai scapat, Zamfire?
- Mare blestem pe capul nostru... Dar noi ne tinem de dumneavoastra, domnule sublocotenent... Ce-o fi cu dumneavoastra o fi si cu noi.
Vreo doi si-au aruncat armele, ca sa poata fugi mai usor.
- Unde va sunt armele, ma Marine?
Clatina din cap cu tristete...
- Armele noastre...
Niculae Zamfir Isi priveste arma cu magazia Incarcata de noroi.
- Dar parca ale noastre mai sunt bune de ceva? Nu sunt destule aruncate pe aici? Ia uite.
- Ia vezi, ma, cu grija, nu vin cumva dupa noi?
Zamfir ridica Incet capul deasupra si pe urma parca uimit, parca resemnat:
- Vin, domnule sublocotenent, vin. Sa tragem cateva focuri sa-i mai miram putin si sa fugim.
Scot manusile murdare, iau arma unui om, Zamfir face la fel, Inca doi oameni se ridica si ei.
- Trageti pe neochite, repede...
La rapaitura focurilor noaste, cei care veneau ca la plimbare, fara grija, se trantesc la pamant.
- Eu nu-i pricep, de ce se misca asa de Incet?... pana acum, multi cum sunt, puteau fi de mult aci sa ne ia ca din oala, Intreaba unul.
- Neamtul e om cu socoteala - lamureste Zamfir - de ce sa le piara un om, daca ne poate rapune cu scula?
Tirul artileriei reia brusc, exasperat de furios. Din nou avem otrava In sange. Stiam ca nu se terminase, dar realitatea revenirii e noua. Imi strang Inspaimantat manusile. Pe urma superstitia ma descompune cu desavarsire. Arunc pachetul cu scrisori... Mi se pare ca ar putea sa fie legatura Intre acele scrisori furate si insesizabilul joc al Intamplarii, care aduce un obuz la o jumatate de metru la stanga sau la dreapta. Arunc si aparatul fotografic, dar mantaua de cauciuc parca tot vreau s-o pastrez... atat de mare mi-e groaza de frig.
Obuzele care lovesc In mlastina ne acopera din nou obrajii cu noroi, iar cele care cauta muchia malului se apropie si se departeaza. Fiecare explozie ne nauceste batandu-ne mereu tepi de fier, cu ciocanul, In urechi, si vuieste groaznic de metalic, ca si cum vagoane de tabla ar cadea de la etaj pe bazalt.
O explozie de obuz e ca o ciocnire de trenuri. Cine ar putea suporta sase-sapte sute de ciocniri de tren Intr-o singura zi?
Un obuz a lovit In muchie... Mi se pare ca, apropiati, doi dintre oameni sunt loviti de rupturi, dar n-am timp sa vad, caci ochii mi se Inchid scurt, corpul mi se Inclesteaza In convulsie epileptica.
- Asculta, Dumitre, azvarle mantaua aia, ca sa poti fugi mai usor! si ma arunc Inainte, caci simt ca stam Intr-un mormant. E o fuga deznadajduita, prin albia paraului, ca a aghiotantului calare, mai ales ca apa e mai putin mocirloasa aci. La vreo doua sute de metri e o noua cotitura rapoasa. Ajungem acolo trei insi, dupa ce am fost despartiti unii de altii prin fantani tasnitoare, cat un turn, de pamant si fum.
Dam aci peste un grup de opt-noua oameni din plutonul meu, care asteapta un moment prielnic sa fuga.
Din urma mai vin Inca doi, dintre cei care fusesera cu mine. Cand ajung, mai mult se prabusesc decat se culca, pe urma cauta cu privirea iscoditor.
- Petru Garlici?
Iar celalalt cerceteaza.
- Nu cred, mi se pare ca a ramas acolo... A Mariei...
Si pe urma ne lamuresc: ei au prins de veste ca fugim abia o clipa In urma, asa ca veneau cam dupa noi; atunci au vazut un obuz care i-a retezat capul lui A Mariei...
- ... si fugea, asa fara cap, dupa dumneavoastra, domnule sublocotenent.
- A mers ca la vreo patru-cinci pasi si pe urma a Ingenuncheat si a cazut.
Oamenii se Inchina:"... mama... ma..." Daca nu cumva a fost vreo halucinatie a lor, sabia vajaitoare a nimerit totusi. Si cel care povestea reia, ca sa-si Intareasca pentru el.
- A Mariei a fost.
Acum suntem toti vreo doisprezece.
- Haideti, ca aci e capcana mortii.
- Ne omoara fara lupta.
Dar nu avem totusi curajul sa trecem prin focul de baraj. Daca artileria inamica ar fi batand o zona fixa, nevazuta de cei care conduc focul, calculata doar pe hartie, parca hotararea ar fi mai usoara.... Ar fi ca un fel de loterie, la care chiar daca nu ai decat o sansa infima, trebuie sa Incerci. Dar barajul acesta e condus de oameni care ne urmaresc ca pe niste ganganii. Gandul nu ezita, mana nu le tremura, ochiul alege linistit tinta,

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

caci sunt netulburati de artileria noastra, ca niste mecanici de cale ferata obisnuiti cu rotitele si manivelele lor. Totusi, In loc nu mai putem sta... Un nou salt, o noua dezlantuire de trasnete (caci acum nu mai trag, cat timp nu se vede nimeni, ci tunul asteapta ochit gata, pana cand suntem In fuga).
Ajungem totusi In sat, dupa ce mai Intalnim pe drum alti cativa oameni, din pluton. Poate sa fie acum cam pe la pranz. Stam deci aproape de trei ore sub focul dezlantuit al artileriei.
In sat e ca o aratare de stafii militare.
Tudor Popescu sta dupa o casa, cu plutonul lui tot.
- Omule, de cand te astept...
Sunt Incremenit de nedumerire. Cand e o fuga generala, el asteapta sub traiectoria artileriei si a mortii.
- Cum era sa te las singur pe aici? Asta-i.... Aia de la regiment sunt niste caini... Nu parasesti un om, asa, cu patruzeci de insi, In fata inamicului care a pornit la atac.
Nu-l iau In brate, nu-i strang mana, ci surad idiotizat.
La o fantana, ma spal pe fata. Oamenii Isi iau malul funinginos de pe fata cu dosul palmelor.
- Regimentul, batalionul? Unde sunt?...
- Regimentul? Dracu stie... trebuie sa fie la trei ore de mars de aici. A plecat de atunci, din zorii zilei. Compania? o fi si ea la zece kilometri; iar, catre oamenii lui: Hai, ma pacatosilor... Iesiti si aia din pivnita.
Printre casele sarace, bolovanoase, se face o raspantie vaga.
- O luam pe drumul asta, spre dreapta?
- Ce drum, baiatule? acolo sunt nemtii.
- Si-ncolo?
- Si-acolo sunt nemtii. O luam la deal In sus, Intr-acolo-i regimentul.
Am senzatia ca ne-a cuprins o apa.
Urcam, deci, pe povarnisul dimpotriva, tot pe o valcelusa rapoasa, marunta si cu lastari.
Bombardamentul, care In sat slabise de tot, reIncepe iarasi. Acum situatia e Insa alta.
Valcelusa face ocoluri. Cand suie In pieptul dealului, nemtii vad pana In fundul ei si acolo nimic nu ne poate adaposti... Dar cand o ia la stanga sau la dreapta, malul e paralel cu ei si ne ofera adapost sigur. Nu avem deci de trecut decat vreo trei-patru zone de baraj, pe care ei le supravegheaza cu grija. Intr-un ceas facem si acesti doi kilometri jucand, cand e nevoie, ca la un nebunesc joc de noroc al mortii. De doua ori Intalnim despartiti de vai si nu stim Incotro s-o luam. Gasim spanzurat In cate un betigas, Insa, cate un biletel: "La dreapta, Orisan". (L-am Intrebat mai tarziu, cu o inexplicabila neIntelegere de ce a si semnat biletelele si mi-a raspuns, cu buna dreptate: Ca sa nu credeti ca e vreo cursa a nemtilor.) Deasupra e un mare platou cu soseaua si alte sate. Adica, exact, e tara obisnuita, ca Sasausul era cazut In albia rapoasa.
Acolo dam peste Orisan... Constituise din oamenii ramasi In urma o ariergarda si ne astepta.
Vine langa mine cu figura lui, lunga si rasa, Inflorita.
- Ai scapat, mai?
- Dar eu pe tine te credeam facut praf, acolo la carute...
- Mai scapa omul... m-am ales si cu cizmele. Zambeste palid. Ce zici? asta a fost artilerie nemteasca?
- A fost.
Ma trantesc jos istovit. Era ca la unu-doua dupa-amiaza. E cald, soarele si lumina albicioasa. Oamenii se aduna gramada... Fac socoteala... Lipsesc numai saisprezece, cu cei eventual rataciti, cu tot. Acest "numai" se refera la sentimentele de groaza prin care am trecut si la risipa de obuze a nemtilor.
- Dumitre, e ceva de mancare?
- Avem, dom sublocotenent... oua si ciucalata de la carutele alea.
Si le cauta tihnit In sacul de panza.
- N-ai aruncat mantaua?...
- Cum o s-o arunc, domnule sublocotenent? ca acum Incep ploile... Asa ceva nici domn maior n-are. Dumitru e lung, urecheat, buzat si practic.
Cad sleit si nemangaiat. Interminabilul bombardament a sfaramat toate resorturile din mine. Vorbesc rar si numai cand e nevoie neaparat sa raspund... Ma simt palid si cand Imi trec mana peste obraji vad ca mi-a crescut o barba ca de mort.
Ma Intreb Intai, lungit In santul soselei, daca nu am fost prea de tot demoralizat de focurile de baraj. E o Intrebare care nu m-a slabit niciodata In razboi, dar care acum ma chinuie mai staruitor ca oricand: Altul, In locul meu, s-ar fi purtat mai demn?
Daca nemtii Inaintau, ma puteau prinde fara lupta, caci e neIndoios ca n-as fi fost In stare sa ma apar.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Dealtminteri, nici nu mai aveam cui comanda, caci nu aveam langa mine decat sapte oameni. E o problema, care si In cealalta viata (care nu e decat paralela cu cea de acum) m-a obsedat mereu, Inca din ultimul an de liceu: Sunt inferior celorlalti de varsta mea? In aceleasi Imprejurari, altii cum s-ar fi comportat?
Tudor Popescu fumeaza un chistoc galbui, tinandu-l iscusit Intre aratator si degetul cel gros, cu ochi absenti, caci e ganditor si el, aci In santul cu smocuri de iarba al soselei. El de ce a ramas sa ma astepte? Stiu ca din cauza catorva mici ispravi, camarazii mei au oarecare admiratie pentru mine, iar din cauza gesturilor mele prietenesti, o dragoste de frate. Dar de ce, eu, care cred ca Imi iubesc atat soldatii, n-am stat sa adun ranitii cazuti pe coasta? E adevarat ca am fost poate cel din urma, chiar din plutonul meu, dar eu nu stiam asta si nici acum n-o stiu precis. In sat nu tragea artileria, si Popescu nu trecea prin Incercarile prin care treceam eu, e adevarat, dar poate ca ar fi trebuit totusi sa stau sa adun din raniti... Si unde sa-i duc?... cum sa-i transport?... cand trupele noastre sunt tocmai la zece kilometri.
Si Inca alta obsesie, cu radacini si mai adanci.
Sunt dintr-un neam inferior? Ce as fi facut daca as fi fost la Verdun, sau daca as fi pe Somme, In uraganul de obuze unde trag mii de tunuri o data? E aceasta inferioritate de rasa?
Ei nu sunt din carne si nervi ca noi? Ce suflet au, de pot avea taria sa Indure atata?
Exista, pe drept cuvant, vreo rasa aleasa, care poate suporta ceea ce noi nu putem suporta? si atunci trebuie sa trag consecintele firesti pentru toata activitatea neamului meu, pentru raporturile viitoare, pentru gandurile de realizare In viitor, care trebuiesc ajustate mijloacelor modeste.
Nu credeam In nimic... nici macar In Dumnezeu... si aceasta zi, aratandu-mi limitele vointei si ale personalitatii In comparatie cu altii, ma dovedea Intr-o inferioritate de epava. A fost destul sa apara nemtii... focul a doua baterii. Si totusi acum soarele era sus, prietenii ma asteptau... o companie Intreaga stransa prin grija lui Orisan, toata a noastra, pe raspunderea noastra, creata de el din nimic, ca o casa, ca o statuie, ca o gradina sadita, ne dadea un real orgoliu si aproape ca doream sa ramanem In urma. Incolonam frumos acesti o suta si ceva de oameni, facuti dar tarii, lasam o ariergarda mica In urma si pornim.

"WER KANN RUMДNIEN RETTEN?"

Abia cand dam peste un pod care arde mocnit, cand vedem pustiul pe care-l Intalnim, sate dupa sate, alt pod care arde, Intelegem despre ce e vorba In realitate. Orisan zambeste trist, cu Inteles amar, cand ocolim prin vad:
- Nu mai am sperante de Intoarcere.
Dupa aproape treizeci de kilometri de mars istovitor, care ma idiotizeaza, cu urechile si capetele mereu Intoarse Inapoi, ajungem din urma, pe Inserate, In marginea Nagy-Varosului, batalionul, care ne daruieste cu indiferenta de mecanism o seaca surpriza. Vom ramane In avanposturi. Sunt atat de obosit, sunt atat de sleit de vointa, Incat cu greu ma stapanesc sa nu urlu furios.
Capitanul, Ingaduitor si feminin, ma potoleste cu prietenie, uimit (ca un taran care a vrut sa rataceasca prin oras un caine si Il gaseste, aproape de casa, sub dricul carului), dar sincer bucuros cand ma vede Intors din valea unde ma lasase. Dealtfel, o companie, plecata mult Inaintea mea, batuta de artilerie, se Imprastiase, se ratacise si Inca nu se stia nimic de ea.
- Gheorghidiule, ai rabdare, domnule, s-a dus domnul maior sa explice comandantului ca e trupa obosita.
Raspunsul ne vine tocmai In zorii zilei si mergem sa cantonam In sat, unde dam peste un Intreg corp de armata poate, peste o divizie cel putin, In cea mai mare Invalmaseala cu putinta.
Dupa ce, cu chiu cu vai, gasim cateva grajduri si doua odai pentru odihna, suntem toata ziua chemati la regiment pentru a primi ordine administrative, pentru Incheieri de acte. Mi se dau Intaile scrisori venite din tara. Pe un plic e scrisul mare, putin aplecat, al nevestei mele. O pun ca si pe cealalta, a mamei, In veston, fara sa le citesc. Intalnim, dupa atata vreme, Intaia oara, serviciile regimentului si toata ziua ne e luata cu diverse completari de rubrici, rapoarte, lamuriri. Nu ne-am luat soldele si e musai sa le luam, semnand stat. Trimit banii, cu care n-am ce face, pe doua adrese cunoscute, la Intamplare aproape. Dumitru mi-aduce vestea ca lada cu bagaje a fost sparta... sau s-a stricat... destul ca e goala cu totul. Nu mai avem decat ce e pe noi.
Venim pe drum spre cantonament; Orisan Imi sopteste cu gand Ingenuncheat:
- Wer kann Rumanien retten?
- Ce vrei sa spui?
- Am citit de doua ori ziarele. Pierdem razboiul.
- Si ce putem face?

- Douazeci si cinci de mii de prizonieri la Turtucaia.
- Daca generalii nostri nu stiu un principiu de tactica, elementar: ca o batalie prost angajata nu se continua, ci provoci alta, ca Joffre la Marna.
Mitica Radulescu e indignat.
- Adica voi credeti prostiile alea despre Turtucaia? E congestionat de manie. Credeti toate prostiile nemtesti?...
Si pleaca aproape Intorcandu-ne spatele.
Orisan se uita lung dupa el si pe urma ma ia de brat:
- Crezi tu ca oamenii de isprava de-acasa, cati or fi, stiu cum e condus razboiul romanesc? Isi dau seama ca nemtii vor ajunge la Bucuresti?
- Poate ca da... poate ca nu.
Ma priveste apasat, cu trasaturile prea simple In linii drepte.
- Asculta, Gheorghidiule, unul din noi doi, poate amandoi, trebuie sa plece la Bucuresti... Trebuie sa gasim acolo oameni care sa ne asculte, cat mai e timp.
- Cum o sa pleci de aci?
Se apropie strans de mine:
- Am vorbit cu Dimiu. Poate se va gasi vreo Insarcinare. E vorba sa se trimita un ofiter, ca sa aduca un transport de la partea sedentara.
Surad cu mila.
- Va pleca desigur aghiotantul regimentului sau altcineva.
- Maiorul Dimiu va face sa plece unul din noi.
- Orisan, ce crezi tu ca putem face acolo?
- Sa vorbim cu vreun parlamentar influent, care sa le deschida ochii tuturor.
Am rupt o ramura de copac si-i numar frunzele.
- Asculta Orisan, daca mergem acolo, nu-i decat un singur leac: revolverele. Ai curajul asta? Daca vrei, dezertam... Esti In stare?
A ramas Ingandurat.
- E prea complicat...
- Atunci, sa lasam lucrurile cum sunt.
Dupa-masa dorm vreo doua ceasuri si cand ma destept Imi aduc aminte de scrisori. Mama Imi spune ca acasa sunt toti bine si: "Stefane, mama, roaga-te lui Dumnezeu In fiecare seara, ca el ne e singura nadejde... si vezi, fii cuminte... fa si tu cum fac altii". Biata mama, cum crede ea ca "fac altii"? Nevasta-mea, pe hartie lunga mov, Imi multumeste pentru donatie: "A fost o surpriza, m-a uimit... Sa te gandesti acolo, In razboi, atat de mult la mine.. Iti multumesc Inca o data ca ai fost atat de dragut In chestia lirelor, si-mi pare foarte rau ca ultima oara ne-am despartit putin cam rece. Dupa plecarea ta am fost trista si a treia zi am plecat din Campulung. Singura... cu servitoarea... de-abia am gasit locuri In tren. Aici am gasit totul In regula. Scrie-mi daca poti, si cat poti mai mult. Scrie-mi unde ai pus cheia de la biroul american, unde sunt actele... Ieri am fost la mama... ca sunt singura toata ziua... Te sarut, scrie des cum te afli. E adevarat ca Inaintati mereu? aici e o mare bucurie."
Cheia de la birou, actele, am fost dragut (?). Ce pot sa fie pentru mine toate astea?... Ei au acolo pe "maine". Ce stiu ei de ce a fost ieri In realitate In satul Sasaus? Propozitiunea "ca sunt singura toata ziua" ma face sa zambesc, nu pentru ca o recunosc tipica si atat de masinal mincinoasa, cat pentru ca Imi aduc aminte cat am suferit din cauza ei. Acum totul e, parca, din alt taram, iar Intre noi abia daca e firul de ata al gandului Intamplator.
O singura curiozitate, ca de amator de tablouri, am: Cum o fi lumea asta, care stie ca armata e In razboi? cum e atmosfera strazii, a restaurantelor, cum vorbesc la masa? as da nespus de mult sa vad acum un exemplar macar din ziarele mari, de dimineata, sa citesc, dedublat, cu ce litera? cu ce titluri? vestile razboiului romanesc.
- Nu dormi, Gheorghidiule? ma Intreaba de pe patul celalalt Tudor.
- Ba da... am dormit... Citeam acum scrisori de acasa...
- Hai sa vedem caii lui Corabu.
E un adevarat loc de rendez-vous ofiteresc grajdul vecin, unde capitanul Corabu tine patru cai, prada lui de razboi.
- Asta-i din grajdurile lui Esterhбzy, arata cu mandrie noul proprietar un roib pintenog, subtire si nervos ca un cal de curse. I l-am luat unui conte.
Corabu, ca sa-si poata face colectie de cai, a Intins cele mai abile curse patrulelor de husari. Adica numai trei a

capturat, ca pe unul l-a ales dintr-o herghelie Intalnita si l-a platit, fata de martori adusi anume, cu bani buni si foarte cinstit socotiti la pret. Admiram cele patru animale subtiri, si vii ca jocul de izvor, cu dezinteresarea cu care le-am fi privit pictate.
- Si ce faceti cu ei, domnule capitan?
E sincer uimit.
- Cum ce fac cu ei? Dar In timp de pace un cal ca asta ma va costa solda pe un an, domnule.
- Sigur, un maior are nevoie de cai, Ii completeaza gandul, crezand ca glumeste, un locotenent de administratie...
Dar capitanul e destul de acru:
- Maiori ajungeti voi, hotii astia de la intendenta... eu am sa fac Insa un grajd de cai de curse...
- De ce hoti, domnule capitan, de ce ne faceti hoti?
- Uita-te la el, ni-l arata cu dispret capitanul, netezind mereu coama de matase a roibului. Ne trimit, ori nu ne trimit hrana, ei o trec la ordinar. Ba si atunci cand ne-o trimit, o iau cu japca de prin curtile oamenilor si o trec apoi gras la socoteala.
Radem toti, rade galben si locotenentul, dar pana la noi a ajuns zvonul ca acei de la etapa au trimis - siguri cum sunt ca scapa - cate-o adevarata zestre acasa.
Ca sa ne Impace, locotenentul ne cheama la magazia diviziei, sa ne dea tigari si vin bun, Infundat.
Pe drum discut cu Orisan si Tudor Popescu:
- Pe locotenent Il Inteleg, e sigur ca se Intoarce, dar Corabu?
- Da, e ciudat... Increderea asta...
Corabu Imi da o spaima linistita, ca un bolnav care, spre deosebire de toti cei din jurul lui, nu stie ca impresia de multumire si bunastare pe care o are e semnul agoniei apropiate si face planuri unde sa-si petreaca vara.
Pe strazile satului, transformat Intr-o provizorie capitala de regat militar, e o miscare de trasuri, furgoane si automobile chiar, chesoane si tunuri trase In marginea drumului, care desfid orice gand de ordine.
Curtile sunt toate pline, cum sunt pline de care si trasuri curtile hanurilor In zilele de targ, iar oamenii forfotesc In toate partile.
Vinul si gustarile, probabil de la popota diviziei, sunt delicioase.
- O saptamana, doua, cat mai stam aici, Vasiliule, suntem musteriii tai. Iti facem vad.
Un locotenent scurt, cu mustata blonda, Intreaba mirat:
- Credeti ca stam aici doua saptamani?
- !?
- Trei zile, o saptamana cel mult.
- Trei zile? Pentru asta ne-au adus la divizie?
Ne vizitam cantonamentele si hotaram ca seara sa luam masa Impreuna cu toti amicii, Tudor Popescu, Orisan, Mitica Radulescu si cu mine.
Dar se vede ca ordonantele au vorbit despre banchetul nostru, ca se mai invita si altii.
- Tu ce aduci? A nu, pui fripti avem... Si sardele avem.
- Da?... eu am ardei umpluti...
Ne prapadim de ras o clipa... ardei umpluti?... ce idee, asa seara?...
- Dar, ardei umpluti... ca a gasit masina de gatit.
Pe jumatate suntem convinsi... Orisan chiar face reflectia rezonabila:
- Draga, ardeii umpluti sunt o mancare adevarata, de oameni asezati... cu pat si masa... nu pui fripti, de oameni vesnic pe drum.
Fireste ca suntem de acord, dar acum, amicul nostru primeste cu greutate.
- De, nu stiu... daca o sa ajunga... n-am decat o tava.
Constat iar ca pe front nu mai sunt acele tipuri "pitoresti" de care e atat de plina literatura. Toti cei care sunt "pitoresti" o vor - si sunt constienti de asta - asa cum vor sa-si faca un "cap" cei care-si lasa barba. In tic, In formula repetata, e ceva de cabotinaj. Dovada ca, daca pe un chefliu cu ticuri pitoresti Il scuturi si Ii vorbesti grav si serios, nu mai face pe caraghiosul, nici pe actorul. Dar razboiul e mai ales sinceritate, aproape de pamant si piatra. Nu e teatru, chiar cand e gluma. Nu exista deci tipuri pitoresti decat la popote, la intendenta si la etape. Acolo, cand sunt uneori, si cei de pe front se lasa ispititi. Acum suntem numai veseli.
Pe Inserate a Inceput sa burniteze. In odaia mea, patul cu cearsafuri albe e facut (n-am dormit In trei zile decat trei-patru ore pe apucate) si masa e Intinsa cum se cuvine pentru sase "persoane", nu insi. E un soi de veselie, chiar cand masa e Incarcata si paharul plin, cam la fel cu veselia uscata a figurantilor de teatru, care sunt

veseli, striga si beau din cupe goale.
Dar cand aduce castronul cu aburi de supa delicioasa - unde l-o fi gasit? - ordonanta e oarecum grijulie:
- Domn sublocotenent ... nu-mi miroase a bine.
- Ce, ma, ardeii lui Vasilescu? Intreaba Mitica.
- Nu, XY a primit ordin de echipare...
Lingurile au cazut In farfurii. Parca a turnat cineva laturi In supa.
- Ia vezi, ma... Nicule... Paraschive, aia de-acolo, ia duceti-va sa vedeti ce e...
Nu mai mananca nimeni. E o enervare joasa, facuta din dezgust si istovire. Suntem brigada cu XY.
Paraschiv se Intoarce cu un chiot de bucurie.
- Numai XY... la noi nu e nimic.
Dar atat nu e de ajuns ca sa ne readuca pofta de mancare. Nici nu vorbim macar... Tudor Popescu s-a dus sa se tranteasca pe unul din paturi, In asteptare.
Tignale prelungite si, In strada, comenzi scurte, corectate. XY se formeaza pentru plecare In seara.
- Sa vedeti, draga, ca pe noi ne lasa In pace. Am eu o presimtire a mea... ca pe noi ne lasa In pace. Uite, eu mananc fara grija...
Noi ceilalti ne multumim sa fumam fara sa spunem o vorba.
La ora 9 vine ordinul sa ne echipam. Ne Incolonam apoi pe o ploaie rece si patrunzatoare de toamna.
- Vedeti, domnule sublocotenent, daca aruncam mantaua de cauciuc...
- Bravo, Dumitre, esti o ordonanta clasica...
- Da, dom sublocotenent...
- Ce da, ma?
- Sunt asa... cum spuneti dumneavoastra.
- Esti un prost.
Sunt Imbracat tot In costumul ofiteresc subtire (caci abia mai tarziu ofiterii se vor Imbraca cu aceleasi haine, vag ajustate, ca si trupa) cu care am plecat In ajunul Sfanta Mariei.
Toti Imi admira cu invidie mantaua... Orisan are perechea de cizme de husar lungi, rosii, dar se codeste sa le puie, caci Ii e frica sa nu fie, Intr-o eventuala lupta, prea vizibile.
Pornim Incet dupa chesoanele de artilerie, ca dupa un dric. Nu se vede nimic si, dupa ce iesim din sat, drumul, din cauza ploii dese, care desfunda, e o adevarata mlastina. Credem ca nu intram chiar azi sau maine In lupta; ba Inca ni se pare sigur, dar drumul asta prin noroi, In Intuneric bezna, sub palele de ploaie, e Ingrozitor.
Alunecam, ne tinem unii de altii si ajungem cu toti In santul din marginea drumului.
- Atentie... pod sfaramat... se transmite, venind din om In om, Instiintarea. Dar cum Intunericul e prea de nepatruns, cadem toti, rand pe rand, In mocirla. Ne scoatem, tarandu-ne, unii pe altii. Mai fiecare pas e facut din trei pasi: unul alunecat spre dreapta, altul Ingenuncheat la stanga si In sfarsit cel bun Inainte.
Mi-e imposibil sa stiu In ce directie mergem.
- Atentie... atentie... cheson Impotmolit.
Ocolim asa ca sa ne conformam indicatiei, desi ne Intrebam daca nu cumva acum gresim. Trecem probabil pe langa un tun, dar nu stim unde e...
Sunt sleit... mi se Indoaie genunchii uzi...
Ghetele de sevro mi-au devenit ca niste bandaje de noroi rece In jurul picioarelor...
Mi le smulg cu greutate, ca si cand pamantul mi le-ar suge.
Ploua mereu si Intunericul e atat de mare de parca suntem rataciti Intr-o mina, fara un chibrit, fara o unda de lumina macar. Intre o palpaire de tigara si soarele tot, e mai mica deosebire, fara Indoiala, decat Intre o lucire de zid alb si Intunericul absolut.
Cand uneori drumul ocoleste, Intunericul devine si el mai lichid si ne spala obrajii.
Undeva, Inainte, s-a aprins o lumina. Imediat Incep urlete: stinge... stinge lumina. Si e fara noima, caci o lumina nu poate indica o pozitie, de vreme ce nu i se poate determina locul. Bajbaim mai departe prin Intuneric.
- Zamfir... Niculae Zamfir... Nu raspunde nimeni. Zamfir!... Pun mana pe cel din stanga mea: Tu esti Zamfir?
- Nu sunt, camarade... Zamfir s-a dus pisemne - si aci Imi tranteste o porcarie soldateasca.
- Ma, cine esti tu, ma... n-auzi? si Il iau de gat...
Cineva Imi recunoaste vocea:
- Ma, e don sublocotenent de la a noua.
- Don... don... sublocotenent... eu sunt dintr-a saptea.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- A saptea? apuc de ranita pe cel dinaintea mea... Cine esti? Din ce companie esti?
- Vasile Tonitu dintr-a saptea.
- Ma, aici sunteti dintr-a saptea?
- Nu, don sublocotenent, a opta, Imi raspund cinci o data.
- Dar a noua unde e, ma?... Ei, a noua...
- Aici, don sublocotenent, raspunde unul si parca Ii e vocea fosforescenta, atat de mult o simt.
- Unde sunteti, de aici: Inainte... Inapoi?
- Pai nu stim unde sunteti dumneavoastra...
- Ma, care are o izmana... o camasa alba... Puneti-le pe spate, ca sa ne mai lamurim putin.

In sfarsit, ne regasiram... Compania era In urma.

Sa tot fie miezul noptii...mergem parca de o vesnicie. De repaos nici vorba nu poate fi... Adica nimeni nu se poate aseza... caci de stat In picioare, In loc, stam la nesfarsit. Suntem parca la sute de metri, Ingropati In pacura.

Frigul nu-l simt Inca decat la picioare... cand stam In loc... dar ma gandesc ca la un vis nebun, ca as putea sa fiu Intr-alta parte... ca la ora asta exista oameni care dorm In pat... sau Intr-un bordei uscat... ca exista oameni care se odihnesc Intr-un grajd, fie si pe baligar cald.

- Loc... loc... loc!

Artileria...! Vine din urma artileria.

Stiu ca e artileria numai pentru ca acum, In loc sa ma lovesc de cei din dreapta si stanga mea... ma lovesc de boturi de cai si roate de tun. Oare artileria merge tot asa de Incet ca noi? Oare caii vad mai bine?

Dupa un timp, tunurile se Impotmolesc si se descopera ca infanteristii se asezasera pe lanturile care leaga ante-trenurile. Urlete, Injuraturi, uruit de fier si de roti iar; si, trimise parca nu se stie de unde pe deasupra, strigate Ingrijorate de "tacere!".

De la o vreme oboseala Imi da ca un val de nebunie. De trei zile si trei nopti n-am dormit decat aseara, In santul soselei doua ore si azi dupa-masa alte doua. Acum picioarele nu mai gasesc nici macar sprijin, In noroiul care aluneca sub ele, de parca am cauciuc la genunchi. As vrea sa ma las jos, sa treaca peste mine bocancii camarazilor, copitele cailor.

Macar daca as fi aghiotant de batalion, sa merg calare.

Mi se pare atat de putin ceea ce cer. Sute de artileristi calare, ofiterii de la capitan In sus calari, aghiotantul calare, fireste si ei aci In iadul acesta de noroi, dar la regiment, la brigada, la divizie, la toate aprovizionarile si la toate birourile, la toate misiunile si la toate depozitele, atati alti ofiteri. Nu voi sa fiu departe de foc, ca ei. Nu as vrea decat un cal, pe care sa merg alaturi de camarazii mei, mai robusti, pare-mi-se.

Mergem toata noaptea si acum am pierdut absolut masura timpului, totul capata pentru mine o senzatie de vesnicie, de existenta inumana.

De la o vreme Incepe sa ploua din nou, caci statuse un timp.

Zamfir, care ma regasise (fara sa ne vedem fata) si voinic ma ajutase sa lupt toata noaptea cu noroiul, Imi da vestea ca se va face ziua. Il Intreb, Indurerat parca, de unde stie asta.

- Va spun eu, domnule sublocotenent, daca Incepe iar ploaia, e semn ca ne apropiem de ziua.

Intr-adevar, peste catva timp Intunericul Incepe sa se Incenuseze. Pe urma devine ceva mai albicios, ca deasupra marii, asa Incat, desi au Inceput sa se zareasca ramuri negre de copaci, oamenii nu se vad Inca decat ca prin ceata, caci au si ei uniformele tot cenusii.

Ploaia a devenit vie. Vantul ne repede din cand In cand In fata panze de apa rece. Suflam greu si mergem Inainte.

Cand s-a luminat de ziua, parca am iesit dintr-un tunel. Ploaia si vantul de toamna reped In copaci si tufisuri, verzi Inca, palele de nori albi care se tarasc pe marginea drumului, caci acum suntem Intr-o padure tanara de carpen si stejaris. Ne cautam oamenii si din mers ne reconstituim unitatile. Dupa un timp coloana s-a oprit.

Dar acum Incepe altceva tot asa de grozav ca oboseala: frigul care ne amorteste... Dupa ce ne-am odihnit ca niste cai, cand pe un picior, cand pe celalalt, Incepem sa batem pe loc din talpi. Imbracamintea e toata leoarca, lipita cu clei rece de noi, ghetele de sevro mi s-au spart azi-noapte si acum, cu ciorapi noroiosi si boturile atarnand, e mai rau decat daca as fi descult. E un frig care ajunge pana la oase... Dealtfel, de-a lungul spinarii Imi simt pe piele, alunecand ca melci reci, siroaie de apa, care tremura Incet, ca pe geamul pe care ajunge ploaia. Sunt ploi calde de vara, asta e o ploaie deznadajduita si Inghetata de toamna.

Pe la noua dimineata abia, maiorul o ia la stanga pe o valcelusa, pe fundul careia s-a adunat un strat gros de frunze galbene uscate. Mergem acum In fuga. A Inceput acum, sau am crezut-o noi, departe, o lupta vie de

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

artilerie. Cate valceluse ca astea am vazut eu, candva, In alta viata, de la fereastra vagonului-restaurant, Intre Pitesti si Slatina!
Ajungem Intr-o vale mai larga putin, prin fundul careia trebuie sa fie, pe sub rachite plouate, vreun paraias. Departe, la cativa kilometri In dreapta noastra, pe o coasta larga, urca, atacand pare-se, batalioane de ale noastre. Noi credem ca inamicul ocupa aci dealul mic si paduros din fata, al carui povarnis e batut si de artileria lor si de a noastra. La dreapta, el face Indeosebi un baraj puternic de vreo cincizeci de metri largime, socotind, dupa cat se pare, ca pe acolo duce calea noastra. Ploaia a stat iar.
- In tragatori... In tragatori.
Maiorul porneste Impotriva dealului Impadurit din fata, si cum crede ca acolo e inamicul, dam In tragatori un adevarat asalt. A fost, poate, si s-a retras, nu-mi dau seama, dar cand patrundem In padure urland: Inainte... Inainte!... nu gasim pe nimeni. In schimb ne Imprastie focul artileriei noastre, care loveste In plin.
- Sa nu mai traga artileria noastra... sa nu mai traga artileria noastra! urla disperata toata lumea.
Nu ne ramane decat sa alergam mereu Inainte: de partea cealalta a dealului privelistea e foarte cuprinzatoare. E un fel de uriasa strachina verde, de doi-trei kilometri larga, cu mici culmi, bune de pasune, pe toate marginile, cu padure pe stanga. Prin mijloc, paraiase mici cu tufisuri marunte, Ingalbenite. Nici urma de inamic. Dar n-am aparut bine si artileria lor - caci o cunosc, e tot cea de alaltaieri - ridica trombe de pacura si fum Inaintea noastra, trasnind si rupand fier.
- Inainte, si fa legatura pe dreapta! Imi striga maiorul Dimiu. Legatura... legatura... treci prin baraj.
Si cum crede ca nu aud bine cauza bubuiturilor, Imi arata cu mana, si apoi spre stanga:
- Voiculescule, prin padure... padure... padure, n-auzi? ... Inainte...
Cad lovituri Imperecheate de trasnete. Tot dealul zvacneste cand e lovit In coasta. Cratere negre cat niste roti mari de locomotiva rasar apoi In iarba.
Loviturile sunt Intrerupte si oamenii se opresc Ingroziti. Situatia e Insa mult mai usoara ca alaltaieri. Barajul e fix si orb, iar cei care trag sunt desigur foarte departe. Unde ne gasim acum, la douazeci de pasi de el, nu cade nici un obuz, iar daca traversam patruzeci de pasi printre trombele de brazi, de asemeni, nu mai cad obuze.
Cu ochii sufletului Inchisi, In picioare, strig pe nume cativa dintre oameni... "Zamfir Niculae... Ciorbagiu... haide". Dar dupa cativa pasi oamenii se opresc, si In carnea si nervii mei e un consimtamant.
Inaintea noastra sunt culcati alti tragatori. Barajul e ca sa Impiedice sosirea noastra, a rezervei, si nu avem puterea sa ne repezim sa trecem prin el. Pamantul tot se zguduie. Unul dintre acele animale apocaliptice, mari cat un munte, dar nevazut acum, racaie si azvarle pe o zona anume pamantul, ca un caine sau ca o fiara care cu picioarele si ghearele Isi face groapa.
Cu un genunchi pe pamant, fara arma si dupa ce am dat si mantaua ca sa ma simt mai usor, caut cu privirea un loc de trecut. Pare-se ca spre stanga obuzele cad mai ritmic, asa Incat s-ar putea trece. Dar deodata o serie de fasaituri suierate, de sarpe Intaratat, si aliniate ca din nai, trec pe langa mine.
- Mitraliera... trage mitraliera... culcati!
- Suntem pierduti, caci culcati... neculcati... asa fara adapost, batuti de mitraliera, e moarte sigura.
- Zamfir... Grigorita...
Si ma napustesc Inainte In baraj.
Naruite langa mine, obuzele sunt parca prabusiri de trasnete, cazute pe casa alaturata, dintre cele care fac sa-ti plesneasca geamurile. Si trasnetul nu e nimic pe langa aceasta dezlantuire, caci e unul singur si, odata cazut, te gaseste scapat... dar aici, tocmai pentru ca a venit unul, stii ca mai vin si altele.
Cand In plin baraj vine vajaitura, cad sau cadem poate, caci nu vad nimic, cu anticipatie... "Nelovit" e constatarea de un sfert de clipa.
Din nou o goana Innebunita...
Sunt dincolo... In plina bataie, pentru atacul de baioneta... Parca am trecut printr-o poarta. Nu ma gandesc la poarta barajului, ci la un fel de poarta nevazuta, Inalta pana la cer... a mortii... a lumii celeilalte, dintre spatiile reci.
Totul da impresia de nou... originar...
In fata, am ajuns din urma, Intr-o mica valcelusa, un lant de tragatori, culcati In tufis si printre smocurile de copacei... La dreapta, la cateva sute de metri, un lant de tragatori, al nostru, se abate Inapoi - vad bine, caci sunt si ei pe pasunea larga - ca un gard prabusit Intai la un capat... pe urma la celalalt... nu vad nici un soi de inamic... decat foarte departe la stanga In fund, pe un damb, un sir de oameni culcati ca niste mogaldete, exact ca tintele culcate pe campul de tir de la regiment.
Ma scol In picioare si strig si ofiterului pe care l-am ajuns din urma:

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- Domnule capitan, hai Inainte.
Toata lumea Imi urla ca la teatru, cand ai din urma nu vad: "Jos! jos!"
- Stai jos, domnule, ca ne iau focurile lor In primire... Vrei sa ne descopere aici? Lasa sa-i ia prin padure, pe flanc.
Se aud la stanga, unde e restul batalionului nostru, urlete neIntrerupte: "Inainte... Inainte...", deci ramanerea pe loc mi se pare o dezertare.
Constat, asa pentru mine, cu gratuitate, In clipele acestea de moarte, ca nici pe departe nu e acea "ploaie" de gloante prin care se spune ca trebuie sa treci la razboi. Din cand In cand cate un strop de piuituri, ca vantul toamna pe campie, cand gloantele trec mai pe sus... fasaituri suierate, de sarpe, cand sunt aproape. Pe deasupra trecu anuntate naprasnic, mereu, cum se anunta uruind trenurile, obuzele. Apoi, izbesc pereche, In dambul din spate, cu un fel de titanica nerozie, transformand doar padurea In ruine si fum, caci cred ca nu mai e nimeni acolo, iar dealul n-au sa-l poata darama, oricat l-ar zgudui.
"Degeaba" chiar, nu e... Inteleg ca asa, batand haotic In dambul acela, In afara de faptul ca ne-au redus toata artileria la tacere - caci nu mai trage nici un tun romanesc pe aci - ei fac un fel de demonstratie gratuita ca toate demonstratiile simbolice, ca soarta, nu numai a mea, dar a armatei Intregi e pecetluita. Cata vreme ei pot dezlantui In liniste un uragan ca asta, prin care nici o unitate nu poate trece neInjumatatita si nedezorganizata, e Infrangerea.
"Wer kann Rum"nien retten...?"
Deodata, cam din dreapta, vine un snop de piuituri, care se Infig printre noi In pamant ca ghearele si provoaca un urlet de balci.
- Paziti... trag ai nostri In noi... paziti!
Un lant care a aparut sus pe coasta, nestiind unde se gaseste inamicul, cum n-am stiut nici noi, crezand ca tot ce e dupa culme e dusman, trage In noi...
Fugim urland si ne adapostim, Incocarjati, In sivoiul valcelusei.
- Nu mai trageti... se striga Inapoi... nu mai trageti!
Acum vad ca sunt cativa morti... cu capul culcat pe brat, cu fata In sus, toti cam In aceeasi atitudine. Parte sunt desigur loviti din spate...
S-a dus elanul de la Olt... de la Magura Branului.
E In mine o tristete manjita, ca de moarte. Mult la dreapta, se Intorc In picioare (nu sunt urmariti cu focuri? nu e lupta acolo?) palcuri-palcuri dintr-ai nostri. E ceva de Inmormantare In amurg sarac.
Carti de citire, articole de gazeta In patruzeci de ani, sunt goale ca niste sertare, Inaintea acestei retrageri care e realitatea...
Drama razboiului nu e numai amenintarea continua a mortii, macelul si foamea, cat aceasta permanenta verificare sufleteasca, acest continuu conflict al eului tau, care cunoaste altfel ceea ce cunostea Intr-un anumit fel.
Raman asa In valcelusa, cu lantul Intreg de oameni plouat pana la piele, ros de tristete, cam jumatate de ceas. Oamenii privesc cu Ingrijorare spre dreapta. "O sa ne ia pe flanc." Dar e o imposibilitate... nimeni nu e pe flanc, nu se vede picior de inamic.
Ai nostri trag In mod stupid, In sus, orbeste - dealtfel, nici nu vedem nimic. E o rapaiala asurzitoare.
Iata Insa ca In stanga, In padure, reIncep iar urletele batalioanelor noastre: "Inainte, Inainte..."
Nu mai pot sta locului.
- Hai Inainte, domnule capitan... hai, ca auzi... la stanga...
Intr-un anumit sens, nu-ti trebuie prea mult curaj ca sa alergi Inainte; de vreme ce campul e gol, da, cat de cat, o impresie de manevre.
Capitanul Imi arata cu mana ca In padure, Inapoi, se Intampla ceva...
Cu mustati mari, cu obrazul sprijinit In cot, Intre oamenii lui, capitanul e o enigma pentru mine...
Cand azi tot vom muri - caci azi e ziua, nu mai Incape nici o Indoiala - ce castig e sa fii plesnit de gloante aci, In loc sa mergi Inainte?
Strig cu o frenezie animalica, beat de propriul meu urlet: "Inainte... Inainte..." Capitanul cu oamenii se ridica si pornim tot lantul Inainte, urland mereu. Mergem ca la trei sute de metri, In salturi succesive.
Acum gloantele care veneau rare miauna des... O mitraliera toaca, departe, dar loveste prea scurt. Ridica pamant si iarba, la vreo cincizeci de metri In fata mea. In padure strigatele romanesti au ramas In urma. Inamicul lucreaza tacut si automat ca o masina de precizie.
Capitanul comanda un foc spre padure In dreptul nostru, ca eventual sa lovim In flancul celor care, crede el,

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

tin fata batalionului nostru. Protestez cu Indarjire, caci am certitudinea ca tragem Intr-ai nostri. Dar nu mai pot face nimic, focul s-a dezlantuit.
Mai departe, nu mai mergem.
- Lasa, domnule, sa asteptam aici, sa-i ia pe flanc prin padure.
Inteleg acum ca gandul oricarei manevre, In afara de Inaintare, pe campul de tragere, e moartea si Infrangerea. Reiau mereu, urland: "Inainte... Inainte" si urletul Insusi e un stimulent formidabil si un narcotic In acelasti timp, ca un pahar de vin, dat dintr-o data pe gat. Alegerea Incinge si ameteste.
- Zamfire... Marine... Ciorbagiu... hai.
M-am ridicat In picioare... snopul de gloante vine aproape, Insa nu cade nici unul dintre cei care fug cu mine Inainte.
Ne oprim dupa zece pasi, dar ne ridicam numaidecat: In fata noastra sunt vreo doua gropi de obuz. Alergam lunecand pe iarba plouata si ne Inghesuim cate patru-cinci Intr-o groapa. Dar acum e o Inversunare groaznica Impotriva noastra, caci s-a Intamplat un lucru neasteptat. Cat timp eram culcati In iarba, nu eram vazuti. Ridicandu-ne Insa ne-am demascat... si acum, In haine verzi pe negrul groapei de obuz, suntem bine lamuriti. Fasaiturile sunt dese, dar pe sus. Vin si din fata si din spate, de la cei ramasi In valcelusa, care trag pe deasupra. Dar mai ales ne cauta acum mitraliera. Probabil ca nu poate aprecia distanta exact, caci trage la zece pasi Inainte, scormonind iarba si pamantul cu snopul ei de gloante ca o gheara de tigru, se apropie din ce In ce, Insa parandu-i-se ca s-a Inselat, iar Isi repede turbat si metalic snopul la alti douazeci de metri. Cei Ingramaditi cu mine trag ca descreieratii, fara sa scoata capul din groapa de obuz. Si din nevazut parca trage mereu. Fara Indoiala, nu-i "ploaie de gloante" si snopul mitralierei e destul de nesigur, dar unul singur dintre gloantele astea care vin ar fi tot atat pentru oricare dintre noi, cat un naufragiu pe ocean, cat un cutremur catastrofal, cat sfarsitul lumii. O simpla izbitura, scurta ca de cravasa, In frunte.
Armele celor ghemuiti Inapoia mea In groapa se descarca langa urechile mele chiar, cu plesnituri groaznice. Unul si-a rezemat arma chiar, o clipa, de umarul meu, i-o dau la o parte cu mana furios, caci Imi sparge urechile. As vrea sa dau ordin sa nu se mai traga, dar zgomotul e asurzitor, ca Intr-un aeroplan cand porneste motorul...
Trebuie sa iesim din groapa asta, caci e moarte stupida. In fata e o noua cuta de teren. Dar mai Intai nu stiu cum sa fac sa se opreasca focurile... M-am ridicat In genunchi, In marginea gropii, jucand toata cartea, caci pericolul e mai mare din spate. Fac mereu semn sa se opreasca focurile catre cei din valcelusa, ca sa putem Inainta fara sa cadem loviti din urma. Dau iar la o parte, cu mana, arma celui din groapa, care trage aiurea, naucindu-ma.
In sfarsit, fac semn cu mana stanga Inapoi, Ingenuncheat si sprijinit cu dreapta In iarba, dar cineva Imi da cu o varga peste mana si imediat sunt tras de picioare Inapoi In groapa, unde cad zapacit...
- Ce e, ma?
- Sunteti ranit... mana stanga.
Toata manusa-i plina de sange... Un deget atarna, Imbracat si el In manusa lui, In jos, prins parca numai Intr-o ata, dar nu simt nici o durere.
Langa mine, oamenii Imi arata cu privirea pe Ciorbagiu, dar nu pricep din cauza larmei si mai ales pentru ca ei Incearca sa-mi spuie nu stiu de ce In soapte si cu un aer tainic ceea ce vor. Pe urma, Inteleg. Omul si-a sucit In loc gatul moale, din gulerul scortos al mantalei si are acum obrazul stang lipit de palma, Intors Inapoi, ca si cand n-ar mai vrea sa vada Inainte.
Din coltul buzei, i se scurge pe barbie un firisor de sange. Ochii sticlosi parca ar vrea totusi sa evite pamantul.
- Tare mi-e teama ca e lovit In ceafa de cei care trag din spate, Isi spune unul, acum tare, In fundul gropii, parerea. Si pe dumneavoastra, socot ca tot din spate v-a lovit.
- Nu. Iesise si el cu domnul sublocotenent si a Intors capul Inapoi, cand a facut dumnealui semn cu mana, sa vada daca opresc aia, atunci l-a lovit In ceafa... da tot din fata...
Parca suntem acum Intr-un mormant.
Gloantele nu sunt prea dese, dar In fund, mogaldete se ridica... si trec mereu In fuga, la stanga, spre padure, tragatori inamici. Nu Ii vedem bine decat cand se strecoara unul dupa altul, ca si cand ar traversa un drum, ca sa dispara iar.
In spate, artileria nemteasca a devenit turbata si pare ca a sporit numarul gurilor de foc, caci bate In padurea care salta trunchiuri Intregi si aschii, fumegand; iar unele obuze trec scurt peste deal, caci bat, se vede, si valceaua pe unde am venit noi. Nu mai e nimeni dintre ai nostri Inspre dreapta, dar In padure e un rapait de arme, care, reluat de ecou, devine hau groaznic.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Camil Petrescu “Ultima noapte de dragoste, intiia noapte de razboi”

Ma Intreb ce am de facut. De Inaintat nu mai poate fi vorba. Nadajduiesc ca ai nostri vor Impinge linia inamica atat de mult Inapoi, Incat sa pot astepta sfarsitul luptei In groapa asta de obuz. Dar, dupa felul cum se departeaza focurile In padure, Inteleg cu groaza ca ai nostri dau Inapoi, sau suntem treptat Inconjurati.
La gandul ca as putea fi prins, ma cuprinde o deznadejde rece, ploioasa. Infrangerea asta, Inserarea care cade, mana pe care o tin mereu ferita, ca un caine laba zdrobita de automobil, Imi dau o impresie de moarte, de neIndreptat niciodata.
Atunci, ca un gand fierbinte, ca o descheiere de moarte, imediata, hotarasc ca voi pleca neIntarziat. Oamenii Ingroziti vor sa ma retie. Dealtminteri, nici nervii nu mai pot suporta nimic. Armele care mi se descarca, aci In groapa, In urechi, ma naucesc si ma Infurie.
Pornesc Inapoi, In picioare, drept peste campul verde, singur pe toata Intinderea lui, ca un somnambul. Nu ma uit Inapoi, nu ma uit In dreapta, nu ma uit In stanga, nu am decat un singur gand, ca daca strabat acesti cinci-sase sute de metri, as putea sa fiu scapat. Stiu bine ca numai "daca" Ii strabat si numai "as putea" pentru ca trebuie sa trec din nou prin focul de baraj si prin padurea batuta. Pot sa cad In fiecare clipa... dar daca ajung dincolo... In mine pulseaza gandul acesta al salvarii cum galgaie sangele In gatul taiat. Ceea ce ma Indeamna la nebunia asta e durata neted scurta a jocului. Dupa un sfert de ora sunt scapat. Am crezut ca la ruleta e bine sa joci numere In plin. Simplifica.
Daca prin absurd nu se Intampla nimic, si daca merg Intins, asa ca un cadavru ambulant, singur In picioare In tot largul campului, fara sa ma opresc o clipa, orice s-ar Intampla, sfertul de ceas trebuie sa treaca. Dar nu trebuie sa ma opresc sub nici un cuvant, si nici sa fiu atent la ce e In jurul meu, ca sa nu-mi pierd curajul si sa nu ametesc, ca un acrobat, care nu trebuie sa se uite In jos. Si trec Intr-adevar Incet, fugind numai prin barajul automat.
Totusi Intarziere e. Nu pot sa urc dambul de cinci-sase metri, spre padure. Nu ma pot sluji de mana stanga si iarba umeda aluneca. Ma socot o clipa pierdut. Acum vad gloantele care vin, caci le vad Infigandu-se In pamant. Sunt mai numeroase decat le credeam. Aproape sa ametesc cand ma gandesc ca nu voi putea urca, dar Imi vine In minte amintirea husarului In care noi am tras peste doua sute de focuri. Ma prind cu mana dreapta de iarba, Infig calcaile piezis si tot ajung sus. Dau In padure peste ordonanta. Scot manusa - si de pe degetul rupt - si Infasur mana plina de sange, si pe care o cred sfasiata, In batista. Artileria trage la vreo douazeci de metri In stanga. Daca va veni si aici, s-a ispravit.
Peste un sfert de ora Inca, am iesit din padure, am traversat valceaua, am urcat-o, acum sunt sus, Intr-o sosea mare.
O noua poarta, nevazuta, se deschide de asta data spre o alta lume, sau poate e aceeasi, pe care o trec invers. Ambulanta ne duce pana la jumatatea drumului, unde e un post de ajutor si de unde vom fi luati de ambulanta-automobil a diviziei. Gasesc printre raniti, pe jos, si un grup de nemti, culesi In urma noastra cand urlam nebuneste.
Uniformele lor, mai sure, mai moi, cu chivere de jandarmi Imbracate In stofa, mi se pare ceva miraculos. Cand eram mic, auzeam vorbindu-se mereu de stafii si eu nu vazusem nici una. Luptam mereu cu nemtii si acum Ii vedeam de aproape ca pe oameni, oameni care vorbesc si sufera. Credeam ca sunt numai spirit, obuze, fasait de glont si umbre, departe.
Au pentru mine prestigiul imens al Lacurilor Mazuriene, al Ypres-ului, al Verdun-ului. Ce n-as da sa stiu sincer impresia lor despre ziua de azi. Sa-mi dea un reper, o singura data, pe care s-o gasesc si In dictionarul experientei mele, si apoi, pe baza ei, confruntand, eu mi-as da seama de valoarea tehnica si sufleteasca a Intregii campanii, stabilind "linia" asa cum fac iubitorii de curse de cai, care, prin Intrecerea dintre un cal al lor si altul strain, se pot fixa, ca situatie, fata de toate tarile cu cai de curse.
Un timp cu fata lunga si dura ca o masca sta putin cam Intr-o rana. Are ochelari de sarma si de buna seama e gradat, daca nu ofiter. Sunt, aliniati mai mult sau mai putin, ca noi toti, pe marginea soselei, In sant, ca la un bazar de rani de tot soiul...
Simte ca Il privesc si Intoarce capul. As vrea sa intru In vorba cu el, normal, si n-am un pretext. Sunt stangaci ca si cand as vrea sa acostez o femeie, si la fel, el, cu morga, evita sa lege "cunostinta". N-am tigari, caci i-as oferi. As vrea sa vorbim ca doi profesori.
In timpul acesta, vine si pleaca - facand naveta - ambulanta-automobil a diviziei. Pana la noi mai are. NeIndemanatic, un sanitar Imi bandajeaza mana.
In sfarsit, enervat de propria mea timiditate, Il Intreb pe neamt In frantuzeste daca e grav ranit. Ma masoara o clipa si pe urma Imi raspunde scurt, tot In frantuzeste:
- N-am nimic de vorbit cu dumneata.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Simt ca vorbeste de la popor la popor, nu de la om la om, cum Ii cerusem eu, de la locuitorul Prusiei la mahalagiul bucurestean, de la Kant la Conta. Ma Intreb o clipa daca sa-l lovesc, asa ranit cum e el. Il simt voit si acest joc de "fata-n fata" trezeste In mine o manie larvara. Nici unul dintre motivele invocate obisnuit In campaniile de atatare a popoarelor nu m-ar fi putut face sa lupt cu ura si cu dorinta de a ucide. Faptul de a fi pe front era pentru mine un soi de act de prezenta moralmente necesar si numai atat. Nu ideea de patrie, care pentru mine nu se confunda cu cea de stat In tendintele de cucerire economica, pentru ca n-am orgoliul fierului si tabacariei romanesti, dar nici ideea de administratie germana, care nu pare chiar asa de rea, nu m-ar fi facut sa lupt activ, sa vreau sa ucid. Un singur lucru m-a Imbolnavit totdeauna, cand mi l-am confirmat, de furie. Pretentia inamicului de a-mi porunci mie ca roman In virtutea unei globale superioritati de rasa. Afirmatia asta aparea incerta, In literatura de propaganda, si nu o credeam autentica. Am avut motive s-o cred, In partea a doua a campaniei, cand eram uneori apostrofati din transeele apropiate si atunci am tras cateva focuri cu ura si cu satisfactia cu care esti ispitit sa apesi pe tragaciul unui browning, mic si gingas, ca sa dobori un atlet obraznic si grosolan (asa, ca o demonstratie). De cate ori un fapt dinafara ajungea pana la acest substrat sensibilizat national al constiintei mele, trezea In mine aceeasi pornire de furie.
Acum ma stapanesc, totusi, si Il privesc staruitor, ca sa-l fac sa se Intoarca spre mine, ascultand ca de o porunca, fara sa vrea.
- Dumneavoastra, soldatii germani, aveti pretentia de a fi si curajosi si prosti In acelasi timp. Dumneata vad ca nu faci exceptie, nici de la una, nici de la alta.
Ridica mantaua de pe pantece si-mi arata, fara o vorba, un amestec de sange si rupturi. Nu pricep nimic. Dealtfel, pe front nici un fel de rana nu produce impresie. Cel ranit e totdeauna un favorizat, fata de cel ce ramane.
- Soldatii... dumneavoastra.
Ii arat, Intaratat, si eu pe ranitii nostri...
- Cum vrei sa fie la razboi? Cand vrei sa cuceresti lumea...
Zambeste amar:
- Cu glontul trecut prin pantece, m-au silit sa merg douazeci de pasi.
Imi da un fior de oroare. Inteleg pe urma ca soldati de-ai nostri, dintre cei sositi In urma liniei de atac, nestiind ca e grav ranit, fara Indoiala, l-au silit sa mearga pana la targa cu care l-au adus aci si In care sta acum lungit... Rog pe un medic sublocotenent, care supraveghea Incarcarea In ambulante, sa vie, si acesta, plictisit si fara nici o vorba, Ii face o injectie.
- Cand ai fost ranit, si pe la ce ora?
- Acum vreo trei ceasuri; eram In padure si am primit focuri din coasta, care ne-au spart tot batalionul.
Asadar, capitanul mustacios si Inclestat de pamant a avut dreptate sa deschida focul asupra padurii. N-am pierdut, nici de data asta, ocazia de a fi convins si ridicul... si de a nimeri anapoda, de a nu gasi momentul just... asa ca de obicei.
Neamtul Imi confirma dupa ezitari ca e dintr-un regiment prusac. E Intr-adevar profesor. A luptat In Rusia, a fost si la Verdun. Vreau sa stiu cum i se pare lupta de azi...
- Pentru mine e cea mai grea, de vreme ce am sa mor pe aici, iar din alte parti am scapat.
E o logica pe care o platesc cu un suras mieros.
- Dar In comparatie cu alte lupte?
- Nu e comparatie.
Intai iau aceasta ca un raspuns umilitor. Nu e comparatie Intre un leu si un caine. Simt ca nu voi putea Intelege nimic pentru viitor, ca n-am elementele care sa-mi ajute sa Inteleg cele ce vor veni, ca azi nu pot stabili "linia".
Starui surazand:
- Totusi?
Acum cred ca el nu e atat de inteligent sa poata stabili raporturi. I-ar trebui o mai larga vedere si o mai justa Intelegere a detaliilor caracteristice. Fictiunile nu se pot compara si el nu poate crea realitati.
- E altceva... asta nu-i razboi adevarat, si Intorcandu-se spre vecinul lui, tot neamt, ce fuma: So dumme Leute... durch ein solches Trommelfeuer...
- Asadar, gasesti ca a fost un bombardament puternic... neobisnuit: am un punct comun In vocabularul logic. E uimit ca Inteleg nemteste.
- Puternic? hm... si surade... Ce-am vazut noi la Verdun si pe Somme... Acolo sa fii vazut sute de tunuri tragand... Azi au tras toate, cine stie, optzeci, nouazeci de tunuri.
- Nu mai pricep nimic... Ai spus tovarasului dumitale ceva despre focul puternic al artileriei. Vorbeai de a

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

noastra?
Se stramba de durere, Isi pipaie burta cu dezgust. Ca toti cei atinsi de peritonita, are mintea extrem de lucida. Injectia l-a facut vorbaret chiar.
- Nu, domnule, vorbeam de a noastra. Am sa-ti spun eu dumitale o vorba... Noua germanilor ne place mult duelul. Noi prusacii, mai ales, avem toti taieturi... Uite, aici, si-mi arata In fata urechii o crestatura... Ei bine, noi avem un fel de zicatoare: Nu te bate In duel cu unul care nu stie sa se bata, ca e periculos... Pot sa spun, domnule, ca daca dumneavoastra ati fi stiut sa faceti razboi, nu mai eram eu azi aci, tinandu-mi matele In brate.
Un moment banuiesc ca el socotea ca suntem In superioritate tocmai din cauza ignorantei noastre.
- Credeti ca vom castiga razboiul din cauza lipsei noastre de experienta?
- Sa castigati razboiul?... Nu stiu zau daca peste cateva ceasuri cei din 337 nu vor fi aci, unde stam de vorba acum. Stiu ca voi muri, altfel am certitudinea ca In doua saptamani as fi fost eliberat de ai nostri, la Bucuresti. Si acum stiu ca nu glumeste.
- Dar ce ai vrut totusi sa spui cu acel "Trommelfeuer?"
- Uite ce, domnule... Are si razboiul regulile lui... ca si duelul. Noi pe frontul de apus aveam ore cand nu trageam un foc, chiar daca englezul juca bridge In poiana... Cum crezi dumneata ca se poate trai? Pe urma e o regula iar... Daca tu stai si inamicul porneste la atac, artileria ta trage... Atunci inamicul se opreste si Incepe sa traga artileria lui mai puternic... atunci tu evacuezi pozitia si lasi pe ai lui sa vina s-o ia... Pe urma trage artileria ta, si el trebuie sa plece lasand mortii si ranitii care se cuvin. Pe urma, daca vrea, vine din nou, daca nu, nu... La nevoie, iar se Intampla ca mai sus. Nu se trece, domnule, niciodata, printr-un foc de baraj.
- Bine, dar ai spus singur ca nu se poate compara cu bombardamentul de la Verdun si Somme.
- Ce-are a face?... acolo eram la adapost de beton, adanc sub pamant.
- Bine, dar cand porneati la atac, afara, deasupra, pe pamant?...
- Hm... Atunci fugeam Inapoi, lasand jumatate morti afara, iar comandantul cel mare schimba pe comandatul artileriei care n-a pregatit atacul.
- Deci atacul nostru de a trece prin baraj... vi se pare un act de bravura?...
Are un suras de sincera ironie.
- Crezi dumneata serios ca dumneavoastra romanii sunteti mai bravi decat noi, sau decat francezii?
- Atunci?
Tace ascultand lung durerea In el, ca un gand. Si pe urma, dupa ce s-a strambat putin:
- Atunci Inseamna ca dati tot concursul armatei germane sa ajunga mai repede la Bucuresti...
- !?
- Ce nevoie aveati sa treceti, azi, prin baraj? Ca sa salvati pe cei dinaintea dumneavoastra, pe care-i atacam noi? Tot erau pierduti. Noi porniseram la asalt... Daca nu ne lasati sa ajungem la ei, noi tot plecam Inapoi, si-i Incredintam artileriei, sa-i faca Intelegatori. Atunci de ce ati mai venit gramada, dumneavoastra din urma? Ati calcat regula razboiului, iar ai nostri s-au retras, nu din lasitate - cred ca stii si dumneata ca germanii nu sunt lasi - Inca o data, ci din calcul... E adevarat ca am primit focuri din coasta... si ca, din cauza acestei neasteptate Intorsaturi, nu ne-am putut culege pe noi, ranitii... Dar ce pierderi ati avut din pricina asta? Unde mai pui ca putini se vor Intoarce dintre cei prinsi dincolo de baraj.
- Comandantii nostri pretuiesc foarte mult atacul la baioneta.
- Tocmai de aceea ai nostri vor ajunge la Bucuresti asa de curand... Pentru ca nu gasesc interesante luptele la baioneta. Va vor face totdeauna ce v-au facut azi, cu chibzuiala, rece.
- Stii dumneata, la romani, Horatiu s-a prefacut ca fuge ca sa-i sileasca pe curiati sa se Imprastie pe teren... Ai nostri simuleaza In fata batalioanelor dumneavoastra retragerea, ca sa veniti mai bine In campul de tragere al artileriei. Si dumneavoastra aveti iluzia ca biruiti.
- Ne mai pacalim cateodata... Ti-am spus eu proverbul nostru, ca nu e bine sa te bati cu cel care nu cunoaste duelul, dar la urma, socoteala tot iese. Asculta, In Carpati aveti transee fortificate?
Evident ca mint cu graba.
- A, In Carpati e altceva... Avem transee dinainte pregatite, organizate gata.
- Adaposturi bune?
- Da, bordeie cu doua straturi de busteni si un metru de pamant deasupra.
- Asta-i tot? Bune pentru obuzele noastre de 75... Nu rezista Insa la obuzele noastre de 105... Nu mai vorbesc de cele de 150... Si pe urma, chiar daca rezista, totul e de prisos, daca n-aveti artilerie de 150, sau mai mare, si dumneavoastra.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

- !?
- Sigur, vom trage pana vom distruge transeele si bordeiele cu tot ce e viata In ele... Daca bordeiele vor rezista totusi, ca pe Somme, nu vom da timp celor dinauntru sa iasa. Si atunci, daca aveti artilerie ca francezii, faceti si dumneavoastra ca francezii... trageti In ocupanti... ocupantii pleaca si trag apoi cu tunurile, si asa "da capo al fine"... cum ati citit tot timpul verii despre cota Morthomme.
Surad cu o tristete de moarte In suflet... Intariturile noastre din Carpati? Santierele si bordeiele care, adunate ca Intr-o batatura, nu ar putea rezista unor raturi de porci tiganesti...
- Sa speram, domnule, ca medicii dumneavoastra sunt mai priceputi decat generalii dumneavoastra... Dar mi se pare ca pentru mine e de prisos... As fi vrut poate o fotografie a locurilor acestea... o carte ilustrata... ca sa arat copiilor si nevestei In ce fel de peisaj am fost omorat... Pentru albumul familiei.
Pe urma am tacut Indelung... Eu gandindu-ma la moartea tuturor... el numai la a lui. Inserarea asta, dupa o zi ploioasa, apoi senina, de toamna, era mereu mohorata si apasatoare ca o Inmormantare... Padurea de stejar si tufele mici Incepusera sa se topeasca In Intuneric.
In ambulanta-automobil, am luat cu autoritate alaturi pe prizonierul neamt... Am cerut chiar soferului sa mearga mai Incet la santuri. Mi-a explicat ca e ordin sa care toti ranitii pana la miezul noptii.
Mi se face injectia Impotriva tetanosului, sunt culcat Intr-un pat curat. Tarziu de tot, vine alt grup de raniti din regimentul nostru. Divizia e In retragere. Batalionul nostru e Injumatatit. Sunt patru ofiteri morti, cativa raniti, compania mea, Inconjurata, e prizoniera cu toti ofiterii. Tudor Popescu, pe ce drumuri ai apucat-o? Pana In zorii zilei spitalul trebuie evacuat. Se lucreaza cu deznadejde la pansamente.

COMUNICAT APOCRIF

Calatoria In trenul sanitar care ne ducea pe toti - aproape doua sute de raniti - mi s-a parut ca un fel de calatorie In strainatate, cand dupa restaurantul garii judeci si despre orasul corespunzator, cand cantonul se desprinde din seria lui (camp, singuratate, ploaie, saracie) si devine element din seria rapida (vagon-restaurant, peisaj, doamna eleganta, domnul voiajor)... Veneam Intr-o lume, care pentru mine nu mai era cea dinainte, asa cum unui bolnav, care iese Intaia oara din casa dupa luni de zile, orasul i se pare altul.
Prelungeam deci detaliile apropiate, le generalizam. Gara Brasovului Impodobita, cu frunze si steaguri nationale, ramase, mi-a dat, despre orasul pe care nu-l cunosteam, o idee de carte postala si decor de zece mai.
La Sinaia au navalit pe Inserate In vagoanele noastre cucoane frumoase, cu maini tot atat de albe si fine ca olanda halaturilor lor. Ochii, urechile, pipaitul, mai vii, erau Intr-un fel de hiperfunctiune. In schimb toti cei pe care-i vad au parca un aer fantomatic, pana si In voce si In privire, In ceea ce e dincolo de ei, parca un soi de siesta dupa zbuciumul zilelor de lupta. Intre Predeal si Busteni, vazusem In jurul cantoanelor gropile de lup si transeele copilaresti, facute acolo langa sosea, cand muntii si padurile erau libere, cu naivitatea cu care, ca sa evite o inundatie catastrofala, care ameninta Intreg tinutul, o primarie neserioasa ar face santulete de scurgere de-a lungul drumului. Cand puhoiul vine Insa, taraste nu numai ce-i pe sosea, dar si casele Inalte, si chiar primaria cu domnul primar.
Eram In vagoane speciale, In targi lungi pentru dormit.
La Bucuresti ni se spune ca mergem direct In gara Obor, unde se face triajul bolnavilor. Am intrat Intr-un lung peron subteran, ca In marile gari occidentale, asa mi s-a parut cel putin, caci am aflat apoi ca gara n-are astfel de peroane si imediat au navalit In vagoane sanitare, ofiteri administrativi, care, cu registre, dinainte ne-au Intrebat ce preferinte avem. Cei mai multi au optat pentru cateva mari spitale din capitala, unde li s-a spus ca vor fi Ingrijiti de frumoase doamne din societatea romaneasca. Era adevarat. Dar ceea ce deosebeste o societate de civilizatie de una de cultura e ca lumea ei imita si practica pasionat si cu entuziasm toate formele celei de cultura, fara sa aiba Insa staruinta de a duce lucrurile pana la un capat si nici curajul de a suporta toate consecintele. Cata vreme serviciul In spitale nu contrazicea nici una din Inclinarile acestor doamne, ba Inca le favoriza ocazii noi si decor inedit, ele au umplut cu surasuri si alba lor prezenta salile cu raniti. Atat. Dar am vazut, cateva doar, mai tarziu, curatind In spitalurile de la Iasi, In dupa-amiezi pustii de iulie, rani puturoase.
M-am gandit, cu un fel de neliniste, ca, daca voi fi In Bucuresti, voi fi vizitat de ai mei si ca voi fi obligat - acum cand eram atat de obosit - sa joc un fel de teatru de dragoste si bucurie.
Am cerut deci spitalul din garnizoana regimentului XX. Trebuia sa astept cateva ore si Intre timp, vestita de un cunoscut al familiei, improvizat sanitar, a venit la gara mama.
A plans, m-a sarutat, a exagerat gravitatea ranii, a trimis sa mi se aduca de-acasa, de la ea, perne, un flacon de apa de colonia, o Invelitoare - "caci nu se stie daca la spital vei avea ce-ti trebuie".

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Si totusi durerea ei Imi era straina. Cand a murit unchiu-meu si ne-a lasat averea, iar pentru partea mea a Inceput patimasa discutie In ce priveste Imparteala, nu stiu daca aveam sau nu aveam dreptate. Dar mama a stat In ceasul acela ca o straina, s-a crezut "parte" a vorbit cu voce alba, m-a privit cu ostilitate, ca pe un strain, si strain am ramas. Am cedat fara Indoiala atunci, ea a revenit la tonul de duiosie, dar ireparabilul se savarsise. Stiam pana unde merge afectiunea mamei. Mai tarziu, am cautat zadarnic sa-mi demonstrez ca poate avea dreptate, ca discutiile de interes iau cIteodata tonul acesta de proces Intre straini, si ca aceasta nu exclude o dragoste de ore grele, dar totul era de prisos. Gestul meu larg sporise Insa afectiunea mamei, care de atunci avea pentru mine si mai multa atentie dragastoasa, dar pentru ca eu facusem sacrificiul cel mare, pastram, fara sa vreau, un aer de protectie, de indulgenta amabila, Indepartata, de suras limitat si limitativ. Asupra evolutiei vietii mele ea era acum ca un astru racit, fara influenta.
Ii sarutam zambind mainile, primeam daruri cu demonstratii tandre si absente, dar asteptand, cum astepti Intr-o gara sa plece mai repede trenul, pentru ca situatia dintre tine si cei care te-au petrecut Incepe sa se prelungeasca stanjenitor.
Nu mi-a spus o vorba despre nevasta-mea si am respectat ostilitatea lor de totdeauna, evitand o Intrebare inoportuna.
Pentru ca era Ingrijorata de soarta mea, doctorul, preocupat si amabil, a asigurat-o ca In cincisprezece zile sunt complet vindecat si bun de Intors Inapoi pe front. Asta a Intunecat-o oarecum.
La spitalul judetean din R. sunt Intr-o rezerva cu un camarad de regiment, ranit la genunchi. Am carti de citit, dar rumoarea tacuta, de efluvii, a orasului nu-mi da liniste. Dupa o saptamana de dureri mari, pot iesi. Sunt foarte Inconjurat, caci ofiterii regimentului sunt Intr-un complex de rudenii, care Imbratiseaza toata urbea. Nelinistea e mare si comunicatul oficial e asteptat la ora patru cu Intinsa macinare. Orasul, din cauza militarizarii (politaiul a devenit maior, cu "stele" In loc de grade, dar oricum maior, seful de posta a fost asimilat si el, In sfarsit, afara de pensionarii cafenelelor din "centru" toata lumea a trecut la partea sedentara a razboiului si e deci foarte activa), traieste In casele, cu aspect de vile, In gradini, In centrul plin de pravalii, o viata deosebita. Camioanele care trec, furgoanele, detasamentele sunt cercetate cu atentie si interpretate, asemeni cititului In stele. Va veni sau nu evacuarea? caci luptele se dau acum In Carpati, la optzeci de kilometri departare.
Razboiul e, dealtfel, o ocupatie noua si provoaca animatie chiar In tinuturile retrase, daramite aci. Cu umbrela la subsuoara, profesori batrani ies la ora patru la plimbare, renuntand la somnul de dupa-amiaza deci, eveniment caracteristic, pentru ca sa citeasca, afisat pe geamul cafenelei, comunicatul zilei. E redactat foarte sibilinic acest comunicat. "Lupte vii, bombardament intens", "atacuri puternice In regiunea cutare". Niciodata un cuvant despre Infrangere sau retragere. Cei care tin minte stiu ca numai comparand doua comunicate poti afla ceva.
"Pe Inaltimile din pasul Rucarului au loc vii lupte de infanterie", spune un comunicat, copiat cu litere caligrafice, cu creionul, de patronul cafenelei, probabil.
Iar a doua zi, Intre alte puncte:
"Inamicul a atacat puternic pozitiile noastre de la sud de Dragoslavele".
Daca stii ca Intre Rucar si sud de Dragoslavele sunt sapte-opt kilometri, atunci stii si cu cat s-au retras trupele noastre, de ieri pana azi, iar daca nu, crezi ca nu s-a Intamplat nimic.
Dupa-amiaza, spre seara, centrul se animeaza, mai ales prin prezenta femeilor, care ies la plimbare. Ofiterii de la diverse depozite si comandamente (e aci cartierul corpului de armata) Isi lasa si ei serviciul, ca niste functionari constiinciosi, catre orele sase. Esti tentat sa crezi ca si pe front, la aceasta ora, ofiterii Incuie sertarele, se spala pe maini, Isi potrivesc figura si ies din transee In oras, fie invitati la o partida de pocker, fie la un rendez-vous cu etape simplificate, din cauza vremurilor tulburi. In realitate, constat si acum aceeasi neputinta a imaginatiei de a realiza In abstract. Nu exista decat o singura lume, aceea a reprezentarilor.
Nu putem avea In simturi, si deci In minte, decat ora si locul nostru. Restul Il Inlocuim cu imagini false, conventionale, care nu corespund la nimic, sunt cel mult o simpla firma provizorie. Nu poti fi In doua locuri deodata. Eu stiam, cand suportam bombardamentul de la Sasaus, ca, teoretic, e posibil ca alta lume, undeva departe, sa petreaca, sa iubeasca, sa aiba ore de birou si de masa. Dar nu puteam realiza nici un moment al ei. Acum, dimpotriva, sunt aci, In aceasta lume, iar aceea a frontului e un vag musafir abstract, nelocalizat In spatiu si mai ales In afara de notiunea timpului. Imi zic: poate ca la ora asta Orisan suporta un bombardament la fel cu cel de la Barcut. Dar este o simpla ipoteza teoretica, vezi bine, goala de orice emotie, de durata oricarui sentiment, de culoarea oricarei reprezentari, de irevocabilul Intamplarii reale.
Sunt privit - asa cum umblu cu alti camarazi, cu mana bandajata - cu destula curiozitate. Nu-mi displace;

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

senzatia reala ca sunt privit Imi pare ca un fel de gadilatura, de Indurat oarecum, dar In cele din urma insuportabila.
- Ramai aici, ma Indeamna camaradul meu. Vine generalul A.
- De unde stii?
- Vine cu automobilul... Stiu de la prefectura. Uite pe fostul primar, Vasu... pe avocatul ala batran... toti Il asteapta... Primarul, un medic excelent, care are darul de a fi In tot locul, e acum si el langa gradina publica, asteptand cu toata lumea miracolul. S-a raspandit vestea ca "generalul" va trece spre front.
- Parca se spunea ca l-a otravit, ca i-au turnat spionii nemti, printr-o ordonanta cumparata, otrava In cafea?
Suradeam amandoi, caci cunosteam legenda. Comandant de armata In Dobrogea, generalul A. a oprit catva timp In loc Inaintarea inamicului. Si e atata sete de idolatrie, sunt atatea disponibilitati de nadejde In poporul acesta, care se simte mereu aruncat de pe scara Inalta a istoriei, Incat figura generalului a si devenit legendara. Eu stiu Insa ca salvare, pentru moment, nu mai e. Si cu toate astea, cand pe strada principala apare langa gradina publica automobilul mare, deschis, stropit tot de noroi, peste vopseaua de culoarea nisipului, am acelasi fior ca toata lumea de aci. Sta In fund, alaturi de alt general, tot In mantaua cenusie care nu indica nici o distinctie, cu capul lui de mucenic cu cioc imperial, cu privirea obosita, care nu se opreste asupra nimanui. Stiu ce-ar vrea toata lumea... si cu ea, Insumi eu... Cu mintea lui, Incaputa acolo sub chipiu, sa Inlocuiasca tunurile, mitralierele, sa redea curaj soldatilor, sa rastoarne situatia ca o prezenta supranaturala. Comunicatul de maine seara sa anunte, de pilda:
"In regiunea Dragoslavele, lupta Indarjita s-a terminat prin Infrangerea dusmanului. Un regiment de infanterie a cazut In spatele inamicului ocupand Cheile Dambovicioarei si soseaua Giuvala. Am facut 25 mii de prizonieri, am luat patru tunuri de camp si un bogat material de razboi. Urmarirea inamicului continua si diverse unitati mici care au cautat sa-si faca loc prin munti, peste vechea frontiera, sunt treptat capturate."
Nadejdea, cu atat mai emotionanta, cu cat toti au constiinta miracolului, a cascat ochii tuturor celor de pe trotuar, iar ofiterii fac front ca unui print. Multimea asta nu vrea decat sa despacheteze bagajele facute pentru refugiu, sa puie maine seara drapele tricolore la balcoane si sa se agate de rotile automobilului, urlandu-si frenezia de recunostinta pentru salvator.
Masina s-a oprit o clipa, ofiterul cu mustata mica, de langa sofer, a Intrebat ceva pe sergentul de strada (Intrebare la care au raspuns laolalta, cu bunavointa grabnica, cinci-sase insi, care se gaseau acolo), dar In tot timpul generalul a avut o absenta preocupata, de medic chemat, In sfarsit, de familia disperata, la capataiul bolnavului a carui operatie Incercata de altii n-a reusit.
A venit si Orisan, ranit la mana dreapta de o schija de obuz. Camaradul din rezerva In care sunt eu a plecat In familie si acum sunt cateva zile cu Orisan. Intre noi e o prietenie definitiva ca viata si moartea. Si totusi Incerc un sentiment ciudat. Mi-e imposibil sa-i pun vreo Intrebare despre viata lui de familie. Il cunosc cum nu l-a cunoscut nici mama lui - caci numai acolo, In fata mortii si a cerului Inalt, poti cunoaste oamenii - dar nu stiu absolut nimic despre el. Si nici despre nici un alt camarad al meu. Acum Imi dau seama cat de putin am vorbit eu si camarazii mei de front despre viata noastra anterioara. Parca suntem In "Legiunea straina". In fiecare noapte Il aud Insa pe Orisan, culcat In patul alb, lungit pe spate ca un mort (asa cum se desprind sa doarma soldatii din cauza repaosurilor scurte In marsuri), urland In somn de groaza, deznadajduit ca un caine:
"Mama!... mama!..."
Peste cateva zile, In comunicatul oficial e totusi o floare de bucurie. Trupele noastre au luat Muntele Rosu, facand prizonieri, capturand mitraliere si material. Stiam ca pe acolo s-a retras regimentul nostru. Ii arat lui Orisan banuiala ca nu poate sa fie straina de Corabu asemenea isprava. El surade, cu Indoiala. Peste alte cateva zile Insa, un ranit, abia sosit, Imi Intareste presupunerea. Dorind sa se distinga neaparat, dornic de Inaintare, cu ambitie de general napoleonian, si simtind mai ales ca ar putea muri, inutil, capitan, a comunicat diviziei ca daca i se da comanda unui batalion, e gata sa cucereasca Muntele Rosu. Dupa oarecare codeala, oferta a fost acceptata si capitanul Corabu a izbutit sa dea acea floare comunicatului nostru. Dar i s-a luat imediat comanda... Imprumutata. A doua zi, Insa, muntele a fost din nou pierdut... Acum capitanul Corabu a primit... ordin sa-l cucereasca iarasi. Ma Intreb, cu gandul prelungit, melancolic, ce ar Insemna pentru armata noastra sa i se dea acestui ofiter o comanda mai importanta.
Cand Orisan e mai bine, iesim sa mancam la un birt din oras, unde cunoastem doua doamne tinere foarte frumoase si distinse, care ne arata foarte mult interes, dar ne cer sa evitam pe unchiul lor, un domn batran cu nas aprig si mustata mare. Le-ar certa rau daca le-ar vedea stand de vorba cu cineva. Ne fixam un rendez-vous cu ele si plecam repede, caci ni se spune ca la spitalul din G. a fost adus Niculae Zamfir, grav ranit. Ne duce cu masina Iorgu, barbatul Anisoarei, care e "voluntar" la corpul de armata. Printr-un ordin al Ministerului de

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Razboi gradele inferioare, daca au avere, sunt scutite de front. (Li se cere numai sa puie un automobil la dispozitia cartierului, iar ei, atasati pe langa automobil, capata numele de "voluntari".) Pentru ofiteri Insa acest lucru nu e admis si deci formula de ramanere trebuie sa fie alta, sau altele.
Spitalul tip "Regele Carol I" e In marginea soselei si are In fata o gradina de flori, cultivata de medicul-sef, un burlac filozof In felul lui, departat de oameni care-i vindeca pe toti, cu conditia sa-l lase In pace, In singuratatea lui din mijlocul campului. Niculae Zamfir e Intr-un pat de fier alb, cu capul bandajat si acoperit cu patura pana la gat. Nu-i vine sa creada parca, vazandu-ne, si, desi trebuie sa aiba febra, zambeste. Nu poate vorbi, nici nu poate Inca fuma tigarile pe care le-am adus, iar cele doua sticle de vin Infundate vor ramane multa vreme nedestupate, dar Isi plimba privirea dupa gesturile noastre si surade cu ochii, cinstit si sfios ca un caine al pamantului.
- Esti ranit rau la cap, Zamfire?
Clatina din cap negand si pe urma ridica usor cuvertura si ne arata picioarele bandajate ca niste copii Infasati. Unul e retezat de sub genunchi, celalalt de la jumatatea coapsei. Zambeste cald.
Cred ca am devenit palid ca un mort si ma clatin. Orisan a Incremenit si el. Niculae Zamfir, cu patura ridicata, surade mereu, absent si bun, ca o icoana care nu stie cat a fost de slutita de sulite.
N-aveam ce mai spune... Tacem asa Indelung si pe urma plecam, sub pretext ca nu trebuie sa-l obosim.
Pe drum Orisan ma Intreaba cu gand inspirat:
- Te mai gandesti la revolutie?
- Nu, ca staretul Zossima al lui Dostoievski, ma Inchin, si eu, In fata "nenorocirii care va veni".
*

Plecarea mea la Bucuresti este inevitabila. Parca se apropie un examen dezagreabil. Am scris nevestei mele ca sambata seara sosesc. Trenul nu s-a oprit la peron, ci In camp, pe o linie de garaj; gaura e In Intuneric de frica zepelinurilor... Iar cand vin pe Calea Victoriei goala, felinarele dau o lumina albastruie asfaltului pustiu, de par acoperite cu zabranic de doliu, iar casele de piatra cenusie. Nicaieri lumini aprinse. Impresia de cavou imens e coplesitoare.
M-a asteptat cu o serie de demonstratii care altadata m-ar fi Innebunit de emotie si placere. Casa e toata luminata (cu storurile captusite bine, fireste, ca sa nu se vada afara) ca pentru sarbatoarea de Pasti, masa e alba, sclipitoare de cristaluri si flori, vinul rar. E o intentie de supeu In doi, ca Intr-o "camera separata" de restaurant de petreceri. Imi e imposibil sa nu fac socoteala ca as putea avea toate acestea numai cu zece monede de aur si Inca fara obligatia de a surade.
Ma saruta cu exces, nu vrea sa ma lase sa ma dezbrac, Imi scoate ea Insasi mantaua...
Simt ca un singur lucru m-ar fi ispitit aci... si poate mi-ar fi iluminat indiferenta. Patul mare alb, camera de baie cu majolica alba si oglinzile aburitoare. Sa am asta, murdar si patruns de frig, dupa un mars ca acel de la Barcut, ar fi In mine o dospire de recunostinta si voie buna, care s-ar revarsa poate si asupra acestei femei. Dar la spital faceam baie In fiecare zi, iar rufaria de pe mine e curata.
- Mama (nu spunea niciodata: mama, pur si simplu) nu mi-a spus nimic ca esti ranit (e grav? ah... Dumnezeule!). Vezi, asta nu Inteleg, frate, sa fie suparata pe mine, dar chiar daca nu vorbim... putea sa-mi trimita vorba prin cineva... Te-a durut rau?... Ma Intreb, fara sa-mi pot retine surasul dinauntru, ironic: "Ar fi murit de durere femeia asta, daca as fi fost ucis?"
Parca nu stie ce poteci de moarte am In suflet, si tacerea mea o face sa vorbeasca Incontinuu, ca un orator care nu mai poate Incheia, si se avanta inutil, dupa asociatia Intamplatoare a frazelor. Imi taie, cu prea multe gesturi, friptura In farfurie. Si cum se cunoaste ca a Imbatranit. Nu simte ca, asa, destul de trupesa cum a devenit, nu mai prind anumite gratii. Dealtfel, tot armamentul ei cuceritor e parca demodat si nefolositor, ca acele transee puerile din muntii granitei.
Evit cat mai mult dormitorul, desi albul de olanda al cearsafurilor tot ma cheama. O clipa, caldura trupului ei molatic langa al meu Imi toropeste trupul si Imi activeaza gandurile, dar pe o masa joasa e o fotografie mare, a mea. A pus-o acum, sau e de mult acolo? ridicula, condamnata infam sa asiste la framantarea trupurilor lor, cand eu eram la Cohalm?...
Si totusi Imi trece prin minte, ca un nour de Intrebare... Dar daca nu e adevarat ca ma Insala? daca din nou am acceptat o serie gresita de asociatii?
Daca e o simpla coincidenta, ca, de pilda, atunci cand am Intalnit pe colonel, ca atatea In viata?
Dar nu, sunt obosit si mi-e indiferent chiar daca e nevinovata.
Cum sunt culcat pe spate, cum sunt fara chef, ea are inspiratia nefericita sa faca singura demersurile

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza

Imbratisarii... Prin camasuta fina, asa cum sta In genunchi, aplecata deasupra mea, sanii Ii atarna ca doua pungi si pantecul a Inceput parca sa se Ingroase. Chiar dupa ce m-am Insurat, prietenii ma Imbiau la petreceri cu cocote, dar si cand izbuteau sa ma convinga, si oricat erau de frumoase, aveam impresia ca ma culc cu manechine de carpa, fara acea caldura tainica animala, care, cand ti-e scumpa, te Induioseaza si te deznadajduieste In nebunia unei totale Imbratisari. Nevasta mea e alba si cu preziceri de grasime, iar eu as vrea In clipa asta sa simt pe pieptul meu genunchi mici ca merele si sa descopar colturi noi Intr-un trup de tigancusa subtire si cu muschi nervosi. As putea-o avea cu alte zece monede de aur si fara obositoare obligatii de a minti tandru.
*

A doua zi a fost navala de cunoscuti... Fraze goale de continut, stupiditati fara legaturi de rudenie cu realitatea.
In corespondenta am dat si peste o scrisoare anonima...
"Domnule, pe cand d-ta lupti pentru patrie (?) nevasta d-tale te Insala ca o tarfa cu un individ Grigoriade, care e la cenzura, vezi bine.
Ii poti gasi oricand Intre 6-9 In strada Rozelor opt bis, unde merge la el. Caci poate ca acum n-o avea nerusinarea sa-l aduca tot la d-ta acasa."
Ce n-as fi dat alta data pentru ca sa am certitudinea ca ma Insala. Cum asteptam la panda, cu fruntea arsa si pumnii crispati!
Acum, cand vine, Ii arat scrisoarea zambind. Un moment devine palida, ma examineaza alarmata si banuitoare, Insa cand ma vede linistit, socoate ca nu cred.
- E o murdarie... Stii ca toti ne invidiaza. Ah, lumea asta rea... Uite ce calomnii mai nascoceste. Daca ar fi sa te iei dupa toti... Poftim, sa fii fost tu mai banuitor acum... Ah, mi-e o sila de oameni... Nu mai poti iesi... Fireste, am fost de cateva ori In oras, nu singura: cu Anisoara, cu Iorgu, si a venit cu noi si Grigoriade. Am fost la teatru si pe urma la restaurant. Ah, si dintr-atata...
Vorbeste mult, platitudini Incalecate, asociate la Intamplare, si zambetul meu binevoitor o Incurajeaza...
- Asculta, fata draga, ce-ai zice tu daca ne-am desparti?
Parca i-a despicat cineva teasta In doua. Alta avalansa de Intrebari gemute, de protestari scancite.
Ma gandesc halucinat ca as fi putut ucide pentru femeia asta... ca as fi fost Inchis din cauza ei, pentru crima:
- "Vezi, aia blonda de colo...? nu... ailalta mai grasa putin, de la masa cu cei doi domni si doua doamne...
- Ei?
- E nevasta lui Gheorghidiu... Nu-ti mai aduci aminte...?
- A... pentru asta? Ce-a gasit la ea, draga? sa ucida pentru ea... nu mai putea gasi alta la fel?" A doua zi m-am mutat la hotel pentru saptamana pe care aveam s-o mai petrec In permisie. I-am daruit nevesti-mi Inca o suma ca aceea ceruta de ea la Campulung si m-am interesat sa vad cu ce formalitate Ii pot darui casele de la Constanta. I-am scris ca-i las absolut tot ce e In casa, de la obiecte de pret la carti... de la lucruri personale, la amintiri. Adica tot trecutul.

Distribui GRATUIT de www.referat-e.net , Siteul care te inspira si te informeaza